

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

9.11. 80 år i morgen

1974

Sprog- og litteraturforskeren, dr. phil. Morten Borup

Sprog- og litteraturforskeren, dr. phil. Morten Borup, Birkerød, blev student på Metropolitanskolen i 1912 og tog skoleembedseksamen i dansk, tysk og engelsk i 1921. Fra 1915 var han medarbejder ved Ordbog over det danske Sprog. Fra 1921 til 1964 var Morten Borup ansat som lektor ved St. Jørgens Gymnasium. Efter sin afsked i 1964 fortsatte

Morten Borup

han som medarbejder ved Det kgl. Biblioteks håndskriftssamling. Foruden ved det pædagogiske arbejde kom han til at yde en betydelig indsats i sprogforskning og litteraturstudier, dels i form af biografier, dels i en række kommenterende udgaver af skønlitterære værker, ikke mindst af brevsvekslinger fra dansk litteraturs guldalder. Senest udkom i foråret Chr. Winthers breve, og Morten Borup er ved at udarbejde en tilsvarende udgave af Poul Møllers breve. Han har fået Holbergmedaljen, Munksgaards hæderspris, og han blev i fjor æresdoktor ved Århus Universitet.

BREVE
fra og til
Christian Winther

Ved
MORTEN BORUP

I
1805-49

Udgivet af
DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURSELSKAB

KØBENHAVN
C. A. REITZELS BOGHANDEL
1974

Denne bog er sat med Intertype Aldus og trykt i
Krohns Bogtrykkeri
på 85 gram tonet offset 202
Indbindingen er udført af
Harry Fløistrups Bogbinderi
Oplag: 600 eksemplarer
© Indledning og kommentar:
Morten Borup 1974

ISBN 87 87504 00 6
ISBN 87 87504 04 9 komplet

Ved udsendelsen af „Breve fra og til Chr. Winther“ skal Selskabet fremføre sin tak til Statens Humanistiske Forskningsråd for den betydelige bevilling, der har muliggjort udgivelsen.

Selskabet ønsker endvidere at rette sin tak til Konsul George Jorck og hustru Emma Jorck's fond for økonomisk tilskud og til de personer, som beredvilligt har meddelt samtykke til trykning af breve, der kun med tilladelse kan gøres tilgængelige for almenheden.

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab.

Ved Arbejdets Afslutning er det mig en kær Pligt at bringe en hjertelig Tak til de Institutioner og Privatpersoner, der har staaet mig bi med Hjælp under Udarbejdelsen, og hvoraf jeg særlig nævner Det kgl. Biblioteks Haandskriftafdeling, Landsarkivet for Sjælland, Frederiksberg Kommunebiblioteker med deres righoldige Winther-Samling, Vallø Stiftsarkiv, Professor, Dr. med. Poul Martin Møller, Odense, Frøken mag. art. Drude Lange, Fru Lise Lund, Odense, og min Ven, Professor, Dr. phil. Oluf Friis, der har stillet sine omfattende Winther-Notater til Raadighed for mig. Ikke mindst Tak skylder jeg Selskabets tilsynsførende ved Udgaven, Bibliotekar Daniel Preisz; ved sin grundige Gennemlæsning af Manuskriptet og ved at drøfte talrige Enkeltproblemer med mig har han ydet mig en meget værdifuld Støtte. Min Hustru og Bibliotekar Knud Bøgh takker jeg for Hjælp ved Gengivelsen af de italienske Breve; enkelte Sprogfejl maa staa for Brevskrivernes Regning.

Morten Borup.

1. *Til Hanne Winther.*

Fensmark den 23^d. Decembr: 1805:

Elskede Moder!

Forsmaa ei denne lille Gave, hvormed ieg gjerne vilde gjøre
5 Dig en Fornøielse paa Din Fødselsdag. Oplev mange Gange denne
Dag til Glæde for min Fader og

din inderlig hengivne Søn

C: F: Winther.

2. *Til Kamma Rahbek.*

10

Regentsen d. 20. April 1821.

Det, jeg her vil tage mig den Frihed at sige Dem, kjære Frue
Rahbek, kunde jeg ligesaa godt mundtlig have afgjort og jeg
veed vist, at det ogsaa da vilde have faaet Adgang til Deres Øre,
især da det ingen Apologie er for mig, men – litteræ non erube-
15 scunt! –

Jeg tilstaaer Dem altsaa herved aabenhjertigt, at jeg indseer
fuldvel den Dumhed, jeg igaar begik ude hos Dem, og som drev
mig tidligere ind til Byen, end jeg havde bestemt; Dumhed kal-
der jeg det, thi jeg troer, De kjender mig for vel til at antage det
20 for noget *Slet*.

Jeg kjender mig selv bedre end det lader, og jeg veed, der gi-
ves Øieblikke, hvori jeg i en vis, bevidst Confusion siger Ting,
jeg siden efter høiligen fortryder; denne Tilstand indstiller sig
f. Ex. altid, naar jeg har Lyst til at fortælle noget ret interessant,
25 og ikke just i Øieblikket har noget paa rede Haand; jeg taler da
tidt om Ting, som ikke vedkommer mig, røber Hemmeligheder
o. desl. og paadrager mig manges Uvenskab, men, hvad der især
gjør mig ondt, saarer Menneskers Følelser, for hvem jeg nærer
ligesaa megen Agtelse som Kjærlighed.

Saaledes Dem! Dog jeg haaber, De tilgiver mig min Ubesindighed! – og som Beviis paa Deres Tilgivelse udbeder jeg mig, *ifald De vil* (thi jeg overlader det ganske til Dem) at De ikke, ved at tilkjendegive H. M. sligt, vil sætte mig i et ubehageligt Forhold til Borgen i den korte Tid, jeg endnu har med samme at 5 skaffe.

Vil De fuldkommen overbeviise mig om, at De har tilgivet mig den Dem tilføiede Krænkelser, saa siig mig det med to Ord paa en lille Seddel, thi forinden tør jeg ikke stædes for Deres Øine.

Deres hengivne 10
Christian Winther.

P.S. Undskyld min slette Skrivt; den bliver og har aldrig været bedre.

3. Til Kamma Rahbek.

Kjøbeløv pr. Nakskov d: 19de Septbr. 1821. 15

Kjære Fru Rahbek!

Deels af Lyst, deels tilskyndet ved Deres egen Tilladelse, og deels for at sende Professoren medfølgende Folkesang, – tager jeg mig den Frihed at skrive *Dem* til. Jeg kan ikke lade være endnu engang skriftligen at takke Dem og den gode Professor 20 for al den Glæde, jeg nød i Deres Huus, og jeg kan forsikkre Dem, at naar jeg med Længsel tænker paa mit Ophold i Kbhvn, saa ere Bakkehuset og – Studenterne de to lyseste Punkter, hvorpaa fæstes mit Øie. Dersom jeg derfor kunde og torde gjøre mig Haab om, engang at see en lille Epistel fra Dem, der sagde mig, 25 hvorledes det staaer hos Dem selv, paa Borgen og med det Bispelige, item med Lord min Sandten Repp – og andre lignende, curieuse og rare Materier, som vi saa ofte have behandlet; saa vilde jeg opbyde alle mine Konster for at fortjene det, og gjengjælde Dem med lige Maal. Men desværre har jeg jo, foruden de kjær- 30 ligste Hilsener fra Fader og Moder, intet Dem bekjendt at skrive

om, undtagen *mig selv*, og det er et meget magert Thema, endskjøndt jeg bliver mægtig feed herovre. Det er altsaa kun min Lyst til at høre noget fra Dem og min Ubeskedenhed, der kan bringe mig til at bede Dem herom, især da jeg meget godt veed,
 5 at De har en vidtløftig Correspondence, og undertiden ikke er saa vel, at De har Lyst til at skrive. –

Her er temmelig kjedeligt, her! Thi Mjøsen har fra umindelige Tider oversvømmet det kjære Land, her groer ikke andet end Hvede, Rug og Havre, og yderst sjelden eller aldrig træffer man
 10 et Guldæble i en Sølvskaal. Jeg er altsaa nødt til at arbeide for ikke plat at fordærves, og da jeg ikke har taget andre Bøger med end de theologiske, saa haaber jeg om 3 Fjerdingaar atter at see det kjære Kbhvn; – og – di ligustri, di gigli e delle rose, le qvai fiorian per [quelle] piaggie amene, jeg mener, af smukke Fruen-
 15 timmer, gives her saaat sige slet ingen, hvorfor jeg ogsaa haster saameget som muligt for [at] qvæge mit Syn baade med de levende og malede i Kbhvn og Roeskilde. – Jeg frygter for, ved hver nye Avis jeg tager i Haanden, at see den stakkels Louis Brandis død. Har De havt Efterretning fra den lille Spanier, saa
 20 vilde det, forudsat at De vil lykosaliggjøre mig med et Brev, glæde mig at høre noget fra ham. Det ærgrer mig, bagefter, at jeg ikke, medens jeg kunde, *søgte* hans Omgang mere, end jeg gjorde; – men jeg er nu eengang skabt til at begaae Dumheder: jeg kunde baade havt stor Nytte og Fornøielse af hans Bekjendtskab. –
 25 Torde jeg bede Dem, at formaae Aftenbakken Thiele til at skrive mig til, især ved at forestille ham det Fortjenstlige i at husvale en saa brav, tørstig Sjæl, som jeg er. Det er sandeligen ogsaa en Kjærlighedsgjerning! – Mange Hilsener til Professoren og begge Aftenbakkerne, hvis de ere der endnu. Vi bacio le mani, caris-
 30 sima Signorina, og forbliver stedse con umil corde

Deres hengivne
 Schoch-Anselmus
 der Student.

P.S. Folkesangen er gandske skrevet i den lollandske Dialect,
 35 saaledes som Bønderne synge den.; f. E: *tran* (traadte) – Gjæ-

stebud udtalede med samme Lyd som *Bye* og *De'et* i *Lyd* *qviesceres*; – der findes ogsaa nogle meningsløse Steder, men jeg troede, at den burde skrives aldeles saaledes, som den blev sjunget; *saaledes* vil i det mindste Nyerup have det. –

4. Til A. P. Liunge.

5

Kjøbeløv pr. Nakskov d. 30te Septbr. 1821.

Kjære Hr. Liunge!

Saasnart jeg havde givet Dem mit Løvte, angaaende en Episode af *Orlando furioso*, eller et andet Stykke af samme Digt, saa gav jeg mig *strax* til at revidere noget af det, jeg har oversat, 10 men *strax* fik jeg ogsaa Efterretning fra min Fader, at han ønskede, jeg vilde fuldende min *Theologie* ovre hos ham, og bad mig, tillige komme just i *de* Dage til en Familiefest (et Sølvbryllup). Jeg reisde, og lod alle mine italiænske Bøger og Oversættelser blive i Kbhvn, for ikke *her* at falde i Fristelse; men lad 15 mig først see Kbhvn igjen, saa skal jeg visseligen tage fat paa *Den Rasende* igjen. – Jeg har fortalt Dem alt dette gode Hr Liunge, for at De ikke skulde ansee mig for en Vindbeutel, der lover kjækt, og intet holder, og af samme Aarsag sender jeg Dem medfølgende smaa Stykker som jeg har skrevet i denne Tid, for 20 nogenlunde at bøde paa mit uopfyldte Løvte. – Hav den Godhed at hilse Hr. Reitzel mange Gange fra mig, at jeg har ham i Erindring, ja i kjærlig Erindring! – Har De Tid engang, jeg mener en Time, som De ikke bruger til andet end at tænke paa Litteraturgjenstande, saa tænk med Pennen i Haanden, og fortæl mig lidt 25 om det tydske litteraire Væsen, som interesserer mig gandske forskrækkelig; her hører man slet intet saadant, og dermed maa De ogsaa undskylde min ubeskedne Anmodning. – Min inderlig gode Ven *Krøyer* er reist til Grækenland, og fra ham fik jeg ellers alt saadant at vide. – Jeg forbliver

30

Deres hengivne forbundne

Christian Winther.

5. Til C. H. Visby.

Kjøbeløv pr. Nakskov d. 10de Octobr. 1821.

Selv gal! selv klog! men forresten en fortræffelig, skikkelig Person! – Du kan vel vide, gode Visby, at jeg er umaadelig tak-
 5 nemlig mod alle, der ville tage sig over at skrive mig til, og des-
 aarsag er jeg ikke heller seen til ved hurtigt Svar at vise dem,
 hvormegen Priis jeg sætter paa Fortsættelsen af Corresponden-
 cen. – Jeg har allerede skrevet Krøyer (for længe siden), Thaa-
 rup, Rosenkilde, Grove til, men endnu ikke seet et Ord fra de
 10 3 første; jeg hører intet, ikke et Muk om alt det, og alle dem,
 som ere mig kjære; saaledes veed jeg slet ikke det mindste om
 Krøyers Reise, hvorledes han faldt derpaa, hvormeget han fik af
 Studenterforeningen, – hvorledes dette Institutum har det etc.
 etc. Jeg veed jo deels af Erfaring, deels ved din egen Tilstaaelse,
 15 at du er homo scribacissimus; – anvend da en Stund og et Stykke
 Papiir imellem paa at glæde mig med en fuldstændig Efterret-
 ning om alt hvad der kan glæde en Student og din gode Ven,
 der gandske vansmægter herovre. Jeg vil heri lægge en Samling
 af Spørgsmaale, som du Tid efter anden (eller ogsaa paa een-
 20 gang) pro lubito kunde besvare mig. – Det gaaer mig som dig!
 Skjøndt jeg her legemlig befinder mig ret vel, og skjøndt jeg ikke
 er synderlig blødhjertet, saa er jeg nær ved at græde, naar jeg
 tænker paa, at jeg aldrig meer kommer til at boe paa Regentsen,
 aldrig faaer Krøyer og saa mange andre af mine gode Kamme-
 25 rader mere at see, og denne Veemod forøges saameget mere, som
 jeg synes at mærke, at nogle af dem allerede have glemt mig.
 Beed dog Thaarup at skrive mig til! Maaskee har han saa travlt
 med sine Dimmittender? – Hvad du fortæller om Güntelberg,
 glæder mig meget, især for hans Families Skyld. Hils ham fra
 30 mig. Til Hr. Liunge har jeg under Adresse til Reitzel (fordi jeg
 ikke vidste hans Bopæl) sendt det lidet, jeg havde skrevet her-

ovre*) og en Sonnet, jeg nok har forelæst dig. Jeg havde lovet ham noget af min begyndte Oversættelse af *Orlando furioso*; men da jeg endnu ikke tør grave mig ret ind i saa vidtløftigt Arbeide, saa vilde jeg slet ikke medtage det allerede Udarbeidede, eiheller mine italiænske Bøger, for ikke at falde i Fristelse; desuden, hvad jeg allerede har færdigt, trænger til en stræng Revision. Det er egentligen et mechanisk Arbeide, dette Oversættarie! Din *Kerker in Edingburgh* har ikke jeg, men Krøyer laant til Rosenkilde, og siden veed jeg ikke, hvor den er kommet hen. Laan ikke dine gode Bøger ud, men gjem dem, til jeg kommer ind igjen, at jeg kan indhente hos Dig, hvad jeg her forsømmer. – Apropos! Liunge faaer jo dog Bidrag fra Oelenschlæger, Ingemann, Meisling, Thiele? Hils den sidste mange Gange fra mig, og siig ham, at jeg længes uhyre meget efter Bakkehuset! – Lev vel, gode Visby, og tænk, som sagt, paa din Ven og Broder
Christian Winther.

Spørgsmaale: 1) Hvorledes forholder det sig med Henrik Krøyers Reise? 2) Hvor staaer mit Inventarium, bestaaende af: 1 Sofa, 1 Krølhaars Madrads, et Teppe, 4 Hovedpuder, 1 Claveer, en Boghylde, 2 Lænestole, Gevæhr etc.? og hvor mine Bøger, hvoriblandt 19 Bind italiænsk Litteratur berørende? (Paa alt dette skulde Krøyer have taget vaere) – – – 5) Spørg endelig Nyrup, om de have taget Kloster og Regents fra mig eller ikke, og siig mig det med næste Post? 6) Item hvorlunde kom Stabell til at reise? har man hørt fra dem siden? 7) Hvorledes lever Studenterforeningen? 8) Hvorledes lever Reitzel, Lemke, Sibern og alle de didhørende? 9) Sender Liunge mig et Exemplar? Vil du

*) thi noget er i Kjøbenhavn i Gjemme, og det meste ligger i Regentsens Retirade. Jeg har i mine Fritimer, f. Ex. Søndag Eftermiddag, naar vi ikke ere ude, eller have Fremmede, besluttet at skrive et Digt i Octavriim. Jeg tager Fredrik III Tidsalder som historisk Punkt og indfletter adskillige historiske Personer deri f. Ex. *Kay Lykke*, og *Gyngernes* Anfører *Svend Poulsen*. Gider du været over det, saa skaf mig at vide, hvor jeg kan faae meest og bedst Underretning om disse to, foruden i de almindelige historiske Værker: Holberg, Suhm, Nyrup etc. –

spørge Benzon fra Nykjøbing, om han har, eller har fundet mine Kuinoeler? Har du læst meget nyt Æsthetiskt? Hvormeget af W. Scott? og hvorledes er det? Er du ikke blevet forelsket endnu? Hvem af vore Venner have forlovet sig? givet sig? Har du læst
 5 Søtofts Sommerfugle? (Nu udkommer snart hans: *Christian den fjerdes Dom*). Jeg længes græsselig efter Jer! Lev vel!

6. Til A. P. Liunge.

Kjøbeløv d: 21de Octobr 1821.

Kjære Hr. Liunge!

10 Tusind Tak for Deres Brev; det glædede mig ikke alene for de interessante Notizer, det indeholdt, men ogsaa fordi jeg deraf seer, at De ikke har taget mig min Bøn til Dem ilde op. De spørger om jeg ønsker Fortsættelsen? Om jeg gjør?! Naar man lever i en saadan litterair Afkrog, som jeg, saa kan man ikke betænke
 15 sig paa Svar paa et saadant høfligt, venskabeligt Spørgsmaal. Tak for Bogen! Den glæder mig meget, især de geharnischte Sonnette. Jeg skal remittere den med det første. De glemde at meddele mig Deres Adresse, hvorfor jeg atter maae sende medfølgende Poem til Reitzel. Dette er skrevet efter at jeg havde
 20 sendt de forrige Smaastykker, og ønsker jeg at det ogsaa maatte faae Plads i Deres Nytaarsgave. Det er Skade, at jeg ikke har alle mine Papirer, som jeg af overdreven Forsigtighed lod blive i Kbhvn; maaskee var iblandt disse adskilligt, som jeg torde byde Dem. – Naar vi atter samles, om Gud vil om et Aar, saa kunne
 25 vi bedre mundtligen meddele os hinanden; thi skjøndt den hellige Ap: Jacob skjælder Tungen ud, saa er den dog altid mere værd end en Gaasepose. –

Lev vel! tænk paa Deres Ven

Chr. Winther.

7. Til C. H. Visby.

Kjøbeløv pr. Nakskov, d. 17de Novbr. 1821.

Kjære Visby!

Det glæder mig inderligen, at du af dit eget gode Hjerter og Sindelag har lovet mig Fortsættelsen af vor Correspondence, thi 5 jeg kan da saameget mere stole paa, at du vil holde dit Løfte. Jeg har nok i mit forrige Brev forestillet dig, og forestiller dig endnu engang, med hvilken tørstig Længsel jeg modtager ethvert Brev, der kommer fra mine gode Venner i Kbhvn, og jeg tvivler heller ikke paa, at jo dette vil bidrage noget til, at du ikke for- 10 tryder en Times Tab, for at forskaffe mig en saadan Fornøjelse. – Det er godt, at du begynder at luge lidt af det tydske Ukrudt bort fra vores danske Urtegaard; det kunde næsten være istand til reent at qvæle vore egne sunde Planter. Denne Hr. Strodtmann er en givtig Bulmeurt, en dum, indbildsk Tydsker! Hans 15 Gjendrivelse af dit Stykke i Skilderiet var saa malicieusk og fordreiende, at han fortjende nogle legemlige Prygl til foruden de aandelige, hvormed du sagtens med det første vil opvarte ham. – Jeg forstod ikke alt, hvad han sagde, fordi han alluderede til et Stykke, du formodentlig i et andet Blad har skrevet. Beed ham 20 at skrive dansk, efterdi han saa kjæk paastaaer at kunne Sproget. – Hvis du gider, saa fortæl mig i Korthed Sagens *egentlige* Sammenhæng: thi at Hr. Strodtmann ikke er Hovedpunktet, synes jeg at have bemærket. – Ved Universitetsfesten, som ogsaa høitideligholdtes i Foreningen, har jo min Broder skrevet en 25 Sang. Vil du sende mig et Exemplar af *den* og *nogle Exemplarer* af min egen Vises nye Oplag, hvis dette allerede er besørget. – Er Grove reist? Jeg skrev ham til for 14 Dage siden, men frygter alligevel, at han ikke har faaet mit Brev. Hvem er blevet Casse- rer efter ham? Jeg skulde dog ikke haabe at disse Femmænd til 30 Lovenes Revision ville lade nogensomhelst Philistrismus indsnige sig; der var sgu nok i Forveien! – Kunde du uden megen Uleilighed faae at vide, til hvem, og hvormeget til hver Prof. Nyrup af mit Stipendium har betalt, – saa jeg det gjerne, for

derefter at indrette mig. — — — Gaaer du noget paa Comoedie? det er ret ærgerligt, at vi ikke holde et Blad hvori slige Anmeldelser staae. Vi holde her i Huset Statstidenden, Skilderiet, Litteraturtidenden og Stiftsavisen. — Siig mig din Mening om Søtofts
5 Sommerfugle og C 4i Dom; jeg har endnu ikke læst nogen af Delene. — Hvad har du meddeelt Liunge til hans Nytaarsgave? Hvad Navn skal den have? Jeg sendte ham tvende temmelig plumpt skaarne Træsnit og nogle andre Smaastykker; han var især fornøiet over de første. — Jeg længes meget efter den Under-
10 retning, du gav mig Haab om fra Thiele, da jeg i mine selvtagne Fritimer gjerne vilde fuldende et lille Arbeide, som i Tanken næsten er udarbeidet; det mangler mig paa Underretning om enkelte Ting i Svend Poulsens Liv, som, oplyste, maaskee ville tilintet-
15 gjøre min Plan. Jeg vilde gjerne skrive Thiele til derom, *hvis* jeg kuns vidste, hvor han boer; skaf mig det at vide. — Naar jeg mister nogen af mine Kjære, saa trøster mig altid den Tanke, at de hist have det langt bedre, end vi andre heneden; og Børn — de blive jo frie for al denne nedrige Verdens Jammerlighed, førend de endnu have prøvet den. Jeg vilde ønske, at jeg var død som
20 Barn, thi saa havde jeg været fritaget for al den Uleilighed, jeg nu maae have med at tvætte og toe mig og iføre mig Stadsklæder, før jeg tør indtræde til hiint evige Bryllup. — — — Hils alle skikkelige Studenter fra

din hengivne

Chr. Winther.

25

Hav den Godhed at spørge Brøchner fra mig, hvormeget Leien af hans Collegier beløber sig til maanedligen; jeg veed det ikke. — Er Clausens Prædiken om Grækernes Betrængthed udkommen, saa send mig den; jeg skal remittere den igjen.

8. Til N. C. L. Abrahams.

[Decbr. 1821]

Allegro

Guckkastenlied.

v.1. Kommt her Ihr Leu-te, kommt zur Hauf, jetzt
 mach' ich mein Guck-ka-sten auf! Für ei-nen Batz-er
 schau-et hier Viel Wun-der-ba-res, kommt nur her. Tra 10
 ti tah ti ta ti ta hi ——— la la
 la. —————
 la. ————— 15

- 2) Hier steht das schöne Paradies
 Wo Adam in den Apfel biss.
 Er knaut (kaut?) noch an den harten Kern
 Und die Frau Eva sieht es gern. Trari! 20
- 3) Hier schwimmt im Arche Noah her,
 Vom Himmel regnet es so sehr.
 Da hinten kommt Herr Salomo
 Mit seinen Weibern auf dem Stroh(?).
- 4) Hier kommt der König Pharao 25
 Herangesprengt, recht wie 'n Floh!

Er stürzt sich in das rothe Meer,
Ersäuft mit seinem ganzen Heer.

5) Hier liegt der Riese Goliath
Den David todgeschmissen hat.
5 Hier hängt an seinem dicken Zopf
Hrr Absalon, der arme Tropf!

6) Hier schneidet Judith Holofern
Den Gurgel ab zur Ehr' des Herrn;
Hier frisst der Esau Linsensupp',
10 Hier steht ein grosser Menschentrupp!

7) Für heute habt Ihr genug gesehn,
Jetzt könnt Ihr gern nach Hause gehn;
Wer seinen Batzen jetzt bereut,
Der ist, mein Seel! nicht recht gescheut!

15 Vær saa artig, min gode Levin! – Hvad det nu var, jeg vilde
sige – à propos! – naar faaer jeg nu et ligesaa moersomt Brev fra
Dig, som det forrige, du skikkelige Abrahams sendte mig? Du
har nu eengang givet mig Appetit, samt dit Løvte om videre
Bebrevelse, saa Du ikke maa fortryde paa, at min Længsel der-
20 efter erindrer dig derom, saavel som af Afskriften af eet (eller
begge?) af hine neder- og overtydske Digte. Dog skulde det i
nogen Henseende være dig til Tidsspilde, eller kjede Dig, saa
maa jeg, a mal mio grado, løse dig fra dit Løvte (Jeg kan aldrig
huske at skrive Pronomina Du, Dig, Dine etc. med stort D, hvor-
25 for jeg herefter agter at bruge det lille) skjøndt det, som sagt, er
en Velgjerning mod mig, at lade mig i det mindste høre en Recit
om det, der foregaar i det fornøielige Kbhvn, hvilket dog efter
dit Sigende er et Hundehul mod Paris. – Hvis du har seet det
liungiske Juletræ, saa vil du have bemærket, at jeg ogsaa har
30 forvildet mig i dets Grene, og sidder der en Kjøn mellem alt det
øvrigte Legetøj. Siig mig dog, hvordan jeg tager mig ud; men tag
kun Bladet reent fra Munden! Skaan mig ikke! – I mine Fritimer

skriver jeg paa noget, som skulde blive en Fortælling, Novelle, Roman; Emnet er taget af Frd IIIs Historie, og skulde samme Piece især handle om hin berømmelige Partiegjænger Svend Povlsøn, Anfører for de saakaldte Gynger og om den smukkeste og rigeste og geileste Herremand paa de Tider: Kay Lykke, om 5 hvem man sang: En hver skjøn Jomfru, hun ønsker ved sig, Gud give Kay Lykke vilde sove hos mig! Disse tvende Personaggi, tilligemed en Præstekone, en Degnedatter, en svensk Capitaine, en dansk Fisker ved Tapernøiekroe m. m., hvoraf de trende første ere historiske Personer, ere mine Gjæster i Fritimerne, og 10 spøge gandske gevaltigt i mit Hovede. Dog venter jeg ikke at kunne gjøre det færdigt, førend jeg med lettet Hjerter kan sige: passe pour la Theologie!

Siig mig dog lidt om Organisten; lever han endnu? – Jeg læn- 15 ges meget efter at høre noget om ham; jeg troer, vi vare ret gode Venner, og jeg vilde gjerne skrive ham til samt sende ham noget, som han har lovet, halv om halv, at han vilde blæse Aande i, ja, *han huskede mig endogsaa derpaa*, da vi skildes ad i Regentsgaarden, hvilket ellers ikke er hans Vane, da slige Arbeider, undertiden synes mig, vare ham mere til Besvær end til Moroe; – 20 men jeg veed ikke hans Huusnummer – ikkeheller dit. – Jeg havde Brev fra Jacobsen (hin digre) hvori han fortalde mig, at du var Medlem af Vise- og Sangcommissionen. Fortæl mig dog efter hvilken Plan I gjøre Valget, og om *Melodier* blive tilføiede, som i de tyske Sangbøger (ikke Psalmeb:) hvilket synes mig 25 gandske hensigtsmæssigt, og sikkert ikke vilde forhøie Prisen betydeligt. Jeg mener: Melodien skulde sættes i eet System som for hver enkelt Sang, uden Bass-accompagnement. Laer sig vel ikke practisere! Vilde give dig altformeget Arbeide! – Fleer Musiknyheder, kjære Abracadabrahams! (excusez) Min Sjæl tørster 30 efter det Reale, og lædskes dog lidt ved Fortælling derom. – Hils først og fremmerst din egen Familie og dernæst Rosenkilde, Ernst Krøyer, og alle andre gode, evigt forsoerne Venner og Kammerader. Fra Fuglede høres vel intet; kommer du til Nyerups undertiden? lader Ludvig Heiberg ikke høre fra sig? For- 35

uden sin Dyrehistorie, skal han ogsaa beskæftige sig med Poesie. Efter Sigende har han fuldført et Stykke, hvortil Planen allerede var lagt her, spansk af Character, fransk intrigant, og sydlig-geilt: han vilde give det denne spanske Titel: *nuestros*
 5 *amores son reales*, og i Stykket spilles og leges der altsaa med Reales (Mynt) og hiin Kjærlighed til en kongelig Møe. Paa en Masquerade f. Ex. fremkommer Helten, fra Top til Taae klædt i Realer, bærende for og bag Stykkets Titel, hvilket især er Aarsag i Mistanke og deraf flydende Intriguer. – Er jeres Quartchordium
 10 restitueret? have I optaget den lange Mand deri? eller sover det til jeg kommer atter ind? Siig mig din Mening om Søtofts Arbejder, især *C 4s Dom*; han har fra Rahbek faaet det glade Budskab, at Herskabet har læst det, fundet Behag deri, ja endogsaa forlangt dets Opførelse i denne Saison. Det er det eneste af hans
 15 Arbejder, jeg ubetinget vil rose; hans Sommerfugle etc. lider jeg ikke. Hvis du faaer hiint Drama, Jægerbruden, og andre nye Syngestykker at see, saa faaer jeg vist en lille Beretning om, hvorlunde de have anstaaet dig. – Dog, jeg gjør dig saamange Spørgsmaal, uden selv at kunne fortælle dig noget moersomt; –
 20 du behøver jo heller ei at ansee dine responsa som onera, thi du følger, haaber jeg, samme Princip som jeg: imellem Venner ingen ængstelig Delicatesse. – Imidlertid kan jeg dog fortælle dig, at jeg forbliver stedse

din hengivne
 Christian Winther.

25

9. Til A. P. Liunge.

d: 10 de Jan. 1822.

Kjære Hr Liunge!

Jeg takker Dem ret meget for Deres Brev og Bog. Hvad Bogens Indhold angaaer, da trøster jeg mig ikke til at sige noget
 30 derom, – jeg kan ikke være Recensent, ikke engang privatissime. Jeg dømmmer mere efter min Følelse end efter min Indsigt, og min

Dom bliver derved altfor subjectiv til at den kan have noget Værd for Andre. Imidlertid, *vil* De have det, saa skal jeg en anden Gang, naar *Tid* gives, sende Dem mit Synest. – Bogens Ud-vortes er jo saa smukt, man kan forlange (Kobbere og das feingeglättete Velin mangler til at den kunne staae ved Siden af de 5 tydske) – det er vist den eleganteste Nytaarsgave, vi have havt i Danmark, i det mindste i min Tid. – Iblandt Deres Arbeider deri elsker jeg især *Juletræet* og dernæst *Fadermorderen*, skjøndt i denne sidste er noget for mig dunkelt. Hvem er Adam Leo? og hvem er denne P. F. Friis? Arminius kjender jeg, og Violanta tør 10 jeg nok ikke spørge om? Tør jeg? – Med Tak for Laan, sender jeg her Deres Freimund Reimar. Om samme Mand kan der kun være een Stemme! Han kan electriscere! *Det* er Kraft! – Tusind Tak, endnu engang, for dette Laan. – Med det første (De maae vide jeg læser Theologie – Theologie!!!) skal De have et langt og 15 mere indholdsrigt Brev fra mig, som Svar paa Deres venskabelige Skrivelse! Lev vel!

Deres
Chr. Winther.

I det første Træsnit findes en slem Trykfeil: der staaer „Natu- 20 rens Skyer“ istedet for „Natregnens Skyer“.

10. *Til Jørgen Carsten Bloch Borchsenius.*

Kjøbeløv d 17 Jan: 1822.

Det er mig en stor Fornøielse af dit Brev til Moder, – kjære Oncle, som jeg kun eengang har seet, – at see, at du dog endnu 25 erindrer den lille Christian, der saa hurtigt og kort blev Legekammerat og Ven med din Willads; nu er denne samme Christian en lang Person og saa lidt barnlig (stundom vel *barnagtig*) i sin hele Færd, at du, kjære Oncle, vel aldeles ikke kjendte ham, ligesom han neppe dig, hvis vi endogsaa mødtes endnu engang! 30

– Forandret er jeg da vel i mange Dele; – men *den* Kjærlighed jeg bærer for alt, hvad der er min Moder kjært og dyrebart, og for Alle, der elske hende, – *den* er uforandret, og skal blive det saalænge jeg lever! – Blandt disse indeslutter jeg ogsaa, og især
 5 Dig, kjære Oncle, og inderligt vilde det glæde mig, hvis jeg engang i Gjærningen kunde bevise Dig, at jeg ikke paa Skrømt kalder mig

Din hengivne Søstersøn
 Chr. Winther.

10

11. *Til Kamma Rahbek.*

Kjøbeløv pr. Nakskov, d. 6 Marts 1822.

Kjære Fru Rahbek!

Uagtet jeg desværre veed, at jeg ikke kan vente at høre noget fra Dem og den kjære Professor umiddelbart, saa kan jeg dog
 15 ikke modstaae mit Hjertes Trang til, for et Øieblik, at sætte mig i en slags Forbindelse, Rapport til Dem, ved at skrive, uden at jeg derfor vil være saa ubeskeden derved at paalægge Dem nogen Tvang. De veed, kjære Fru Rahbek, at jeg altid siger *Dem* min Hjertensmening reent ud og finder De noget Ikkepassende
 20 heri, saa maa De tilskrive Dem det selv; Deres Godhed og Overbærelse have forvænnet mig! Hos Alle dem, med hvem jeg fører Brevvexling (for paa en Maade at holde mig skadesløs for Fraværelsen fra Kbhvn.) og de ere ikke faa – gjør jeg bestandig Forespørgsel angaaende Dem og Professoren; men kun fra min
 25 Broder *Poul* har jeg eengang faaet Svar herpaa. De veed formodentlig, at jeg sidder herovre paa Theologie (ad modum paa Vand og Brød), men den smager mig slet ikke: var ikke den legemlige Føde desbedre, saa vilde jeg reent forgaae. Det er tungt at arbeide i noget, man ikke har Lyst til; men endnu værre be-
 30 vendt er det, naar det Sandselige maa bøde paa det Aandeliges Mangler. De vil derfor, ved min Gjenkomst, finde mig *tykkere* men ikke *viisere*. – Dertil kommer, at min Moders tiltagende

Svagelighed ængster mig dagligen for hendes Liv. Gud give, De maa befinde Dem vel, naar jeg atter seer Dem; jeg har mange Gange beundret den Kraft, hvormed De bekjæmper smertelige Fornemmelser – i Stilhed, thi tale derom maatte jeg jo ikke. Jeg vilde ønske, at min Moder besad *den* Styrke til at udholde sine 5 Onder, thi den hjælper sikkerligen til at formindske disse endog-saa i fysisk Henseende. Dog hvorfor skal jeg kjede Dem med min Utilfredshed! Forleden fik jeg fra Udgiveren sendende til Foræring hans Reisebog. Jeg kom derved saa levende til at tænke mig ham, Grevebarnet, den lille Udgiver, og vores Discussioner 10 over Afskydeligheds-systemet, at jeg ret med inderlig Længsel ønskede mig blot en halv Time paa Bakkehuset for at kunne tale med Dem om dette og meget Andet f. Expl. Lord Repp; men nu maa dette daarlige Brev gjøre Beskeed i mit Sted, og det hele bliver en Monolog. Da De formodentlig ikke kjender hende, saa 15 kan det vel ikke interessere Dem at høre, at P. Møllers, Carl Hegers og min Søster, der er givt her med en Præst, har gjort os til Oncler til en lille Dreng. Det er hende, som en Tid bestyrede Brøndsteds Huus, efter Frederikkes Død. Jeg har fra Frederikke Langberg havt et gandske net lille tydsk Brev, uden Miøserie; 20 hun maa have havt en fortræffelig Lærer! Jeg vil til Slutning ikke sige Dem andet, end at jeg holder usigelig meget af Dem og vor elskede Professor og forbliver

Deres hengivne taknemlige

Christian Winther. 25

12. Til C. H. Visby.

Kjøbeløv d. 30te Martii 1822.

Min kjære, gode Ven!

Du seer, at jeg ved min langsommelige Taushed tilbørligen har gjengjeldet dig din, – og derfor ingen Undskyldninger! 30

Gid du ved dine Processer blot maatte udrette noget tilstræk-

keligt mod disse tydske Spyfluer; aber wo sie sich einmal ein-
genistet haben, werden sie schwerlich ganz ausgerottet, zumal,
weil sie vernehmen, dass sie, ganz ungestraft, sich allerhand
Willkühr erkühnen können; so, zum Beispiele, haben sie ja dem
5 armen Fasting gar zu übel mitgespielt. – Du lægger mig mine
Træs-nits Uregelmæssighed i Formen til Last? – Men jeg troer at
kunne forsvare det; jeg har skrevet Versene saaledes og ikke an-
derledes, *deels* fordi jeg derved vilde antyde, at det kun er Skiz-
zer, noget ubetydeligt, – Træs-nit, og *deels* fordi jeg ved denne
10 Varietæt i Rythmus søgde at forebygge Monotonie, der ved disse
lange Vers er vanskelig at undgaae; – læses de kuns rigtigt, saa
vil der sjældent findes Feil mod Qvantiteten, forsaavidt samme er
bestemmelig i det danske Sprog. – Din Schweitzersang lider jeg
forbandet godt; men Oversættelsen af Houwald mangler aldeles
15 den Reitz der Neuheit, was die Erfindung betrifft; ved Siden af
Goethes Fischer kan den umuligt sættes, uden at falde ligesaa
dybt som din Fiskerpige. Liunge, der var saa artig uanmodet at
sende mig en Bog tillaans; der flere Gange har lovet mig at for-
tælle mig noget Nyt, Litteraturen betræffende, har endnu ikke
20 besvaret mit sidste Brev, skrevet for 3 Maaneder siden; jeg maa
næsten slutte deraf, at han er stødt over noget; jeg kan ikke ud-
grunde nogen anden Aarsag til hans Mishag, end den hans Me-
ning, at jeg ikke *vil* sende ham Bidrag til hans „Harpe“. Hvis
saa er, da er det urimeligt af ham; thi jeg har eengang for alle
25 sagt ham, at jeg desangaaende for længe siden havde givet Ro-
senkilde mit Løvte. Denne min aabenhjertige Tilstaaelse, og den
Omstændighed, at jeg slet intet skriver for Brevduen, fordi jeg
ikke har Tid, burde, synes mig, forebygge alt moquerie. Da jeg
godt lider Liunge, vilde jeg gjerne have alt slikt udjevnet mellem
30 os. Siig ham alt dette! – Javist ere Søtofts Sommerfugle elendige;
men Fortællingen i Nytaarsgaven lider jeg ret godt, især fordi
det hele er den rene, gedigne Sandhed paa nogle Navnefordrei-
elser nær. – Hils Esbensen, Thaarup, som du gjerne maa give
Hug, Thiele, Brøchner og min Broder, og siig Reitzel, at han med
35 det første faaer de Penge, jeg skylder ham. – – Naar den for Stu-

denterforeningen bestemte Visesamling udkommer, – forær mig saa et Exemplar! Vil du? Jeg vil forære dig noget igjen, naar jeg kommer til Byen. – Men desværre! du kaster mit Brev bort, og saa glemmer du mig og mine smaa desideria, indtil jeg lader dig vække paa en følelig Maade. – Naar Theologien ikke var, min 5 kjære Holger, saa levede jeg ret godt her; men den og Savnet af dig og mine øvrige gode Venner gjør mig undertiden kjed af min Tilværelse, især da jeg ikke seer Enden derpaa før om nogle Aar; – du begriber ikke, hvor dum jeg er! Aa! jeg er meget dum!

10

Din
Winther.

13. Til C. H. Visby.

Kjøbeløv, den 6te Juni 1822.

Min kjære Holger!

15

Mange Undskyldninger etc. etc. Da du kjender mig temmeligt vel, saa vil du ogsaa være overbeviist om, at jeg glæder mig oprigtigt over den Lykke, som er vederfaret dig; ved denne Indtægt, der kuns koster dig saa lidt Tid, vil du, saa flittig, som du er, inden kort temporis spatium letteligen gjøre dig færdig, til- 20 med da jeg troer at du ordentlig læser Theologie *med Lyst*. Dette er ikke Tilfældet med mig, og derfor gaaer det ogsaa langsomt med mig; jeg bliver ikke færdig før om 1¹/₂ Aar fra førstk. Efteraar af. Nogle Udeladelser om *dette* i Breve til mine Kbhvnske Venner og deres Samtale eller Skriven derom har maaskee for- 25 anlediget hiint flauue Rygte, som du omtaler, hvis virkelige Tilværelse jeg, paa Grund af din bekjendte, barnagtige Skalkhed, let kunde fristes til at betvivle. Er det derimod virkeligt sandt, saa undskyldte du min Tvivl, og naar du desangaaende har talt med Poul Møller, saa vil du erfare, at jeg nyder Frihed, fuldeli- 30 gen, ja maaskee plus quam fas est. Jeg haaber da, at du i Forening med ham modarbejder Rygtet (hvor dog Folk ere stærke i

at combinere!) der i mine Øine er ligesaa ubehageligt for min Fader, der behandler mig med den største Delicatesse og Humanitæt (du veed, jeg er hans Stedsøn) – som ydmygende og ærgerligt for mig; – det kunde jo synes, at jeg havde udspreedt dette
5 Rygte! –

– – Kunde du dog ikke skaffe mig Fouqué's Oversættelse af Lalla Rookh til Laans? Saa var du ret en herlig Fyr, og jeg vilde gjerne altid kalde dig Holger danske. – Men kan nu ogsaa den stakkels Güntelberg faae sin Opera componeret? dersom den
10 blev opført, saa vilde det dog altid være ham en stor Hjælp; jeg har hørt, at han lever elendigt; er det sandt? Hils ham fra mig. Siig mig dog hvem der tog Examen sidst; der var jo en Deel! – C. Møller, Abrahams, og min Broder maa du endelig paalægge at skrive mig til, men især Thaarup, det lille Skarn! Om 14 Dage
15 *haaber* jeg, at kunne sende Reitzel sine Penge; jeg vil ved den Leilighed skrive den samme lange Mand til. – Postbudet venter, og om mig selv, den kjedsommeligste af alle Materier, gider jeg intet skrive; altsaa – lev vel! Vi sees vel, „om ikke før, saa paa Dybets Rand, naar Dommedagshanerne gale“.

20

Chr. Winther.

14. Til C. H. Visby.

Kjøbeløv, den 7de Octbr. 1822.

Kjære Visby!

Hvad skulde jeg vel have at fortælle dig, som kunde moere
25 dig? Alt hvad jeg kan sige om mig selv, er med faa Ord dette: at jeg vel læser Theologie dagligen og ideligen, men uden synderlig Lyst, og desaarsag vil det ingen Fremgang faae, og det nedslaaer mig. Jeg formoder, at du og alle mine andre coævi tage Examen før jeg, og jeg vil da komme til at
30 sidde blandt en heel deel unge, sprænglærde Spøttegjøge, ligesom en Ugle, eller – som Schönheider! Hvad skal der blive af? faaer jeg ogsaa den forbandede Examen, saa har jeg dog ikke

Lyst til Præstestanden. Kunde jeg dog bare blive ansat engang ved et af Bibliothekerne; der var jeg rigtig paa min Hylde mellem alle Hylderne! Hils dog Brøchner fra mig, og beed ham *endeligen* at meddele mig, hvormeget jeg er ham skyldig i Alt; thi uden dette kan vi jo dog ikke betale ham. Jeg har eengang før ⁵ spurgt ham selv derom, men ikke faaet Svar. Det er dog vel ei en altfor vidt drevet Delicatesse? – Min Fader er ved Kornpriser- nes Fald og andre Tidsomstændigheder tit i Vinden for Penge; jeg havde ellers før kunnet sende Brøchner og Reitzel deres Beløb; de have ellers havt megen Taalmodighed med mig. ¹⁰

Jeg vilde ret ønske, at jeg havde været med paa Sorgenfrie. Du var der da? Fortæl mig noget derom! Hvem var Ophavsmanden derfor, Hvem var Chapeaus d'honneur? Hvem Ordfører? etc. – Jeg har af og til ikke kunnet afholde mig fra at skrive enkelte Træsnit, som du sagtens ikke kan lide; thi Versene ere ligesaa ¹⁵ raae, som de første, at see til, og jeg har bemærket, at du gjør *vel* meget af saadanne fine, polerede Filigranstykker, som Guntelbergs og fl.; thi det maa man lade denne gode Mand, at hans Diction for det meste er meget castigeret for ikke at sige castret. Dette gjælder dog ikke dig selv, qva Sanger; thi din Schweit- ²⁰ zer-sang f. Ex. er baade peen, og har tillige Kraft og Liv. – Jeg har i denne Tid fuldendt et lille Arbeide, som jeg begyndte i Kbhvn, mens jeg boede hos H. Krøyer, – nemlig en tydsk Oversættelse af min Faders „lille Veiledning til en frugtbar Bibel- læsning“. Jeg blev afbrudt i Oversættelsen, da jeg reiste her- ²⁵ over. Nu hører jeg af min Broder H. Møller, at en Provst Petersen i Holsteen, nu afdød, allerede *skal* have oversat samme liden Piece, dog veed han det ei med Vished. Viis mig det Venskab at erkyndige dig desangaaende, enten hos Boghandlere, eller snarest hos J. Møller, der sikkert veed, om hiin Oversættelse virke- ³⁰ lig existerer eller ei; dog uden at nævne mit Navn for ham. Meddeel mig saa Resultatet af din Forespørgsel *saasnart muligt*; thi er der endnu ingen Oversættelse deraf, saa haaber jeg at tjene nogle Dalere derved. Man maa tage Alting med! – Hvor jeg længes efter at see et Skuespil, og høre noget god Musik! – ³⁵

Er det ikke skrækkeligt, saa frugtbar som Søtoft er? – Der vil snart igjen komme et Stykke ud af ham: Daniel Ranzau, der har mange smukke Enkeltheder, men forresten kjeder mig forfærdeligt, formedelst det slæbende i Gangen af Handlingerne paa
5 nogle Steder, og den utrolige Rapiditet paa andre, foruden flere Bæstialitæter. Dog – ikke mine Ord igjen! Du taler vel med ham derinde? Hvad tykkes dig om Kirkens Ban? *Güntelberg*: faaer han snart sin Luluprinds antaget, componeret? – Finder du ikke at det er en latterlig Maade at fabrikere et Drama paa? At sam-
10 menflikke gamle Pjalter og nye, for deraf at danne et Hele! det gaaer aldrig godt an. – Lalla Ruk undergik min Forventning aldeles, og ligesaa meget som jeg takker dig for din særdeles Tjenstvillighed mod mig, ligesaa meget gjør det mig ondt, at du og jeg have spildt den paa hiin Bog. Det er jo dog intet andet
15 end en Kramkiste fuld af orientalske Snurrepiberier. Han har, hvad enhver kunde gjøre, pillet dem ud af Reisebeskrivelser, og sammenstillet dem, det tilstaaer jeg, ret peent; men hvad poetisk Værd har saa sligt? Totalindtrykket bliver svækket og afbrudt ved de tusind Noter, og Reisebeskrivelserne have tit jaget ham
20 ind i milelange Beskrivelser, der hemme Gangen af Begivenhederne, netop fordi de ikke vedkomme Sagen. – Tak for Studentervisebogen! Jeg maa jo dog beholde den? Der ere mange gode, men en Deel, som kunde udelades. Nogle af de tydske Sange har Commissionen fordærvet, kjender jeg *dem* ellers ret (NB. Vi-
25 serne). Hvergang du seer min Broder, saa husk ham paa at skrive mig til; item husk det selv! – Veed du noget om Henrik Krøyer, og har ikke fortalt mig det før, saa burde du have Hug, dem du ogsaa skal faae, naar vi sees igjen. Vi slaaes, du faaer et Hul i Hovedet, Skougaard rager dig, – saa er Alting i sin Orden.
30 Lev vel, min kjære Visby, hils alle brave Kammerater fra din Ven

Chr. Winther.

15. Til C. H. Visby.

d. 8de Marts 1823.

Troer du jeg glemmer dig, gamle, gode Visby? Nei min Sjæl om jeg gjør; men Forretningernes tiltagende Mængde, min Kjære, og stundom Mangel paa Materie har hidtil afholdt mig 5 fra at opfylde min Pligt. – Da jeg skriver denne Epistel paa Salo: Glassii philologia sacra, og har hans ærværdige, skjæggede Fjæs paa min venstre Side, saa bør jeg ikke andet end begynde mit Brev med lidt theologisk Snak. – Hvor vidt er du kommet? – Jeg begynder nok snart at læse Testamentet for sidste Gang, – Gene- 10 sis, Micha, Nahum og Habakuk, item første Bog af Psalmerne ere tillivs, og den tredie eller fjerde Bog begynder jeg paa i Morgen; Kirkehistorien frygter jeg ikke saa meget for endda; Hemke og Thym have hjulpet mig mangfoldigt; du skulde læse den sidste igjennem, men sagtens er han *dig* altfor heterodox. Siig mig 15 dog hvor jeg skal finde noget trykt om Danmarks specielle Kirkehistorie; – har Münter ikke skrevet en saadan? R. Müllers Apologetik behager mig meest af hans fire Systemer; Dogmatikken og Moralen f. Ex. despererer jeg næsten om nogensinde at forstaae eller lære. – Du vil heraf kunne slutte at jeg ikke kan komme til 20 Kbhvn før til Efteraaret, – om saa?? – Jeg bliver altid i slet Humeur, naar jeg tænker herpaa, og mit gode Lune gaaer lidt efter lidt af Veien; men lad mig først blive befriet fra det theologiske Aag, saa skal jeg vel gjenvinde min Plads mellem de lystige Brødre. – De Visby-berggreenske Sange har jeg ikke seet, efter- 25 som jeg ikke spiller Guitar; men din Fremstilling af Slaget i Hjørungavog har jeg læst med særdeles Fornøielse. Gjør noget mere saadant, men spred ikke dine Kræfter om i disse Blade og Tidsskrivter. De ere for Sjælens, hvad Skjøger ere for Legemets Functioner; alle og enhver har frit Lov til at bole med dem, og 30 intet Heele kommer ud deraf, man svækker sin Lyst til større Arbeider. Jeg har fast foresat mig ikke at levere hverken Rosenkilde eller Liunge eller nogensomhelst af disse Døgnfluer Bidrag, samt ikke at lade noget trykke, førend jeg har frembragt noget,

hvilket jeg hos mig selv kan føle er produceret med en Kraft, der kan give det Værd i andre Øine end mine egne; – og maaskee *det* aldrig skeer. – Gratuleer dog Gyntelberg fra mig; men *bliver* ogsaa Luluprindsen componeret? Jeg har hørt at Kuhlau gjør Op-
 5 tøier. Da det er en Trylleopera, vil den sikkert gjøre Lykke. Jeg har slet ikke seet den; giv mig dog en lille Skizze deraf. – Har *du* nu snart samlet dig et Bibliothek af Walter Scott? saa kan *jeg* benytte det naar jeg vender Næsen igjen til den kjære Bye. Ja vist er Kirkens Band Middelgods, og du vil nok snart faae Lei-
 10 lighed til Ærgrelse igjen. Imidlertid er jeg næsten af samme Mening som Søtoft angaaende Lalla Rookh; jeg havde ventet mig noget mere, især fordi saa mange Mennesker baade paa Prent og i Tale havde gjort stort Væsen af den. – Apropos! I skulde dog ikke være saa forbandet friske til at pibe original-danske Arbei-
 15 der ud, om de endog ere middelmaadige (blot ikke slette); thi – hvormange hundrede usle Producter udenlands fra blive vi ikke belemret med, – und kein Hahn kräht darnach! Fortjende ikke Sligt langt mere at jages fra vor Skueplads? Du kan troe mig, ved denne overdrevne Strengthed af det dømmende og executive
 20 Publicum bliver mangan, der fælde Kald til at vorde dramatisk Digter, kyst fra denne Vei. Hvad mangler vor Skueplads? – Comoedier! Hvorfor skrives ingen Comoedier? – Fordi een Deel af Publicum plat ud nægter at danske Comoedier kunne mere existere efter Holberg, og en anden er for stræng ved den offent-
 25 lige Bedømmelse af de for Haanden værende. – Musikraseriet og de mange Operaer gjøre ogsaa sit dertil. – Hører eller seer man noget fra vor lille, gode Ven Koop? – Ventes Krøyer hjem? – – –
 Lev vel, kjære Visby, og tænk lidt paa

din hengivne

Chr. Winther.

30

P.S. Lalla Rookh skal du faae med det første.

Vinder du dine Processer?

Skaf mig at vide, om du kan, hvor Thiele boer.

16. Til C. H. Visby.

Kjøbeløv pr. Nakskov d. 2den December 1823.

Kjære Visby!

Du maa troe mig eller ikke troe mig, men – sandt er det, jeg har her tvende Breve liggende for mig, bestemte at sendes til dig 5 d. 24de Julii og 7de Septbr.; – hvorfor jeg ikke har sendt dem, skal jeg ikke selv kunne sige, og jeg vil derfor heller, uden videre Omsvøb begynde paa et nyt. –

Godeste Ven! naar du nu, sankende gloende Kul paa mit syndige Hoved, igjen lyksaliggjør mig med Brev, saa maa du ende- 10 lig lade mig vide, hvortunde du har inddeelt din Tid paa Fælden, kort før Examen? – siig mig det Formelle ved Indskrivning og Petitum, – oplys mig, kort sagt, om alt til Examens Præparation henhørende. – Jeg forstaaer nok hverken at læse (studere) eller at inddele min Tid ret; thi altsom jeg læser og 15 troer at have lært, glemmer jeg igjen; – jeg er en sand Sisyphos! – Siig mig, om det uden stor Vanskelighed fra Professorernes Side, er gjørligt at tage Examen *strax* ved min Ankomst til Kbhvn? – om det muligen skulde bringe dem til at skjærpe Lagen? – Jeg skal sige dig, jeg frygter for at ligge derinde og læse 20 Theologie, thi jeg kjender jo mig selv, jeg er et Selskabsdyr, og kan ikke lukke mig inde ret længe. – Det trøster mig ellers at see, at i de sidste to Qvartaler af 21 omtrent de 15 have erholdt bedste Character. – Jeg sender dig hermed Lalla og Lulu. Tak for Laan! Lulu vil være god for en Componist med Hensyn til de 25 yderst velklingende Vers; men hvad er det saa mere? Det hænger jo slet ikke sammen, Knuden knyttes og løses saa utydeligt (hvilket i en Opera er en Hovedfeil) at Tilskuerne nok vil reise sig op og raabe: aa! maatte vi bede om *det* nok engang, – det forstod vi saavist ikke! – Scenen imellem Dildeng, Sidi og Lulu, 30 hvor Pigebarnet siger ham, at hun holder af ham, er herligt indrettet for Theatret. Barca ist ein ungesalzener Wicht! – Jeg læser ellers nu omstunder ikke meget af slige Sager; til Recreation om Middagen og efter Aftensmaden læser jeg noget Historie. – Jeg

maa her gjøre dig opmærksom paa, at jeg staaer op Kl. 5^{1/2} om Morgenen og lægger mig derfor Kl. 10 præcise. – Har du læst Bretschneiders: Probabilia de evang. Johan:?. ligesom Berthold river de trende første Ev. ned for at hæve Johannis, saaledes hæver Bret. dem paa Ev. Johannæi Bekostning; – men hvad skal de Narrestreger til. Jeg læser sligt kun af Pligt, ingenlunde af Lyst. –

Du kunde gjøre mig en ubetalelig Tjeneste, hvis du vilde laane mig en *reenfærdig* hebr. Bibel. Hidtil har jeg læst i gamle Michaelis sin Bibel; men den kan jeg ikke *gaae op med*. Har du ingen selv, saa meld mig, om du muligen kan skaffe mig en saadan for en billig Hyre; – jeg er græsselig i Vinden, hvis jeg ikke faaer den snart. – Du er den Eneste, der husker lidt paa mig; hverken Thaarup eller min Broder har jeg hørt fra i langsomme-
lig Tid, og ikke Een har fortalt mig noget om H. Krøyer. Hvorledes staaer Studenterforeningen? Hvilke ere de 7 Professorer, der nu skulle være Medlemmer? – (Dette er et meget ussel Brev, – siger Visby) – Ach! kjære! Melancholie!

Din hengivne Ven

W.

20

17. Til C. H. Visby.

Kjøbeløv d. 8de Marts 1824.

Kjære Visby!

Tak for al det Venskab, du viser mig, ved stedse saa beredvillig at meddele mig al den Underretning, jeg ved mine vistnok trættende Spørgsmaal saa tit æsker af dig. – Jeg erindrer, at du i et af dine forrige Breve udelod dig med, at det glædede dig at see Brev fra mig; – dette kan jeg nu, da jeg kjender dig, ikke antage for en tom Compliment; men desuagtet begriber jeg dog ikke ret, hvorledes mine Breve kunne more dig, da de, foruden Klager over min egen Brøde og Skyld, ikke indeholde andet end Spørgsmaale! Ogsaa her vil du blive belæstet med slige Qvæ-

stioner, og jeg veed sandeligen ikke hvad andet jeg skulde faae at fylde et Par Sider med, naar jeg paa den første har udtømt den mavre Materie (mig selv) ved at sige dig, at det endnu er ved det Gamle med mig, at jeg stræber mod en strid Strøm, der snart sætter mig mere *tilbage* end jeg selv arbejder mig frem. – 5 Gammel bliver jeg, mine *bedste* Ungdomsaar ere snart forbi, – svag bliver jeg mere og mere paa Legem og Sjæl, og Haabet bliver mig ikke engang tilbage i denne Pandoras Æske. Jeg seer alle mine Jevnaldrende, ja de Yngre at gaae mig langt forbi, og føler tillige min Afmagt til at arbeide mig i Veiret, til at sætte mig i 10 Respect hos mig selv, – end sige hos Andre. – Du vil heraf kunne slutte, at jeg ikke retvel kan sige dig bestemt, *naar* jeg agter at gaae op; men dette er *nu*, mere end forhen, blevet tvivlsomt, eftersom jeg af Rygtet har erfaret noget om en betydelig Skjærpelse, som skulde være foretaget med theologisk Examen 15 f. Ex. at man ikke maatte notere Paralelsteder eller hebr. Gloser i Randen af sit T. N., at man udenad skulde *citere* paa græsk og hebraisk, – at man, *for at faae Laud, nødvendig* maatte have læst noget arabisk. – Er alt dette sandt? eller hvormeget deraf? *Hvis* er Skylden? og *hvilken* Aarsagen? – Hvis dette er dig be- 20 kjendt, saa nægter du mig ikke Svar herpaa, saasnart du faaer Lyst og Tid til at glæde mig med et Brev, – herved vil du udrive mig af en piinlig Uvished. – Hils Pram Gad, og bring ham min hjerteligste Lykønskning. – Jeg kan ikke andet end prise og love jer for Udførelsen af den Idee, at oprette et saadant privat Insti- 25 tut; – jeg erindrer at Krøyer og jeg ogsaa havde samme Plan, men den kom ikke til Udførelse; dertil vare vi nok nimis forfløine. – Lad du kun en stræng Dom gaae over Kochens Hoved, og bryd dig ikke om Verdens Usselhed: thue das Recht, und scheue den Teufel nicht! – Jeg har med Græmmelse lagt Mærke 30 til, at du af dit Signet har udelukket det smukke Navn *Holger*, hvorfor du *i det mindste* fortjener denne Bebreidelse. – Skriver du brav mange Vers, min Søn? – Jeg troer, sandt for Herren, ikke at jeg har vovet mig paa den Gallei i 1½ Aar, naar jeg undtager en Vise, som jeg skrev til min Broders Bryllup. – For- 35

tæl mig noget om Sørgespillet *Jutta*; – er det smukt; har du skrevet det, eller hvem? Hvilke ere de 13, hvem man vil tillægge Fadernavn? – Hvilke vare de theologiske Candidater ved sidste Examen? – Er der ellers nogen af vore Bekjendtere, der have for-
 5 andret Stilling og Kaar? – Hils endeligt Thaarup *ret inderligt* fra mig; jeg har desværre ikke seet en Tøddel fra ham i 14 Maaneder; – det gjør mig ved Gud grumme ondt. Jeg satte dog saa stor Priis paa det Venskab, han visde mig, og jeg troer ikke at have fornærmet ham. Dog – dette sidste siger du ham ikke. Hils ogsaa
 10 *Mürer*; det er en brav Karl; – han var eengang lystig, vittig, men et Fruentimmer har hængt et Flor om hans Lys. – Tag dig i Agt for Fruentimmerne! – Lev vel, kjære Visby, tænk med Venskab paa

din hengivne

Chr. Winther.

15

P.S. Det er dog vist ikke muligt, i det mindste ikke for mig, at gjennemlæse alle theol. Discipliner i 1/4 Aar??

Har Stabell skrevet sin Reise selv? Er han i Kbhvn endnu?

18. Til Ludvig Berg.

20

Kjøbeløv pr. Nakskov d. 7de Aug. 1824.

Gode Hr. Berg!

Først og fremmest min hjerteligste Taksigelse for al den Godhed og den Hospitalitæt, De viiste mod mig, der var Dem aldeles fremmed; – De kan troe mig, jeg skjønner alvorligen paa
 25 Sligt! –

Jeg har gjennemlæst Deres Tragödie, og fundet mig særdeles tilfredsstillet. – Det undrer mig, at Theaterdirectionen har forkastet den; – dog nei – det undrer mig *ikke*; thi jeg har saa ofte havt Leilighed til at iagttage dens inconseqvente Fremgangs-
 30 maade. – De Scener, der huede mig bedst, vare, – hvis jeg tør sige min Mening – Kjærlighedsscenerne mellem Inez og Pedro, –

Scenen mellem Dronningen, Ridder Anis og Rosamunda, samt Scenerne, hvori den gale Munk med sine Varsler forekommer. – Skulde der være nogle Scener, som jeg mindre ynder, da er det de, hvori Raadet i Forbindelse med Kongen ventilerer om Inez Død, samt den, hvori Inez søger at bevæge Kongens Hjerte (i sidste Act), fordi Hofmændene her vise sig *altfor* blodtørstige, i det mindste yttre de dette Sindelag paa en *altfor* tydelig Maade; en Hofmand vilde vist ikke saa aabenlyst tilstaae sin Blodtørst. – Hvad mener De? – Har jeg nu sagt en Dumhed her, saa maa De undskylde det dermed, at De selv paa en Maade har forceret mig dertil; – jeg forstaaer mig saa ubetydeligt paa at indrette et Drama, jeg har kun til min egen Forlystelse skrevet et Par smaa Farcer, som jeg dog strax ødelagde igjen. –

Jeg vilde ønske at jeg eiede en Afskrift af det provençalske Digt, som De saa nydeligt har oversat. –

Gid jeg var Adjunkt i Nykjøbing! Dog – hvad hjælper et saa enkelt Ønske! – Gid jeg var lykkelig! – saaledes bør det hedde, og *det* ønsker jeg Dem af mit gandske Hjerte!

Deres forbundne, hengivne
Chr. Winther. 20

P.S. Kan De læse min pedem? Jeg har havt mange Skrivemestere, som have fordærvet mig. –

19. Til A. P. Liunge.

Ehlers's Coll. 6/1 25.

Gode Liunge! 25

Da jeg altid har den Vane at dreie og vende enhver Linie, som jeg Stymper vover at lade trykke, i Haanden, ligesom Gnieren sin Skilling, ikke som denne af Kjærlighed til noget Kostbart, men af virkelig Angst og Forfærdelse; saa er den Frist, Du har givet mig (Kl. 4 i Dag) næsten *altfor* kort. Imidlertid *kan* jeg overtale mit andet Jeg inden den Tid, saa skal Du høre fra mig,

og ligerviis i det modsatte Tilfælde, for ikke at lade Dig i Uvis-
hed. –

Din hengivne
Chr. Winther.

5

20. Til A. P. Liunge.

Ehlers's Coll. 2ode J. 1825.

Kjære Liunge!

Jeg troer, at Du har saa megen Godhed for mig, at det vilde
gjøre Dig ondt, hvis jeg skulde prostituere mig, og giver Dig at
10 betænke, om ikke det vilde være Tilfældet, hvis *jeg* (jeg mener
jeg Stymper) kom frem med en Prolog, saadan som jeg kan
frembringe den, der ich in meinem Leben fast keinen einzigen
Prologen zu Ende gelesen habe og altsaa ikke veed, hvorledes en
saadan Tingest skal see ud; – tilmed har Du ikke underrettet mig
15 „i mindste Maade“ om Anledningen og de øvrige Omstændig-
heder, hvortil skulde tages Hensyn. – Det var derfor virkelig
ikke rigtigt gjort af Dig, at Du saaledes paa en Maade fravri-
stede mig et halvveis Løvte, hvilket jeg i Forveien ahnede, jeg
ikke *kunde* holde, saa gjerne jeg end vilde. – Men jeg skal, per
20 dio! ikke oftere lade mig saalunde overtale. – Jeg har virkeligen
for at berolige min Samvittighed, sammenstykket en Prolog;
men Moloch har, som fordem med de smaa, nyfødte Børn, alle-
rede krystet den til sit gloende Bryst. Kort sagt – jeg skal *aldrig*
forpligte mig til inden en vis Tid at være færdig med noget
25 Sligt; thi i *det* Tilfælde veed jeg i Forveien, at det bliver S. . . .

See nu ikke suurt til mig, hører Du!

Din hengivne
Chr. W.

Hvor kan Du desuden forlange, at jeg skal skrive en Prolog
30 for et Selskab, hvor jeg kuns *een* Gang har været, for hvilket jeg
altsaa ikke kan have Interesse?

21. Til A. P. Liunge.

d. 4/2 25.

Hvis Du, min ædle Ven! vil give dette Leilighedsdigt en Plads i dit Blad, saa tryk det, *naar* Du vil; – hvis ikke, saa brug Papi-ret, *hvor* Du behager! – Jeg er forresten forknyt i denne Tid; – 5 mit Bryst er temmelig slem, – ja det er saavist! – En venlig Hil-sen til alle Dine fra det usle Spektakel, som gaaer omkring her, og lader sig kalde

Chr. Winther.

22. Til A. P. Liunge.

10

d. 13de Febr. 1825.

Kjære Liunge!

Du var saa god for en Maaned siden at tilbyde mig et For-skud. Dengang haabede jeg, ikke at komme i den Nødvendighed at benytte Dit venskabelige Tilbud; – men jeg *maa* tage min Til- 15 flugt til det mig tilbudne Asylum, og jeg gjør det med saameget større Frimodighed, som *Du selv* tilbød mig det, og det endog med det Tillæg, „at Du Gud skee Lov *kunde* gjøre det“. – I Af-ten sees vi jo efter Aftale? –

Din hengivne 20

Chr. Winther.

Jeg havde ved Gud nær glemt at sige Dig, at jeg ønskede, hvis Du kunde, 10 Rdl i Forskud! –

23. Til A. P. Liunge.

Lyngby, d. 2ode Juli 1825. 25

Kjære Liunge!

Du maa endelig ikke blive vred paa mig, hvis jeg med de An-modninger, jeg i dette Brev agter at gjøre til Dig, skulde foraar-sage Dig nogen Uleilighed; dersom jeg kan, skal jeg gjengjælde Dig dette, naarsomhelst Du forlanger. 30

Jeg trænger saa uhyre til Bøger, baade alvorlige og skjæmtefulde. For det Første vil jeg altsaa bede Dig forskaffe mig den omtalte Novellesamling af Bandello eller en anden, maaskee mere ny og interessant, prosaisk, italiensk Bøg; pro secundo
 5 vilde jeg gyselig gjerne have *Bellmans Epistlar*, som er paa Universitetsbibliotheket; drittens var det rasende rart, om Du vilde laane mig: 1) et Exemplar af Dit „Juletræ“ og 2) en Hærskares Mangfoldighed af Dit gode Bibliothek, hvoraf jeg næsten Intet har læst. Alt Dette udbedes – NB., hvis min Ansøgning finder
 10 Gehør – nedlagt i Kjælderens N°. 175 i Bredgaden, hvorfra det kommer mig tilhænde.

Nu gad jeg rigtignok gjerne seet A. P. Liunges Ansigt, medens han læser dette Brev, stakkels Fyr! Han klaaer sig bag Øret og tænker ved sig selv: „Det var da et uforskammet Forlangende!
 15 Saameget paa eengang!“ Men Herregud, hvad skal jeg dog gjøre? Den eneste Dag, jeg kan være i Kjøbenhavn, er Søndagen, og da kan man hverken finde den Ene eller den Anden hjemme, og Bibliothekerne ere lukkede. Desuden maa jeg sige Dig: jeg har i denne slette Verden gjort den Erfaring, at, naar man forlanger
 20 *Meget*, faaer man Lidt, og naar man forlanger *Lidt*, faaer man – –. Kjære Liunge! O, naar Du vidste, hvor jeg tørster efter nogle Bøger! Mit unge Hjærte banker af Længselsbeklemmelsessyge, og Du, ene Du, kan med ovenomtalte Recepter læge mig. Føler Du det Store, det Ædle deri: at helbrede en Ven fra Hjærtebe-
 25 klemmelsessyge? – Ak!

Hils Din gode Moder, Søskende og især „hende, som er Alt for Dig, som bød Dig Livets Sorger glemme.“

Nu vil jeg ogsaa snart have en Allerkjæreste fin! Skade er det ellers, at Heden tager haardt paa mine intellektuelle Ævner! Lev
 30 vel!

Din

Hinicrast Thwiner,

fordum Staldkarl hos Hans sachsiske
 Høihed Hr Hengst, nuværende aande-
 35 lig Lysepudser hos Storhandler Müf-

felmann i Lyngby etc. etc. etc. etc.
etc. etc.

Nota. Hvorfor skulde jeg f. Ex. ikke læse nogle af de mange gode Tydskere (Musenalmanakker, Tieck, o.s.v.), oversatte Eng-lændere (Cooper, Irving, o.s.v.), uoversatte Svenskere og Fran- 5 ske, som findes paa Dine Hylde? – Siig mig det!

24. Til Knud Sidenius.

Lyngby d. 16de Aug. 1825.

For ikke at spille Tid og Rum, kjære Knud! vil jeg ikke vidt-
løftigen sætte ud fra hinanden, hvorledes man, naar man een- 10
gang har opsat en Ting, den man gjerne vilde foretage sig, stedse
lidt efter lidt finder det mere og mere besværligt at reparere sin
Forsømmelse, saa at man tilsidst gandske, saa at sige, opgiver
sig selv, som om der slet intet Haab var mere om Bedring. Saa-
ledes er det almindeligviis med min Brevskrivning, ja desværre 15
med vigtigere Ting, og det faaer jeg nok at føle min hele Levetid.
– Dog lad den Fugl flyve! – Jeg vil nu bilde mig ind, at jeg sid-
der hos Dig i Kbløv Kl. 11–12 om Natten, den eneste Tid, paa
hvilken Du var at faae i Tale, – vi have stoppet Piberne, og jeg vil
nu rage adskilligt frem af min Hukommelseskiste, der muligen 20
kunde moere Dig at vide, og som ikke staaer hverken i Morgen-
el. Aftenblade, Freia, Læsefrugter, Maanedstroser, Ceres, og hvad
den Hærskares Mangfoldighed forresten hedder; thi alt dette og
mere seer Du formodentligen i de fiirkantede Kasser. – Strax i
Begyndelsen, da jeg var blevet en fri Mand her i Kbhvn, forekom 25
alting mig saa nyt og interessant, at jeg fik Lyst til, inden det
første varme Indtryk var svundet, at fængsle det paa Papiret, for
en Gang med Tiden at gjøre Brug deraf. Jeg udkastede en Plan,
gjorde Inddelinger, gav det Hele en Titel, og udarbejdede virke-
ligen nogle Afdelinger deraf; men derved blev det. Jeg tabde 30
nemlig Lysten til *paa eengang* at nedskrive, hvad der ifølge sin

Natur *grateviis* maa opstaae. Af den Art er virkeligen et Tableau af Opholdet i en By. Man gjør hver Dag nye Erfaringer, seer noget Nyt, mærkeligt etc, hvorved de først behandlede Materier blive ufuldkomment berørte, medens de sidste svulme ud til en
5 utilbørlig Bredhed. – Jeg havde tænkt at ville sende Dig disse Billeder, aber nun hat sich das Project zerschlagen, og jeg maa nu kun give Dig nogle faa Skizzer af mit eget Levnet, og bede Dig tage til Takke. –

Af Poesie har jeg vist læst mindre, end Du muligen kunde til-
10 troe mig, efter en saa lang Afholdenhed; men det, jeg har læst, har været godt. Et lille Bibliothek af italienske Digtere har jeg været saa heldig for Spotpriis at kunne anskaffe mig paa den moldenhaverske Auction. Dem har jeg fortæret for Størstedelen, foruden en Deel Prosaister, jeg har laant. – Nu nyligen har Meis-
15 ling udgivet første Bind af sine Oversættelser af ital. Classiker; jeg vil raade Dig til af al Magt, at stræbe efter at faae fat paa den Bog; thi, hvis Du ikke allerede, efter Din Yttring, har læst saameget italiænsk, at Du kan forstaae Gozzi i Grundsproget, saa vil *ingen* Oversætter bedre kunne give Dig Idee om denne
20 fortræffelige Digters store Genie. – I Begyndelsen af Vinteren begyndte jeg, og samlede virkeligt en stor Deel raae Materialier til „en Udsigt over de schwabiske Sangeres og Mestersangernes Indflydelse paa Folkepoesien i Danmark“, og blev ved den Leilighed nødt til at læse meget igjennem af disse gamle Tydkere; de
25 vare mig vel ikke aldeles fremmede, fordi jeg før havde læst en Deel af dem, meest med Hensyn til Niebelungenlied; men alligevel maa jeg dog tilstaae, at jeg blev, og bliver endnu overrasket af deres varme, friske Farve, deres deilige Billeder, og især den dybe Følelse, som udtaler sig hos dem, om end ogsaa dette
30 undertiden hos nogle blandt dem er druknet vel dybt i Sprogets Rigdom. – De engelske Digtere, som nu er Yndlingslecture her i Byen (du seer at man oversætter rask) kan jeg desværre kun lære at kjende af Oversættelser; blandt disse har jeg læst en Deel af Byron og W. Scott, hvilken sidste vedbliver at staae i Yndest,
35 medens meget Faa kjende noget til den Første; Aarsagen hertil

er vistnok, at Byron, saa at sige, er uoversættelig, og at altsaa hans Oversættelse ikke kunne hæve deres Arbejder al pari med Digterens store Rygte. – Foruden den herlige Prof. Geyers (jeg gjorde et kort Bekjendtskab med ham ved Rahbeks Studenter-jubilæum, og aldrig har jeg seet deiligere *Mand*, end han er) 5 faa, men gedigne Digte, har jeg af Svenskerne læst alle de poetiske Kalendere, udgivne af Atterbom, en Deel Prosa, Hedborns og Tegnér's og Bellmanns Værker. Den Næstsidste har i den senere Tid udgivet et Digt, Frithiofs Saga kaldet, der i Formen ligner Oehlenschlägers *Helge*, og paa lidt nær kan staae ved 10 Siden af samme i Skjønhed. Denne Tegnér er en gammel Mand, en Biskop med et ungt Hjerte. – At jeg har besøgt Skuespilhuset, saa tidt min Formue har tilladt mig det, kan Du begribe; og jeg har ogsaa i forløbne Vinter seet en Hob herlige Syngestykker, hvoriblandt jeg vil anmærke det gamle Stykke af Cherubini, de 15 to Dage el. Vandbæreren, Jægerbruden, Preciosa, Lulu, Floribella (!!!), Rødhætten, Skatten, Gioconda, Jeanot og Colin, die Wiener in Berlin, die schöne Müllerin etc. etc.; – Lulu har mange deilige Nummere; men deels er Stykket selv saa væmmeligt bredt, og deels har Kuhlau gjort det endnu mere seigt, saa at man næsten 20 dræbes af den længe anspændte Opmærksomhed, og de mange Noder; og hvad er det saa tilsidst? Et flaut og fadt sammenflikket, sødligt Eventyr uden Saft og Kraft. – Floribella er med Hensyn til Stykkets Oeconomie ikke meget bedre; men deels ere Situationerne mere interessante, deels har Weises herlige, ge- 25 digene Musik lagt en saa høi Værdie deri, at jeg ikke tager i Betænkning at sætte det langt over Lulu, og ved Siden af de allerbedste af Udlandets Compositioner for Theatret. – Bladene love os for den tilstundende Saison de herligste Stykket: Macbeth, Ludlams Hule, Ringen N° 1, Hamleth, Don Juan, Jæger- 30 bruden og mange andre. Kom dog herind, saa skulle vi gaae sammen hen og nyde i fulde Drag, hvad vi saa ofte have sladdret om, saa at Tænderne løbe os i Vand. – Da Selskabet „den dramatiske Forening“ havde mod mit Vidende og Villie gjort mig til deres frie Medlem, saa har jeg ogsaa der seet nogle ret 35

vakkre Forestillinger; – men undertiden var det saa slet, at man maatte græde, hvor man skulde have leet, et vice versa. – Kbhvn er fuld af Musik; i alle Huse er der Flygler, Fortepianoer, Sangere og Sangerinder, og det hører til Dagens Orden at stride for og mod den italiænske og den tydske Skole, Kuhlau og Weise etc. Jeg for min Part har grebet og griber endnu enhver Leilighed til at blive deelagtig i nogen Musiks Udførelse; jeg har sunget med paa et Par Concerter i Hoftheatret, ved Rosenkildes Aftenunderholdning, bedrøvelig Ihukommelse, i Familier, og paa alle Concerterne i Studenterforeningen. Vi vælge der altid store Chor for Mandsstemmer, hvormed især de senere Operaer rigeligen har forsynet os; de blive flittigen indstuderede, og de pleie at gaae ypperligt, naar vi selv skulle sige det. Med disse Concerter er ogsaa forenet Declamation, men da jeg har seet saa mange mislykkede Forsøg i denne ædle Kunst, saa har jeg ikke vovet mig paa den Gallei. – Iblandt de tre Clubber, hvor jeg er kommet i Vinter, (i den ene var jeg betalende, i den anden ikke bet: og i den tredie kuns dandsende Medlem) foretrækker jeg naturligviis Studenterforeningen, der forener alt, hvad mit Hjerte kan ønske sig: en Samling af flinke Folk, hvoriblandt mine bedste Venner, et godt Bibliothek, en stor Mængde Tidsskrifter, et Flygel, og oven i Kjøbet megen Elegance i det Udvortes. – Ballerne i det venskabelige Selskab ere gandske fortreffelige: jeg var paa fire Baller og een Maskerade. Til den sidste var Sahlen oplyst med Lysekroner, og Dandseorchestret bestod af 30 velsammenspillede Musikanter anførte af Hr Frost selv; han staaer der med puddret Touppé, og dirigerer som en lille Schall. Desuden var der før Demaskeringen en Harmoniemusik i et andet Værelse, som afvexlede med hine. – Hvor der vare mange kjønne Pigebørn, og hvor de klæde sig smagfuldt! Jeg kan forsikkre Dig, jeg har sjelden moeret mig ved Dands saameget, som der! – Gud være lovet! jeg er dog endnu *saa* ung, at jeg med Liv og Sjæl kan glæde mig ved alt Saadant; medens jeg seer mange af mine meget yngre Bekjendtere allerede lade haant om Sligt, som om det ingen Værdie havde. – Jeg bliver aldrig gammel! nei, bestemt ikke!

heller døe! – Du veed, at jeg nu har skiftet Stilling; men den største Deel af Vinteren har jeg ligget paa Ehlers's Collegium, som alumnus. Hvor det er behageligt og frit at boe saaledes; man omgaaes kun med sine Jevnaldrende, der er ingen i Huset, for hvem man behøver at gaae i Snørliv. – Jeg har der skrevet en 5 Hob Vers, hvoraf jeg dog agter at ødelægge mere end Halvparten. – Kjære Knud! faae vi ikke snart noget at see fra Din Haand? Jeg erindrer, at Du engang ved en fortroelig Flaske, som vi trak ud til langt over Midnat, meddeelte mig adskilligt, som jeg fandt meget smukt, og jeg har ofte havt i Sinde at foreslaae 10 Dig, at lade noget trykke *deraf*, el: af hvad Du muligen senere har frembragt. Vil Du indgaae paa dette Forslag, saa skal jeg besørge det trykt i *Morgenbladet*. Dermed skeer min gode Liunge en stor Tjeneste, og *hvis* Du vil være ubekjendt, saa kan Du jo give Dig et falsk Navn; ikke engang Liunge skal vide, hvem Du 15 er, ja *ingen* i den hele Verden, uden Du og jeg, vel at mærke, hvis Du *kan* lade dette Brev være skjult for *Alle*. – Tænk paa dette, og send mig noget! Jeg skal behandle det forsigtigt og discret. – Jeg længes nu meget efter at høre noget om den lollandske Expedition til Fyen. Jeg har rigtignok catechiseret Poul 20 brav; men en Ting kan betragtes fra flere Sider og med forskjellige Øine. – Skulde Du altsaa være af et ligesaa forsonligt Gemyt, som Du var ordholden i at skrive mig til, saa skriv mig *snart* til om dine Poesier og dernæst om Reisen til det Land Fyen. – Hils Sine fra mig! Hils Dine kjære Forældre! Jeg tænker tidt 25 paa dem med Taknemlighed for al beviist Godhed. Er Din Moders Helbred bedre, saa skal det glæde mig inderligt. – Hils min Oncles hele Huus! –

Din

Christian Winther. 30

Har Du fortsat Oversættelsen af the Lady of the lake, saa lad os faae nogle Prøver deraf. Nu bildte jeg mig ind, at have skrevet et ordentligt Brev; men det er dog ikke, hvad jeg vilde, det skulde være.

Jeg ryger forresten Tonnenboier, Petit Kanaster og Petum optimum mengelerede sammen, hvilket giver en god Pibe. –

25. *Til Knud Sidenius.*

Lyngby d. 9de August 1826.

5 Kjære Knud!

Jeg kan ikke sige Dig, hvor jeg nu længes efter Kjøbeløv, og alt hvad dertil hører; og dersom det kunde falde visse unge Folk ind, snart at faae deres Rede bygget, saa vilde jeg saa gjerne være nærværende ved Indvielsen. (Du skal forresten ikke bryde Dig
 10 om den slette Skrift, det er Indholdet, som er det overmaade!)
 Aa! naar skal det da være? Jeg maa sige Dig, jeg opsætter min næste Ferie til den Tid. Hvor vi skulle more os, vi tykke Skjælmere! – Vil Du hilse Din Svoger, Brabrand, at jeg til den Tid ogsaa skal betale ham 64 Rd. for Klæde, jeg fik forrige Sommer;
 15 *det* kan han være sikker paa; thi jeg viser mig ikke derovre, uden at kunne betale ham. – Sender Du mig nogle flere Digte til Jfr. Beyers Gefion? Om hvad? – Dit „Brev til Fylla“ vandt almindeligt Bifald, og din Oversættelse af Normans Sang er efter min og Fleres Mening den bedste, vi have seet; vi have sammen-
 20 lignet den med et Par tyske; men Oversættelsen af det lille Fragment af Digtet selv blev ikke afbenyttet, deels fordi det var Fragment, deels fordi vi virkelig fandt det mindre heldigt end den smukke Sang til Marie. – Vær nu smuk artig, og send mig nogle Digte, hvormed jeg end mere kan gjøre mig grønhoset hos
 25 den lille lækkre Elisa. Det er et gandske skikkeligt Pigebarn; men hun har intet mindre end stort poetisk Talent. Derimod har hun, hvad der er mere værdt, et nydeligt lille Ansigt, en fiin rød og hvid Teint og en pen lille Figur, og seer meget net ud, naar hun er pyntet og staaer deroppe mellem Stjærnerne. – Fandt Du det
 30 ikke besynderligt, at hun selv havde skrevet, saa at sige, slet intet i det første Bind af Gefion? og det der var, var nicht weit her. Jeg har ogsaa artigt skjændt paa hende derfor, og jeg troer at have kyset hende til i det næstfølgende Hefte at skrive noget

mere og bedre. – Seer Du Morgenbladet, saa vil Du have seet, at jeg i næsten et heelt Aar ikke har skrevet noget deri. Du kunde maaskee deraf ville slutte, at jeg har noget nyt liggende; for at forebygge en saadan feilagtig Tro, maa jeg fortælle Dig, at naar jeg undtager et Par Romanzer, nogle Træsnit, nogle Elskovsviser 5 og enkelte tydske Digte, saa har jeg været yderst doven; den hele Vinter igjennem blev jeg hentrukket i en saadan Hvirvel af Forlystelser, at jeg først kom ret til Sands og Samling, da vi i Mai Maaned droge ud paa Landet. Dog læst har jeg en utrolig Mængde baade alvorlige og æsthetiske Sager, af mine mange 10 Familiebekjendtskaber har jeg høstet et stort Antal høist interessante Personbekjendtskaber, hvorom mere mundtlig; Musik hele Vinteren igjennem die Hülle und Fülle, Dands og evig Glæde! – Til næste Vinter skal Piben nok faae en anden Lyd; jeg maa nu lægge mig efter Stadighed for ikke at sige Adstadighed, 15 her skal prædiktes over en lav Skoe, og læses Historie og Sprog, hvormed jeg dog (jeg maa ikke glemme det) virkeligen gandske alvorligen har beskjeftiget mig baade forrige Vinter og denne Sommer. – Jeg har nok talt til Dig engang om en Udgave af samlede Træsnit? Hvor bliver den af? Jeg veed saamæn ikke, der 20 kommer altid noget i Veien. Endnu har jeg ikke tilbudt nogen Forlægger dem; men jeg har hørt, at Reitzel skal have forhørt sig under Haanden, om Winther ikke vilde udgive en Samling, – mig til svær Fornøielse; thi dersom *han* er forhippet paa dem, saa kan jeg vente at løse en lille Sum deraf, som kan komme mig 25 herligt tilpas. – Rosenkilde har da nu naaet sit Yndlingsønske, at reise udenlands. Han har i Sommer opholdt sig i Berlin og Wien, og ventes nu hjem. Jeg venter mig megen Spas af ham, naar han nu skal *fortælle*. Hvor jeg skal pumpe ham, og hvor han vil sluddre originalt! – Winsløv jun. er ogsaa udenlands; jeg besøgde hans Kone forleden Dag, hun er ogsaa en meget brugbar Skuespillerinde, forhen Jomfr. Schall. Kuhlau ligger herude; jeg besøger ham hver anden Dag; vi snakke Musik, ryge Tobak, og drikke Grog i Heden. Det er ret en herlig Karl. – Han komponerer i denne Tid en heel Deel Smaasager. 1) 2 Hefter med 8 35

og 9 fiirstemmige Sange ohne Begleitung, hvoraf han har dedi-
 ceret det første Hefte til Studenterforeningen; 2) en Samling af
 Sange med Klaveraccompagnement. Han har spilt det Alt for
 mig, og forsaavidt man kan forstaae en fiirstemmig Sang, spilt
 5 paa Klaveer, og en Arie, sunget af Kuhlaus raa Stemme, saa
 fandt jeg meget overmaade velsignet, men noget saa udmærket,
 at jeg gjerne kunde have embrasseret ham, hvis jeg ikke havde
 skjæmmet mig. I Foraaret, før jeg endnu kjendte ham, tog jeg i
 3 andres Selskab engang herud blot for at synge nogle af ham
 10 componerede Sager, som han endnu ikke havde hørt selv; og
 man kunde mærke, at det morede ham meget. – Weise, siger
 man, skal nu componere en Opera, som Heiberg, siger man, skal
 skrive. Til Vinter faae vi deels nogle opkogte, deels nogle gand-
 ske nye Operaer paa Theatro: blandt de første vil jeg blot nævne
 15 Jean de Paris og Cosi fan tutte (Weibertreue), til hvilken sidste
 Oehlschläger har skrevet en ny Text, blandt de sidste C. M. v.
 Webers Oberon, og l'Alcade de Vega, en Opera af Onslow, en
 Dillettant, levende i Nærheden af Paris, hvor han nyligen skal
 være død. Det, jeg har hørt af Klaveerudtoget af den Sidste, er
 20 noget af det deiligste der er til i Verden. – Oehlschläger har
 skrevet desforuden tvende Syngestykker, men som efter fleres
 Sigende skulle være meget daarlige, ja Weise vil ingen af dem
 componere, hvorfor han i denne Tid har ligget i skrivtligt Kjæv-
 lerie med O. – Skuespiller Nielsen, hvem jeg som Menneske be-
 25 tragtet ikke hover ret vel, er meget vred paa Oehl., Gud veed
 hvorfor. Engang læsde Weise ham et Brev for fra Ø. hvori denne
 blandt andet sagde: vi to (W. og Ø.) bør, ligesom Oldtidens
 Kjæmper blandede Blod, blande vor Aand etc. – hvorpaa Nielsen
 replicerede: det blev saamæn Grog! – H. Heine Dr Juris forhen
 30 berømt ved tvende Tragoedier og et lyrisk Intermezzo, har nu
 igjen udgivet en herlig samlet Skat af Poesier, kaldet Reisebilder,
 hvori der er meget fortreffeligt i følgende Smag: Wir sassen in
 dem dunklen Postwagen die ganze Nacht, du ruhtest mir am
 Herzen, wir haben geschreit und gelacht. Doch als es Morgens
 35 tagte, mein Kind! wie staunten wir! denn ueber uns sass Amor,

der blinde Passagier!“ – I et andet Digt siger han omtrent saaledes: Sie haben mir schönen Rath ertheilt, sie wollten mich prote-
giren, allein bei dem allen wäre ich beinahe Hungers gestorben,
wäre nicht ein braver Mann gekommen, der mir Essen und Trin-
ken gegeben und gekleidet hätte: „Schade dass ich ihn nicht 5
küssen kann, denn ich bin selbst dieser brave Mann!“ Slige Pud-
seerligheder afvexle med Sange, der aande den bittreste Vemod
og en inderlig dyb Følelse. Und dass nimmt sich sehr schön aus.
– Hermed følger Hans Stauf. – Skulde vi ansee dette for et Brev,
saa – il resto non dico! – Hvordan lever Hun? Hun er jo altid 10
ved et jevnt godt Humør og et glad Hjerte. Vil Du hilse hende
og give hende et broderligt Kys fra mig, hvis Du ellers er istand
til at lægge *den* vedbørlige Kulde deri, som skal adskille det fra
de andre, Du veed nok selv. – Jeg haaber at dine Forældre og
øvrige Familie er vel; jeg beder Dig at hilse dem mange Gange 15
fra mig. – Da jeg aldrig taler med Feilberg (undtagen den ene
Gang, da han bildte mig ind, at Du og Sine havde havt Bryllup)
saa veed jeg heller ikke noget om Chr. Møller hiin Røde; hans
Chef er død, saavidt jeg veed. – Jeg er ikke forelsket, altsaa halv
død. Schade! – Jeg har anskaffet og anskaffer mig af og til en 20
god Bog; men disse læser jeg ikke nu, vel tænkende paa de Dage,
som ville komme, om hvilke jeg, hvis jeg ingen Bøger havde,
ville sige: de behage mig ikke! Derimod læser jeg, sluger jeg alt,
hvad jeg fra private og offentlige Bibliotheker kan faae fat paa,
noget excerperer jeg, noget lader jeg løbe i mig som Champagner- 25
viin. – Musikalierne, som jeg efter Dit Forlangende bad Lose at
sende Dig, ere sendte for 2 à 3 Fjerdingaar siden; fandt Du noget
Rart? – Men nu, Alvor Snak, send mig bestemt med een af de
første Poster nogle Poesier; din Hemmelighed har jeg bevaret for
Alle uden Een, og denne Ene er Liunge, der aldrig sladdrer af 30
Skole. Han kjender Dig jo desuden ikke. – Hilsen til dem i
Øster-Ulsløv, til Rasmus, til Brabrand etc. etc. etc. – Kan Du nu
bare læse dette!

Din hengivne

Chr. Winther.

35

26. Til Dorothea Liunge.

Lyngby d. 17de Aug. 1826.

Har De kjendt Magen til Dristighed? – Jeg vover ordentligen at skrive Dem til, lille Jomfr. Dorothea, als wie nix, – som vi
 5 Tydskere pleie at udtrykke os. Det eneste, som nogenlunde kan undskylde min all zu grosse Dreistigkeit, det er jo freilich, at Deres gode Mutter, ikke at tale om adskillige Søstre, en Broder, en Svigerinde og diverse gode Venner og Veninder wahrhaftig have opmuntret mig dertil. Alligevel griber jeg dette Foretagende
 10 el. Unternehmung an med en vis Ængstelse el. Schaudern; thi – tænker jeg ved mig selv, – hvad kan Du vel have at fortælle Jomfr. Liunge, der kan interessere hende; – og som jeg nu tænker saadan Tanke ved mig selv, saa ryster min Høire ganz erstaunlich, og foraarsager en Skrift, der har stor Lighed med de
 15 Characterer, som Kragerne tegne, naar de, søgende deres daglige Brød, hoppe el. hüpfen til Høire og Venstre i Sandet ved Lyngby Søe. Saa! – Det gjør mig usigeligt ondt, at jeg ikke fik Leilighed at besøge Dem, da jeg i Sommer var i Kiel; mit Ophold var saa kort, at jeg vidste ikke Deres ærede Adresse, hvorfor jeg haaber,
 20 at De undskylder min ellers utilgivelige Forsømmelse med Deres sædvanlige Godhedsfuldhed, den De for Guds Skyld ikke for den Sags Skyld maa unddrage Undertegnede. Da De nu opholder Dem saa nær Tydskland og ved et tydsk Universitæt, saa kan jeg ikke undlade at yttre Dem en Frygt, der lige siden Deres Af-
 25 reise har martret mig gandske grueligen. Jeg raader Dem nemlig som en sand Ven, indlad Dem for Guds Skyld ikke i demagogische Umtriebe!! Jeg er sgu saa gyseligt bange derfor; thi det er, – so hol' mich dieser und jener! – noget gandske forfærdeligt noget disse hersens demagogische Umtriebe, eller i Mangel heraf
 30 diese Jesuiten! Kom ikke hjem, kjære Dortha! som en Jesuit. Gud frie os, det taalte Biskop Münster saavist ikke, jeg taler ikke engang om Catechet Ries og Sommerfeldt. – Men nu eet Spøg, et andet Alvor, hvilke Professorer hører De? Jeg længes meget efter

at høre Deres Mening om den gamle Pfaff; det skal være en meget god Latiner. – Forleden tilbragde jeg en behagelig Aften i Ermelund med Deres Broder, Morgenbladets, og hans Kjæreste, med Deres Søster, med Ovethomsen, Aftenbladets, og hans Kjæreste, og med det lidet Rivejern. Man fortalde mig der, at De til 5 Vinter kommer igjen, og hvad mere er, at De vil gaae til Theatret; ja, saaledes forklare virkeligen Alle her i Kbhvn den nærmere Forbindelse, hvori De nu kommer til at staae med Madame, – den elskværdige – Madame W. Hun skal, – saa siger man, – instruere Dem, og De vil til næste Efteraar gjøre Deres Debut i 10 en guldbroderet Fløiels Pels el. Pelz som den unge svenske Grevinde Lejonkraft i det nye Stykke, som jeg har indsendt til Theatredirectionen, hvorom Deres Broder vil have fortalt Dem alt, hvad han veed. – Det vilde virkeligen glæde mig; den Rolle kunde klæde Dem usigeligen net! – Nu vil jeg da med en ny Pen 15 gratulere Dem til Deres, – wie vielste? – Fødselsdag, paa hvilken man har sagt mig, at De vil modtage disse ringe Linier. Hvis jeg med Ord kunde udtrykke Dem alt det Gode, jeg i Sandhed ønsker Dem, saavel for Deres egen, som for Deres kjære Families Skyld, saa stod det allerede her; men da jeg ikke kan, saa maa 20 De ikke foragte min gode Villie, men smukt vedblive at bevare Deres Venskab for

Christian Winther.

27. Til Johan Ludvig Heiberg.

Kjære Dr. Heiberg!

Lyngby d. 22de Octbr 1827 25

Du er næst Rahbek den Eneste, til hvem jeg har betroet min løseligt udkastede Plan at gaae til Theatret, og desaarsag, saavel som for det Venskab, du stedse har viist mig, skylder jeg dig at melde dig Udfaldet af den Kamp, som jeg i denne Anledning har 30 kjæmpet med mig selv.

Jeg har opgivet det Hele, og jeg er nu nær ved at opgive mig selv med! – Hvis du udførligere ønsker at vide de Grunde, der

have været stærke nok til at bekjæmpe min Lyst, (thi denne var det ene, der bragde mig paa denne dristige Idee) saa vil jeg hellere mundtligen meddele dig samme. – Nu er jeg rigtignok for-
 5 paa de rette Skuldre, – vilde ikke være meget behageligere for mine, end den spanske Kappe. – Dog – min Fortvivlelse er *min* Eiendom; og mit lamento skal hverken trætte dine eller Andres Øren.

Kjære Doctor, jeg holder *meget* af dig! Lev vel!

10

Christian Winther.

28. Til Knud Lyne Rahbek.

Lyngby 22de Octbr. 1827.

Kjære Prof. Rahbek!

Jeg har i lang Tid ikke været i Kbhvn., og har altsaa ikke
 15 kunnet bringe Dig nogen mundtlig Underretning om, hvilken Beslutning jeg har taget. Men havde jeg end havt Leilighed til at aflægge Dig dette Regnskab, – og dette skylder jeg Dig ikke alene som min Qvasi-Foresatte, men mere som min faderlige Ven, – saa havde jeg dog ikke før *nu* kunnet sige Dig noget Af-
 20 gjørende. – Jeg har, – efter Dit eget Raad – talt med Heiberg, og jeg har endnu engang confereret med mine Forældre. Skjøndt nu disse ikke ere inddrukne af hine trivielle Fordomme mod Skue-spillerstanden, og skjøndt de mere end een Gang have forsikkret mig, at de ikke vilde lægge mig nogen Hindring i Veien for mit
 25 Ønske; saa have dog baade deres og Heibergs Indvendinger i Forening med mine egne Tvivl gjort Udslaget, og bevæget mig til aldeles – skjøndt med megen Smerte – at opgive denne lokkende Plan. – Jeg skynder mig foreløbigen at melde Dig dette; mundtligen vil jeg udførligere forklare mig. –

30 Jeg behøver vist ikke at forsikkre Dig om, hvormeget jeg holder af Dig! Lev vel!

Christian Winther.

29. *Til Adam Wilhelm Moltke.*

Kjøbenhavn d. 31 Julii 1828.

Underdanig P.M.

Da Cantor- og Skolelærer-Embedet ved det adelige Stift Wal-
løe nu for Tiden er ledigt, vover Undertegnede at henvende sig ⁵
til Deres Høivelbaarenhed med Ansøgning, at dette Embede, hvis
jeg skulde findes værdig dertil, maatte anbetroes mig.

I Aaret 1824 tog jeg theologisk Embedsexamen med anden
Characteer, og har i de tvende sidst forløbne Aar som Medlem
af det theol. Seminarium øvet mig i det geistl. Embeds practiske ¹⁰
Discipliner. Til min Barndoms Dannelse hørde ogsaa Musik,
hvorfor jeg tiltroer mig den Færdighed i Orgelspil, der er fornø-
den til at ledsage en Menigheds Sang. Da jeg endvidere i flere
Aar har beskjæftiget mig med Ungdoms Underviisning, saa men-
ner jeg uden Ubeskedenhed at torde tiltroe mig i en vis Grad de ¹⁵
Egenskaber, der udfordres til dette Embeds Førelse, og nedlæg-
ger herom min underdanige Ansøgning i Deres Høivelbaaren-
heds Hænder. –

Underdanig

Christian Winther. ²⁰

S.S.M.C.

30. *Til Dorothea Liunge.*

Lyngby d. 14 Julii 1829.

Gode Jfr. Dorthea!

Jeg har ikke talt med nogen af Deres Familie, siden vi sidst ²⁵
saaes, dels fordi jeg var bortreist henimod tre Uger – ogsaa en
Grund, hvorfor Verset kommer saa sent, – dels fordi jeg kuns
een Søndag har besøgt Kbn., siden jeg flyttede til Lyngby. Men
derimod kan jeg hilse Dem fra Ermelundshuset, hvor jeg, som
sædvanligen, paa mine daglige Streiferier ofte kommer forbi. Jeg ³⁰
veed, det er en kjær Hilsen, om den end koster nogle Taarer.

Hvad behager? – Vor gode Rosenkilde var, som De veed, reist til Walløe, hvorhen hans Kone ogsaa kom, og opholdt sig henimod otte-fjorten Dage; da hun var reist, maatte han formedelst en Upasselighed opholde sig endnu nogen Tid i W., hvilket vist har været ham skrækkelig tungt; – dog var Krøyer saa malisjøs at formode, at hans Sygdom var af det meget yndede Slags, der komme, som om de var kaldede, og gaae paa samme Maade. Imidlertid reiste han da, og gav sin første Aftenunderholdning i Kjøge, hvor det efter et Brev til Liebe, som Stage, med hvem jeg talde i Søndags, havde seet, var gaaet ham „*lidt bedre end Landeværnet 1807*“. – Han tjende kuns 33 rd. I Præstøe, Sorøe og Slagelse derimod, hvor man har opfordret ham til paa Tilbagereisen at gjentage sine Forestillinger, har hans Indtægter været saadanne, at han, hvis Lykken er ham ligesaa gunstig i Odense og Nyborg, kan hjembringe omtrent 4–500 rdl *reen* Indtægt. Hvis altsaa hans Entreprise i Manges Øine ikke just var ham og hans Stilling gandske værdig, som vel kan være, saa har den dog ikke været gandske uheldig, og det glæder mig, der, som De veed, holder et stort Stykke af ham. – Jeg har havt et Brev fra en meget competent Dommer, en Dame fra Kbhvn, der paa en Landreise saae hans Forestilling i Slagelse; hun fandt sig særdeles tilfredsstillet, og er dog Een blandt dem, der pleie at skrige over hans Overdrivelse. – Jeg har opsporet saa mange deilige Digte af Fr. Rückert, som jeg skal gjøre mig en Fornøielse af at meddele Hr. Nielsen; ogsaa De skal faae dem at læse, hvis De nu er ret gentil, og husker, hvad De lovede mig, da jeg sidst gik bort fra Laxegade N° 203. – Min Broder er, som De vel veed, reist til Fyen; men jeg faaer ham ikke at see, thi han gjæster ikke Kbhvn. – Naar kommer De saa hjem? Det maa man dog vide, for at kunne staae paa Toldboden og bukke kjønt og sige: God-Dag! – Farvel! farvel, farvel!

Christian Winther.

31. *Til Hanne Møller.*

[August? 1829].

... Vi vare fem Repræsentantere, som vare valgte ved Stemmer; jeg var den Ældste, og derfor af de Andre valgt til Taler. Om Aftenen Kl: 8^{1/2} kjørte vi i tvende Kareter derud; Studenterne vare, [i] et Antal af 350, allerede med klingende Spil af tvende Musikcorps gangne ud, for paa Rundeelen uden for Haven at opstille sig. Da vi ankom ved Slottet, bleve vi Repre: af Kammerfoureren anviste et Værelse, hvori vi opholdt os, indtil han afhentede og bragte os i et Forgemak, hvor vi bleve modtagne af Hofmarskallen Hauch. Lidt efter, Kl: 9, aabnede han os Dørerne, og da vi traadte ind, stode: Kongen, Dronningen, Prinds Fer: og Prinsesse Caroline i en Række foran, og bag dem, det hele forsamlede Hof, indenlandske og fremmede Prindser, Gesantere og Ministre, Herrer og Damer; thi da det var en Onsdag, havde der været stort Taffel. Efter at have gjort vore Complimenter, traadte jeg et Skridt frem, og sagde: Studenterne ved Kjøbenh: Universitet, der ligesaa varmt og inderligt, som enhver anden god dansk Borger, glæde sig ved enhver Blomst, som et kjerligt Forsyn indfletter i vor Konges Livskrands, have forsamlet sig her ved Slottet, og have overdraget os, allerunderdanigst at bønfalde Deres Kongelige Majestæt om allernaadigst Tilladelse til at torde lade deres Glæde vorde lydelig, og med Sang og Spil bringe Deres Kongelige Maj: og de høikongelige Formælede en hjertelig Lykønskning og en uskrømtet Hilsen! Kuns i ringe Antal ere vi her forsamlede, thi Sommerferie[rne] have lokket den større Deel ud i det Grønne og i deres Fædrene Boliger; men vi Nærværende tør nok svare for de Fraværende, og tale i deres Navn; thi det kan visseligen ikke være Deres Kong. M: uvitterligt, at hvor Talen er om Kjerlighed til vor Konge og hans Huus, der have vi Danske Studenter kuns een Stemme, et Hjerter". Derpaa traadte Kongen lidt nærmere og sagde: Jeg glæder mig inderligt over den Aand og Stemning, der hersker blandt Studen-

terne, den kan ikke være bedre; og jeg paalægger Dem herved, at sige Studenterne dette fra mig, og tillige tilkjendegive dem min Tak for den venlige Andeel De tage i min huuslige Lykke! Ogsaa af Prinds Ferd: og Prindsessen fik vi lignende Tiltale; hvorpaa vi overrakte de i Silke indbundne Exemplarer. Kongen spurgte mig om mit Navn og mit Studium, hvorpaa vi anbefalede os; Hauch fulgte os derpaa ud paa Terrassen foran Slottet, hvor Fakkeltøget havde dannet en stor Halvkreds, i hvis Midte Musikcorpset og Sangerne stode. Jeg traadte et par Trin op paa den høie Trappe, og forkyndte Forsamlingen Kongens Ord og Tilladelse, hvorpaa Sangen blev siunget, og et tredobbelt Hurra udbragt for Kongen og hans Huus. Herpaa gik vi, fulgte af Hauch, Bülow og flere Cavalierer hen til det saakaldte Apistem-pel, hvor en Collation af Champagne, Kage og Frugt var indrettet. Jeg drak et par Glas Champagne med Hauch og Bülow, og søgte derpaa hen til min Vogn, hvor jeg efter Aftale fandt min gode Krøyer, Componisten, og Cantor Storm, i Selskab med dem kørte jeg, let om Hjertet hen til Rosenkildes hvor jeg tilbragte den øvrige Aften. – Jeg har – Dem kjere Forældre, kan jeg vel uden Forfængelighed fortælle det, – saavel fra Studenterne, som fra højere Stæder, faaet Taksigelser, saavel for Sangen, som ogsaa for den Maade, hvorpaa jeg skilte mig ved mit Ærinde hos Kongen; og baade Denne og de øvrige Herskaber have yttret sig fordeelagtigt derom. – Men i Henseende til min Oeconomie, har det gjort mig et betydeligt Skaar. ...

32. Til Johanne Luise Pätges.

d. 12te Octbr. 1829.

Ærb. P.M.

Jeg beder Dem, gode Jfr. Pätges! at undskylde, hvis De finder denne Afskrift noget utydelig og naar De seer de mange Raderinger; men jeg maatte lade een af mine smaa Dreng skrives den, da Tiden just var mig noget knap. Om et Par Dage skal jeg selv

bringe Hr. Hvid det Omtalte; – imidlertid beder jeg Dem at hilse ham venskabeligst fra

Deres ærb. T.
Christian Winther.

P.S. En Undskyldning for min egen Klo maa De altid have in 5
petto.

33. *Til A. P. Liunge.*

Kjære Liunge!

d. 6 Martii 1830.

Hav den Godhed at forære, overlade, give mig de Nummere af 10
Kbhvns-posten, hvori mine tre Oversættelser af Stagnelius, og
det, hvori min Broders Digt „Glæde over Danmark“ staae. – Du
veed vel, jeg har mistet min Moder?

Din Ven
Christian Winther. 15

34. *Til Alvilde Müffelmann.*

Kjære Aluilde!

2. April 1830.

Naar jeg ikke tiltroer mig selv mundtligent ret at kunne frem-
sætte min Mening, saa pleier jeg at forsøge det skriftligt. Jeg 20
har da den Fordeel, som hiint latinske Ordsprog antyder, at Bog-
staverne ikke rødme, – og dette maatte jeg i Sandhed selv, hvis
jeg Ansigt til Ansigt skulde explicere mig for Dem. Tillad mig
derfor at gaae denne Vei.

Da jeg aldeles ikke anede den virkelige Grund, hvorfor De hos 25
W.s og C.T.s med en saa paafaldende Tilbageholdenhed fjernede
Dem fra den cordiale Tone, hvortil jeg ellers var vant, saa maatte
jeg nærmest formode, at een eller anden Yttring fra mig eller
noget i min Opførsel *enten* havde fornærmet Dem, eller i det
mindste med Hensyn til de fremmede Omgivelser havde over- 30
skredet den Anstandens Grændselinie, som den gode Tone drager
mellem Personer, som ikke ere forbundne ved Slægtsskabsbaand.

Deres fortræffelige Moder, som Gud velsigne! har nu oplyst mig om den sande Anledning, og jeg nægter ikke, den forbausede mig i høieste Grad; thi jeg synes hverken at De eller jeg ved vor Opførsel i Virkelighed have givet Stof til hiin Snak.

5 Dog, hvad man saa end kan sige *mod Folks* urimelige Sladder, saa føler jeg med Smerte, at Skylden eene og alene er og bliver *min*, og, jeg indseer det, jeg bærer en dobbelt Brøde. – Thi, ikke alene har jeg ved min *maaskee* udelicate eller dog ufor-
sigtige Opførsel foraarsaget Dem, kjære Aluilde! Ubehagelighe-
10 der af *hiint* Slags, men ogsaa siden ved den keitede og plumpe Maade, hvorpaa jeg med min sædvanlige Ubehændighed søgde at gjøre min Feil god, efter Deres kjære Moders Udsagn, gjort Dem bedrøvet. – Jeg var det selv! Jeg kan forsikkre Dem, det smertede mig usigeligt, at kunne have gjort noget, der enten
15 havde fornærmet Dem, eller nedsat mig i Deres Agtelse; thi paa een af disse Maader, syndes mig dengang, maatte hiin Deres strænge Tilbageholdenhed forklares. Jeg bærer, som sagt, altsaa ene Skylden; thi jeg føler meget vel, at De hverken kunde have forholdt Dem anderledes eller bedre. Jeg beder Dem derfor, kjære
20 Aluilde! ret indstændigen at skjænke mig Deres Tilgivelse for hvad Ubehageligt jeg har forvoldt Dem. Jeg haaber, De veed, at jeg holder altfor meget af Dem og Deres til forsætligen at kunne gjøre Dem Sorg. Min Hensigt var god, Middelet var slet. Fremtiden skal vise Dem, at jeg for Deres Skyld mere vil tage Hensyn
25 til *Folks* Omdømme, hvilket jeg, som De nok veed, for min egen Person agter temmelig ringe. Ingen Opoffrelse skulde være mig for stor, naar jeg derved kunde bevare mig Deres Venskab. De maa nu troe mig, om De kan eller vil, De er *Een* af de Faa, hvis Hengivenhed jeg nødigtst af alle i Verden vilde forspilde, og saa-
30 længe der er Liv og Blod i mig, skal det være mig en Fryd, – hvis *De* tillader mig det, – at kalde mig Deres hengivneste Ven; thi jeg *er* det.

Christian Winther.

P.S. Naar Deres Moder har læst disse Linier, saa haaber jeg,
35 De brænder dette Brev.

35. Til Ove Dahlstrøm.

Kjøbeløv pr. Nakskov d. 14 Juni 1830.

Kjære Hr. Dahlstrøm!

Enten paa Fredag eller paa Mandag fskende kommer jeg til Nykjøbing; men da min Tid er mig *meget* knapt afmaalt, kan ⁵ jeg kuns blive der 2, høit 3 Dage, og i den Tid vil jeg vel, *naar De er forberedt derpaa*, kunne faae afgjort mine Forretninger, som ere:

At modtage i Obligationer Betaling for den Deel af Gaarden, der tilkommer mig; 10

At modtage de mig tilfaldne Renter af den i Amtskassen deponerede Capital, af de i C. Barlons Gaard staaende Penge, hans Afdrag, Schulz's Afdrag, samt hvad de af Bønderne har indkrævet etc; –

At afgjøre *med Dem*, høistærede, om vi ei skulde udstæde ¹⁵ Proclama, eller om vi endnu skulle see Tiden an;

At afgjøre *med Dem* de til Naadsensaaret henhørende Sager, samt underskrive hvad Papirer dertil ere fornødne.

Jeg siger *afgjøre med Dem*; thi jeg maa gjøre Dem opmærksom paa, at jeg i disse Sager, hvor det kommer an paa Penge, ²⁰ ikke umiddelbart *vil* have det ringeste at bestille med Provsten eller nogensomhelst Anden, men jeg ønsker at *De vil aftale*, og siden forelægge mig, hvad der er aftalt. Saaledes kommer jeg bedst ud deraf, da jeg, som De veed, er saa lidt dreven i slige Ting, og ved en mundtlig Samtale med disse Folk let kunde ²⁵ bringes til at afgjøre noget, der siden vilde fortryde mig.

Jeg boer hos Sidenius. – Hils min Tante, at hun, hvis det er muligt, maa lade Jfr. Holders vide mit Komme; jeg troer, hun ønsker at tale med mig, og jeg har ikke Tid eller Lyst at tage ud til hende. 30

Jeg haaber, den kjølige Drue vil smage Dem i Sommermaanederne.

Lev vel, til vi sees. I Begyndelsen af August agter jeg at tiltræde min Reise til Udlandet. Mine Forretninger i Kbhvn har jeg

overdraget en Ven af mig, Hr Fuldmægtig Rindom, med hvem De da maatte sætte Dem i Forbindelse; dog herom mere mundtligt.

Adieu!

5

Deres Ven

Christian Winther.

36. Til Alvilde Müffelmann.

Sorøe d. 4de Julii 1830.

Jeg veed næsten ikke, om jeg *tør* skrive Dem til, kjære Frø-
 10 ken! men da man jo dog i ethvert Tilfælde *tør spørge* sig for, saa vover jeg det for denne Gang. Jeg, en gammel Skolemester, skulde ikke have Lov til at holde en kortvillig, skriftlig Passiar med min fordums Eleve? Jeg kan vel vide, at *Folk* – De veed jo nok, hvad jeg forstaar ved dette bornerede, uliberale, forskruede,
 15 medisante Væsen? – vilde svare Nei paa dette Spørgsmaal; men om jeg end selv, smittet ved Omgang med *Folk*, deelde nogle af disses Anskuelser, saa vilde dog i dette Tilfælde mit Hjertes Drivt, der med hvert Pulsslag minder mig om min Hengivenhed for Deres fortræffelige Forældre, og, i Sandhed! om mit inder-
 20 lige Venskab for Dem, gode Aluilde! bringe mig til at glemme ethvert smaaligt, conventionelt Hensyn. Derfor sidder jeg nu ogsaa her i min Søsters Stue i Sorøe, rigtignok ikke uden Angst og Bævelse, men ikke desmindre med en inderlig, hemmelig Glæde over at jeg, trods min Ængstelse, et Par Minuter kan underholde
 25 mig med min ædle, unge Frøken, ligesom jeg havde for Vane om Eftermiddagen, naar vi sad i Vinduet, Deres Fader laae i Sophaen, Deres Moder sad ved Ovnens, og Kaffeens stod paa Bordet, og trak af alle Livsens Kræfter. Den egentlige Anledning og Forevending jeg bruger for mit Vovestykke, er, som De vel kan
 30 gjette, Deres Fødselsdag, og jeg kunde derfor næsten ogsaa ønske, at De maatte have en Fødselsdag hver Maaned; thi da vilde jeg bruge disse tolv store Fester til Grund for et Maanedsskrivt i

Breve, der skulde dediceres Dem. Jeg har jo sagt Dem, og jeg gjentager her, det har altid været mig en usigelig Glæde at tale med Dem, og jeg kan forsikre Dem, *det* ikke blot, for hvad man kalder Moerskabs Skyld alene. *Ethvert* Menneske er at be- 5
trakte som en interessant Bog, man ikke ofte nok kan læse, naar man kuns forstaaer den, og hvor meget mere interessant maa det da ikke være, at iagttage dens Character, man kjender saa nøie, som jeg troer at kjende Dem. Deres sunde Dom om saa mange Ting, Deres snorrige Drillerier, Deres Foragt for al Affectation og Spidsborgerlighed, Deres egen Naturlighed og Originalitæt 10
have ofte bragt mig i Henrykkelse. Tro nu ikke, at jeg tilegner mig nogen Part heri, fordi Hændelsen gjorde mig saa lykkelig, at jeg fik en liden Andeel i Deres Forstands Udvikling; – sligt tillæres ikke; – men tænk heller ikke, at det er tomme Complimentphraser. De veed ret vel, – hvis De vil vide det, – at hvad 15
jeg her siger, er ærligt meent. Gamle Cavalierer, som jeg og mine Lige, lægge sig gjerne efter at reflectere over Alt, hvad de see og høre; – jeg har nu med min Reflexion over Dem faaet hiint fordeeltige Facit ud. Dog – hvis det ikke var i Anledning af Deres Fødselsdag, at dette Brev er blevet til, saa skulde jeg ogsaa vise 20
Dem, at jeg med Hensyn til Dem heller ikke har været blind for enkelte *smaa, smaa, smaa* Ujevnheder, og ved denne Oprigtighed tillige end mere bevise Dem, at det Ovenanførte var min sande Hjertens Mening; – men Sligt tager sig deels ikke godt ud i et Gratulationsbrev, som dette, deels smager det altfor meget af 25
Hr. Informatoren, der nu er salig hensovet. *Salig* siger jeg med Sandhed; thi det vil altid være mig en Salighed at tænke paa den lykkelige Tid, da jeg bar dette Navn i Deres Forældres Huus og Deres Venners Kreds. Hvis nu alt dette ikke har været Dem altfor ubehageligt at høre, saa vil De kjende mit sande Sindelag 30
mod Dem, og selv kunne slutte Dem til de tusind Velsignelser og gode Ønsker, som jeg gjerne *vilde* sende Dem. Men jeg gjør det ikke; thi alle de Ord og Talemaader, hvormed de almindelige Mennesker udtrykke sligt, synes mig forslidte og langt fra gode nok til at skrives paa dette Papir til Dem. At jeg ikke endnu har 35

skrevet til Deres Forældre bør ikke undre Dem. Facta, Begivenheder, som kunde more dem, har jeg endnu ikke at fortælle, og Følelserne af Taknemlighed og Agtelse og Hengivenhed, jeg af fuldt Hjerte yder dem, og som længe har beskjæftiget og
 5 længe vil beskjæftige mig, tør jeg ikke, af Frygt for at trætte dem dermed, i Ord udtrykke; gid det maatte forundes mig i Gjerningen at kunne lægge dem for Dagen. I August Maaned reiser jeg nok ud af Landet; – jeg føler i Grunden liden Lyst dertil, men min Fader raader mig stærkt dertil, og jeg indseer selv,
 10 at jeg maaskee engang i Tiden vilde komme til at fortryde en saadan Forsømmelse af den givne Leilighed. Med næste Post, som afgaaer efter min Ankomst til Kjøbeløv, vil jeg tage mig den Frihed at skrive Deres Fader og Moder til. Jeg haaber at finde Brev i Kjøbeløv fra Hother, hvori jeg vel faaer forønskede
 15 Efterretninger om Peters og Emils Fremgang og Opførsel i Skolen. Jeg beder Dem, kjære Aluilde! at bringe Deres Forældre, Søster, Svoger, Brødre og gandske Familie min venskabeligste Hilsen.

Deres hengivne

Christian Winther.

20

37. Til Dorothea Liunge.

Dorothea!

Kjøbeløv pr. Nakskov d. 21de Juli 1830.

Har De et Hjerte af den haardeste Granit? Eller maaskee et
 25 Tigerhjerter? Eller maaskee slet intet? Er De lysten efter Mord und Todtschlag? Ønsker De kanske at læse i den marieboske Ulykkes-Avis mit ynkværdige Endeligt: „Her i Landet har for nyligen tildraget sig følgende begrædelses- samt beklagelsesværdige Begivenhed. En vis Hr. N.N., Søn af meget brave Forældre,
 30 døde pludseligen i den blomstrende Alder af 34 Aar, hvilke han just skulde have fyldt den 29de i denne Maaned, uden at man forhen havde sporet noget Sygdomstegn hos ham, undtagen en stille Melankoli. Da man – paa Grund af det Særegne ved hans

Dødsfald – obducerede ham, befandtes hans hele Legem i fuld Sundhedstilstand, paa Hjertet nær; thi, da man aabnede dette, saae Lægerne med Forundring en stor Mængde Navne indprægede deri med en Ildskrift, der endnu efter Døden brændte saa stærkt, at den nær havde foraarsaget Ildløs, hvis den ikke var 5 bleven slukket med tililende Sprøiter og de Omstaaendes Medlidenhedstaarer. Det er øiensynligt, at han altsaa er død af den saakaldte Længselsbrand, et meget sjeldent Tilfælde, hvorfor ogsaa en af de herværende Læger agter at skrive en Afhandling derom. Navnene bleve opskrevne; men af Agtelse for Personerne 10 ville de ikke vorde offentliggjorte“. Tænk Dem nu vel om, kjære D.! Min Død, en Ildebrand og en slet medicinsk Afhandling faaer De paa Deres Samvittighed. Gode Guder! Hvor er Menneskekjærligheden bleven af? De Retfærdige ere faa i Landet. Ak, ak, ak! Hvis jeg kommer levende til Kjøbenhavn, saa maa De 15 være glad ved at være i Farum og ikke komme til Byen, inden jeg efter 14 Dages Ophold sætter mig paa Ryggen af „Frederik den Sjette“ og rider paa ham til Lybæk for at gaae til Rom; thi alene Synet af mig vilde vist ellers bringe Deres forresten gode Hjerte til at briste. Har jeg siden min Afreise, i hele to Maane- 20 der, hørt eet Ord om Wexschall og Madammen? Skulde jeg blindthen høre paa Folks – jeg hader *Folk* – forfængelige Tale og løse Snak om Personer, som ere mig kjære? Nemlig – veed jeg Noget om Fr.G., L.H. og saa videre? Veed jeg Andet om Dem selv, end at de ikke vil skrive mig til? Skulde jeg anraabe Gu- 25 derne, der altid holde med den krænkede Uskyldighed, om at straffe Dem, saa maatte det være ved at ind[give] Dem en uimodstaaelig Lyst til at skrive mig til, inden jeg om 14 Dage forlader Lolland; jeg indseer, den Straf blev haard, hævnede mig og gavnede mig tillige. Men – ikke sandt – De gaaer i Dem selv, 30 Barn, og gjør det godt igjen; thi jeg kan ikke tro om Dem, at De vil lade mig have andre Sorger herovre end de visne Krandsse paa min Moders Grav.

Hilsen til W., Madammen, H.P., Thora, Hvid, etc. fra

Christian Winther. 35

38. Til Just Mathias Thiele.

Kjøbeløv d. 28de Julii 1830.

Ja, jeg saae mig dog paa en Maade nødsaget til at *reise*, kjære Thiele! Endogsaa min gamle Fader har paalagt mig det, som en
 5 slags Pligt at faae det overstaet, og jeg har givet efter, dog kuns bevæget ved denne eneste Reflection, at jeg maaskee med Tiden, naar andre Forhold gjorde mig det umuligt, vilde fortryde *ikke* at have foretaget en lille Tour. En *lille* siger jeg med velberaad Hu, thi længere end eet Aar vil jeg ikke
 10 være borte.

Jeg tager nu min Tilflugt til Dig, min vidtbereiste Ven, og beder Dig, at Du efter dit venskabelige Løvte, vil være mig behjælpelig at udkaste en Reiseplan. Dette vil ikke være Dig vanskeligt, især naar jeg siger Dig, at jeg ikke agter at see Frankrig,
 15 men kuns Tydskland og Italien, og at jeg i Rom ønskede at opholde mig henved et halvt Aar. Jeg vilde nemlig dog gjerne fra min Reise i det mindste medbringe *een* reel Aqvisation; jeg har, ved selv at studere det italiske Tungemaal som et dødt Sprog (og først i Vinter fik jeg lidt Øvelse i at tale det) troer jeg, lagt
 20 en temmelig solid Grundvold, hvorpaa jeg endog i den korte Tid af et halvt Aar vil kunne bygge noget, i det mindste saa meget, at Sproget vil blive mig ligesaa current som det tydske. Tager jeg feil heri, saa er det mig næsten ligegyldigt; – jeg har taget feil saa tidt. – Om otte til 14 Dage kommer jeg til Byen, og jeg
 25 haaber da at kunne blive færdig med mine smaa Forberedelser saasnart, at jeg i det høieste 14 Dage derefter vil kunne sætte mig paa Fr. VI, og lade mig føre til Holsteen. Jeg tager mig alt-saa forinden den Frihed at besøge Dig, for at modtage Dine Raad og – hvis Du vil, og finder det fornødent – nogle Breve.
 30 Skulde Du see Abrahams, saa siig ham dette, samt at jeg med Hensyn til Anbefalings- eller Adresse-Breve ogsaa regner lidt paa hans venskabelige Understøttelse.

Lev vel! vær nu ikke vred paa mig, fordi jeg foruleiliger Dig

med noget, hvoraf hverken Du eller jeg vil høste nogen Fornøielse.

Min ærbødige Hilsen til Din Frue.

Din hengivne
Christian Winther. 5

39. *Til Ove Thomsen.*

14de Aug. 1830.

Kjære Thomsen!

Først min hjerteligste Lykønskning i Anledning af Prindsens Ankomst til Verden; – hils endelig din Kone fra mig. Jeg haaber, 10 hun er rask.

Hvis det er dig muligt, saa skaf mig gennem Hr. Reitzel de N^{oo} af Dagen, hvori den ny-frankiske Revolution indeholdes; jeg agter at sende min fortræffelige gamle Fader dem, som det Blad, der hædrer sig og sine Redactører ved størst Liberalitæt. 15

Adieu!

Din hengivne
Christian Winther.

40. *Fra Rasmus Møller.*

Kiøbeløv d: 26 Septbr. 1830. 20

Min kjære Christian!

I det sidste Brev (af 20^d f. M.) skrev Du: „Fra Hamborg skal Du strax høre fra mig“. Da dette ikke endnu er skeet, begynder jeg at blive bekymret for, at Upasselighed torde være Aarsag dertil, eller og, at dit Brev maaskee kan ligge etsteds opholdt, 25 som det nylig er gaaet med et Brev fra vor gode Brammer i Snedsted, som er dateret d: 4de Aug: men kom mig først til Hænde d: 24de Septbr. Men har jeg nu ikke seet Brev fra Dig senere, saa har jeg faaet Dig selv at see i Dit veltrufne Portrait,

hvormed jeg forleden blev saa behagelig overrasket, og for hvilken mig saa kiære Gave jeg ret hiertelig takker Dig. Nylig modtog jeg og fra Reitzel 4 theolog: Skrifter, af hvilke de 2 havde den Paategning: „for Hr. Winthers Regning“. Ogsaa heri gienkiender
5 jeg dit gode Hiertelag for mig – kun med nogen Frygt for, at Du gaaer Dig selv for nær. – Nu nogle Nyheder. Ifølge et Brev fra Poul i Christiania er der nu af Directionen gjort ham Tilbud at gaae til Khavn som Professor extraordinarius i Philosophien; hvilket Tilbud han har modtaget; og det er vel ingen Tvivl om, at det
10 jo enten er eller vil blive af Kongen stadfæstet. Denne Tidende, veed jeg, vil fornøje Dig; og jeg blev saameget mere overrasket derved, som jeg næsten havde opgivet Haabet derom. – – – Hans i Vindebye søger nu anden Gang det nye ledigblevne Skielbye-Kald; og, da han forrige Gang skal have staaet som No 2 paa
15 Indstillingslisten, er der dog noget Haab om, at han denne Gang kan blive No 1. Dog – det vil komme an paa, hvem han faaer til Medbeilere. – Jeg var i Forgaars med Hans og Lovise til Christian Møllers og Lovises Bryllup, hvor jeg, efter Vedkommendes Anmodning, forrettede Vielsen. Der var en anseelig Mængde Naks-
20 skoviter tilstæde. Gid nu bare vor gode Stadslæge maa have Held med sin Praxis! Man siger, at hans bevidste Rival skal søge at nedsætte ham. – Min gamle, kiære Prof: Worm i Horsens er nu død. Jeg havde just sendt et Brev til ham paa Posthuset den samme Dag, jeg modtog et Brev med Efterretning om hans Død;
25 og skiøndt denne Efterretning ikke just var saa uventet; da hans Helbred har i flere Aar været saa yderlig slet, rørte den mig dog saare meget. Han var min Ven i dette Ords ædlest Mening; og det er nu at befrygte, at stirpes egregia Wormiorum er med denne sande Hædersmand uddød. Jeg skal nu mælde mig i hans
30 Stervboe med den Anviisning, han allerede i Aaret 1826 gav mig paa et Par af hans Bøger og nogle Mskpter, som han vilde der til sin Tid skulde mig udleveres. – – – Fra Brammer har jeg da, som sagt, havt Brev, skrevet strax efter hans Ankomst til Snedsted, hvortil han, efter en noget langvarig Reise, hvorover han
35 paa et heelt Ark – et Slags Circulærskrivelse til 2 a 3 af sine

nærmeste Venner her i Kredsen – har givet en ret moersom Beskrivelse – er arriveret frisk og sund med sin Familie. – Jeg har ofte tænkt paa Dig, min kiære Christian! under den uophørlige Regn, vi have her, men igien trøstet mig med, at Du i hine fiærnere Egne – thi jeg tænker mig dig nu dybt inde i det hellige 5 Romerske Rige – maaskee har Dit paa det Tørre. Her er de Stakels Høstfolks Taalmodighed sat paa en haard Prøve; og Høsten er ikke endnu heel fuldendt. Med mit Helbred er det Gud ske Lov! nogenledes. Du hilses hiertelig fra vore Kiære i Vindebye og flere Venner. Gud bevare Dig, min elskte Ven, og glæd snart 10 med en Epistel –

Din trofaste Fader
R. Møller.

41. *Til Knud Sidenius.*

Rom d. 9de Decbr 1830. 15

Jeg har lovet Dig, min kjære, brave Svoger og Ven! at skrive Dig til fra denne berømmelige Bye, og jeg troer, havde jeg end ikke lovet det, vilde jeg dog have taget mig noget lignende for, dels fordi jeg holder meget af Dig og din Kone, dels fordi jeg haaber at indhøste i det Mindste eet Brev af denne Udsæd. Jeg havde 20 fra *Bonn am Rhein* skrevet Fader et langt Brev til; men jeg maa formode, at det er gaaet tabt; thi jeg har ikke hørt eet eneste Ord fra ham siden, og jeg har i det Hele kuns faaet eet Brev fra Danmark, siden jeg forlod Kbhvn, og det endda kuns fra min Commissionær i Byen, hvilken Mand altsaa slet intet kunde fortælle 25 mig om mine Kjære paa Lolland. Jeg tør paa den Maade hverken spørge til Fader i Kjøbeløv, eller dine Forældre, eller nogensomhelst, der endnu kunde være Dig nærmere; thi jeg er i en total og piinlig Uvished om dem og deres Befindende. Jeg veed om Dig, kjæreste Knud, Du har ikke Hjerte til at lade mig længe 30 blive i denne smertelige Uro, men haaber at Du snarligen vil

udrive mig deraf, ved at fortælle mig *alt*, selv om det var det Værste, omstændeligen og sanddrue. – Med denne Post har jeg igjen skrevet til Fader; da jeg i München og Florents intet Svar traf fra ham, opsatte jeg af Nødvendighed at skrive, til jeg kom
5 her. Det var d. 30te Novembr. – Uagtet jeg meget vel føler, at jeg intet egentligt lærer paa min Reise, og at det var snarest et Forfængelighedsraserie, der drev mig bort fra Hjemmet, – hvilket jeg bittert fortryder, – saa har jeg dog gjort mig det til en ufravigelig Lov fra den Stund, jeg traadte ud af det egentlige
10 Danmarks Grændser, at holde Dagbog, hvori jeg optegner alle Fakta, hvad jeg har seet og hørt, hvor jeg har været, hvem jeg har lært at kjende, hvilke Bøger jeg har læst uden at indlade mig paa Reflexioner eller Raisonementer. Af disse tørre Optegnelser vil jeg nu udtrække nogle enkelte Punkter, Ting, som jeg troer
15 interesserer Dig, og saa godt jeg kan sætte dem i Lys; thi *Sligt* forlanger man jo dog af et Brev, der kommer langveis fra. –

Italiænernes Theater staaer med Hensyn til dramatisk Kunst paa meget svage Fødder. Paa de større Skuepladser gives næsten udelukkende Operaer, undertiden enkelte Tragoedier af Alfieri,
20 Monti, hvis Arbejder nærme sig meer eller mindre den aristotelisk-franske Maneer. Paa de mindre Folketheatre, hvor *den fine Portion* ikke vover at komme for ikke at røbe slet Smag gives enten de til Væmmelse prædikende Comoedier af Goldoni, eller Oversættelser af Kotzebue, Iffland, Jünger, Raupach og Fl.; den
25 egentlige italiænske Commedia dell' arte, lystige, improviserede Optrin af Fabeler eller Folkelivet, er da gandske forviist til Fjelleboder. Af Tragoedier har jeg ingen seet, og skeer dette, da er det ogsaa blot af Nysgjerrighed; thi at de aldrig ville kunne behage mig, men blot forbause ved det for en Nordboe høist
30 unaturlige, overdrevne Spil, er noget, jeg tør slutte apriorisk. Da det er Italiænerne – med Hensyn til Musiken – mere om det *Kunstige*, end om *Kunsten* at gjøre, saa have deres Compositioner ogsaa antaget den Dig bekjendte, fra al Natur og sand Følelse afvigende Character, der mere eller mindre udtaler sig i
35 Rossini, og selv hos den bedre *Bellini*; og man giver ogsaa af

hiin omtalte Grund sjelden en heel Opera paa een Aften; enten kuns een Act, og derefter en Ballet, eller ogsaa første Act af Operaen, derpaa Balletten, og tilsidst den anden Act. Under Forestillingen – Du veed, der *tales* ikke, men Replikerne *recite-* 5
res – hersker i Theatret en uhyre Støi; kuns naar den første Sanger el. Sangerinde træde nærmere til Lamperne, og man veed: nu kommer et Knald-Stykke, hører man rundt om: silen-
 zio! Kunstnerne udføre deres Partie under ideligt Tilbrølen af bravo el. brava, og naar det er forbi, begynder den forrige Larm. En saadan Theatertrup indstuderer for en vis kortere el. længere 10
 Tid kuns to, høist tre Operaer, som de da afvexlende lirer af for Publikum; en Følge heraf er, at den største Deel af dette, kan hvert Nummer, hvert Recitativ uden ad, og Gader og Stræder gjenlyde om Aftenen af saadanne Reminiscenzer. Bogen og Styk-
 ket selv er i Almindelighed uselt, ene og alene beregnet paa at 15
 skaffe Komponisten og Sangerne, Maschinmesteren og Skrædderne Leilighed til at brillere, uden Sandhed, uden Characterer, uden Holdning. Jeg saae i Bologna eet saadant Stykke, *La donna del Lago* af Rossini, der var mig ubekjendt fra Kbhvn, og i Florents to, *Il pirato* og *La straniera* (den fremmede Dame) begge 20
 med Musik af Bellini. – Sangere og Sangerinder ere ypperlige, det vil sige, de eie af Naturen den kosteligste Stemme, forstaae med Kunst og Øvelse at danne denne til en saadan Grad af Virtuositet, at de kunne med Færdighed og Lethed udføre de *utroeligste*
 Ting; og hvis *deres* el. Publikums, el. Componisternes Smag 25
 vendte sig lidt mere til Simplicitet og *Natur*, der dog i hver Kunstpræstation, der skal *udtrykke* og *betyde* noget, være sig Lidenskab eller Kulde, Glæde el. Sorg, Kjerlighed el. Had, er den ene rigtige Maalestok, saa vilde deres Sang være noget af det Herligste, et følende Væsen kunde nyde; men nu gjør deres 30
 uhyre Mangel af Natur saavel i Composition og Foredrag paa et sundt og ufordærvet Øre og Hjerter den modsatte Virkning; man forbauses, men bliver kold derved. – Stykket er, som sagt, slet, og Virtuoserne ansee det knap Umagen værd at spille 3: agere, naar de kuns ere i Stand til at kildre det selvkjærlige Publikums 35

slappe Nerver saa stærkt og saa længe, at denne Pirren meddeler sig til Lungerne og Hænderne, og ytrer sig i Brøl og Klap, saa have de, troer man, gjort nok, og opnaaet det Høieste, en Kunstner bør præstere. – Den bedste Tenor, jeg har hørt i mit Liv, med Hensyn til Styrke og Omfang var en vis Hr. Rubini i Bologna, en herlig Alto, D^{lle} Fano, og i Florents et vidunderligt deilig Pigebarn, Signora Grisi, en Soprano, der baade i *Stemmen* og især Foredrag og Spil manglede lidet i det Fuldendte; – men hun er Grev Bombelles Maitresse! Hvor Vorherre har sat en Rose, da sætter Fanden gjerne en – ved Siden. – Dette var nu altsaa Operaen. Hvad vi kalde Syngestykker, de franske Operetter, Vaudeviller og Sligt, kjender man ikke her. – I Florents hvor jeg opholdt mig omtrent 14 Dage, gjorde jeg mig det til en kjær Pligt, at see saa mange Skuespil-Comoedier, her kaldet Drama, Prosa, Recita, som jeg kunde faae Tid til, dels fordi *Skuespillet* her interesserer mig mere, dels for at øve mig i at høre Sproget. Det sidste Øiemed kan man vist ikke nogensteds naae bedre, end netop i Skuespillet; thi naar Kunstnerne ikke ere altfor lidenskabelig stemte, tale de for det Meste tydeligere, langsomt og distincte. – Jeg fik saaledes seet tvende Stykker af Kotzebue, to af Iffland, eet, troer jeg, af Raupach, eet goldonisk, og eet af en Ubekjendt, foruden syv, otte Farcer, saakaldte paa Placaten: Farsa tutta da *ridere*, af hvilke sidste den største Del vare høist maaelige, og snarere til at græde end lee over, men nogle enkelte yderst comiske, heldigt intriguerede, og ypperligt udførte; de morede mig kosteligen, skjøndt netop disse i æsthetisk Henseende *bedre* Smaastykker næppe for Anstændighedens Domstoel vilde slippe med naadig Straf. Forresten blive disse Comoedier, saavel større som mindre, især i de comiske Partier givne bedre, end jeg havde ventet, ja nogle af de burleske Skuespillere vare endog mesterlige. Men – det var dog *intet* i Sammenligning med vort eget comiske Personale, og jeg maa her gjøre den Bemærkning, at jeg heller ikke i Tydskland, hvor jeg har seet ti Theatre (Hamburg, Hannover, Cassel [*herfra og til Slutningen af Brevet* er et stort Stykke af Siden revet af, saaledes at Udgiveren enten

har været henvist til at udfylde det manglende ved Konjektur
 eller helt maattet give op] Mainz, Frankfurth a/M – Darmstadt –
 Carlsruhe (!) – München (!) – og [?] saa naturligt comisk Fore-
 drag og almindeligt Sømmenspil, som [hjemme paa] Kongens
 Nytorv. – Jeg maa dog her ikke glemme at omtale to unge 5
 Skuespillerinder, [? i] Frankfurth, og M^{dm} Haizinger-Neumann-
 Mohrstadt i Karlsruhe, [som] kunne staae ved Siden af de
 Allerbedste. – I Tydskland gjør man [altid?] Operaer, Husene
 bygges for store for det reciterende Skuespil, og [det fører til
 dets] Ruin. – Den Sygdom kommer ikke saa let til os; thi vi 10
 have ingen [Brug for] saadanne uhyre Concertsahle. – Naar en
 Sanger eller Sangerinde har [sunget] Publicum til Behag – man
 hører saa tydeligen, hvorlunde disse Italiænere [ved at raabe
 bravo] el. brava! yde deres egen Kunstsands den behørige Tribut,
 ligesom [en Kudsk siger til en] vild Hest, han har tæmmet: saa, 15
 saa! det var ret, min Dreng! – maae [de kom]me ind igjen f. Ex.
 efter en saakaldet Bortgang, og neie og skra[be med Po]ten for
 deres naadige Herrer. – Dette er nu tørt fortalt, men [sandt?]. –
 Jeg har gjort Visit hos den danske Generalconsul, Chiaveri, [?] 20
 Huus, og har faaet Adgang til hans Conversationi, hos den
 preussiske [Ministerresident Bun]sen, til hvem jeg skal i Aften
 i Conversation, og saa fremdeles, hos Familien Persiani, hvor
 der er Conversation hver Fredag, hos [chargé] d'affaires Hr.
 Baron v. Mehlem, med hvis Kone jeg gjorde Reisen [hertil fra]
 Florents, hos Thorvaldsen, hos en romersk Retslærd, [Ricci, en 25
 meget] interessant ung Mand, hos Bravo og flere danske og tyd-
 ske Ku[nstnere; hvis deres Bille]der kuns vilde vaagne [?] 30
 lidt Begeistring hos mig, saa at nogle af de [Phantasie]billeder
 [der] foresvæve mig, kunde faa Legem og Liv, saa vilde jeg [ved
 Hjælp af] de Kunstskatte, her findes, kunne tilbringe en behage- 30
 lig Vin[ter. Jeg] maa sige Dig, kjære Knud! at [jeg har ikke ?]
 Hjemvee; jeg [?] men jeg ærgrer mig kuns over den spildte Tid
 og de ødte Penge [naar jeg betænker] hvorlidt egentlig Nytte jeg
 har af denne Reisen, og det er derfor jeg undertiden ønsker Reisen
 [Pokker i Vold]. – Naar [Du skriver mig] til, saa fortæl mig om 35

din Kone, dit nye Barn, dine Forældre, Fader [og Familien i] Mariboe og hvad dertil hører i Nakskov, Hans og Lovise, Isaak og [Thrine], min Tante i Nykjøbing el. Slagelse, Rasmus og hans Kone og hendes [?], Bredsdorferne og deres Koner og respective
 5 Børn, Valentin, etc. [?] mange som komme Dig for Øie. – Lev vel! Jeg takker Dig og Sine [for] de fornøielige Dage, jeg tilbragte hos jer, i Sommer.

Din hengivne
 [Christian Winther.]

10 Ifølge min [Ængs]tighed, det vil sige, mit onde Humeur, gik jeg ikke i Gaar Aftes til Bunsen, og forsømde altsaa at høre den første Klaverspiller i Europa, Felix Mendelsohn, som da lod sig høre. Jeg var paa Veien, men vendte om igjen. – Saadan er jeg nu! –

15

42. Til N. C. L. Abrahams.

Rom d. 10de Febr 1831.

Kjære Abrahams!

Dette Brev bragde Ricci mig i Gaar *aabent*, og Fanden, der ikke har andet at bestille, *forførde* mig til at læse det fra Ende
 20 til anden. Det fortryder mig mere end mangan anden Synd; Aarsagen begriber Du selv let, og, hvis jeg ikke, ligesom Du, var nødt til at antage R. for en elskværdig Ungersvend, der uden at bortkaste det Gode af sin italiske Natur, har tilegnet sig saa meget af det fremmede Gode, som det under hans Omstændig-
 25 heder har været ham muligt, saa vilde jeg let have været fristet til at ansee dette *aabne* Brev for et romersk Høflighedshaandpant. Ihvadsom er, Dig maa jeg takke ret inderligt for at have givet mig Leilighed til at kjende ham, og jeg maa ogsaa – for egen Retfærdigheds Skyld – ikke fortie: at jeg sætter saa megen
 30 Priis paa ham, at jeg vist ikke har forsømt, eller skal forsømme nogen Leilighed til enten at gjøre ham mig nyttig, eller mig ham; jeg troer derved bedst at bevise Dig min Erkjendtlighed. –

Hos Persianis har jeg kun været *een* Gang, nemlig da jeg bragde dit Brev. Che vi pare? Jeg saae dengang kun Sig^{ra} Giulia og den næstældste Datter, der, værende syg, laae „hingegossen“ paa en Divan, og lod Wichfeld (med megen Affectation) forelæse sig en Novelle af Pignotti. Fru Giulia og selv den Lille kunde jeg me- 5 get godt lide; men da *hun* snakker saa utaaeligt slet Tydsk, og *jeg* Fransk af lignende Qvalitet, saa gik vor Conversation i Staae. Jeg lod hende derfor vide, at jeg herefter ikke dristede mig til at vise mig for hendes Øine, før jeg nogenlunde formaaede at yttre hende min Respect paa Italiænsk; men da jeg – skjøndt 10 flittig – hver Dag maa sande, hvad min Skolemester tidt sagde mig, at, jo mere man lærer jo mere indseer man sine Mangler, saa har jeg ikke havt Mod til endnu at underkaste mig [hendes] Examen, som hiin min ovenanførte Yttring naturligvis maatte hidføre. Fru G. har yttret til W. at jeg ikke – som jeg havde 15 gjort – skulde have taget en Maestro, men hellere en Maestra di lingua, der efter hendes Mening altid er mere virksom. Det er godt nok, men vanskeligt i denne tossede Bye at erlange. – En af Dagene gaaer jeg dog nok hen til dem igjen. – Fra L. Astolfi, din Vert, og hans lille, kjønne Kone, item fra Adriano skal jeg hilse. 20 *Han* blev uforstilt glad, da han fik Brevet, og læsde det høit med uhyre Ivrighed, og ved visse Steder – hvor Du for Ex. spurgde til Vadskerkonen, – truede han med Fingeren og raabde: ah, briccione! – Det er en ægte Nyromer, der har en Kone, hvis Hoved gjerne kunde gjælde for gammelgræsk, hvis ikke de smukke 25 Øine gjorde det langt smukkere, end de døde Stene. – Hilsen *kan* jeg sende Dig fra Hr. Bravo; – jeg seer ham sjelden. – Den *fortræffelige* Schnorr, i hvis Huus jeg glædede mig med ham, hans Kone, hans Svigerinde, Svigerfader, Svogre (Brødr. Olivier) herlige Folk, paalagde mig at hilse Dig, at han med lignende Glæde 30 erindrede sig Reisen fra Rom til Florents. – Han gav mig Brev til Bunsen, den preussiske Ministerresident i Rom, i hvis Huus jeg morer mig meget godt; – man skjøtter sig selv saa rart, hører smuk Musik, og seer mange *stolte* Fruentimmer. Til Hertugin- den af Bracianos (Torlonia's) Conversationer har jeg havt Ind- 35

bydelse; jeg gik derhen, mere af Nysgjerrighed, end i den Forventning at more mig; og jeg havde Ret. Det er characteristisk, usædvanligt, pragtfuldt, men uden Aand. – At bede Dig gjøre mig den uhyre Glæde, som et Brev fra Dig vilde foraarsage mig
 5 her, er vel uden Virkning? Du vil vel neppe spille en halv eller heel Time paa mig? Jeg boer imidlertid i via rosella N° 64 pr. pian., men Breve aflægges bedst i Caffè greco. Hilsen til Din Familie, og til alle nære Venner.

Din Ven

Christian Winther.

10

43. Til Ludvig Bødtcher.

Napoli d. 21 Marts 1831.

Kjære Bødtcher!

Jeg har skrevet til min Commissionær i Kbhvn. angaaende
 15 hiin Sag; Svaret herpaa faaer jeg vel knap før Slutningen af Maii Maaned, til hvilken Tid jeg jo ogsaa, som Du veed, havde besluttet at vende Næsen mod Nord. Men det kunde jo være muligt, at det ikke blev mig tilladt at forblive i Rom mere end et Par Dage efter min Ankomst *herfra*; hvis det forholder sig saa,
 20 som Rygtet siger, at man jager de Fremmede fra By til By, saa kunde jeg vel faae i Sinde at opholde mig noget længere her, hvor man endnu taaler de *Danske*, men er forskrækkelig vred paa Belgier, Franske og – Preussere; Gud veed, hvorfor? – Søg at faae nøiagtig Underretning om det Sande el. Falske i hiint
 25 ovenomtalte Rygte, og meld mig med et Par Ord Resultatet af Dine Undersøgelser. – Hvis jeg bliver nødt til hovedkuls at forlade Rom, saa vil jeg blive i Florents een Maaned, og jage de mig derfra, saa gaaer jeg til Mailand, og maa jeg ikke være *der*, saa haaber jeg dog at Fred og Roe vil tillade mig at slaae mit Vandrings-Paulun op i Paris; – saa siger jeg til Italien – I-m-M! –
 30 Jeg har gjort deilige Reiser, redet paa Æsler og –, jeg har seet Egne, Landskafter, som Du vilde slikke 10 à 12 Fingre efter,

spiist og drukket i Monasterer, cammineret over Bjerger, ned i Dale, ind i fæle Huler, flammende Kratere, drukket Svovlvand, plukket Blomster og kjøbt Mynter der, hvor Tiber havde opbygget sit prægtige Horehuus o.s.v. Det er dog i Grunden væmmeligt at reise i saakaldne klassiske Egne; det hele forekommer mig som en Rolle i en Comoedie, der er spilt 1000000 Gange af 1000000 Andre; – jeg kan næsten aldrig bare mig for at grine mig selv ud, naar jeg f. Ex. i 6 samfulde Timer klavrer op ad et Bjerg og ned igjen, strabadserende mig saa uhyre, at jeg for Dødmathed ikke nyder den mindste Glæde af den deilige Natur. – 10

I Arricia saae jeg *Korset*; det staaer hart ved Veien i et Hjørne? Udsigten derfra er smuk, og naar Veiret er godt, maa det hele vel have samme Indflydelse paa Dig, som et Glas Rhinskviin, en Violinsolo og et vist Par Øine paa

Din hengivne Ven og Tjener 15
Christian Winther.

P.S. Hils Kùchler, Blunck, Koop, Sammes Kone, Lüders, – han faaer ikke flere Breve, thi jeg er for doven; – Petzhold fulgte jeg ombord i Gaar, han reiser til Trinacriens Land. – Haandtegninger har jeg ikke fundet, uagtet jeg har søgt; gamle Kobbere tør jeg ikke kjøbe. Stene ere faaè og slette. Har Du fundet een eller anden smuk Steen, som Du vil sælge, saa lad mig Præferencen. Gaae dog op til Lüders og hils mine Ringe fra mig, hils mine Ringe! 20

44. *Til Fritz Petzholdt.* 25

Neapel d. 5 April 1831.

Min gode, brave Fritz!

Hilsen og Venskab, og Haandslag og Taksigelse for Brevet, og alle gode Ønsker for Helbredens fuldkomne Restitution og Gjenoprettelse – tilforn! – Naar Du forresten ikke gider sat Datum oven over Dine Breve, saa kunde Du i det Mindste sige os hvad 30

vi skriver! Hai capito? Seer Du, det er *den* Ting, min Faer! – Forresten de skjønneste Hilsninger fra min Moster. Hun blev kort efter din Afreise – maaskee af Drøvelse – *saa* slet, at jeg maatte søge til Doctoren. Jeg gik da op til Hr. Vogt for at hente
5 Megesin; men den *Skjelem* Figaro vilde ikke, at jeg skulde gjøre Dig ulykkelig for meere end 20 Duc. Dog jeg lod mig ikke forbløffe, og forlangde *fem og tyve spanske Flueplastere*; de trak, og Mosteren kom sig. I Dag har jeg faaet en Vexel fra Rom, hvoraf jeg da igjen kan betale baade Doctor og Apotheker. –
10 Denne Vexel kom ellers godt; thi i denne Morgen har jeg fra Politiet faaet Ordre at møde hos Politipræfecten. Hvad han vil mig, maa Gud vide, jeg har intet Ondt gjort; men muligen er jeg blevet sværtet sortere end en Morian, og faaer maaskee Befaling at forlade Byen, saaat, naar jeg i Morgen staaer op, finder jeg
15 maaskee ikke mig selv i hele Neapel. – Vor Samtale i Villa di Napoli hørde kuns jeg og Østerserne; *jeg* skal være lige saa stum desangaaende som *disse*, det kan Du forlade Dig paa; dog maa jeg bemærke Dig, at der i det, Du fortalde mig, dine indre Anfægtelser angaaende, intet fandtes, som jo geraadede dig til Ære.
20 Men paa den anden Side er jeg gandske enig med Dig i den Aversion, Du ytrer for *gjentagne Gange at have talt om Dig selv*, – og hvorfor? Fordi *jeg selv* tusind og atter tusind Gange griber mig i den samme Synd! Jeg vil saa nødigen at Folk skulle troe, at jeg anseer mig selv for *Noget*, at jeg sætter Priis paa
25 hvad jeg har gjort, sagt el. tænkt. Men paa den anden Side vil jeg dog heller ikke staae for dem som en Tosse; jeg vil lade dem vide, at jeg kjender mig selv, at jeg er paa det Rene med hvorlidt el. hvormeget jeg formaaer. Heraf de idelige Protestationer, heraf denne ængstelige Frasigen af al – selv den venskabeligste
30 Roes, heraf disse Præcautioner, naar jeg enten ytrer min Dom el. paa nogen anden Maade giver min Mening tilkjende. Havde Du erindret disse Træk hos mig, saa havde Du ikke behøvet hiin Undskyldning. – Jeg føler vel, at vor Fremgangsmaade i denne Henseende just ikke er *klog*; andre Mennesker, der i Sammen-
35 ligning med os ere Kjødhoveder, forstaae langt bedre at *tie* og

tale i rette Tid, at sætte deres Praas paa en høi Stage, saa at den seer ud som en Fakkell. Men – det maa ikke fortryde os; det er jo saa almindeligt at *Middelmandigheden* gaaer foran! – Courage, mon ami! Ingen Melancholie, – frisk munter til Arbeid, alt Solen

[*en halv Side fraklippet*]

5

Gamle Fioretta hedder *hun*; hun er saa *varm*, som var hun Enke, hun er saa *frisk*, som hun var *Møe*; i hendes Arme, det kan Du tænke, jeg stundom færdig er at *døe*; og hun er fiin og trind og lystig, og gaaer med bitte, bitte Skoe; hvergang, til Afskeed, dandser trøstig en Tarantell vi begge to! – Dette Brev 10 sender jeg med en tydsk Doctor, Hr. Schulz, der er en lystig Fyr; jeg troer Du vil lide ham. – Lev vel, Du brave Mand! Dine Hilsener til Rom og Kbhvn skulle vorde besørgede. – „Haregud!“ paa Fredag kommer lille Lüders ogsaa til N. – Da capo Lev vel!

Din hengivne Ven

15

Christian Winther.

45. Til Ludvig Bødtcher.

Neapel d. 13de April 1831.

Kjære Bødtcher!

Tak for Dit smukke og venskabelige Brev; jeg glædede mig 20 saaledes derover, at jeg læsde det 3 Gange igjennem samme Dag. Ma, contuttocio gjør det mig ondt at maatte sige Dig, hvor lidt den Deel af Brevet behagede mig, af hvilken synes at fremlyse, at Du endnu ikke er fast i din Beslutning at forlade Italien om een Maaned el. to; thi anderledes kan jeg ikke forstaae hiin 25 Yttring, der gaaer kort forud for den nydelige Beskrivelse af Dit Væsen med Dronningen for alle Blomster. Jeg maa nu her endvidere gjøre Dig opmærksom paa, at det er en stor Feil af Dig, *ikke* at have skrevet til *Din* Commissionair, uden hvilket nemlig slet *Intet* foretages hiint Arrangement angaaende. Thi – da *min* 30 Commissionair er min gamle Ven, og ikke vil lade sig betale for

sit Bryderie med mine Sager, saa kunde jeg ikke ret vel paalægge ham mere Arbeid, end nødvendigt. Jeg har altsaa forandret Din Disposition saaledes, at Ibsen skulde paatage sig det i vort kjære Fædreland vanskeligste Hverv, nemlig at skaffe Pengene tilveie, 5 samt gjøre den fornødne Aftale med Rindom, og at denne intet videre havde at gjøre end at udstæde Cautionen i mit Navn. Herimod kan *Du* intet have at indvende. Men *jeg* kan beklage, at vor Reise tilsammen, i det mindste i Begyndelsen derved gaaer i Lyset. Thi om *Du* end skriver nu strax til Kbhvn. saa vil Svaret dog ikke naae til Rom før langt ind i Juni Maaned, og da har jeg alt 10 forladt samme By for længe siden. – Men da jeg haaber at kunne opholde mig et Par Maaneder i Paris, saa var det uhyre deiligt, hvis *Du* et Sted i Tydskland kunde møde mig, for at vi dog kunde have den Glæde samlede fra Dampskibets Dæk at see Vor 15 Frelzers Taarn; – hvad synes *Du*? Dog herom mundtligen saavel som angaaende mange andre curieuse Sager! Siden Adelskabet, Ridderskabet og Herremandsstanden er reist herfra, aander jeg lidt friere; man tager sig dog saa daarligt ud, og føler sig saa ringe ved Siden af saa store Fortjenester og udmærkede Egenska-

20 ber, især naar disse producere sig paa en saa gracieus og dog saa beskeden Maneer. Kommer jeg nogensinde igjen til at raade for unge Mænds Opdragelse, saa veed jeg nu, hvad de skulle lave, og hvorledes de skulle dresserer for ret at gjøre – hvad man kalder *Lykke!* – Jeg ækles over mig selv, og haaber at faae en dygtig 25 Lektion af *Dig*; thi jeg har brugt for mange Penge, saa det gyser i mig, naar jeg tænker derpaa. – Om jeg reiser herfra paa Løverdag eller først om 8 Dage igjen, det veed jeg ikke; maaskee jeg for Dit Aasyn staaer, naar mindst *Du* troer mit Komme! – Hils Koop, hans Kone, Camilla, Federigo, den brave T. Lund og 30 de andre. Haregud! i Gaar maatte L. alvorligen ud paa Æventyr; det lod til ikke gandske at behage ham, men jeg lod, som jeg ikke mærkede det, thi han vil nok faae Erstatning. Her bliver det med hver Dag smukkere og vanskeligere at komme herfra. – Vi gjør vel en Tour sammen til Tivoli? til Arricia? Hvis *Du* ellers 35 kan faae Tid! – Addio! – Pluk Glædens Roser, og Rosens Glæ-

der, men glem ikke derover gandske at Du hist og her har Venner og deriblandt

Christian Winther.

46. Til H. V. Bissen.

Mein lieber Freund Bissen! Florenz den 19ten Julius 1831. 5

Zu deinem grossen Unheil ist unser guter Albert, der mir bisher den Postillon d'amour gespielt hat, in die weite Welt gegangen, und – jetzt kommt die Reihe an Dich. Ich bitte, – nein ich bettele, – nein ich beschwöre dich, *nur dies einzige Mal* 10 empfangen diesen Brief an mein kleines Weibchen, und lese es ihr vor. Ich wusste wohl andere, an die ich diese Bitte thun *durfte*; aber nur *Dir mochte* ich mein verliebtes *Gewäsch* anvertrauen, zumal auch weil ich noch so passable *schlecht* italiänisch schreibe. – Sollte nun auch Du verreist seyn, dann wäre der 15 Teufel los; denn die kleine, allerliebste Hexe wird rasend werden, das sehe ich im voraus. – Lese ihr den Brief vor, gieb ihr die Schachtel, und sey mir nicht böse des Ungemachs wegen, das ich dir verursache. – Ich vergesse den letzten Abend in Rom nicht so leicht; wie war mir das tolle Wesen in der Nacht höchst 20 widerlich, und vollends der Abschied von gewissen Personen, die sich in ihrer viehischen Trunkenheit eine Kordia[lität], eine Wärme, eine Freundlichkeit anaffectirten, die mir, der ich ganz nüchtern und traurig zu Muthe war, höchst ekelhaft vorkam. – Es thut mir aber noch so wohl, wenn ich daran denke, dass es mir 25 doch gestattet wurde von Dir, Kuchler, Bødtcher und Lund einen herzlichen und gesetzten Abschied zu nehmen. – Hier lebt man mehr von der Hitze als vom Essen und Trinken. Ich habe Reisen gemacht nach Val ombrosa, la Certosa, Fiesole, Prato, Pistoia; alles herrlich, besonders aber entzückte mich das Kloster 30 Val ombrosa; es liegt so hoch dass die Vegetation, das Gras, die Bäume, alles, Aehnlichkeit mit unserer kleinen hat; das Wasser wie Eis, der Wein gut, die Mönche freundlich und ge-

bildet, das Kloster, ein schönes Gebäude, viereckigt, wie auf einem grünen sammtnen Teppich ruhend, von Kastagnen, Linden und Nadelholz umgeben. – Herzlichen Gruss an *unsere* Freunde! Lebe wohl, und vergiss nicht deinen aufrichtigen Freund

5

Christian Winther.

47. *Fra Rasmus Møller.*

Kiøbeløv d: 30 Aug. 1831.

Min elskeligste Christian!

Det er det fierte Brev, jeg skriver i Dag, siden din Afreise, det
 10 er (thi jeg føler, at jeg har udtrykt mig tvetydig): det, jeg nu skriver, er det 4de siden Du tiltraadte din Reise. Om Du har faaet de 3 foregaaende, mælde dine Breve fra Neapel og Florents intet om; men jeg haaber dog, at de omsider ere komne Dig til Hænde. I denne Forudsætning vil jeg ikke gientage det forhen
 15 Skrevne, men indskrænke mig til det senere Forefaldne. Men først maa jeg takke Dig ret hiertelig for dine Breve, hvis Indhold meget har interesseret mig. Især de sidste fra Neapel og Florentz! Men mine Bemærkninger derved vil jeg spare, indtil vi samles, hvorefter jeg nu ret hiertelig længes. – I dets Sted vil jeg strax
 20 begive mig til det Dig mere Interesserende, nemlig Nyhederne her hjemme. – I vor egen Familie har jeg kun et Par Forandringer at mælde Dig. I Østerulslev har Is. og Thrine mistet den yngste af deres Børn, den lille Henning, opkaldet efter Kammerherre Vichfeldt. Men da det var et meget svageligt Barn, blev
 25 Sorgen derover snart forvundet; og Tabet er nu oprettet ved en ny Arving, rigtig nok kun en Pige; men, som jeg haaber, en sund Pige for en sygelig Dreng. Thrine befandt sig efter Fødselen noget ilde; men ifølge Efterretning fra Marieboe med sidste Post, er det nu, Gud skee Lov! bedre med hende. I vor øvrige Familie er
 30 alt – ifølge de sidste Breve fra de Fraværende – ved det Gamle. I Sommer har jeg havt Besøg først af Thomas og Rasmine; hvil-

ket var en med Sorg blandet Glæde, da dette var første Gang jeg saae den lille syge Rasmus i hans sørgelige Forfatning. De havde i Sinde at ville reise til Khavn med ham og consulere Lægerne der, for endnu at giøre dette sidste Forsøg; men om de ere vedblevne dette Forsæt, er jeg ikke endnu underrettet om. En stor 5 Trøst for dem er det, at de to andre Børn ere friske og tegne sig vel. – Kort efter deres Afreise fra Kiøbeløv hiemad, indtraf Poul og Betty med deres to Dreng. Men ogsaa her kom der lidt Malurt i Glædens Bæger, som det saa ofte gaar i denne Verden; da begge deres ellers saa raske Dreng blev angrebne af Feber, som 10 holdt ved den meste Tid, de vare her. Selv Poul var ikke saa heel vel. Men ifølge Brev, som mældte mig deres lykkelige Hiemkomst, ere de nu alle i god Stand. Ovenfor, hvor Talen var om Forandringerne i vor Familie, glemte jeg at mælde Dig, at en Søn, som Christian Møllers Kone i Naskov havde født ham, 15 døde ikke mange Dage derefter, til ikke liden Sorg baade for Forældre og Bedsteforældre. Ogsaa Johan Dorphs Kone er for kort Tid siden død, men da hun saa længe havde været meget svagelig og ingen Børn efterlod sig, var Sorgen saameget mindre. Med den gode Joh. Dorphs Handel er det nu saagodtsom forbi; 20 hans Gaard er averteret til Salg.

En betydelig Forandring er foregaaet her i Stiftet ved Biskop Bojsens dødelige Afgang, som indtraf i Junii Maaned. Der var naturligviis et stort Følge ved hans Begravelse. Jeg taledede et Par Ord i Kirken ved hans Kiste, og Provst Smith ved Graven. Senere 25 holdtes en Sørgefest i Vesterborg Kirke, hvor Sange blev afsiungne og en Tale holdt af Provst Smith, hvori hans Fortienester, som Seminarii Forstander, pristes – i Anledning af, at Seminariet i Vesterborg nu, ifølge kongelig Resolution, skal nedlægges 1832, naar de nuværende Seminarister ere dimitterede. En Følge 30 af dette Dødsfald er for mig, at jeg nu som Stiftsprovst maa fungere i Vacancen, hvorved jeg da har endeel flere Forretninger end sædvanligt. Med det første skal jeg – formodentlig efter foregaaende Examen – ordinere Poul Steenstrup, som er kaldet til Præst i Holebye – den første Forretning, jeg faaer af det 35

Slags. Hvem man nu vil sætte paa den ledige Bispestol, veed nok Ingen endnu. Mange ville endelig gjøre mig til Biskop; og vist er det, at dersom noget Bispe-Embede kunde friste mig, saa var det dette, fordi den tilkommende Bisp formodentlig skal boe i Marieboe, og fordi derved *maaskee* kunde aabnes Hans Adgang til Kiøbeløv-Kald, der, som Du veed, skal ved Vacance i Sognekaldet skilles fra Vindebye. Men har jeg i de yngre Aar ikke higtet efter „at bispe“ (ad modum Malthe C. Bruuns „at konge“) saa gjør jeg det mindre nu. Jeg forholder mig derfor aldeles passiv. Skulde Embedet blive mig tilbudet – som Mange mene, vil skee – da vilde jeg komme i en ikke liden Forlegenhed, med Hensyn til de nysnævnde smigrende Udsigter i Vægtskaalen med de stærke Grunde herimod, min Alder og mit Helbred. Dog, da formodentlig Andre vise sig ligesaa active som jeg mig passiv, 15 behøver man vel ikke at frygte for, at Embedet skal blive *den* tilbudet, som ikke engang har yttret, om han skiøtter om det, eller ikke. I alt Fald vil det nok vare en Stund, maaskee endog til henimod Enden af Aaret – af oekonomiske Grunde, siger man, – inden dette Embede bliver besat. Nok en Bispestol er i 20 disse Dage bleven vacant, da Bispen i Ribe, Koefoed ogsaa er død.

Af andre Nyheder veed jeg nu ingen, der kan interessere Dig, medmindre det skulde være den, at Kammerraad Thorsens Datter, Karen, paa Asserstrup, er i Sommer bleven gift med Kiøbmand Jessen i Nakskov. Denne Jessen er vist en god Fyhr, men har nok ikke megen Force at drive Handel med, uden i Haabet om Hielp fra Svigerfaderen. Den anden Svigersøn Holm sidder især meget ømmelig, og skal i Sommer været nær ved at gaae bag af Dandsen, naar ikke Faderen og Svigerfaderen havde holdt 30 paa ham. Overalt er det Snavs med de fleste Nakskovitiske Kiøbmand, men hvis Navn jo og er legio.

Jeg fortalte Dig nok i mit forrige Brev, som jeg haaber at have naaet Dig, Noget om den overordentlige Mangel paa Korn som Følge af den usselige Høst, der i Vinter har hersket overalt, men 35 især paa denne Kant af Lolland, og som har vedvaret lige til

denne Høst. Hver Morgen fandt jeg Borgerstuen fuld af Trængende, og det ikke blot egentlig Fattige, men utallige Andre, som intet Korn havde. Mange Gaardmænd vare selv i Trang. Nu er, Gud skee Lov! denne Nød ved den sidste, om ikke overflødige, saa dog ulige bedre Høst afhiulpet eller lettet. — 5

Men nu truer en anden Plage, den frygtelige Cholera, som nærmer sig vore Grændser; og, imedens der holdes Strandvagt rundt omkring ved alle Kyster, for at afholde denne ødelæggende Sygdom ude fra Landet, er der udbrudt en anden Epidemie indefra, som har grebet saavidt om sig, at næsten ikke en Familie er 10 fri for Syge. Det er en Slags Høstfeber, der vel og har yttret sig før, men aldrig i min Tid saa almindelig som i Aar. Dog er den Gud skee Lov! ikke saa farlig eller dræbende, som den er vidt udbredt. Her have vi to Syge, min Karl og den ene Pige; og saaledes er det, i Forhold til Husenes Personale, allevegne baade her 15 og hele Landet over. Ogsaa min Broder i Marieboe har været angrebet deraf, men er dog nu, ifølge de sidste Efterretninger derfra, Gud skee Lov! bleven Feberen qvit. Selv har jeg hidtil med de øvrige i Huset, paa de 2 nær, været fri derfor. Derimod følger min gamle Plage, Hoste, mig bestandig, og vil sagtens 20 ledsage mig til Graven. I øvrigt fører jeg mit gamle, Dig velbekiendte Liv. Min Overs. af Brevene i det N.Test. er udkommen. Ogsaa en lille theol. Afh: af mig kommer nok i næste B. af theol. Bibl: og et Par smaa exegetiske af Hans! Tid og Rum byde at slutte: Gud sende Dig snart frisk og rask hjem til Glæde 25 for dine Venner og især for

din trofaste Fader.

R. Møller.

P.S. Endnu et Specilegium af 2 heel forskellige Nyheder: Heiberg er bleven gift med Jfr. Pätges. — Prinds Ferdinand og 30 Gemalinde var nyligen i Besøg hos Grev Friis paa Juellinge, hvor da endeel Embedsmænd, deriblandt jeg, forestilledes for dem. Aftenen derefter var et Skovbal dem til Ære foranstaltet; men herved indtraf det Uheld, at et Slags Dandsetelt, udstafferet med Løvværk, kom i Brand, saa at hele Stadsen afbrændte, og Folk 35

løb alt hvad de kunde af Skoven. Det gjorde mig virkelig ondt for den gode Grev Friis.

48. *Fra D. G. Monrad.*

Anno II, den 128de Dag [o: 1831].

5 *Til Annematheas Sanger fra en lille ditto.*

Tør mon den unge Skjald, hvis Drengelhænder
 Heel maadeligt paa Harpens Strenge slaae,
 Sig nærme Dig, der elsker og der kjender
 Den Hauge, hvori Sangens Roser staae?
 10 Ach! ei jeg bringer, skjøndt jeg vilde gjerne,
 En Blomsterkrands af lutter Roser smaae;
 Thi til at flagre til det skjønne Fjerne,
 Det ei de spæde Vinger end formaae,
 Men jeg kan trykke Dig til dette Hjerte,
 15 Og jeg kan slutte Dig udi min Favn,
 Thi dine Sange, dine Qvad mig lærte,
 At der er Een, der kjender mine Savn.
 Ja Ven! skjøndt Du din Sjel i Smiil indhyller,
 Naar Du om Thea monne Harpen slaae,
 20 Saa er det Kjærligheden dog, der fylder
 Din Barm, saa Du om hende synge maa.
 Jeg ogsaa stundom synger om den Nemme,
 Men skjøndt mit hele Hjerte synger fro,
 Kan jeg dog ei de stille Taarer gjemme,
 25 Som sige, at mit Hjerte ei har Roe.
 Thi ach det synes hun er altfor lille,
 Og ei sin Kierlighed det sige tør,
 Min dyrebare Skjald, hvis Du blot vilde,
 Da bliver det af Glædens Nectar ør. –
 30 Thi Musers Præst, Du kan Mirakler gjøre,
 Tre Aar Du fra vor Theas Alder tog,

Ei sandt? Du vil din unge Ven bønføre,
 Hvis Sjæl har gyst ved Trylleriets Bog.
 Tre Aar Du skjenke vil den lille Pige,
 Foruden dem, som Du saa grunt tog fra,
 O himmelsk Fryd! Ja jeg tør sikkert sige, 5
 At Theas Barnesjel vil bæve da,
 Saa underligt, paa ubekjendte Maader,
 At hun forundret studse maa derved,
 Fordi hun nu maa løse mange Gaader,
 Før Sjelen finder Roe og Hjertet Fred. 10
 Ved Himlen ja! din Tryllepen Du tage!
 Og skriv de Troldomsord, der redde mig!
 I Jubelsang forsvinder da min Klage,
 Næst hende skal mit Hjerte elske Dig.
 Deres af Hjertet hengivne 15
 D.G.M.

P.S.

Undskyld Alt det Dumme, Flaue, Upassende etc., som i dette Hjer[tesuk findes?].

49. *Til A. P. Liunge.* 20

[Marts 1832].

Kjære Liunge!

Om Høitideligheden ved Kuhlaus Begravelse skal komme paa
 Regning for Theatrets syngende Personale, udenvelts Dillettan-
 ter, eller for Studenterforeningen, veed jeg sandeligen ikke at 25
 bestemme; thi Ideen opstod nok samtidigt hos disse Partier, og
 Udførelsen tilhører dem jo alle. Dette er altsaa et kildent Punkt,
 en Knude, som jeg overlader din diplomatiske Kløgt at løse. San-
 gen, som hermed sendes Dig til Indrykkelse i Kbhvnsp., var af
 mig og den herlige Composition af Weyse; først sang man de 30
 2 Vers, derpaa holdt Mynster en charmant Prækning; saa kom
 tredie V.; Gardercorpsets Musik blæste en af K. selv comp. Sørge-
 marsch saavel udenfor Kirken, som inde i Gravcapellet; – en tal-
 rig Forsamling *overværedede* (æh bæh, føi for Sæten) Høitidelig-

ydmyge Bøn, om Du med et Par Heste vilde hente mig *der* – hvis det var mueligt – med Faders Vogn. Jeg vilde saa blive en 8 Dages Tid derovre og siden efterlade Sophie i Øster-Ulslev, hvor Folkene ere saa velsignet gode at ville lære hende – eller rettere: give hende en lille Idee om – en præstegaardlig Huusholdnings 5 Førelse. *Hvor* vi skulle være i Mariboe – det veed jeg ikke; men det afhænger ganske af den Beskeed derom, som Du maaskee er saa god med et Par Ord i Forveien at give mig. . . .

52. *Til Alvilde Müffelmann.*

Kjære Aluilde!

8de Febr. 1833. 10

I nogle Aar har jeg i min Nærhed bemærket et hemmelighedsfuldt Væsen, et Slags elskværdig lille Alf „neckisch aber lieblich“, som – uden at jeg kan opdage, hvorledes? – sender mig snart smukke, bronzerede Blækhorn, snart vidunderlige Skriver- 15 penne, formodentligen røvede af Svingfjedrene paa een el. anden fabelagtig Fugl i Dschinnistan, snart nydeligt broderede Læsepulte, hvor smukke, brogede Blomster spire frem mellem de tørre Bøger, – noget, som er *meget* sjeldent hertillands! – Overalt, hvor jeg færdedes, paa Hav, til Lands, i Dal, paa Fjeld, i Syd, i 20 Nord, i Kirker, Klostere og Templer, i Huler og paa Sneetoppe, forlod den mig ikke, – i det mindste ikke i Erindringen.

Vilde *De* maaskee give mig et godt Raad, hvorledes jeg skulde kunde faae dette liflige Væsen at see Ansigt til Ansigt? 25

Jeg har jo rigtignok i Phantasien dannet mig et Billede af 25 Samme, og – underligt nok! – det ligner altid paa et Haar – *Dem!* Indtil De altsaa ved Deres skarpsindige Kløgt udriver mig af denne Indbildning, – der forresten er mig meget kjær, – maa De, kjære Aluilde! sandeligen baade bære det hemmelighedsfulde Væsens elskværdige Skyld og Brøde, og min varmeste Taknem- 30 lighed.

Deres hengivneste
Christian Winther.

53. Til Henrik Hertz og E. Bojesen.

31te Marts 1833.

P.M.

Da jeg anseer det ikke at være saa meget af Veien, om vi nu
 5 snart *begyndte* paa at *ende* det os overdragne Visebogs-Arbeide,
 saa giver jeg mig herved den Frihed at indbyde mine Herrer og
 Venner til en Samling paa Onsdag Formiddag Kl. 10 i mit Logis,
 Compagniestr. N^o61 – første Sahl. Jeg har med denne Proposi-
 tion ikke blot taget Hensyn til, at man er sig selv nærmest, men
 10 ogsaa betænkt, at vi hos mig ikke kunne være nogen Anden til
 Uleilighed, som det kunde være Tilfældet hos Boisen, og ikke
 behøve at stige op ad saa mange og steile Trapper, som hos
 Herz.

Skulde De imidlertid ønske disse Forslag med Hensyn til Tid
 15 og Sted anderledes modificerede, beder jeg mig derom under-
 rettet.

Hengivnest
 Christian Winther.

54. Til H. C. Andersen.

[ca. 1⁹/₄ 1833].

20

Kjære Hr. Andersen!

Hermed Stambogen med et Vers saadan, som det er, it. et
 Brev til min forrige Vert i Florents, Aristodemo Martini, hvis
 Adresse medfølger, et Brev til Theaterdigteren Filippo Berti, og
 25 et Kort til en engelsk Kjøbmand, John Thomson, der boer i Flo-
 rents, og som viisde mig megen Artighed. I Rom behøver De
 næsten ingen Anbefalinger; det ene Bekjendtskab følger af det
 andet.

Nu lev vel, og kom frisk og tilfreds tilbage.

30

Deres
 Christian Winther.

55. Til Studenterforeningens Seniorat.

Kjøbenhavn d. 26. Juli 1833.

Ærb. P.M.

Den i Norge bekendte Publicist S.T. Hr. H. Wergeland har tilsendt mig, i Følge med andre Sager, et Exemplar af 5

1) *En lumsk Avindsmænd* etc. Christiania 1832.

2) *Folkebladet* 1833 N° 17-22-23.

3) *Spaniolen*, et Digt, 1833.

4) *Et Kvæde ved Chr. Krohgs Grav* etc. 1828.

5) *Tale til Menneskeligheden* etc. Chr. 1833. 10

6) *Cæsar*, et Digt (1831) Chr. 1833.

7) *Om Smag og Behag* etc. 1832,

og bedet mig tilstille Studenterforeningens Bibliothek disse hans litteraire Arbeider.

Ærb. 15

Christian Winther.

56. Til A. P. Berggreen.

Onsdag [1833].

Kjære Ven!

Baade Bojesen og Nielsen og Zink have forsikkret mig om, at 20
 „den skrantende Magister“ stod i 6/8, – men paa ingen Maade i
 2/4 el. desl. Som en Følge heraf maa det *Blad* udskjæres og om-
 trykkes, *det er aldeles nødvendigt*; vil Du have den Godhed at
omsætte Musiken, skal jeg aftale det Nærmere med Trykkeren;
 og skal dette saa være den sidste Standsning. Zink har givet mig 25
 Melodierne til „*Evan blev dyrket*“ og „*Da Oldtids gamle Gu-*
der“; item medtog [jeg] „*Hvor herligt, herligt*“, hvortil han selv
 komponerer en Melodie. Alt dette skal jeg bringe Dig, tilligemed
 en Melodie af Schulz til Mihi est propositum, hvilken jeg selv
 kjendte for længe siden, men havde glemt Tonerne. Den er meget 30
 smuk.

Din

C. Winther.

I gruelig Hast.

I Eftermiddag? est-il permis?

35

57. Til Studenterforeningens Seniorat.

Kjøbenhavn d. 26 Aug. 1833.

P.M.

Idet Undertegnede herved fremsende et, saavel af de udeluk-
 5 kende for Studenterforeningen skrevne Sange, som og af andre
 Visesamlinger, gjort Udvalg, som vi troede passende til Selska-
 bets Tarv og overensstemmende med det Almindeliges Ønsker;
 give vi os den Frihed endnu med Hensyn til den nye Visebogs
 Udgivelse og Udstyr at gjøre følgende Bemærkninger.

10 Vi troe det passende at ledsage disse Viser med Melodier trykte
 i eet System ovenover Texten. Bogtrykker Schiellerup, boende i
 Gothersgaden N^o336 lit. A. 1ste Sahl, der besidder et Nodetryk-
 kerie og tillige har saa megen musicalsk Dannelse, at Trykningen
 kan blive correct og gaae hurtigt fra Haanden, bringe vi i For-
 15 slag til dette Arbeide.

I Studenterforeningens Navn have vi henvendt os til Hr. Berg-
 green, der ogsaa har yttret sig villig til at overvaage *alle* Melodi-
 erne, saavel ældre som nyere, paa ovenanførte Maade. At dette
 er *nødvendigt* saavel ved Hine som Disse, vil man let overbevises
 20 om, naar man tager i Betragtning, i hvor høi Grad den største
 Deel Selskabssanges Melodier under selve Traditionen ved smag-
 løse Tilsætninger og Forandringer ere blevne berøvede deres
 oprindelige Character.

Naar Senioratet vil have besørget disse Sanges Text, efter An-
 25 givelsen af medfølgende Liste, reenskrevne *hver paa sit løse*
Blad, udbede vi os samme tilstillede, for dernæst, i Forening med
 den ældre Vise-Samling, at ordne dem til Trykning. Til Hr. Berg-
 greens Afbenyttelse behøves ikke meer end det første Vers, med
 Angivelse af Melodien, hvor denne findes, af de tredive nye til-
 30 komne Sange.

Et Par af Foreningens Medlemmer have lovet at componere de
 af Viserne, som have enten slet ingen eller kuns en maadelig
 Melodie.

Iøvrigt beklage vi, at vi efter al vor Søgen ikke see os istand

til at levere et større Antal Sange. Men den nyere Litteraturs Fattigdom i denne Henseende maa tjene til vor Undskyldning. Ligeledes beklage vi, at vi af de for Foreningen skrevne Viser ikke have kunnet indlemme flere i Visebogen; men mange af dem, som vi formedelst deres eget Værd helst maatte ønske op- 5 tagne, havde en altfor speciel Tendents til dette Brug. Vor paa Foreningens Tavle ophængte Opfordring til Medlemmerne, om at komme os til Hjælp med brugbare Viser, har aldeles ikke havt nogen Følge, og dette har end mere bestyrket os i den Overbeviisning, at der i Litteraturen ikke fandtes Meget mere, som 10 kunde passe for vort Øiemeed.

E. Bojesen.

Christian Winther.

58. Til Henrik Hertz.

Kjøbenhavn d. 21 Sptbr. 1833.

Kjære Herz!

Al god Hilsen og Venskab tilforn! – Jeg sender Dig herved 15 efter Løvte et Par Breve. Det ene til Filippo Berti, Forf. af flere Comoedier, blandt hvilke jeg har seet „*gli amanti sessagenarii*“, et Stykke i 5 Acter, der behagede Publ. og mig overordentligen. Skulde *han* ikke være at finde efter Addr., saa *gæk* til hans og 20 min fælleds Vert, S^r. *Aristodemo Martini*, Calandratore di drappi di seta, som boer i *Via Vacchereccia* N^o535, en Gade, som støder til *Piazza del Granduca* og *Mercato nuovo*. Behøves *dette* end ikke, saa *gæk* dog did, og hils *ham*, hans Kone S^{ra} Carlotta, Jomfru Adelaida, som var smuk, og den lille Elisa, som jeg, medens 25 jeg boede der, gjorde Cour til, – tusind Gange fra mig. Bliver Du i længere Tid i Florents, saa kan Du hos denne Familie finde et meget behageligt privat Logis. Det andet Brev er til Legationssecretairen ved den pavelige Nunziatur (som han kaldes: Uditore) Ridder Feliceangeli, hvilken – som en offentlig Person – 30 Du letteligen vil finde i det pavelige Gesandtskabs Pallads. Det er en prægtig Fyr, har opholdt sig længe i München, er godmo-

dig, bonvivant, taler tydsk – kort – *en rar Een*. Han vil kunne skaffe Dig Bekjendtskaber med flere mærkelige Mænd f. Ex. med den berømte Bibliothekar og Antiqvar *Inghirami* og mange andre. Hvis Du stiger af i Madame *Fanny Homberts Hotel in Porta*
5 *rossa*, saa vil Du skraaes over for finde en Boutik, tilhørende en Englænder Hr. *John Thomson*; *gak* ogsaa derind! Du finder en ret artig Mand og en – ikke smuk – men ret flink Kone, hvilke Folk Du ved at hilse fra mig, troer jeg, i det mindste ikke vil disrecommandere Dig. – For alt i Verden beder og besværges
10 jeg Dig, omgaaes, saalænge Du er i dette fortryllede og fortryllende Land, ikke formeget med de lede, skjæggede, affecteerte, tydske *Kunstlere*, men hold Dig *ideligen* om muligt kuns til Italiænere; jeg forsikkrer Dig, det vil more og gavne Dig tusind Gange mere baade *der* og *her*; har Du ikke fulgt disse mine paa-
15 trængte Raad, saa vil Du tilstaae mig din Fortrydelse, naar Du kommer hjem. – Gjør en Tour – paa een Dag – til *Vallombrosa*; Kl. 3–4 fra Florents, Du spiser hos Munkene, og seer Dig om, og er om Aftenen i god Tid i den skønne Stad igjen. Akkakk! var jeg ogsaa *der*! – Om dine nærmeste Venners Væren
20 vil jeg intet sige: thi deels har Du vel Underretning desangaaende fra Jacobsen, Kilde, Heibergs, Din Søster etc. etc., deels ved jeg intet andet at sige, end at de befinde sig vel; thi jeg seer Ingen. Fra Sophie Hansen har jeg udtrykkelige og meget varme Hilsninger til Dig; hun er paa Lolland hos min Familie, og bliver
25 der indtil videre. Poul Møllers Kone har formeret Verden med en Dreng. Rosenkilde er, som Du kan vide, kommet hjem fra den jydsk Kunstreise med de Øvrige, meget tilfreds; hans hele Familie var ogsaa der i Besøg, og ere retournerede. Fr. H. Storm er nu kommet fra Landet, hvor hun har tilbragt Sommeren; hendes Søster skal snart giftes med E. Clausen, som har faaet Præstekald. Corvetten *Galathea*, som var gaaet til Middelhavet for at hente Thorvaldsens og Andres Arbeider, er for et Par Dage siden ankommet hertil; 67 Kasser med Thorvaldsenske Sager!
30 – Folk drukne, skyde og hænge sig brav herhjemme; item styrte de sig fra Runde-Taarn, og drukne i Vandhoser og paa Lysttoure

– tre ad Gangen. Kbhvn er blevet Mariboe. – Phister lever ulykkeligt med sin Kone; uagtet hun er med Barn, troer man dog, at hun vil skilles fra ham. Uretten er aldeles paa hendes og Families Side. Ved Theatret har hun intet Engagement faaet. – Jeanne d’Arc, hverken Stykket eller Rollen (Jfr. Heger) gjør nogen syn- 5 derlig Lykke; item det nye Syngestykke „*De to Familier*“, item *Dominique*, skjøndt Winsløv jun.s Spil roses; – jeg har dette paa anden Haand; thi jeg har ikke været i det ny-pudsede Huus endnu. Lille M^{dm}Krag (Abrahamson) har aborteret: onde Tunger ville sige, at det er hendes Vane. Den pol. Kandestøber har 10 Foersom faaet, men skal ikke gjøre noget godt deraf. *Oehlen-schlaeger* har været i Norge for at høste; han gav dem for en Pose Laurbærblade og nogle Glas Viin og Skraal og Stads et *Digt*, hvis Fortræffelighed svarer til det moersomste i *Prometheus*. *Ingemann*, som nok frygtede, skyndte sig ogsaa derop for 15 at holde Efterslet; skjøndt hans Vers, to i Tallet, dog ere forstaaelige, saa ere de ikke desmindre næsten ligesaa værmelige som den store Digters. – Dr. Ryge har sat Kronen paa alt dette ved en Epilog til Nordmændene! Eia! jeg vilde ønske, jeg kunde afskrive Dig dette Chef d’oeuvre af Ækelhed! – Vor Ven In- 20 structeur N. har jeg ikke seet endnu. M^{dm} W. har i Sommer havt et Anfald af *Blodbrækning*, som efter hendes Ankomst til Byen har fornyet sig; jeg frygter for, vi faae ikke stor Glæde af hende meer. Bojesen lever *vel* med sin lille Kone og Dreng. Visebogen, med hvilken vi endnu have gjort nogle Forandringer, 25 bliver nu bragt til Pressen om et Par Dage. Molbechs Danske Ordbog, et Værk paa LXXXII og 732 Sider, er udkommet og har alt ved sine paafaldende Mangler, som man siger, i T. Baden fundet en *Dadler*; thi Recension kan man ikke kalde den ubehøvede lille Piece, hvori saavel M. som ogsaa Biskop Møller over- 30 spyttes. – To af Tydsklands vigtigste Theologer, *Wegscheider* fra Heidelberg og *Schleiermacher* fra Berlin have i denne Sommer gjæstet de tre nordlige Lande; den Første har været *her*, den sidste ventes endnu? – Endnu er intet nyt Mode-Raserie for Vinteren opkommet; men den sig med sligt til Nar gjørende fine 35

Portion er heller ikke heel og holden arriveret fra respective Lyststeder. – Com. Wulffs saa jeg af en Hændelse i Aften; begge Sønnerne ere hjemkomne. Nu lev vel! kjære H. hils den blaae Himmel og Bjergene, Vandfald, Kilder, Oliver, Druer, Oranger, 5 Ruiner, Byer, Palladser og Peppina, Annunziata, Assunta, Camilla, Palissena, Laura etc. etc. etc. fra

Deres og Din Ven

C. Winther.

59. *Til Christian Molbech.*

10

d. 27de Novbr. 1833.

Høistærede Hr. Justitsraad!

Om kort Tid reiser jeg til Lolland for at besøge min Familie, og skal da med Fornøielse gjøre mig al mulig Umage for at skaffe Dem nøiagtigere Oplysninger om de i Deres ærede Skri- 15 velse opgivne Ord og Talemaader, hvilket jeg *her* kun meget utilfredsstillende vilde kunne gjøre. De skal saaledes, haaber jeg, inden Nytaar høre fra mig.

O. Speckters Fabler har jeg rigtignok oversat, saa godt jeg kunde, men langt fra saa godt, jeg gjerne vilde. Det religieuse 20 Tillæg har jeg ikke oversat, fordi det var mig for vanskeligt, og jeg forudsaae, at jeg hverken vilde kunne tilfredsstille Andre el. mig selv. *Skulde* det alligevel skee, da maatte det skee senere hen; thi for Øieblikket har jeg ikke Tid dertil.

Jeg beder Dem for Guds Skyld, kjære Hr. Justitsraad! vent 25 ikke *meget* el. rettere sagt, vent slet Intet af mine Noveller! Jeg begriber nu næsten ikke, hvor det kunde falde *mig* ind, efter *Hverdags-Historierne* og *Blichers Noveller* at ville komme frem med mine Fortællinger; jeg troer ogsaa jeg vil paa Titelbladet sætte: „Hvad vil Spurv i Kragedands?“

30 Aarsagen, hvorfor vi her faae saa lidt af det, som De kalder *nederlandske* Billeder, er vist blandt andet ogsaa denne, at den større Part af dette Slags Forfattere næsten udelukkende have

erholdt Dannelse og Udvikling i Hovedstaden uden nogensinde at være kommet i Berøring med de lavere Classer i el. udenfor samme, i hvis Liv der dog, naar man kjender det ret, rører sig en større Mangfoldighed af poetiske Elementer, end man nogensinde ahner i Salonerne. 5

Med Høiagtelse og Hengivenhed

Deres ærb.

Christian Winther.

60. *Til Studenterforeningens Seniorat.*

Kbhvn. d. 12te Decbr. 1833. 10

P.M.

Jeg tager mig den Frihed at anmode Senioratet, om muligt, een af disse Dage at tilstille Hr. *Constantin Hansen, Frederiksholms Canal N° 243*, det ham for Visebogens Titelblad tilkommende Honorar, stort 15 Spc., – hvortil jeg veed han i disse Dage nok 15 kunde finde Brug, – og derfor af ham ædske den, som jeg formoder, fornødne Qvittering. Tillige kunde Dhrr Seniorer ved denne Leilighed ogsaa blive satte i umiddelbar Forbindelse med Kobbertrykkeren, Hr. *Bagge*, hvis Bopæl er mig ubekjendt, og maaskee med lidt mere Autoritet fremskynde hans Arbeide. 20

Ærb. forb.

Christian Winther.

61. *Til Alvilde Müffelmann.*

Øster-Ulsløv d. 2den Jan. 1834.

Hvad skal jeg vel kunne tilskrive min elskværdige, unge Ven- 25 inde andet, end hvad jeg altid og ideligen gad forsikkre hende om, og give hende Beviser paa? at jeg er saa inderlig lykkelig ved Deres Venskab, at jeg *stadigt* og *trofast* tænker paa Dem, og at det vilde volde mig en uhyre Sorg, hvis De nogentid berøvede

mig den Deres venlige Godhed og det Venskab, hvormed De saa usigeligt glæder mig, og hvoraf jeg er stolt. Men jeg *kan* ogsaa dette med Rette; og jeg skal gjøre mig al mulig, tænkelig Flid for at bevare mig dette kjære Klenodie. – Min Reisebeskrivelse er
5 meget kort, kold og tør. Kl. 5 reisde jeg fra Kbhvn.; da jeg Kl. 10^{1/2} reisde fra Kjøge, havde der begyndt en Storm, som om Himmel og Jord skulde forgaae, og Kassen, hvori jeg som en indsluttet Løve el. Abe sad, var efter Kudskens Paastand et Par Gange nær ved at blæse om. – Jeg maae troe, at jeg har Organ
10 for det Characteristiske hos Mnskr., hvis der gives noget saadant, hvilket De vil kunne sige mig; thi jeg erindrer jo nok, at De engang studerede Phrenologien ret ivrigt. Da jeg nemlig i Rønnede Kro paa Sophaen tog lidt Hvile, medens Hestene forede i Stalden, indtraadte en ankommen Reisende, og af dennes
15 Maade at gaae, aftage sin Kappe, Reisestøvler etc., stampe i Gulvet, tage Tobak, nyse, rømme sig, tale til Pigen etc., sluttede jeg – skjøndt aldeles i Søvn – at det maatte være en Lieutenant; og see! da jeg aabnede mine Øines Vindvesskaader, stod gandske rigtigt et Exemplar for mig. Men Herregud! hvad kan slig Men-
20 neskekundskab vel hjelpe til? Det er ikke alle Folk, som tage Tobak og tale uartig med Kjelderpigerne! – Sundby paa Lolland skulde have været den sidste Station før min Ankomst til Sophie; men da det var silde og mørkt, saa nægtede Postkarlen næsten reent ud at kjøre den didhen førende Vei, da den endog ved
25 Dagen var næsten ufremkommelig; den gaaer nemlig gennem det lave Lollands laveste Deel, gennem Moser og Skove, der strække sig ned mod Stranden, og paa somme Steder fordem nok have været Havbund. Han foretrak – for de samme Penge – at kjøre mig den længere Vei til Maribo, hvorhen jeg da lod mig
30 føre, og traf der min fortræffelige Fader i ret taaleligt Velgaaende. Næste Dag gik Touren da til S., hvem jeg traf rask og „guter Dinge“. Hun stod her nys, og bad mig hilse Dem og Deres Moder saamange Gange, som der kan rummes i et Brev. Jeg fandt hende til min store Glæde saa aldeles *inde* i min Familie
35 og i Huusvæsenet, hvortil hun efter hendes eget og min Sø-

sters Sigende har baade Lyst og Haandelav. Alle Folk, baade Børn og Tjenestefolk, holde meget af hende, og det kan heller ikke godt være andet. – Et Par Dage efter min Ankomst hertil var min Svogers yngste Datter i Kirke. Dr. Aarestrups Kone, hvis Navn i Forbindelse med hendes Mands (Caroline Emilie) 5 Barnet fik, holdt hende over Daaben, S. holdt Huen, og jeg tilligemed nogle Dem Ubekjendte vare Faddere. – I Sommer stod S. Fadder til Dr. Aarestrups yngste Datter. – I Gaar havde Dr. A. indbudt os til Middag Kl. 4. Vi vare kun sex Personer samlede; thi saaledes ynder *han* det, ligesom jeg. Jeg kan ikke sige Dem, 10 hvor herligt jeg morede mig! Det var et *nydeligt* lille Diner paa fem Retter, udsøgt Druesaft, petit Bourgogne, Madeira, Champagne; og efter Bordet sad min Svoger og jeg i Doctorens siirlige lille Studerekammer, hvor Han, den prægtige Mand, forelæste os en *Mængde* saa fortræffelige, originale, kraftige, characteristi- 15 ske, snorrige og alvorlige, dybttænkte og lette poetiske Productioner, at jeg i 2–3 Timer sad og hørde derpaa som en Billedstøtte. *Han kan!* som Dr. Voss siger, *Han kan!* Han skriver os andre smaa Poeter rent sønder og sammen. At jeg af al Magt trængde ind paa ham med Overtalelser og Bønner, dog endeligt 20 at lade Andre nyde Godt af denne Skat, som nu dog ligger næsten begravet, følger af sig selv. Han *tvivler*, – og hvem maa ikke det? – men Ingen dog med mindre Grund, end han. Min Svoger, som kjender ham nøie, sagde mig dog, at han troede, at en Andens fordeelagtigen yttrede Mening nok maaskee kunde 25 virke paa ham i denne Henseende, poussere hans Villie lidt. – I Mangel af andet fik jeg for det Første Løfte af ham om en Afskrivt af nogle af hans Romanzer, hvilke jeg, tilligemed et langt til S. skrevet Digt, skal have den Glæde at forelæse Dem og Deres velsignede Mama! – Da jeg reisde hjem om Aftenen, var jeg 30 ligesom ør og fuld af Glæde over alt det virkeligen høist Udmærkede, jeg havde hørt. – For Veirets Skyld have vi forresten indskrænket vore Passe-temps inden for vore egne Døre, hvilket – som De veed – er mig det kjæreste. Vi have passiareet, jeg har forelæst „Hverdagshistorier“, man har slagtet Sviin, bagt en 35

Uendelighed af Hvedebrød, gaaet tidt i Kirke, tysset paa den velsignede Flok uregjerlige Unger etc. et voila tout! – I Morgen ere vi indbudne til Kammerherre Wichfeldts paa Engestofte; og paa Mandag forlader jeg Øster-Usløv for at tilbringe nogen Tid i *Mariboe, Lolland*, hvorfra jeg vil drage directe tilbage til No 61 i Compagnistræde.

Er det nu virkeligen Deres Alvor, min fortræffeligste Aluilde! at De vil skrive til mig, gjøre mig saa lykkelig; saa beder jeg Dem – jeg tør jo nok? – lad det ikke vare for længe efter dettes
 10 Modtagelse; De adresserer da til mig i *Mariboe, Lolland*. Jeg glæder mig ikke lidt til dette Brev, maa jeg sige Dem, og De gjør mig en virkelig Sorg, hvis det udebliver! – Vær nu stærk og rask og glad, og lad ikke Livets smaa *Modbydeligheder*, som dog aldrig kunne mangle, gjøre for stærkt Indtryk paa Dem, og blege
 15 Deres Kinder, saaledes som sidst, jeg saae Dem; – det forekom mig i det Mindste saaledes! Eller maaskee var det *min Bedrøvelse* over Deres Bekymringer, der lod mig see noget, der ikke var? – Tag nu til Takke med dette forvirrede Brev, der ovenikjøbet er saa slet skrevet, at jeg frygter for, det vil koste Dem
 20 Møie med at dechiffere det; her er saa koldt, uagtet det brænder lystigt i Ovnene, at jeg knap kan holde paa Pennen; saaledes med disse stakkels Præstegaarde! – Nu lev vel! Tusind Hilsener til Deres Fader, Moder, Søster og Brødre, og bliv ved, kjære Aluilde! bliv ved at være mig en kjær, en velsignet, god lille Ven-
 25 inde, som jeg til Bestandighed skal være Deres trofaste, hengivne Ven

Christian Winther.

62. Til Christian Molbech.

Kbhvn. d. 8de Febr. 1834.

30 Høistærede Hr. Justitsraad!

Faa Dage før Juul reisde jeg til Lolland, og først for nogle Dage siden kom jeg tilbage. Jeg skynder mig derfor herved at

meddele Dem de, desværre, kun faa og mangelfulde Oplysninger angaaende de af Dem i Deres ærede Skrivelse af 25de Nov. f.A. opgivne lollandske og falsterske Ord. Jeg opholdt mig kuns i Musse-Herred – det sydøstligste – og Marieboe By; Veiret og Veiene vare i høi Grad slette, og hindrede mig i at gjøre de faa 5 Besøg og Excursioner, jeg maaskee ellers havde foretaget; og disse Omstændigheder, i Forening med den forunderlige – hvad skal jeg kalde det? – Vane-Sløvhed, hvormed de fleste Mnsker lade deres nærmeste Omgivelsers Udtryksformer gennemstrømme Øret, uden at kunne el. ville bemærke det Characteristiske 10 deri, det fra Skrivtsproget Afvigende, – er Aarsag i at jeg har saa lidt Lys at give Dem over hine dunklere Punkter.

Imidlertid haaber jeg, De troer, at det ikke er Ligegyldighed fra min Side; thi jeg kan forsikkre Dem, om end ikke Gjenstanden selv interesserede mig saa meget, som den virkeligen gjør, 15 skulde dog *Deres* Ønsker i denne Henseende nok sætte Liv i mig.

Jeg ønsker Dem og Deres al mulig Glæde og Lykke i det nye Aar.

Ærb. forb.

Christian Winther. 20

63. Til Christian Petersen.

24 Julii 1834.

Kjære Petersen!

Du yttrede i Gaar det Ønske at eie mit Portrait, malet af Bärentzen. Det følger hermed. Ligner det end ikke „zum Sprechen“ 25 saa er det dog et gandske godt Malerie af Kunstneren, og kan i den Henseende have Værd; det øvrige vil Din Godhed, Dit Ven-skab for mig supplere. Rigtignok saae jeg helst, at det blev op-hængt i eet af Dine *indre* Gemakker, – thi jeg er undselig, – og Du kjender mine Principer og min Mening angaaende sligt quasi 30 Offentligheden; – men forresten – som Du vil.

Stedse Din hengivneste

Christian Winther.

64. *Til Alvilde Müffelmann.*

[Marts 1835].

Til *Aluilde*

og de øvrige danske Damer, som – uden at regrettene Mangelen af
 5 Kammerjunkere, Officierer, holsteenske Comptoirister etc. etc.
 etc. etc. ville beære Studenterforeningens Bal med deres Nærvæ-
 relse.

„For Skjønheds rige Blomsterflor [osv.] Christian Winther.

10

65. *Til Johan Dahl.*

Kbhvn d. 21 Julii 1835.

Min kjære Ven!

Skjøndt jeg i Grunden føler mig selv aldeles undskyldt, saa er
 det dog en ubehagelig Ting, paa en vis Maade at maatte bede om
 15 godt Veir! Du kan formodentlig ikke lide denne Indledning, og
 maaskee endnu mindre det Efterfølgende; men det hjælper ikke,
 det *maa* frem. Jeg frygter meget for, at jeg, tvungen ved Om-
 stændighederne, maa blive mit Løfte utro, og jeg seer sandeligen
 ingen Mulighed i, til den fastsatte Tid at sende Dig det omtalte
 20 Digt til din Nytaarsgave. Siden Du var her sidst, har jeg maattet
 skifte Logis, og, skjøndt en *ménage de garçon* ikke er stor, tager
 det dog nogen Tid og gjør Forstyrrelse. Min Fader udgiver i
 denne Tid en ny Bog – en *populair* Commentar til det N. Tsts
 Bøger, nærmest til Brug for Almueslærere – og Correcturen heraf
 25 maa jeg, ifølge et for lang Tid siden givet Løfte, nu besørge.
 Dette i Forening med min Oversættelse af Hases Kirkehistorie
 og den *tredobbelte* Correctur heraf optager den meeste Tid, ikke
 at tale om, at det sløver mig og gjør mig aldeles uskikket til alt
 andet Arbeide. Endelig har jeg i mit nye Logis (Ny Kongensgade
 30 No 225) ligget syg over 8 Dage, i hvilken Tid jeg slet Intet fik
 bestilt. Føier Du nu hertil min øvrige Elendighed, Ynkværdighed
 og Uselhed, der ogsaa ellers sjelden levner mig fri Raadighed
 over mine ringe Evner, saa haaber jeg, Du i det Mindste vil være
 tilbøielig til at undskylde og tilgive mig denne *ufrivillige* Uord-

holdenhed. – Jeg har forresten *begyndt* paa dette Arbeide, som, hvis jeg fik indre Ro og udvortes Frihed dertil, maaskee ikke vilde blive det mindst gode, af hvad jeg har produceret. – Du har vel seet, hvorledes Wilster har taget fat paa mig? og hvor tapert, broderligt og kjærligt Poul Møller har taget sig af min Sag? 5 Wilster har der faaet en Modstander, som han – saa synes det – mindst havde ventet, og hvis kraftige Tag, som det lader, har forknyttet ham. I det Mindste er hans Gjensvar meget spagfærdigt. Poul Møller fortsætter. – Jeg selv tier stille, deels fordi jeg ikke besidder det Talent at kunne forsvare mig, deels fordi jeg er 10 saa sikker under min Broders Beskyttelse, og deels for at undgaae *Skinnet* af krænket Forfængelighed; jeg siger *Skinnet*; thi i Virkelighed[en] betragter jeg denne Recension, som *Bedømmelse* af mit Arbeide, med megen Rolighed; kuns *Maaden*, hvorpaa han taler om mig og om *eet* af Digtene, er af den Natur, at den 15 fortjente et Svar, ikke med Pennen, men med Næverne. Dog – det vilde være Synd; thi Wilsters hele physiske Tilværelse er yderst skrøbelig. – Fra Hagen Krog kan jeg hilse Dig; det glædede mig, at see ham uforandret i Sind og Skind. Chr. Hansen er da vendt tilbage til sin Arne igjen; det var en kort Udenlands- 20 reise. – Lev vel! kjære Dahl! endnu engang undskyld indtil videre

Din hengivne, meget drøvelige Ven

C. Winther.

66. *Til Ove Dahlstrøm.*

25

Kjbhvn. d. 28de Juli 1835.

Min meget ærede Ven!

Hvad feiler Dem? Er De syg? Eller er De vred paa mig, siden jeg aldrig seer et lille Ord fra Dem? Jeg vil formode, at *meget Arbeide* er Aarsag i Deres Taushed, og – i dette Tilfælde – kan 30 jeg jo ikke Andet end gratulere. Nu til Sagen, hvorom jeg egentlig vilde tale! Jeg har været hos Justitsraad Sporon og af ham først erfaret rigtigt den Vending, som vore Sager have taget. Jeg

befinder mig nu i den største Forlegenhed for Penge, hvori jeg
 nogensinde i mit Liv har været. Desaaarsag aabenbarede jeg denne
 min Nød for Sporon og spurgte ham, om det ikke skulde være
 mueligt, [at jeg] ved Anviisning paa de Penge, jeg har Haab om
 5 at faae ud af de 6000 Rbd. Deposit., maaskee skulde kunne faae
 et Laan af 1000 Rbd. eller 1500. Han sagde mig, at dette vilde
 være vanskeligt og medføre et altfor stort Tab for mig. *Men han*
meente, da det nu af Sagens Bestand var aabenbart, at jeg ikke
 vilde komme til at tilsvare – *i v æ r s t e T i l f æ l d e* – Mere end et
 10 Par Tusend Rigsdaler, saa vilde det ved fornuftige Foranstaltning-
 ger vel være mueligt af Amtskassen at faa udfriet det *Halve af*
den der deponerede Sum. Jeg beder Dem, kjæreste Hr. Dahl-
 strøm, eller rettere: *jeg paalægger Dem, snarest mueligt* at for-
 anstalte dette effectueret, hvis det er mueligt, og da at sende mig
 15 det mig Tilkommende deraf. Jeg er i den skrækkeligste Forfatning,
 og, hvis man ikke paa denne simple Maade kan komme mig til
 Hjælp med min egen Eiendom, veed jeg ved Gud ikke, hvorledes
 jeg skal komme ud af det Virvar, hvori jeg befinder mig, uden
 Skam og Elendighed. – Lev vel! Svar mig, saasnart De har Tid,
 20 og gjør Deres Bedste for

Deres Ven
 Christian Winther.

Tro ikke, at min Beskrivelse af min Forfatning er overdreven;
 jeg forsikkrer Dem, jeg er saa nedtrykt, som jeg aldrig har følt
 25 mig. Hjælp mig, og *snart!* [. .] Føl Medlidenhed med mig. Lev
 vel!

67. Til Ove Dahlstrøm.

Kjbhvn, d. 31te Juli 1835.

Kjære Hr. Dahlstrøm!

30 Saasnart jeg havde skrevet mit sidste Brev til Dem, bragte jeg
 det paa Posthuset. Manden, som *der* modtog det, spurgte mig
 ganske forundret, om De da ikke var i Byen. Jeg svarede, at jeg
 vidste det ikke, men ilede strax ned til „Tre Hjørte“, hvor jeg

veed, min Ven pleier at residere. Da jeg *der* hørte mig for om Deres Ankomst, berettede man mig, at *De nok i næste Maaned agtede Dem her til Byen*. Er dette nu sandt, saa beder jeg Dem *af et angstfuldt Hjerte* endeligen *ikke* at opsætte Iværksættelsen af det Omskrevne, til De kommer herind. Naar De vidste eller 5 forstod min Qval og Qvide, saa vilde De vist *strax* tage fat paa denne Sag, som jo *maae* kunne practiceres. Men, ak, jeg kjender jo min Ven Dahlstrøm; skjøndt han har al muelig Godhed for mig og tidt og mange Gange har beviist det, saa er han dog saa *sindig*, saa rolig. Ja, jeg seer Dem i dette Øieblik sidde med 10 Piben i Munden, smilende over min Lidenskabelighed og rystende paa Hovedet over min Galskab og Utaalmodighed. Men, vær forsikkret, kjære Hr. Ven, jeg klager ikke over heelt Skind og trænger til Hjælp, som kun kraftigen kan ydes mig paa hiin omtalte Maade, der desuden jo er gandske *loovlig* og *ret*. Lev vel, 15 og befind Dem bedre end

Deres Ven

Christian Winther.

68. *Til Alvilde Müffelmann.*

Ny Kongensgade No. 225. 20

d. 8de Aug. 1835.

Det vil sagtens undre Dem, min kiære Veninde! at modtage Brev fra mig der, hvor De nu opholder Dem; men jeg har en lille Bøn til Dem, et Ærinde at udrette, som helst el. rettere alene *der* kan udføres. – „Man fortæller“ – ret som et moderne Folkesagn – 25 „at der i Aaret 1807, i en Skov paa Charlottendals Gods eller i Nærheden deraf levede nogle fattige Folk saa aldeles isolerede og udelukkede fra Samqvem med andre Mennesker, at de først efter Byens Brand og Englændernes Bortfart erfarede den Ulykke, der havde rammet Landet“. Denne Anecdote har altid havt noget 30 meget tiltrækkende for mig, og jeg har begyndt et Digt, hvori denne Begivenhed just er Hovedmotivet. Nu er min tjenstlige Bøn og Begjæring til Dem, der – lidt efter lidt – dog har vundet *lidt* In-

teresse og Kjærlighed for mine aandelige Børn, at De paa en *for-*
sigtig Maade vil skaffe Dem – og mig – Underretning om denne
 Sag. Noget Sandt maa der sagtens ligge til Grund, og skjøndt det
 jo til mit Brug kunde være ligegyldigt om sandt el. ikke, vilde
 5 det dog baade interessere mig at faae nøiere Underretning des-
 angaaende, og maaskee forsyne mig med eet el. andet nyt Træk.
 Den ovenomtalte *Forsigtighed*, mener jeg, skulde blot bestaae i,
 ikke at nævne mit Navn, eller i det Hele taget ikke røbe Hensig-
 ten af Deres Spørgsmaal. – Skjøndt enhver Linie fra Deres vel-
 10 signede Haand er mig usigelig kjær, saa maa jeg dog bemærke –
 for at De ikke skal kalde mig ubeskedent, importun, – at jeg med
 Taalmodighed vil vente Resultatet af Deres Undersøgelser til
 Deres Tilbagekomst her til Byen; jeg haaber da at see Dem hos
 Deres Svoger, hvem jeg i Gaar gav en dygtig Portion Skjænd – i
 15 Deres Faders Overværelse – fordi han ikke havde averteret mig
 om Deres Nærværelse her i Byen.

Fra Sophie har jeg bestandig Hilsener til Dem; hun er rask og
 ved godt Lune og Mod. Dr. A. skriver deilige Digte til hende.
 Om en Maanedes Tid flytter hun med min Svoger til Sjælland, op
 20 imellem Holbek og Kallundborg. Frøken H. Storm, om hvem jeg
 saa ofte har fortalt Dem, er i denne Tid blevet forlovet med en
 ung theol. Candidat, Møller. – Rosenkilde er – jeg troer af For-
 tvivlelse – tiltraadt en Fodtuur til Møen. Jeg fulgte den gamle
 Seladon paa Vei, og tog en meget rørende Afsked med ham midt
 25 paa Landeveien. – At komme til Lyngby i Sommer lykkes mig
 vel ikke; jeg forsikkrer Dem, at jeg, lænket til Skriverpulten fra
 Kl. 7–8 til 2–3 dog næppe er blevet færdig med mit sædvanlige
 og nødvendige Dagsarbeide.

At ønske Dem Moerskab og Velvære, hvor De nu er, maa vel
 30 være overflødig, men jeg vil bede Dem, hvor De saa færdes, be-
 standigen at bevare Deres Venskab for

Deres hengivneste

Christian Winther.

[Herefter følger en Afskrift af Aarestrups Digt til Sophie Han-
 35 sen „Der er en Trolddom paa Din Læbe“].

Er Doctoren ikke halvgal? Paa dette Digt havde han af Robert Burns sat følgende Motto: We part – but by these precious drops, That fill thy lovely eyes, No other light shall guide my steps, *Till thy bright beams arise*. – Det var noget stærkt! Forresten kan Digtet meget godt passe „anderwärts“! Addio! 5

69. Til Alvilda Müffelmann.

Hermed en Pakke Bøger.

Kbhvn. d. 16de Sptbr. 1835.

Jeg sender Dem herved, *min Frøken!* to Bøger af Reitzels Læseselskab, som altsaa maae være her paa Tirsdag i det Seneste 10 Kl. 11; – endvidere følger en *Penelope*, som tilhører Urtekræmmer Petersens Kone, og som De kan beholde i Lyngby til *paa Tirsdag om 8 Dage*. – Jeg kjender personlig den ene af de Kunstnere, som have leveret Billeder til denne Bog, nemlig *Thoermer*, en lille pukkelrygget Tydsker med et Par spidse Katteskjæg, som 15 jeg – til min Ven Bødtchers store Fornøielse – lignede med en Hofnar fra Middelalderen; thi saaledes, og ikke anderledes maae de have seet ud! – *Welhaven* saae De da, men – til al god Lykke – kun forbifarende; thi jeg kan forsikkre Dem, uagtet al hans mindre gracieuse Nonchalance – er han, jo oftere man seer ham, 20 et overmaade smukt Exemplar af et Mandfolk; og – man kunde jo aldrig vide – (med et saa let fængeligt – varmt Hjerte), – hvad der muligen kunde skee! – En *Broder* til den gale, tydskdanske Poet Charles Petit, som er her i Byen, og hedder *Emil*, har sendt *mig* ulykkelige Stakkell en Paquet Vers med et yd- 25 mygeligt Brev, og udbedet sig en Dom, en Mening! De veed, hvor pinefuldt et saadant Hverv er mig! – *Dr. Aarestrup* er i denne Tid her; jeg havde troet, at han var paa Veien til det Sted, hvor S. nu opholder sig; men han har – desværre – ikke Tid til denne divergerende Reise. – Han er *rasende* etc. – Det 30 sidste Digt, han sendte Sophie, staaer her:

O, du er liig en Rose rød,
 En Rose rød, min egen Glut!
 O Du er liig en Melodie,
 sødt sungen til en Spaniers Luth.

5 Saa smuk som Du, saa smuk som Du,
 Ak, saa forliebt er jeg, –
 Til alle Søer er tørret ud,
 Saalænge elsker jeg Dig.

10 Til alle Søer er tørret ud,
 til Klipperne smelte hen,
 Saa længe vil jeg elske Dig,
 Saalænge – mit Hjertes Ven!

15 Og far nu vel, og lev nu vel,
 Og græd ikke blot, men smil,
 Jeg kommer igjen, jeg kommer igjen,
 Om det saa var titusind Miil!

Det skal være af Skotteren *Robert Burns*; men jeg har forgjæves søgt Originalen i B.'s samlede Værker. – Han har ikke nævnt Sophies Navn for mig; og da Hertz af en Hændelse, i al
 20 Uskyldighed talede om hende, blussede hans Ansigt som en Bagerovn ved Morgenstunden, – og jeg loe! – O dio! hvor det er pudseerligt at „beobachte“ Folk saaledes i de inderste Kroge. – Hvor jeg glædede mig ved at see Dem forleden i Lyngby! hvor jeg saae paa Dem! Hvor jeg lige til nu har havt Trøst og Husvalelse deraf! – Men – det er ogsaa ret ærgerligt – sligt lægger
 25 De ikke engang Mærke til, men gaaer Deres velsignede, rolige Gang gennem Livet! – ak! ak! – *Lorck* har spillet en Composition for mig, bestemt til at synges paa Charlotte Hvidts Fødselsdag; Ordene ere af Andr. Buntzen, – og saavidt jeg kunde forstaae, faaer nok *min* Frøken en Stemme deri; – maaskee er De
 30 der allerede? –

Undskyld mig nu, at mit Brev er blevet saa langt; – jeg kan

ikke lade være, uagtet jeg af Deres totale, *dødelige* Taushed maatte kunne gjøre den Slutning, at jeg ikke *maa*. Hvad? –
Jusqu'à la mort à vous

Christian W.

70. Til Alvilde Müffelmann.

5

14 Octbr. 1835.

Kjære Aluilde!

Uagtet jeg veed, at Kbhvn. snart er saa lykkelig at indslutte Dem inden sine Mure, saa kan jeg ikke *bare* mig for at sende Dem følgende Digt af Aarestrup.

10

Stævnemødet.

„Høistærede, forlad mig!

Nu har jeg ingen Stunder;

[*o.s.v.*]

See, det var nu det! – Jeg glæder mig nu til at see min Frue 15
og min Frøken ude i den stille Bredgade, hvor jeg skal give mig den Dristighed at besøge Dem, saasnart Deres Ankomst forlyder. – Jeg har jo ikke seet Dem i en Evighed! – Addio!

Deres hengivne

Christian Winther. 20

71. Til Ove Dahlstrøm.

Nørrebro 8, d. 31te Octbr. 1835.

Kjære Hr. Dahlstrøm!

Da jeg mærkede af Deres Taushed, at det vel vilde have lange Udsigter, inden jeg fik bevirket nogle af mine Penge frigjorte, 25
og jeg saae mig i den største Forlegenhed, saa gik jeg til Conferentsraad Collin og bad ham forhjælpe mig til et Laan af 600 Rbd. af Finanskassen eller af Fondet ad usus publicos. Han sagde mig, at det vel vilde have sine Vanskeligheder, men

lovede mig ikke desto mindre at gjøre *Alt for mig, hvad der stod i hans Magt*; og et Løfte af hans Mund af denne Natur skal, siger man mig, være sikkert nok. Collin spurgte mig dernæst, hvad Sikkerhed – Hypothek eller Deslige – jeg kunde stille for
 5 Pengene. Jeg nævnede ham da den Sum, jeg har indestaaende i Nykjøbings Amtskasse, og *udviklede ham Omstændighederne derved*. Han sagde mig derpaa: „*Hvis De altsaa kan faae en Attest fra Deres Sagfører eller fra Amtsforvalteren, at der ifølge falden Dom i Sagen kan ventes Dem udbetalt en til Hensigten*
 10 *tilstrækkelig Sum, saa vil denne Attest nok være fyldestgjørende*“. Han lagde endvidere til: „*Skriv Deres Ansøgning til Kongen, og stiiil den saaledes, at den kan insinueres saavel ved Finanskassen som ved Fondet, og bring mig den i næste Uge, saa skal jeg tale med Moltke og Møsting og lade dem forelægge*
 15 *Kongen Sagen. Der er saamange Skribenter, der have faaet Laan, og disse ere siden forandrede til Gratificationer; hvorfor skulde De være Stifbarn?*“

Paa Grund heraf beder jeg Dem, kjære Hr. Dahlstrøm, om mueligt *med omgaaende Post* at sende mig en saadan Attest,
 20 klar, tydelig, uden at være sat paa Skruer. Det er *De Mand for*; og, hvis det gjøres nødig, eller *De synes saa, da faaer De vel nok en lignende af Kammerraad Parelius*. For Meget gjør ingen Skade i denne Sag. – Jeg beder Dem ret meget ikke at opsætte Affærdigelsen deraf; thi Collin, der er min Ven og vil mig vel,
 25 venter Ansøgningen samt Attesten inden 9de Octbr. [Ϸ: Novbr.]
 [. .]

72. Til Ove Dahlstrøm.

NørreBro N^o8.

25. Novbr. 1835.

30 Høistærede Hr. Dahlstrøm!

Jeg takker Dem meget for den Attestation, De forlængst sendte mig; thi, endskjøndt jeg *endnu ikke* har faaet Svar paa min Ansøgning, og uagtet jeg *ikke har Haab* om et heldigt Svar, saa er Attesten dog af den Natur, at den kunde gjøre Fyldest,

hvis der forresten ikke var andet i Veien. *Man* giver mig kun lidet Haab. Jeg er i denne Anledning ret glad ved ikke at have optaget mere end 20 Rdlr. Sedl. af mine i Dcbr. faldende Renter; og jeg beder Dem, *hvis De kan*, at sende mig disse før Forfaldstiden; *hvis ikke*, da saasnart muligt med Posten. De kan, ifølge 5 Forestaaende, nok begribe, at jeg er slemt i Knibe.

Det gjorde mig meget ondt at erfare den megen Sygdom, der har hjemsøgt Dem og Deres; naar De nu skriver mig til, haaber jeg at modtage bedre Efterretninger. Med mange venlige Hilsener til Deres kjære Kone forbliver jeg

10

Deres ærb. hengivne
Christian Winther,

Undskyld den slette Skrivt; jeg fryser om mine Fingre!

73. Til Ludvig Bødtcher.

Mandag. [1835]. 15

Kjære Bødtcher!

Hermed sender jeg Dig med Tak for Laan hiin lille Bog, hvori Fortællingen af F.J.Hansen.

Endvidere følger „*Nogle Digte*“ – to N^o af Literaturtidenden – to do. af Kjøbenhavnsposten (de følgende, til Striden hen- 20 hørende, har jeg ikke) – og to Ark af Maanedsskrift f. Litteratur, hvilket jeg *laaner* Dig; thi – et umaculeret Exemplar af Nogle Digte skal jeg engang have den Fornøielse at nedlægge i min Vens Hænder.

Lev vel, til vi sees!

Christian Winther.

25

Guds Død! hvordan skal jeg titulere Dig?

74. Til N.C.Øst.

[før $3\frac{1}{4}$ 1836]

P.M.

Alle mine Vers, – meget Faa undtagne, [der] forhen have været
 5 trykte hist og her i *Tidsskrivter og Blade*, ere siden samlede først
 i *Digte 1827*, dernæst i anden forøgede Udg. *Digte, gamle og
 nye 1832* og endelig i *Nogle Digte, 1835*. Da jeg hverken har
 noget Exemplar ved Haanden af *disse* eller nogensinde har eiet
 alle *hine*, saa er det mig en Umulighed af Hukommelsen til-
 10 fulde at besvare de fremsatte Spørgsmaale. Hvad jeg med Be-
 stemthed tør angive, følger herved; det Manglende vil vel Hr
 Secretair Liunge og Universitets-bibliotheket kunne supplere.

Saavidt jeg mindes, er mit første trykte Digt den Studenter-
 vise, som begynder begge Samlinger af 1827 og 1832; den blev
 15 aftrykt i Rosenkildes *Brevdue*. – I *Bibl. for Morskabslæsning*
 har jeg oversat *Tiecks Fort. Pokalen*, og i *Overskous Maaned-
 roser Pellegrin*, Novelle af C.B. v. *Miltitz*, samt en lille Episode af
Jean Pauls Palingenesien *Forlovelsen i Muffen*; i *Kbhvns Mor-
 genblad*, udg. af Liunge findes en lille Række af Oversættel-
 20 ser af H.Heines *Lyrisches Intermezzo*, og i *Heibergs fl. Post* en
 Oversættelse af Prof. *Geyers Digt Vikingen*.

Stadig Medarbejder af noget Tidsskrift har jeg ikke været;
 men originale Bidrag af Poesier har jeg leveret til: *Brevduen*,
Juletræet 1821, *Gefion 1826–27*, *Maanedstroserne*, Liunges *Re-
 25 pertorium*, *Hertha* og *Kbhvns-posten*, Heibergs *Kbhvns fl. Post*,
 hvori ogsaa Novellen *Et Reise-Eventyr*, til *Nornen*, Holsts *Nyt-
 aarsgave 1835–36*, *Kbhvns Morgenblad* udg. af Liunge. En Sang
 til *Nyerup* fra Regentsens Alumner ved hans Afreise til Tydsk-
 land, troer jeg, findes aftrykt i et af *Høst* dengang redigeret
 30 Tidsskrift, hvis Titel jeg ikke erindrer. –

Hvad det er for en *Sang* til *d. 26 Sptbr. 1834*, som D.V. citerer
 af Dansk Ugeskrift, mindes jeg slet ikke. Af *Træsnittene* existe-
 rer intet særskilt Aftryk.

Digte 1827 findes recenserede i *Literaturtidenden 1829. N°.41*
 35 (som man har sagt af *Soph. Zahle*) i *Nordisk Tidsskrift 3 B. S.*

341-44 (formodentlig af Udgiveren) i *Maanedsskrift for Litterat.* 2 B. S. 1-35, samt anmeldte i *Kjøbenhavnsposten*, *Nemesis*, *Edinburg Review* og *Blätter für Literarische Unterhaltung*; *Digte, gamle og nye*, 1832 i *Mndsskrift f. Litterat.* 183(?), *Nogle Digte* 1835, i *Dansk Literaturtidende* 1835 N°. 16-17 (Prof. Chr. Wilster) og i *Mndsskrift. f. Litterat.* 7de Aargang, Junii 1835 p. 451-482, (Justitsr. Prof. C. Molbech), Antikritik mod Prof. Wilster af Prof. P. Møller, med Svar og Gjensvar i *Kjøbenhavnsposten*.

Oversættelsen af *O.Specters Fabler* findes anmeldt i *Dansk Literaturtid.* ved Prof. Molbech og i *Maanedsskrift f. Litteratur* af en Anonym (K.).

Jeg forsikkrer D.V., at jeg næsten har været undselig ved at nedskrive disse Notitser om min ubetydelige Person og min ringe literaire Færd; men da jeg erkjender Rigtigheden af *nyerupske* Nøiagtighed i slige Ting, har jeg ikke villet forholde D.V. det, jeg vidste, og beklager kun, at det vel ikke er saa fuldkomment, som D.V. ønsker det.

Ærb.

Christian Winther. 20

75. *Fra Christian Petersen.*

D. 17 Maii 1836.

At jeg i hele Dannemark
 Ei kunde faae den tydske Lorentz Stark
 Derpaa jeg vædde vil en Mark. 25
 Vær derfor ei en egensindig Knark
 Men modtag kiønt den danske Stark
 Og und ham Tag udi Din Ark.

Din
 Christian P. 30

76. Til Cecilie Margrethe Petersen.

Nørrebro N° 8. 19. Jun. 1836.*Christian Winther fortæller til Fru Cæcilia M. Petersen.*

Den Mand, som handler – med Rosiner og Mandler, – som
 5 kan os forskaffe – Sukker, Thee og Caffé, – som i god Forstaa-
 else – sælger Kønrog og Blaanelse, – som ved Dagen og Natten
 – med røde Fjer i Hatten – og Sabelen ved Side – maa til Ober-
 sten ride – for at mælde – og fortælle – den gamle Nar, – hvor
 Ilden var; – *Han*, som ellers Glæde og Lyst – i Øie og Bryst –
 10 saa rigeligt gjemmer, – kort sagt: *Deres* Urtekræmmer, – han
 gaaer nu som i et Fængsel – med inderlig Længsel – og Hjertens
 Trængsel, – og sukker, som et Hængsel – sukker af altfor megen
 Tørrelse, – fordi det mangler Smørelse. – Saa sammenkalder han
 sine Venner, – som De nok kjender, – for at forjage Benouelsen:
 15 – den smaa Kammerraad Pauelsen, – Concertmesteren, den blege,
 – som paa Strengen kan lege, – og *Deres* Svoger, den nette, – og
Ham, som skriver dette; og saa gjør han os til sine Retters Bi-
 siddere, – gjør os til Riddere – af det runde Bord, De veed, – og
 siger os med faa Ord Besked, – som høflige Verter nu snakke:
 20 – at vi maae tage tiltakke, – og saa videre – og saa videre! – Da
 kommer Dorthea, den høie – den stærke og drøie, – og frembæ-
 rer vor Kost: – Maccaroni med Ost; – hun presenterer paa vor
 Disk – den grumme store krumme Gedefisk; – hun giver os for
 vor Hunger – den kaglende Hønes Unger; – (men den grønne og
 25 gule Latuk, – der kruser sig saftig, smuk, – vore Længsler
 Maal, – i en sleben Kristalskaal – faaer *jeg* Lov at regjere, – med
 Salt, Suurt og Olie at mængelere, – og dristigt at fatiguere;) –
 endelig bringer hun Asparges, mange, – tykke, smeltende, lange,
 – saa man næsten er bange – om Mundene ei ere for trange. –
 30 Men selve Hr. Lieutenanten – Hr. Adjudanten – os skjænker for
 vor Mave – Rum med Guave, – han lader i Glasset gløde – Syd-
 frankrigs Drue, den røde, – vi drikker Madeiras glimrende Drue,
 – den guldgule Lue – med Skaal for *vor Frue!*

Og Skjemten render – blandt de sex Venner – om Borderanden – fra den Ene til den Anden, – ret som et Egern i Træ – i det grønne Læ – piler rundt omkring – med lystige Spring – fra dets Top til dets Rødder, – og plukker Blade, knækker Nødder, – hvoraf nogle ere bolde, – men andre golde. – Og Alt er godt – 5 som i en Konges Slot – men vi savne blot –

Det Bedste! – ak! det er vor Klage, –
 Hr. Adjudantens ædle Mage.
 Fortænkes kan en Huusbond ikke,
 Om stundom lidt han maa forsage, 10
 Naar Øiet falder hen paa Pladsen,
 Som nu er tom saa mange Dage. –
 Kan Havet Dem med sine Nykker
 Og Jydlands Heder meer behage,
 End Sjellands fløielsgrønne Slette, 15
 Og Byen her med Taarn og Tage?
 Mon bedre taales Bølgens Brusen
 End Jernets Stænger, naar de brage?
 Og er det bedre hist i Sandet
 End her paa Stenebro at age? 20
 Har vi ei Sommersolen ogsaa,
 Der kan os ind til Sjelen bage?
 Og har de Folk i Jydens Egne
 Som Hansen, *Seest* og Holst og Stage?
 Saa langt fra *Blegdamsveien* fjernet, 25
 Er *det* Dem ei en grusom Plage?
 Men *bør* vi skilles ad saa længe:
 Veed man, hvor langt man har tilbage?
 Er vi saa rige da paa Tiden,
 At vi bør saadan Vexel drage? 30
 Kom snart igjen! fra Deres Arne
 Den kolde Tomhed at forjage!
 Vi bede til Vorherre for Dem,
 Saa det udi vor Hals maa knage. –

Og nu Farvel! – som stedse, venligt
De denne Passiar optage!

P.S. Vore Aviser – os viser, – at der i Jydlands Land – har været Hedebrand; – men da jeg hørte Rygtet, – har jeg næsten
5 frygtet, – at denne Brandstiftelse – var skeet paa Deres Anstiftelse, – og at denne Brand – ikke saameget var paa fladt Land, – som snarere i *Hjerterne*; – Gud hjælpe de Stakler i Smerterne! – Som man længe kunde tænkt sig, – har da nu Græker-Stabell hængt sig; – er det ei skrækkeligt? – ja, Mennesket er gebrækkeligt,
10 ligt, – og Intet saa let knækkeligt – som en Hals og et Sind – i Modgangs barske Vind. – Meer og meer mig behager – den søde Jomfru Mariager, – og denne varme Følelse – lider ikke af Forkjølelse, – men lidt Jalousie – er deri! – thi Pigerne ere ofte nogle Fjanter – efter pæne Adjudanter!

15

77. *Til Wilhelm Smidt.*

27 Aug. 1836.

Kjære Ven!

Hvis jeg ikke havde havt det Haab i denne Maaned at kunne aldeles afbetale den Penge-Gjeld, hvori jeg saa længe har staaet
20 til Dig, saa havde jeg strax svaret paa Dit venskabelige Brev. Nu, da denne Forhaabning, som saa mange andre, er blevet til Vind, da jeg ikke veed anden Udvei, seer jeg mig nødt til med Taknemlighed at modtage Dit kjærlige Tilbud, maanedligen at afbetale Dig 10 Rdlr, dog med den Forsikkring, at jeg, saasnart det er mig
25 muligt, skal afbetale det Hele. Den 10de Sptbr. skal jeg sende de første 10. Vær ikke vred paa mig, men ynk mig, thi jeg lever – indvortes og udvortes – usselt. Jeg skal aldrig glemme det Ven-skab, Du viser mig.

Din hengivne Ven
Christian Winther.

30

78. Til Poul Møller.

Torsdag [før $2\frac{1}{2}$ 1836].

Kjære Poul!

Hvis følgende Data ere tilfredsstillende, skal det glæde mig herved at have bidraget mit til at faae Dig gjort givtefærdig: Du skriver en lille Ansøgning, Anmodning til Cancelliet, f. Ex. saaledes: „Da jeg Undert. agter at indgaae i Ægteforening med N.N. udbeder jeg mig hertil Kngl. allernaadigst Bevilling etc.“ Denne bringer Du eller lader bringe til et vist Comptoir i Cancelliet (Navnet vidste man ikke), hvorfra Du efter et Par Timer 10 erholder Kongebrevet, som alt i alt koster 18 Rdlr. Dernæst gaaer Du til Kæmnercomptoiret, hvor Du betaler Consumtionsgebühr (?) for Din Kone; Pedellen Ørum gaaer Du ogsaa til og betaler ham 4 Rdlr; han vil spørge Dig, *naar det skal være?* formodentlig for at ringe med de Sangklokker, som han ikke har, – 15 men Du behøver ikke at sige ham det; – endvidere skal Klokker og Graver i Din Menighed betænkes, samt Du og Din Hustru indskrives i Kirkebogen, og *Din* Sognepræst betales. Mere fik jeg ikke at vide.

Lev vel

Din

Christian Winther.

20

(Medfølgende Kobbere til Goethes Faust eier jeg in duplo, hvisaarsag Du vel vil gjøre mig den Glæde at modtage det ene Explr.)

25

79. Til Ove Dahlstrøm.

10de Jan. 1837.

Min kjære Ven!

Renterne og Barlons Afdrag, saavel for Juni som for Dec, Termin, har jeg rigtigt modtaget og takker Dem ret hjærteligt 30 for Deres Uleilighed. – Naar De i Deres sidste ærede Skrivelse forudsætter, at jeg befinder mig vel, saa tager De, desværre,

meget feil. Jeg har endnu i mit heele Liv ikke tilbragt et saa sørgeligt Aar som dette sidste. Det Arbeide, jeg har kunnet paatage mig, har været saa ringe, min Gjæld voxer, og ingen Udvei seer jeg til at komme med Anstændighed herfra, selv om jeg havde Haab om et Embede. Det kan ikke vare længe, inden Stævninger og andre Ubehageligheder, hvormed jeg dagligen *truees*, maae blive til Virkelighed. Jeg maae altsaa, skjøndt nødvendig, gjøre et Skridt, der maaskee vil kunne hjælpe mig saa meget, at jeg uden Skam og Tort kan forlade Byen; *aldeles* at komme ud af min Elendighed kan jeg ikke haabe – i det Mindste ikke levende. – Uagtet jeg meget vel veed, at mit mundtlige Løfte til Kjøbmand C.Barlon: *fremdeles at nøies med en aarlig Afbetaling*, ikke har juridisk bindende Kraft, saa gaaer jeg dog nødigen til at tage det tilbage; men jeg mener, naar jeg selv befinder mig i Uselhed og jeg ved denne endnu resterende Sum kan frelses fra total Undergang, saa er herved ogsaa Løvtets *moralisk* bindende Kraft svækket, og selv Barlon, der er en saa retsindig og brav Mand, vil ikke fortænke mig i det Skridt, jeg vil gjøre. – Da jeg formoder, at den Sum, som Barlon skylder Winthers Arvinger, er opsigelig med $\frac{1}{4}$ Aars Varsel, saa er det endnu ikke for silde, og jeg beder Dem derfor i mit Navn at opsige ham denne Capital (den er vel, saa vidt jeg troer, stor 1600 Rdl., hvoraf tilkommer mig 1280 Rbd.) til førstkommende Juni Termin. Dog, skulde han – hvilket jeg ikke kan troe – finde Vanskeligheder ved at erholde en Sum til at remplacere, saa er det nok bedst, at De sender mig Barlons Obligation; jeg skal da ved min juridiske Consulent bringe saa Meget ud deraf som mueligt, dog saaledes, at, hvis der *tabes* Noget, bærer jeg ene Tabet, men Jomfru Borch erholder sin Part ubeskaaren. Jeg haaber, De kjender mig og veed, at jeg er Intet mindre end nærig. Hav nu den Godhed ikke – af Medlidenhed med Barlon – at opsætte denne Commissions Udførelse; det kan heller ikke hjælpe ham stort; thi jeg viger ikke fra denne Beslutning, hvori jeg ene seer et lille Glimt til Frelse. [. .]

80. Til Ove Dahlstrøm.

24de Jan. 1837.

Kjære Ven!

Af Deres Taushed skulde jeg næsten turde slutte mig til, at De *enten* antager mit sidste Brev af 10.de dennes for *Spøg* eller *5* for *Usandhed*. Det er hverken det Ene eller det Andet, men den rene *alvorlige Sandhed*. Jeg er i den skrækkeligste Forfatning, et Menneske kan befinde sig i, *den* nemlig, hvor de udvortes Tryk aldeles hindre den indvortes Virksomhed; jeg kan af Bekymring og Sorg ikke foretage mig Noget. Jeg vil derfor, at De *10* opsiger Barlon denne omtalte Capital, og, hvis han ikke strax kan tilveiebringe Penge, saa vil jeg have Obligationen herind, for at gjøre den i Penge. Som største Parthaver har jeg vel Lov til at bestemme dette, især naar jeg tilsikkrer min Medarving sin fulde Part. – Lad mig nu see, at De ikke af utidig Medliden- *15* hed med B. eller af altfor stor Sindighed, eller fordi De *snart* – det vil sige: naar Gud vil – skal til Kjøbenhavn, opsætter Udførelsen af det Dem herved overdragne Hverv. Lev vel, bedste Ven!

Altid Deres hengivne, forbundne *20*

Chr. Winther.

81. Til Christian Agerskov.

Mariboe 23. Febr. 1837

Her sidder jeg da, min liden Agerskov! og skal, hvad man kalder det, skrive Dig til. Hvis jeg var een af hine righoldige *25* Humorister, eet af disse lykkelige Væsener, der virkelig forstaae at koge en god Suppe paa en Pølsepind, disse sande Guldmagere, som af et lille, slet Stof skabe mange smaa, klare Guldmynter, hvormed de gjøre sig og andre betalte for den Lidelse at opskrive og læse, – saa skulde vel ogsaa min *18* Timers Reisebeskrivelse *30* til disse Dig ubekjendte Landskaber – thi Du er jo en reen

Hjemfødning*) – ikke alene faae en Plads mellem Dine Brevskaber (der dog nok meest bestaaer af smaa, fine, bløde, trekantede Billetter), – men ogsaa maaskee efter Din og min dødelige Afgang, som opus posthumum, blive aftrykt i een eller
5 anden Fremtidens flyvende Post, som da vilde blive en Hæderspost for mit Navn. Men jeg kan jo hverken vente eller haabe sligt. En saa fortørret Hjerne, et saa sammenskrumpet Hjerte, som jeg slæber med mig, hvor jeg færdes, kan aldrig mere befrugtes, end ikke af det rigeste Stof. Det Eneste altsaa, der
10 bringer mig til at holde mit Ord og Løfte til Dig, er Egoismus; ikke fordi jeg venter Gjengjæld i et Brev fra Dig, hvilket jeg forresten ogsaa ret glæder mig til; – men fordi det er mig en Trøst, en Husvalse engang ret af Hjertet at kunne sige Dig, hvormeget jeg holder af Dig, hvor stor Priis jeg sætter paa det
15 kjærlige Sind mod mig, hvorpaa Du har givet mig saa mange umiskjendelige Beviser. Hvormed har jeg fortjent alt dette? Jeg kjender mig selv og min Uselhed altfor vel, til at jeg ikke stundom næsten skulde fortvivle, naar jeg ret betænker alt Sligt. Undskyld, at jeg er kommet paa dette Capitel; men jeg kan
20 forsikre Dig, naar man, som jeg, virkelig føler sig et *Intet*, efter engang forhen at have troet sig *Noget*, saa er det en gandske egen Fortvivlelsens Vellyst engang imellem at tale reent ud af Posen (Gaaseposen) derom. – Jeg kom hertil i Løverdags Kl. 4. Architecten, Friis, forlod mig i Kjøge. Inde i Vognen sad en
25 ung Mand, som jeg kjendte, samt tre Damer, een gammel og to gandske unge. Een af de sidste var charmant, overmaade! – men uagtet al hendes Nydelighed, vovede jeg først, da vi sad i Kahytten, paa Overfarten, at abordre hende; thi hun havde en saa frappant Lighed med en Person, med hvem jeg har staaet
30 i et intimt (legalt) Forhold, at jeg rystede og bævede, som en Asp, da jeg fik Øie paa hende. Og, mærkeligt nok, den indre Lighed svarede aldeles til den ydre; hun besad den samme skarpe Forstand, en vis luun Fiinhed, og en Overlegenhed over

*) Om Forladelse! Du har jo været i Norge.

sine andre Omgivelser, hvilken hun brugte med samme kloge Forsigtighed, som hiin omtalte Dame. Du kan ikke troe, hvor dette Reise-Studium, denne Skizze i min Erindrings Mappe interesserede mig. – F. Ex. Da hun tydeligt mærkede – og det kan jo ethvert Fruentimmer *strax* – at *hun* alene var den, der kunde 5 vække min Interesse, og saae, at jeg vilde avancere rask fremad, saa afskar hun mig, ved et passende Sted i Samtalen, aldeles den slagne Landevei, idet hun fremtog en Apelsin, trak Handsken af, for at lade mig, medens hun meget langsomt skrællede Frugten, see, at der skinnede en lille glat Ring paa den høire 10 Haands fjerde Finger, og med Talen legèremment henvendt til sine Reise-Veninder sagde: „jeg troer dog ikke, jeg vil skrive til andre i Morgen end til Steenberg; de andre maae vente, men *han* ikke!“ – I Gaabense forlod dette Selskab mig, og jeg lod mig nu *alene* af fire store Heste trække videre i det store Huus, 15 indtil jeg naaede mit Hjem, hvor jeg traf alting vel, og – som jeg troer – glædeligen overraskede min gamle, elskværdige Fader, der holder af mig, som om jeg var hans Kjød og Blod. Jeg har et peent, lille, hyggeligt Værelse, kan være alene, naar jeg vil, og det eneste, der chagrinerer mig lidt, er, at man allerede 20 begynder at invitere mig til Fadderstads. I Søndags var jeg i et saadant Anliggende hos min Svoger og Søster og i Dag skal vi i et lignende til een af Byens Embedsmænd. *Valentins* Enke, til hvem jeg medbragte Brev, besøgte jeg Dagen efter min Ankomst. Hvor hun var yndig i sin Sorg, *c'est à dire*, *Sørge-* 25 *dragt!* Hun er fiin, fiin, rank, meget brunette, og med sine gandske *sorte* Øine forstod hun at sørge saa nydeligt – nei! hvor det var deiligt! Hun burde hvert andet Aar miste en Mand, for bestandig at være saa kjøn! – I Selskab med min Svoger agter jeg at besøge Aarestrup, især for at fremskynde Udgivelsen af 30 hans Arbejder, eller i det Mindste at aftvinge ham nogle Manuscripter. Jeg har alt erholdt en Drikkeviser af ham, der betager meget. – Nu „Fare thee well!“ min liden Ven! hils Din Moder, og tak hende for hendes „Lykkelig Reise!“, – Din Søster, Werliins, deres nydelige smaae Dukker, og *andre* yndige Børn 35

i Din Kreds. – Jeg tager mig den Frihed heri at indslutte en lille Billet, som jeg beder Dig at aflevere efter Addressen, *men ikke før .d 28 Febr. imellem Kl. 1–2.* Dermed beviser Du mig en stor Tjeneste. Endnu engang, Levvel!

5

Din Ven
Christian Winther.

See nu, hvilket daarligt Brev! Næste Gang et bedre!

82. *Til Christian Petersen.*

Mariebo d. 27. Febr. 1837,

10 men det kan gjerne være, at dette Brev ikke just bliver færdigt til Afsendelse i Dag, hvilket muligviis indtræffende Tilfælde godhedsfuldt bedes undskyldt. Naa da, min kjæreste Christian! for at begynde med det Vigtigste først, vil jeg da give mig den Artighed og tage mig den Dristighed ret af Hjertet at beklage
15 Din lille Frues Ildebefindende, hvilket jeg haaber ikke vil være af videre Følger. Lad ikke *Din* Andeel heri ligge Dig for haardt paa Din ømskindede Samvittighed; thi i Grunden bærer Hun jo dog Broderparten. Det maa forresten være ret et overmaade Fruentimmer, Din Kone, ret saadan en ædel Regelmæssighed i
20 vor forvirrede Tidsalder, en smuk Undtagelse, som man maatte ønske, kunde blive til Hovedregel. Hvoraf jeg veed det? – Bærer jeg ikke dagligen og betragter timeligen om ikke minutiligen en Elev af hendes ædle Hjerte? Har ikke *det* Uhr, som jeg – uværdig – nu bærer i min høire Vestelomme, hele Dagen
25 igjennem hvilet ved hendes Hjerte, og *der* lært tilgavns dette regelmæssige, sindige, uforanderlige, elskværdige Dikkedik? Hils hende fra mig, og siig hende alt det Smukke, som jeg gjerne vilde, men ikke værdigen kan føre i Pennen. – Glem heller ikke den lille Colombine! – – Jeg sidder her i et Qvist- eller Loft-Kammer, overalt paneleret og hvidt anstrøget, Gardi-
30 nerne om Sengen ere hvide, der staaer en Sopha, en gammel-

dags Kakkelovn rumler lysteligt, Solen skinner herind, og udenfor saavel som i mit Hjerter er – i det Mindste tilsyneladende – en dyb Sabbats-Rolighed, som gjør mig usigelig godt. Hvis ikke udvortes Omstændigheder støde til, haaber jeg at faae bestilt noget herovre; thi vort Liv gaaer regelmæssigt, som 5 Din Kones Uhr, og jeg kan være alene, naar jeg vil. – Min Fader fandt jeg uforandret i Sind og Skind, kjærlig mod mig, og med sin sædvanlige Livlighed, der klæder hans Alder og Stand saa vel. Det eneste, der her generer mig lidt, er, at man er saa selskabelig. Jeg har allerede maattet deeltage i to Barselgilder; 10 ogsaa til Wichfelds har jeg været inviteret, men maatte for en foregaaende Invitations Skyld sige nei. – Om nogle Dage agter jeg i Selskab med min Svoger at besøge vor Doctor, og skal da forelægge ham Dine Samvittigheds-Spørgsmaal, samt pine ham til at lade sine Værker trykke, eller i det Mindste tigge nogle 15 Manuscripter af ham. Min Svoger har foræret mig en *Drikkevis*e af Aarestrup, som er meget smuk. *Han kan!* – Det gjør mig ondt at maatte fortælle Dig, at det Huus, som værnede om Din Faders spæde Aar, staaer ikke længer; og Koen – ja, tør jeg sige det? – Koen, den malker ikke længer, den har holdt op for 20 længe siden heneden, ak! den døde ingen naturlig Død, men hævned sig dog paa sine Fiender; thi den var saa seig, at nogle mistede Tænder, andre døde af Obstruction, og en Deel af Alderdom. Nu er den hisset, hvor den hjælper Tyren og Jomfruen at mac-adamisere Melkeveien! En *dalevende* Poet i Mariebo 25 satte den i Avisen et værdigt Epitaphium, og Markvogteren bar heel Sorg i 8 Dage. – Er Prices Selskab kommet, skal det glæde mig paa Lieutenant K.s Vegne; han begyndte rigtig paa den senere Tid at blive mig noget mager og bleg, den unge Mand; – *hendes* Ankomst vil vist have god Indflydelse paa hans Helbred 30 og Humeur. Hils forresten den flinke Fyr fra mig, jeg kan forbandet godt lide en saadan jevn, kraftig, naturlig Natur! – Men, for Guds Skyld! hils især min Carl, hils min Carl! og Frøken Aagaard! og Rosenstand og Peter og Katten! – Man er herovre meget forundret over den unge Grev Knuths Fremfærd ved de 35

Reformer, han foretager paa sine Godser, og man veed endnu ikke ret, om man skal rose ham, eller blive vreed paa ham. Naturligviis er man, som det altid el. ofte gaaer, *førend* man har seet Resultatet, meest tilbøielig til det Sidste. Han har
5 *pludselig* opsagt en stor Deel Forpagtere, og skal, som man fortæller, paa en uskaansom, ja, hvis det er sandt, *haard* Maade have afskediget sin Godsforvalter, Gram. Han skal Dagen i Forveien have talt meget venskabeligt med ham, bedet ham skaane sin Helbred, bedet ham besøge sig; næste Dag lod han ham
10 kalde, forestillede ham en fremmed Herre med disse Ord: „Her har jeg den Ære at forestille Dem Deres Eftermand!“ og da Gram dertil svarede: „saa har jeg vel altsaa min Afsked?“ sagde Greven: „Ja“. Hvorvidt alt dette er sandt, veed jeg ikke; en lille Omstændighed kan jo i slige Tilfælde forandre det Heles
15 forhadte Udseende. Jeg kjender kun Knuth af hans Venners Omtale, men fandt det dog at være min Pligt at anføre denne, for, om muligt, at formilde Gemytterne, og give Folk en lidt bedre Formening om Manden, eller i det Mindste gjøre dem tvivlraadige om, hvad de skulle dømme. Tiden vil vel enten
20 retfærdiggjøre hans Færd, eller ogsaa straffe ham. – Man smiler over Forpagter A. – Naar jeg ikke har andet at bestille, morer jeg mig med at trøste el. forsøge at trøste unge Enker, der med deres sorte Dragt, med kohlen-pech-raben-schwarzen-flimmern-den-funkelnden-schmachtenden-liebelnden-schwimmenden
25 *Au- gen* galvanisere den halvdøde Frøe el. Tudse i min venstre Side, saa den ordenlig kan spjætte med Bagbenene og har faaet det høire Øie op. Men det har forresten intet at betyde. – Jeg lægger heri en lille Seddel til Student *F.Friis*. Carl veed, hvor han boer, jeg har glemmt No. Det haster ikke. Nu, Lev vel! hvis Du endnu
30 engang gad skrive mig til, var Du da en rar Een; jeg tør vel neppe haabe det? Hils Din Kone venligst fra

Din Ven

Christian Winther.

83. Til Christian Petersen.

[Maribo] 8. Marts 1837.

Kjære Petersen!

Min herværende Søster, – hvis Fødselsdag det er i Dag, – har bedet mig skaffe sig at vide, *hvormeget vel et Par Brilller med 5 en meget fiin tynd Guld-Indfatning kunde komme til at koste,* og Underretningen herom ønskede hun med den allersomførste Post, eftersom hendes Gemal, Kbmand og Stænderdeputeret, Hr. Knud Bredenberg Sidenius, skulde smykkes med samme (hvis de ikke ere for dyre) paa sin Nativitets-Dag, som er den 10 27de i denne Maaned. Vil Du skaffe os dette at vide? eller vil Du ikke? Forstaae mig ret, – har Du ikke Tid dertil, da troer jeg nok, at den *Friis*, til hvem jeg sidst bad Dig besørge et Brev, nok udretter denne Commission. „Bliv nu ei vred for dette!“ – Hvad jeg bestiller? Det tør jeg ikke sige Dig, ja, jeg tør næsten 15 ikke tilstaae det for mig selv, af Frygt for at Gnisten skal gaae ud; og er jeg saa heldig at blive færdig, saa er jeg atter i Ængstelse, naar det skal svede under Bianco Lunos Presse; jeg kommer nok selv til at svede med! – Jeg agerer et tamt Dyr herovre, modtager Invitationer, converserer Fruer og Frøkninger, 20 og ligner slet ikke hiin „sauvage“ fra Nørrebro. – Kan Du ikke fortælle mig noget om Studenter-Ballet paa Skydebanen? Min liden Agerskov, dette elskværdige Afskum, havde lovet mig at skrive mig [til og fortælle mig noget herom; men jeg har endnu ikke seet et Ord fra ham. Skulde han komme Dig for 25 Øie, saa slaa en mandhaftig Klo i ham og udtryk ham med brændende Ord min brændende Længsel efter at see hans Haandskrivt.]

Gid jeg bare kunde gj[øre Dig] jaloux – men Udsigten dertil er paa alle tre Sider altfor steil. For imidlertid at gjøre en Be- 30 gyndelse, vil jeg gjentage, hvad jeg saa tidt har sagt Dig: at Du ret er en lykkelig Mand, der har en saa from, flink og velsignet lille Huus-Engel, – og at Du ikke behøver selv at skjænke Theevand! Hils *hende* fra mig saa hjerteligt, som

der kan og tør hilses, og glem heller ikke de øvrige Venner.
 Lev vel!

Din Ven

Christian Winther.

5

84. *Til Christian Agerskov.*

Mariebo 9. Marts 1837.

Er Du et lidet Afskum, eller ikke? Jeg skulde næsten troe det!
 – Holder Du dine Løvter, eller ikke? Jeg skulde næsten ikke troe
 det! Sidder jeg ikke her og længes efter at see Din Haandskrift,
 10 hvoraf Du saa bestemt lovede mig en Prøve! Render jeg ikke
 selv med bankende Hjerter paa Posthuset, og maa jeg ikke hver-
 gang vende tilbage med en lang Næse! – Er det Ret? Nei. – Du
 har paa Skydebanen svævet under de straalende Lysekroner og
 formodentlig paa Musikkens Vinger med een eller anden Sylphide
 15 ladet Dig føre til een af de syv Himle, om ikke til dem alle. Du
 har vandret mellem Orangens grønne, dunkle Grene; voxede der
 ogsaa Lothos? Har Du forspiist Dig i Lothosblomster, min Dreng!
 og mistet Din gode Hukommelse? Saa Gud hjælpe Dine fravæ-
 rende Venner og din juridiske Examen! Hvad skal *det* blive til?
 20 Rygtet har fortalt om det elegante Studenterbal, og man har
 i forskjellige Selskaber – thi, tænk Dig! her gaaer jeg i Compag-
 nie og Samqvem, ligesom et andet tamt Dyr – bestormet mig med
 Spørgsmaal desangaaende. Nogle ret nydelige unge Damer, Jom-
 fruer, Frøkener og Enker, interessere sig nemlig levende for alt
 25 Kjøbenhavn og Studenterforeningen vedkommende. Men jeg har
 siddet som en Tosse og ikke kunnet svare eet til ti. Og hvis er
 saa Skylden? Herregud! opret min Ære, lad mig nyde den Fryd
 i een af disse Aften-Reunions, hvor jeg næsten alene sidder
 blandt de Beskjørte, medens alle andre Herrer ere smeddede
 30 til Spillebordene, at kunne fremtage et fiint Velinpapirs-Brev,
 og sige: Nu har jeg da fra een af mine bedste, kjæreste Venner
 faaet autentisk Efterretning om hiin mærkelige Begivenhed, der

i Dandsehistoriens Annaler vil gjøre Epoche. Jeg seer allerede de tindrende Øine: – især et Par sorte raben-kohlen-pech-schwarze, schwimmende-flimmernde, funkelnde, som med deres galvaniske Kraft har sat lidt Liv i den halvdøde Tudse i min venstre Side, saa den har trukket lidt med det ene Bagbeen, – jeg 5 seer dem vendte til mig, og jeg forgaaer næsten allerede ved Tankens Uhørlighed af Uhyre.

Førend anden Paaskedag kommer jeg nok ikke hjem. Første Tirsdag efter Paaske banker det paa Din Dør; Du raaber et barsk „Komind“, saa barsk Du kan med Din pene Stemme, og 10 ind træder med sædvanlige Ceremonier

Din hengivneste
Christian Winther.

Hilsen til Dit Hjem og Dine Omgivelser.

Saa I havde hvide Atlaskes Veste paa, I Himmelhunde! 15

85. Til Christian Petersen.

[Maribo] Torsdag . 16. Marts 1837.

Kjæreste, gode, lille, fortræffelige Petersen!

Vær ikke vred for den Uleilighed, jeg nu er paa Veie til at foraarsage Dig. Af Din Taushed om de omtalte Brillen, med 20 hvilke det haster, da Gemalens Fødselsdag er paa *anden Paaskedag d. 27.d.M.*, maa jeg slutte, at Du har bedet Friis i Løngangsstræde at give mig Besked. *Han* har heller ikke skrevet mig til derom. Jeg *maa* altsaa, – thi min lille Søster er gandske fortvivlet, – hvor nøddigt jeg vil, friste *Dig*. Hav den Godhed, hvis Du kan 25 faae Tid dertil, at *kjøre* et Par Brillen med Gulddramme og Stænger af samme Metal, hvori Conservations-Glas, af *Styrke N° 10*. *Dog maatte den hele Stads ikke (paa ingen Maade) koste over 10 Spc.* Dernæst bedes Du med sammenlagte Hænder baade af Nielsine Marie Sidenius fød Møller og af mig, hvis det er muligt 30

at erholde dem strax, *med Posten* at sende dem, addresserede til mig, samt udlægge Pengene af mine hos Dig deponerede 40 Rdr, af hvilke Du selv gjentagne Gange tillod mig at trække. (Jeg havde heller sparet dem hele til min Hjemkomst). Endnu engang
 5 – overstiger Prisen de 20 Rdlr, saa ønskes ingen gyldenstykkets Brilller. – Som en billig Guldsmed anbefales *Ekerod* el. *Egerod*; forresten overlades til Dig at vælge den, hos hvem Du *snarest* og bedst kan overholde Tingen. – Min gamle Fader visiterer 2
 10 Pastorater i disse 4 Dage; vi have her et ret elegant Veir, og den lille By seer ret pyntelig ud; to Ildebrande have for et Par Aar siden foranlediget en Mængde nye Huses Opbyggelse, Hovedgaden, som er Kongevei, er ny brolagt, og Beliggenheden er smuk. Folk ere venlige og artige mod mig, meer end *jeg fortjener*; dog *dette* er intet Nyt. Du selv er et levende Beviis paa
 15 Sandheden heraf. Hvor har Du ikke tidt i de senere Aar trøstet og husvalet mig, og jeg – jeg har ikke kunnet gjengjælde Dig al Din Godhed uden i det Høieste ved en oprigtig Taknemmelighedsfølelse. Men Du kan ogsaa være vis paa, den lever i mit Bryst, og skal ikke saa let svækkes.

20 Hils Din kjære lille Frue og de øvrige Venner fra

Din hengivneste
 Christian Winther.

Naar kun den fastsatte Priis ikke overskrides, bedes Brilllerne kjøbte og hidsendte med Posten, om det end ikke bliver muligt
 25 at faae dem til den 27 Marts.

Ak ja ja ja! hvilket Vrøvl om et Par Øienglas!

86. Til Christian Petersen.

Mariebo, 23. Marts 1837.

Kjære Petersen!

30 I stor Hast følgende:

Baade jeg og min Søster takke Dig hjerteligt for Besørgelsen af Guldbrillerne, som jeg i Dag har modtaget; saavel Varen

som Prisen ere aldeles tilfredsstillende. Desværre kan min stakels Søster i denne Tid ikke ret glæde sig over nogen Ting. Hun mistede i Gaar, efter halvanden Dags Sygdom, sin ældste Søn, en Dreng paa henved 3 Aar. Drengen har været tilsyneladende frisk al den Tid, jeg har været her; kun klagede han over lidt 5 Træthed og Hovedpine i de sidste Dage; men man ændse det ikke. Sygdommen var Betændelse i Hjernen, og tog til i den Grad fra den ene Dags Formiddag af, at han den næste (22 Marts) døde for vore Øine. Lægen, som er en duelig Mand, gjorde sin Pligt, men forgjæves. Det var den Tredie, de mistede. 10 Min Fader, der imellem os sagt – holder meget mere af mig, end jeg fortjener, – har overtalt mig til at forlænge mit Ophold her endnu 8 Dage. Jeg kommer altsaa først med Personposten paa Mandag om otte Dage, den 3. April, og det første Sted, jeg den 4. Apr. sætter min Fod, skal være N°. 15 i Vestergade. Lev vel! 15 hils Din unge Hustru og Alt, bekjendt el. ubekjendt, fra

Din hengivneste Ven
Christian Winther.

Den projecterede Reise til Dr. Aarestrup blev udsat; nu frygter jeg for slet ikke at faae ham at see. Jeg vil dog gjøre 20 endnu et Forsøg.

Hils *Carl* fra mig; Gud give Examen var *vel* overstaet. Jeg tænker tidt paa ham, og ønsker ham alt Held og Mod, han behøver. Der er vist Faa, der holder *mere* af ham end jeg.

87. Til Poul Møller.

25

Mariebo. 23. Marts 1837.

Kjære Poul!

Efterat jeg en heel Maaned igjennem her har glædet mig over den Rolighed, Fred og Sundhed, der herskede saavel hos Fader, som i Knuds og Sines Kreds, har Scenen pludselig forandret sig. 30 Igaar Middags Kl. mellem 12 og 1 døde den lille Waldemar.

Knud, der i denne Anledning har flere Breve at skrive, end han vel kan overkomme, har bedet mig underrette Dig og Din Kone om dette Dødsfald. Drengen, der efter mit Øie saae svagelig ud – han havde et stort Hoved, en *tyk* Mave, matte Øine, og en
5 kalk-hvid Farve –, var forresten oven Senge og ret munter i Mandags; kuns havde han gjentagne Gange klaget over Træthed og Hovedpine, men, som det syntes, snart glemte det. Tirsdag Formiddag stod han vel op, men maatte strax bringes til Sengs igjen, og fra det Øieblik af tiltog Sygdommen – *Betændelse i*
10 *Hjernen* – uagtet alle anvendte Midler – Iglar i Tindingen, kolde Omslag paa Hovedet, Suurdeig under Fødderne, Mixturer etc. – i den Grad, at det, som sagt, var forbi i Gaar. Han levede endnu, da jeg kom for at høre til hans Befindende. Lægen var der; baade han og Madame Valentin, der ret viser sig kjærlig
15 og deeltagende, havde tilbragt hele Natten hos ham og Forældrene. Disse ere naturligviis inderlig bedrøvede, og især Sine, der, ifølge sin totale Mangel paa Tillid til Lægekunst, er nær ved at bebreide sig selv, at hun har kaldet Lægen til Hjelp.

Jeg har truffet Fader overmaade rask og munter; han har
20 endog under mit Ophold her visiteret i to Kirkesogne. Det værste er, at han altid vil have mig til at gaae i Kirke! Alt hvad jeg forresten kunde have at fortælle Dig – Lysteligt og Ulysteligt – vil jeg gemme til den Stund, da jeg tager Mod til mig og stormer Dine steile Trapper. Det vil ikke vare længe; thi uagtet jeg
25 her har det saa mageligt og godt, som muligt, saa længes jeg dog ogsaa efter at see Dig og Dine, og Migselv, og jeg er egentlig ikke Jegselv, naar jeg ikke sidder ved mit grønne Bord og mellem mine grønne Bogskabe. Lev vel! venligst Hilsen til Din Kone og Dine Børn fra

30

Din hengivne Br.
Christian Winther.

Det er næsten latterligt at sige, men sandt er det, at jeg har faaet Roes for mit gode Humeur.

88. Til Ove Dahlstrøm.

Nørrebro N° 8

6 Junii 1837

Kjære Hr. Dahlstrøm!

Da De i Mariboe besøgte mig og paalagde mig at tilsende Dem 5
 et Beviis for de i Amtskassen i N. deponerede Obligationer,
 hvilket jeg skulde have i Gjemme, optegnede jeg det strax i min
 Brevtaske, for ikke at glemme det; men jeg glemte det dog. Jeg
 pleier ellers ikke at være saa uordentlig, og dette Tilfælde ærgrer
 mig altsaa saameget mere. Jeg kom just i Gaar til at søge efter 10
 et Papir i Tegnebogen, og da faldt mine Øine med Forfærdelse
 paa den reent forglemte Notits. Jeg fremtog da strax alle Papirer,
 min Arv betræffende, som jeg har liggende i en stor Portefeuille,
men et saadant Beviis findes ikke deriblandt. Jeg er, som sagt
 og uden at rose mig selv, temmelig accurat med slige Papirer, 15
 og det er en Umulighed, at et saa stort og vigtigt Papir skulde
 være forlagt hos mig. De Documenter, som beroe hos mig, ere:

- 1) Udskrivt af Skifte-Protocollen.
- 2) Et Regnskab over Indtægt og Udgift fra 15 Decbr. 1829–
 22 Juni 1830 fra Dahlstrøm. 20
- 3) og 4) Tvende Fortegnelser over Pengebeviser etc.
- 5) En Declaration fra Jfr. Borch, at De mig tilfaldne Obliga-
 tioner ere min Eiendom.
- 6) Et Regnskab fra Dahlstrøm for Indtægt og Udgift for W's
 Arvinger fra 22 Juni 1830–29 Decbr 1831, dateret 29 Jan. 25
 1832.
- 7) Regnskab fra Provst Trojel for Naadsensaarets Indtægter og
 Udgifter, dat. 29 Decbr 1831.

Endvidere har jeg gjemt Deres Breve, som jeg Tid efter anden
 har modtaget; og disse og ovennævnte Documenter ere det 30
 eneste, jeg har i Værge. De vilde berolige mig meget, hvis De,
 naar De faaer Tid, lod mig vide, hvorledes dette hænger sam-
 men, om ikke før, saa naar De er saa god at tilstille mig mine
 fattige 96 Rdlr. Jeg siger *berolige*, nemlig med Hensyn til mig

selv; thi jeg vilde nødig *ansees* for, og endnu mindre *være* saa uordentlig og efterladet.

Lev vel! jeg haaber, De befinder [Dem] saaledes, at De ikke engang behøver et Ønske, skjøndt det sendes Dem og øvrige
5 Familie hjerteligst fra

Deres hengivne Ven
Christian Winther.

89. *Fra Emil Aarestrup.*

[Efteraaret 1837]

10 Digternes Prydelse – de danske Hjerters sødste Næring og sundeste Nydelse – Christian Winther, min Ven – Fred og Hilsen igjen! – Læs disse Linier uden Fortrydelse!

Ingen kan vide – paa disse Tide – hvad jeg maa lide – hvad jeg maa døie – med Øre og Øie, – baade af Lave og Høie, –
15 baade af det Fine og Drøie – baade i Pels og Nattrøie – baade udvendig og indvendig – allevegne – af Andre og Egne, – fordi jeg gav efter – for Din Tunges veltalende Kræfter – for Dit Blik, som tryller og hefter, – og lod mig friste – til det, som jeg vidste – vilde komme mig dyrt at staae paa det Sidste! – Ved Ham, der
20 skabte Elephantens Snabel, – de Troendes Sabel, – og Persiens skjønneste Fabel, – men ogsaa det ufuldendte Babel, – Sneglen uden Huus – den uanseelige Muus – og min sletteste Parabel! – som Dine Digte ere berømmelige, – deres Kilder utømmelige, – deres Vers rene og sømmelige, – deres Tanker friske og fyldige,
25 – men derfor [ikke mindre] søde, uskyldige; – ere mine, det føler jeg, istedenfor runde, klumpede – istedenfor glatte, skrumpepede, – istedenfor korte, stumpede, – istedenfor velordnede, sammenslumpede, – istedenfor langhalede, kortrumpede, – istedenfor taalelige, utaalelige, – og derfor mine Qvaler umaalelige!
30 – jeg mærker ogsaa daglig noget, – man rykker ud med Sproget, – løfter lidt paa Laaget – og gjør mig Sagen meer og mere broget – meer og mere kroget. – En siger, tilsyneladende rolig –

fortrolig – Skulderen klappende – og Knappen snappende, – skjøndt i sit Indre – ikke desmindre – Haanlatterens Hule og Spottens Bolig: – Naa, som jeg hører, er Dine Digte i Trykken, – naar kan Publikum vente sig „Lykken“? – Det løber mig iiskoldt ned ad Ryggen. – En Anden raaber: „hvad! mon Fanden 5 Dig plager! – Du har dog ei sendt Dine Sager – Din mislykkede Deig til en Bager, – i Forventning af Kager“? – Du begriber, hvordan slig Tale mig smager! – En Tredie spotter: – „Havde jeg tænkt, Du havde saadanne Rotter, – saadan en Musefamilie – i Din gamle, gule Chenille, – saa skulde jeg ladet Dig blive 10 hjemme, – om ogsaa tusinde Børn sad i Klemme, – om ogsaa tusinde Led var af Lave; – Du havde nok med Dine egne at fremme, – med Dine egne at bringe i Lave!“ – Den Spot er ikke nem at glemme! – Lad mig derfor, min Ven! høre Din trøstende Stemme! – Sæt Fløiten for Din Mund – og blæs, om 15 ogsaa kun – for en stakket Stund – mine Sorger i Blund! – Mit Indre skriger – som efter Blod en Tiger, – som en Ungkarl efter Koner og Piger, – efter et Ord fra Dig, sødmet af Smiger. – – Ved Ham, der fylder Vandbærerens Kande – hver Nat, i de hede, regnløse Lande, – og kaster til Nordpolen – over Iis og Snee en 20 Purpurstraale af Solen! – et Ord fra Dig er Erstatning – for denne Skrækkens og Tvivlens Forfatning; – et Ord fra Dig vil mig læge, – vederqvæge – og pege – paa Muligheden – af Haab for Udueligheden; – vil, – naar Du skriver mig til, – udslette mig Rynken af Panden, – fylde mig Trøstens Bæger til Randen, 25 – dreie Forstanden – gjøre mig reent til en Anden, – hjælpe som Fanden! – kort sagt: opfylde min Tomhed og Plathed, – min Huulhed og Mathed – med Sødhed og Blødhed, – med Hvidhed og Blidhed, – ganske – som en Liliehaand opfylder en Handske, – Troen Fornuften – Rosenduftens Luften, – en guldklokket Nakke 30 Hatten, – og Maanestraalerne Natten!

E. A.

P.S. Min Kone, den Stakkel – min Eensomheds Fakkell, – min Sjæls Tabernakel, – og dog mit daglige Kors og Spectakel, – hvem en Hex Bestemmelsen satte – i hele sit Liv, som hun troer, 35

at gie Patte – og sig kun med Børn og Gryder befatte, – beder Dig hilset, som i det Fjerne – man hilser en Stjerne, – eller som ommørket af Dalen – man sender en Hilsen til Nattergalen! –

Hils ogsaa Brødrene, aandige, ranke, – fulde af Vittighed,
 5 Skjønhed og Tanke – Christian og Carl, naar dem omfavner Din Hytte – og Eder Alle Allah beskytte!

90. *Til Studenter ved Københavns Universitet.*

Kbhvn d: 19de Marts 1838.

Af Prof: Poul Møllers nærmeste Efterladte har jeg modtaget
 10 det mig saare kjære Hverv, ret inderligen at takke de Herrer Studenter ved Kbhvns Universitet, der i Dag bare hans Støv til Graven, og ved deres Nærværelse hædrede hans Minde og smykkede hans Jordefærd. Et saadant umiskjendeligt Beviis paa den Yndest, hvori den Afdøde har staaet hos Dem, mine Herrer!
 15 kan ikke andet end trøste de Forladte i deres Sorg og mildne deres Smerte; – og Erindringen om en saadan Trøst, bragt paa en saa venlig og smuk Maade, maa De være overbeviist om, udslettes ikke saa let i taknemmelige Hjerter. –

Ærb:

Christian Winther.

20

91. *Fra Carsten Hauch.*

Sorøe. 29 Marts 1838.

Jeg takker Dem ret af Hiertet for Deres venlige Brev, og for Deres hædrende Tiltro; jeg kan med Sandhed sige, at der er
 25 saare faa af mine Venner, som jeg har skattet saa høit, som Deres afdøde Broder, og jeg veed Ingen, hvis Død er gaaget mig mere til Hierte.

Hvis De vil sende mig nogle af P. Møllers Papirer, da skal jeg

med Fornøielse sige Dem min Mening med Hensyn paa Udgivelsen deraf. Med Hensyn paa Breve derimod, da var det, som De vel veed, ikke Møllers Vane at skrive mange deraf, han reiste hellere flere Mile, for at tale med en Ven, end han skrev ham til. Fra Ingemann og Hiort haaber jeg dog at faae nogle 5 af hans Skrivelser, til mig har han kun skrevet to paa sin Reise til China, hvilke desværre i min egen lange Fraværelse ere forkomne; et Brev, som han sendte mig kort før sin Død, er vel meget interessant for mig, men kan med Hensyn paa mange Yttringer deri ikke udgives i Trykken; jeg skal, hvis De ønsker 10 det, sende Dem Brevet, og De vil da sikkert være enig med mig i denne Henseende.

Hvad mit Samliv med P. Møller overhovedet angaaer, da viste han sig vel deri stedse elskværdig og interessant, men dog behagede han sig selv i en saa stor Negligé, at han neppe saaledes 15 kan fremstilles for Publicum. Adskillige Anecdoter veed jeg vel ogsaa om ham, der vilde interessere Enhver, men de berøre næsten stedse saa interne og private Forhold, at vi ikke have Ret til at offentliggjøre dem.

En egen Traad synes mig at der gaaer igiennem hans Liv, som 20 hans Biograph vel ei burde undlade at agte paa. Hans tidligere Ungdom var fuld af Haab og Tro og den friskeste Tillid; Livet forekom ham da saa deiligt, som det forekom de Homeriske Helte og dog troede han tillige paa noget endnu Skønnere, der forestod. Siden førte hans videnskabelige Udvikling det med sig, 25 at han bøiede sig mod Hegels Lære, uagtet det selv i dette Snørliv lykkedes ham at bevare sin Kraft, og den naive Ugeneert-hed i sine Bevægelser. I den senere Tid bøiede imidlertid Cirkelens Ende sig mod sin Begyndelse: hans barnlige Tro og sikre Haab vendte tilbage, hvilket hans Afhandling om Udødeligheden 30 vel viser.

Jeg troer ogsaa ganske vist, at han tænkte paa sig selv i den Afhandling, der staaer i Boyes Aftenblad, hvori han omtaler visse Mennesker, der ligne Kattene paa Manila, hvilke vel spise Caffeebønnerne, men igien give dem hele fra sig, hvorved Træet udbre- 35

des i Egne, hvor det før ikke voxede; at han vist ofte, som en letbevinget Fugl, har bragt Frø hen i Egne, hvor det før ikke kiendtes, og hvor det dog nu voxer frodigt, kan vel Ingen, der kiendte ham, paatvivle; dog har han ogsaa givet mere end det, men at
 5 han selv, skiøndt paa en forblommet Maade [skulde ha]ve opfattet sin egen Natur i denne Art af Virksomhed [er] sikkert meget interessant. Det kan maaskee vel ogsaa være, at han var en af de Aander, der havde meer Lyst til at udkaste og fremlokke geni-alske Funker, end til at udarbeide det Enkelte i al sin Ud-
 10 strækning. Af disse geni-alske Funker saae jeg, som sagt, flere, men de kom og svandt med Øieblikket, og egne sig neppe nu til Udgivelse. Naar jeg har faaet fat paa de Breve, jeg haaber at komme i Besiddelse af, skal jeg have den Ære igien at skrive Dem til.

15 Med særdeles Høiagtelse

Deres ærbødigst hengivne

J. C. Hauch.

92. Til Rasmus Møller.

Kjbhvn. d. 3die Apr. 1838.

20 Kjæreste Fader!

Da jeg i Anledning af Pouls Arbeiders Udgivelse i denne Tid har en stor Deel Breve at skrive og, som sædvanligt, opsætter det Meeste til det Yderste (min gamle, slemme Vane), saa beder jeg Dig undskyldte, at jeg dennegang fatter mig meget kort.

25 Tusind Tak for Dit kjærlige Brev! Pouls Kone befinder sig efter Omstændighederne vel; hendes Broders Nærværelse er hende til stor Trøst og Styrkelse. [. . .]

Af Din Bog, som trykkes hos Seidelin, har jeg nu først faaet første Correctur af 15de Ark. Strax efter Pouls Død forsinkede
 30 jeg Sagen 4-5 Dage; men det var mig dengang næsten umuligt at faa Tid eller indvortes Roe til nogetsomhelst Arbeide.

Med Brevene, som Du var saa god at sende os til Afbenyttelse, har jeg saaledes baaret mig ad: Jeg udtog alle de Breve, hvori

jeg fandt Bettys eller Elines Haandskrift, og beholdt kun *dem*, der vare skrevne af Poul alene; *hiine* nedlagde jeg i Elines Væрге og bad hende see efter, om deri fandtes noget mærkeligt Træk, som turde meddeeles os, og *disse* har jeg, efter at have gjennemseet dem, tilstillet min Medarbejder Olsen, der med største 5 Kjærlighed og Varme tager sig af denne Sag, hvortil han har viist, at han besidder meget Talent. Ingemann har sendt mig tre Breve, og flere venter jeg fra andre Kanter. Lev vel, kjæreste Fader! Jeg skal stadigen give Dig Underretning om Elines Befindende. – Drengene ere raske. Fritz har et ypperligt Hoved og 10 temmelig megen Udholdenhed; i [Løverdags] kom han til sin Moder med Characterbogen og meldte, at han fra Nr. 17 var rykket op til Nr. [?]. Endnu engang, lev vel!

Din hengivne Søn

Christian Winther. 15

93. *Fra Carsten Hauch.*

10. April 1838.

Hermed har jeg den Ære at sende Dem et be[skedent Bi]drag til Deres Broders Characteristik, som De naturligviis [kan bruge] ganske efter Godtbefindende. Hvis De imidlertid vil spørge mig, 20 [directe?] med Hensyn paa Brugen deraf, da troer jeg man bedst [kunde lade] *det Hele aftrykke i sin Sammenhæng som et indsendt Brev fra en af hans Venner.*

Hans Digte har jeg giennemlæst, og jeg har med et lille Blyantskors anmærket, hvilke deraf jeg troede burde trykkes, mine 25 Grunde derfor tilligemed adskillige smaa Anmærkninger og Digtene selv skulle blive bortsendte med næste Leilighed, det vil sige paa Løverdag.

Med særdeles Høiagtelse

Deres hengivne 30

J. C. Hauch.

P.S. Jeg haaber De har faaet nogle Breve til Ingemann.

94. *Fra Hans Ulrik Møller.*

Radsted d: 19de April 1838.

Kjære Christian!

I mit Brev til Overlærer Olsen skrev jeg, at Pouls Morfader
 5 Thaulow havde et Embede ved Sõtøihuset: det var urigtigt, jeg
 forvexlede vor Morfader med vor Morbroder; thi vor Morfader
 Poul Thaulow var Sukkerraffinadeur i Kjøbenhavn. Denne Feil-
 tagelse beder jeg rettet ved Din gode Omsorg. Forresten vidste
 Fader ikke stort mere om vort Slægtregister end det jeg skrev til
 10 Olsen. Han tilføiede blot, at hans Bedstefader (Pouls og min
 Oldefader) Hans Møller var Eier af Børkop Mølle i Gauerslunde
 Sogn. Dennes Søn Niels Møller i Stoustrup var to Gange gift: de
 3 Sønner af sidste Ægteskab kjender Du. Men af første Ægte-
 skab havde bemeldte Niels Møller en Søn Hans Møller, der døde
 15 som Doctor Medicinæ og Landphysicus i Norge. Af denne sin
 Halvbroder fik Fader selv Pengeunderstøttelse i sine første aca-
 demiske Aar, ligesom samme Halvbroders Søn Grosserer Hans
 Møller i Porsgrund siden, i vore akademiske Aar, understøttede
 Fader med rentefrie Laan, paa en Tid da det ellers ikke vilde
 20 have været muligt for Fader at holde *Poul* og *mig* ved Universi-
 tetet paa eengang (Thi *Du* kan ikke her regnes med, da *Du* hold-
 tes ved Universitetet for Din egen Fædreneary). – Dersom der i
 Pouls Biographie kunde blive Leilighed til at anbringe denne Be-
 mærkning, saa ønskede Fader det nok, af Taknemlighed mod
 25 H. Møller i Porsgrund.

Da jeg formoder, at I i et Anhang i Skriftet, I vil udgive til
 Pouls Minde, vil optage de Digte, som i Anledning af Pouls Død
 have været indrykkede i Bladene, og da jeg tillige formoder at
 H. H. Thanings Digt ikke er kommet Eder for Øie, da det kun
 30 har staaet i Lollandsposten: saa meddeler jeg Dig en Afskrift
 deraf paa dette Brevs sidste Side. Det var *anonymt* i Lollands-
 posten, og maa vel altsaa ogsaa forblive anonymt i Eders Skrift,
 hvis I vil optage det. Hans Vers har vel ikke altid det rette An-
 tal pedes, men han mener vist ærligt hvad han siger. –

Efterretningerne fra Sorøe ere sørgelige. Petrines Sygdom synes at være den samme som Pouls – altsaa vel en uheldredelig. Ifølge et Brev fra Lægen Justitsraad Wendelboe i Sorøe er der kun lidet Haab om hendes Liv. Fader har nok tilmeldt Dig, at han og Sine ere reiste til Sorøe: paa Reisen dertil vare de her inde i Radsted i Tirsdags. Jeg kunde naturligviis ikke komme med, da jeg skal holde Confirmation paa Søndag. Fader fortalte os – ifølge Brev fra Dig – at Pouls Enke nu har faaet en Datter. – Ved denne Leilighed maa jeg dog fortælle Dig, at Louise ogsaa har gjort Barsel i denne Tid og ligeledes faaet en Datter. Men da hendes Barselfærd just indtraf d. 14de Marts, Dagen efter Pouls Død, hvorom jeg fik Efterretning i de samme Dage, saa var jeg i de Dage ikke oplagt til at skrive Breve og det er derfor endnu ubekjendt baade for dem i Værsløv og Sorøe og Ollerup, at vi i Radsted nu have 8 Børn.

Du maa ikke fortryde paa, at jeg ikke skriver Papiret fuldt, thi jeg skal til at tænke paa en Liigtale, som jeg skal holde i Morgen over en ung Gaardmand, der døde af Børnekopper. Det er mig en slem Afbrydelse midt i min Studering paa mine Confirmations-taler. – Du hilses kjærligst fra os alle her. Vi bede Dig ogsaa at hilse Pouls Kone fra os, naar hun kommer sig saavidt, at Du igjen kan faae hende at see. –

Din hengivne Broder

H. U. Møller.

P.S. Det gjorde mig ondt, at jeg ikke kunde give noget Bidrag til Pouls Biographie. Det forekommer mig, at Du maa vide alt det Samme om ham som jeg kan vide. Du veed jo nok f. Ex. at han var *Du's* med en uhyre Mængde Mennesker, baade Høie og Lave f:Ex: med Rahbek og med Rasmus Davidsen o:s:v. Ligeledes veed Du, at han var Respondens ved Disputeringer 4 Gange – at han som Barn og Dreng altid var lystig og i høi Grad snaksom, og oftere satte sine Forældre i Forlegenhed ved sin Mund f. Ex: ved at sige til en Frue: Du har jo Skjæg! – at han som Barn engang faldt og brækkede sit Næsebeen, – at han i Drengaaarene forelskede sig – ligesom Du selv, – snart i Een,

snart i en anden; allerede medens vi gik i Nakskov Skole havde han en Kjæreste for Spøg (Maren Theisen) o:s:v. I Cap holdt han en Prædiken paa tydsk, paa Manilla snakkede han Latin med Munkene o:s:v.

5

95. *Fra Christian Petersen.*

Impromptu.

den 29de Julii 1838.

Forleden Aften,
 Da Druesaften
 10 Mig havde qvæget,
 Jeg var bevæget
 Og tænkte efter
 Af alle Kræfter,
 Om ei den Dag,
 15 Da Guds Behag
 Dig skiaenkte Livet,
 Os snart var givet.
 Og, hvad jeg ventede,
 Jeg 'nakken*) hentede,
 20 Og hvad jeg ventede,
 Var i sin Orden:
 Du her til Jorden
 Den Ni og Tyvende
 Var kommen flyvende.
 25 Og da nu Dagen
 Vi har paa Bagen,
 Det bedst sig skikker,
 At vi uddrikker
 Din Skaal ved Bordet.
 30 Jeg tager Ordet:
 „Til Tak Du tage,
 Og ei Du vrage,

*) „Alma“.

Hvad Mad her nydes,
 Samt hvad Dig bydes
 Af andre Sorter.
 De hvide Borter
 Paa Cassens Sider 5
 Er, hvis Du gider,
 Dig ei til Hinder.
 Gid det Du finder
 I Cassens Mave
 Dig godt maa smave! 10

Til Christian

fra

Christian.

96. *Til Peder Johannes Spang.*

[Octbr. 1838]. 15

Det himmelske Ords ædle, værdige Forkynder – Du, Trøst og Husvælelse for Udbys Bønder, – Du, Skræk for alle sorte Synder, – men alle hvide Dyders („og min Ringheds“) Velynder, – Prædikeren Spang! – Modtag, som altid, ogsaa denne gang – venligst Fred og Hilsen og Sang! 20

Ligesom *Dine* Ord og Billeder ere prægtige – *Dine* Tanker vægtige – og derfor deres Slag [?] mægtige –, saaledes ere mine, istedenfor fyldige, smægtige – istedenfor gyldige, nederdrægtige – og derfor jeg selv – mat som en udtørret Elv – – og – og –

Nu kan jeg for Tidens Skyld ikke mere dette „Arabisch-seyn- 25 sollende“ Klingklang. Her er Visen. Er den for verdslig, saa læg den tilside; er den dum [?], og det veed jeg nok, den er, saa lee ad mig, men hemmeligt, og prostituer mig ikke. Sjunges efter den velklingende Melodie: *Lad den skrantende Magister*, hvilken Sang Deres Velærværdighed nok ofte med Glas i Haand haver 30 intoneret for en eller anden andægtig Menighed i den forstyrrede Ungdom og i den forstyrrede By. Hvad? Naar Du nu, som Skik og Brug medfører, tager Dig et Kys af den unge Bruds Læber,

saa tag ogsaa eet paa min Conto, og hils hende ret med Fynd og Klem fra mig.

Kjære, Fortræffelige! Tak, fordi Du holder noget af mig! Gud give, jeg fortjente det mere! Hils Din Hustrue fra

5

Din hengivneste
Chr. Winther.

97. Til Ludvig Bødtcher.

Mandag [imellem 1837 og 1841?].

Kjære Bødtcher!

10 Du var saa god forleden Dag at give mig et Beviis paa en sjelden Tro i Israel, ved – proprio motu – at tilbyde mig et Laan af 50 Rdl. i denne Maaned. Anseer Du mig for umaadelig uforkammet, hvis jeg nu kommer og beder Dig – foreløbigen, hvis Du kan, at lade mig faae 6–8?? – i Dag? – Jeg kommer selv til
15 Dig i Eftermiddag, og kunde have sparet disse Linier, – men – „literæ non erubescunt“.

Din
Christian Winther.

20 „Nessun maggior dolore,
Che ricordarsi del tempo felice
Nella miseria.“

Dante.

98. Til A. W. Moltke-Bregentved.

[1839?].

25 Deres Excellence Hr. Geheime Stats og Finantsminister
Greve af Moltke-Bregentved
Ridder af Elephanten, Storkors af Dannebrogordenen,
Dannebrogsmænd etc. etc. etc.

Da Omstændighederne medførte, at jeg igaar ikke kunde er-
30 holde den Audients, jeg i min Skrivelse underdanig ansøgte om,

saa vover jeg skriftlig at henvende mig til Deres Excellence; og jeg gjør dette i det Haab og i den Fortrøstning, at den Aabenhjertighed, hvormed jeg udtaler mit Anliggende hos D.E. vil finde et aabent og velvilligt Øre; og jeg vil i dette Haab skrifte Alt.

5

Min Tilstand og Stilling i oeconomisk Henseende er saadan, at jeg *hvert Øieblik* nu kan frygte at see min personlige Frihed angreben, hvilket, om det skeede, jo vilde forspilde min hele Fremtids Lykke.

Jeg har flere Gange, deels ved Hs Majestæt Kongens Naade, 10 deels ved Privates Medvirken søgt at komme i en saadan Orden, at jeg baade kunde faae Sindsro til at arbeide og Udsigt til at søge Embede. Men det er ikke lykket mig; jeg har aldrig formaaet at hæve *hele* Byrden, der trykkede mig. Jeg forsøgte da paa anden Maade at fjerne disse min Friheds Hindringer; men 15 de Midler, jeg brugte – de eneste, der stode mig aabne – droge mig dybere ned. Paa denne Maade er jeg kommet i en Gjeld, der saaledes overvælder og kuer mig, at jeg ingen Udvei til Frelse seer, med mindre jeg torde vente den af Hs Majestæts Naade.

Min Gjeld bestaaer deels i Vexler til et Beløb af henved 2500 20 Rbdl. og i Boggjeld eller Regningskrav til Beløb af henved 1000 Rbdl.

Skjøndt jeg neppe tør tænke paa Muligheden af, at en saa stor Sum skulde skjenkes mig, saa giver dog den yderste Frygt for at see min Fremtid for stedse lukket for mig, og den bittre Nødven- 25 dighed mig Mod til at fremkomme med en saadan Bøn. Hvis jeg var saa lykkelig af Hs. Majestæts Naade at erholde Middelet til at udfrie mig, da vilde jeg kunne søge Embede, arbeide med Frihed og ikke længere vedblive at være en Bekostning.

Til Opnaaelsen af en saadan Naade er det, jeg underdanig her- 30 ved ansøger om Deres Excellences gunstige og kraftige Medvirken

Underdanig
Christian Winther.

99. *Fra Conrad Rantzau-Breitenburg.*

Friederichsberg d 2ten Sept 1839.

Ew. Wohlgeboren

haben mir durch Ihr gütiges Schreiben u die Uebersendung der
 5 mir mit so herzlicher Freundlichkeit zugeeigneten Gedichte eine
 sehr grosse Freude gemacht. Habe ich schon Ihre früheren herr-
 lichen Gedichte, wodurch Sie sich einen unvergänglichen An-
 spruch auf den Dank des Vaterlandes erworben haben, mit dem
 höchsten Vergnügen gelesen u gerührt mir Ihre geistreiche Un-
 10 terhaltung, womit Sie so oft u so freundlich auch meine ein-
 samten Stunden erheiterten, einen Genuss den ich zu den schön-
 sten Freuden meines Lebens zähle, so können Sie sich selbst
 sagen, wie erfreulich mir der eben erhaltene Beweis Ihrer freund-
 schaftlichen Gesinnungen ist. Erhalten Sie mir dieselben u emp-
 15 fangen Sie meinen aufrichtigen, herzlichen Dank. Wie sehr
 wünsche ich, dass das was Sie so schön, nur zu schmeichelhaft
 für mich, gesungen, in Erfüllung gehen u Sie oft in meiner
 Nähe, die Sorgen des Lebens vergessen u sich durch meine Ihnen
 gewidmete wahre Freundschaft so glücklich fühlen mögen, wie
 20 Sie zu seyn es verdienen.

Genehmigen Sie die Versicherung meiner ausgezeichneten
 Hochachtung, womit ich Ihnen vom ganzen Herzen ergeben bin

C. Gr. Rantzau.

100. *Til Chr. Molbech.*

30 Septbr. 1839.

25 Kjære, høistærede Hr Justitsraad!

Ifølge mit Løvte tager jeg mig her den ærb. Frihed at sende
 Dem mit Curriculum vitæ. Skulde der mangle een el. anden Om-
 stændighed, som De ønskede at vide, eller er der Noget, hvorom
 30 De vil have yderligere Oplysning, da skal jeg med Fornøjelse
 dermed supplere nærværende Skelet.

Stedse Deres ærb. hengivne

Christian Winther.

Jeg hedder Rasmus Villads Christian Ferdinand, og er født den 29. Juli 1796 i Fensmark Præstegaard her i Sjælland. Min Fader var Pastor Hans Christian Winther og min Moder Johanne Dorte-
 thea Borchsenius. I Foraaret 1807 blev jeg fra Kjøbenhavn, hvor
 min Fader dengang laae syg, sendt i den latinske Skole i Nykjø-
 bing paa Falster. I Sommerferien s. A. besøgte jeg mine Forældre
 i Kbhvn, og maatte blive der under Beleiringen. 1808 berøvede
 Døden mig min Fader. Min Moder forblev Enke indtil 1812, da
 hun indgik Ægteskab med nuværende Biskop over Lollands-Fal-
 sters Stift, Dr. Theol. & Phil. Rasmus Møller, Com. af Db. Dmd. 10
 1815 blev jeg Student, og tog theologisk Embedsexamen i Aaret
 1824. Fra Foraaret 1825 til Foraaret 1830 var jeg Huuslærer hos
 Grosserer Müffelmann. I Begyndelsen af Aaret 1830 mistede jeg
 min Moder; samme Aar aflagde jeg de for tilkommende Præster
 befalede homiletiske og catechetiske Prøver. I Aarene 1830 og 31
 foretog jeg en Udenlandsreise, og opholdt mig den meste Tid i
 Italien, hvis Sprog og Literatur jeg der søgte at gjøre mig end
 mere fortrolig med. Siden har jeg opholdt mig i Kbhvn.

Hvad jeg har ladet trykke er følgende:

Der Feld- und Garnisonsdienst, a.d. Dänischen übers. 1819. 20
 Seidelin.

Pokalen, en Fort. af Tieck, overs. i Biblioth. f. Moerskabsl.

Pellegrin, en Novelle af C. B. v. Miltitz, og

Forlovelsen i Muffen, Episode af Jean Pauls Palingenesien,
 overs. i Maanedstroser. 25

Digte, 1827, hos Reitzel.

Digte, gamle og nye, 1832, h. samme.

Halvhundrede Fabler f. Børn, 1834.

De lykkelige Skinsyge, en lille Comoedie af Giov. Giraud,
 overs. i Repert. f. Moerskabsl. 30

Nogle Digte, 1835, hos Reitzel.

Endnu et halvhundrede Fabler f. Børn, 1836, h. s.

Judith, Bruchstück eines Gedichtes. 1837, h. s.

Dr. Karl Hases Kirkehistorie, 1835, overs. (første Halvpart, 18
 Ark). 35

Monologer. En Nytaarsgave af Schleiermacher, overs. 1839, h. Philipsen.

Digte, gamle og nye, tredie Udgave, 1839, h. Reitzel.

Prædikener over det chr. Huusliv, af Schleiermacher, overs.
5 1839, h. Philipsen.

Reise i det hel. Land af Prokesch v. Osten, oversat 1839, h. Klein.

To Fortællinger, 1839, hos Reitzel.

Sang og Sagn, Digte, 1839, hos Philipsen.

10 Tillige har jeg redigeret de første 18 N^o af *Dansk Konstblad*, været Medudgiver af *Nytaarsgave fra danske Digtene* 1837, samlet og udgivet *Hundrede Romanzer* 1836 hos Thiele, og *Danske Romanzer, hundrede og fem*, 1839 hos Klein, samt besørget Udgivelsen af *Poul Møllers efterladte Skrifter*, første Bind, 1839. –

15 101. *Fra Claus Winther Hjelm*. [Efteraar 1839]

S. T. Herr Chr. Winther. Kjøbenhavn!

– – – Poul Møller blev 11. Aug. 1826 udnævnt til Lector og
20 10 Juli 1828 til Professor i Philosophie ved det norske Universitet, men under 29 Novbr. 1830 entlediget fra Udgangen af næste Martsmaaned. Sine Forelæsninger begyndte han 1827, og læste i første Semester over Psychologie, i andet Semester over Logik, hvorved han fulgte Sibbern. I 1828 foredrog han først theoretisk
25 og dernæst practisk Philosophie, og vedblev de følgende Aar paa samme Maade, ved afvejlende at læse over Psychologie, Logik, Metaphysik og Ethik. Skjønt han aldrig vilde vise mig sine Manuscripter og nødigt indlod sig i Enkelthederne af hvad han foredrog, maa jeg antage, at han med 1828 begyndte at lægge til
30 Grund det Hegelske System, som han ivrigen studerede, og hvorom vore daglige Samtaler om philosophiske Gjenstande fornemmelig dreiede sig. Jeg har forgjæves bestræbt mig for at erholde en god Afskrift af hans Foredrag; men da jeg ved mit Ophold

hos ham i 1834 fandt hans philosophiske Manuscripter i Mængde og i en vis omhyggelig Orden opbevarede, formoder jeg vist, at de endnu deriblandt ville forefindes. Jeg ønskede meget at see hans Foredrag over Ethiken, men han var ikke at formaae til at vise mig sine Manuscripter, hvorimod han mundtlig gav mig en 5 kort Oversigt derover. For Øvrigt var han i det Hele taget ikke saa tilbøielig til at ytre egne philosophiske Anskuelser som til at høre Andres, hvilket jeg i Begyndelsen forklarede mig deels af det mindre fortrolige Bekjendtskab, deels af hans altfor beskedne Tvivl om sine Meninger forinden han havde gjort meer omfat- 10 tende Studier i sit nye Fag, hvorimod han i æsthetiske Materier ofte brugte sin humoristiske Svøbe og især med mig brød mangel Landse, blandt Andet om Göthe, hvem jeg bedømte en Smule à la Wolfgang Menzel, skjønt jeg indrømmede, at denne var gaaet meget for vidt i sin Fordømmelse over Digterkongens 15 Skyggesider. Især morede det os meget at høre ham disputere med sin Kone om Forfattere eller fælles Bekjendte. Naar han havde fortalt en Anecdote, eller givet en træffende Beskrivelse, uden at bruge den moralske Alen til Maalestok, faldt hun ham og os Andre i Flanken med denne; men ofte havde hun, greben 20 af hans Humor, lige saa meget at kæmpe mod sin egen som mod vores syndige Tilbøielighed til at lee af en fortræffelig Veninde eller Ven. Saadanne Skjermydsler har De vist selv oftere været Vidne til, og jeg behøver derfor ikke at gjøre noget Forsøg paa nærmere at beskrive dem. 25

Med æsthetiske Arbejder beskæftigede han sig nok ellers i det Hele lidet i Norge. Han forelæste mig engang et lidet Eenactsstykke, som paa Opfordring var indrettet til Opførelse ved en Familiefest hos det samme Par, hvis Sølvbryllup han i den af Dem meddeelte Sang havde fejret; men som han neppe lod af- 30 skrive, end sige opføre, da han ikke selv var tilfreds dermed. For Øvrigt husker jeg ikke at have seet Andet end hvad De allerede har meddeelt, ligesom jeg heller ikke har kunnet opspore Noget. Derimod kastede han sig næsten udelukkende paa de philosophiske Studier, og det i en Grad, som for hans Helbreds Skyld ofte 35

foruroligede os. Han havde allerede tidlig fattet det Forsæt, at
levere Philosophiens Historie i en selvstændig Bearbejdelse. Saa
snart han havde gjort et fuldstændigt og fortroligere Bekjendt-
skab med Hegel, begyndte han derfor at studere den formelle
5 Logiks hele Literatur, hvormed han endnu var beskjæftiget, da
han forlod Norge. Jeg raadede ham flere Gange til, efter en saa
omfattende Plan, at spare Tid og Kræfter, samt vrage noget meer
ved Valget af de Værker, han vilde studere, især i den nys-
nævnte Disciplin, og han indrømmede gjerne, at jeg havde Ret
10 heri; men naar det kom til Stykket kunde han ikke føre over sin
Samvittighed at forbigaae Nogen, der havde et Slags Navn. Han
leed under sine anstrengende og vedholdende Studier ofte af
Congestioner og Søvnløshed; og, skjønt jeg næsten daglig fik
ham med i det Frie, hvor vi ofte vandrede Mile over Stok og
15 Steen, forslog det dog lidet til at bringe hans frodige Constitution
i Ligevægt. Som Lærer (ved Universitetet i Philosophie, ved Møl-
lers Institut i Latin) var han meget afgjort, og som Menneske
elsket, især af sine Venner, blandt hvilke, foruden mig selv og
min Familie, jeg især maa nævne Professor Hansteens, Stiftamt-
20 mand*) Petersens og Boghandler Hoppes. Han var ogsaa, som De
jo selv veed, en varm Ven, og saa elskværdig i Omgang, at han
ikke kunde Andet end vinde alle dem, med hvem han kom i nær-
mere Berørelse. Disse nysnævnte Familier vare ellers af meget
forskjellig Character, ligesom deres enkelte Medlemmer indbyr-
25 des. Men da Poul Møller uden Tvivl selv har givet Dem en saa-
dan Naturbeskrivelse over os, at De ikke af mig vil kunne faae
et bedre Begreb om de enkelte Individualiteter eller om det hele
Ensemble, saa skal jeg ikke forsøge en Skildring, hvortil jeg veed
mig selv lidet skikket. Han fandt her kun Lidet af det Liv, hvoraf
30 han havde været omgivet i Danmark; imidlertid troer jeg, at han,
efter at have vant sig til vort norske Stilleben og vor evige Poli-
tiseren, fandt sig ret vel her, og at hans Kones heftige Hjemvee
mere end hans egen Tilbøielighed bidrog til hans Beslutning, at

*) Dengang Advocat, tilsidst Statsraad.

ombytte Stilling. I det Mindste sagde han mig paa en Maade, som røbede, at det var hans Alvor, at han under sit Ophold her allerede var naturaliseret paa Hjerte og Nyre, skjønt jeg vel kunde mærke, at han altid savnede Meget. For Øvrigt paamine 5
 vi os ingen enkelte Træk, som kunde tjene Dem i Deres opgivne Henseender, da der i hans jævne offentlige og private Liv, os be-
 kjendt, ikke forefaldt Noget, som kunde egne sig til at berøres offentlig, og ethvert Træk af ham kun vidnede om en Character 10
 eller Aandsretning, som vil være Dem selv bedst bekjendt. Endnu maa jeg dog tilføie, at han omgikkes afdøde Statsraad Treschow, 10
 der selv, saa vel som hans Kone, satte megen Priis paa Poul Møller og dennes Kone, men uden at Mændenes Omgang under deres vidt forskjellige Anskuelser i filosofiske Materier ledede til nogen dybere gaaende Udvexling af Ideer mellem dem. Der-
 imod gik han i de sidste Aar med mig, som i alt Væsentligt 15
 deelte Anskuelser med ham, omkring i alle Hjørner, dog altid med en vis Utilbøielighed til *bestemte* Ytringer af egne Meninger; og jeg opdagede naturligviis derved en sjelden Aandsrig-
 dom, ligesom jeg troede at finde ham langt mere oplagt til at dvæle ved Ideerne i deres concrete Skikkelse, end til at forfølge 20
 deres dialectiske Udvikling i det Abstracte, hvilket overhoved ikke meget tiltalede ham, skjønt han unægtelig baade af Natur og Studium var en dygtig Dialectiker i Ordets strenge Forstand. Ved hans Afreise gave Studenterne ham deres Hengivenhed paa
 flere Maader tilkjende, dels i private Ytringer, dels under et 25
 Afskeedsmaaltid. Efter hans Tilbagereise skrev han mig et Par Gange til; men skjønt hans Breve for mig vare meget interessante, indeholdt de dog Intet, som kunde bidrage til hans Biographie eller til Fuldstændiggjørelsen af hans efterladte Værker. En humoristisk Beskrivelse over A. P. Lunge, der bragte mig det 30
 ene Brev, og nær havde mærket Uraad af mine Smilebaand under Gjennemsynet, og en anbefaling af Smith Hjorth i samme Slags, vilde vel have været morsomme nok at meddele, om de ikke havde været altfor personlige, og derhos indeholdte i Anbefalingsbreve.

Under mit Ophold i Kjøbenhavn beskæftigede han sig fornemmelig med Spørgsmaalet om Sjælens Udødelighed, hvorom han siden har skrevet. Hvad De anmærker om Tilintetgjørelsen af hans meest fuldendte Værker, formodes gjælder [sic] de æsthe-
 5 tiske, som jeg under ingen Omstændighed kan erstatte. Skulde det derimod gjælde de filosofiske, og deriblandt hans Forelæsninger her ved Universitetet, er det vel muligt, at jeg kan levere Noget siden, da jeg i alle Fald for min egen Interesse fremdeles ved Leilighed baade selv og ved Andre søger at faae Afskrifter
 10 deraf fra omspredte Disciple paa Landet; thi her findes neppe Noget mere.

Idet jeg beder min Hilsen frembragt til mine øvrige Bekjendte i Kjøbenhavn, der med sjelden Forekommenhed bidroge saa meget til at gjøre mig mit Ophold der behageligt, anbefaler jeg mig
 15 især med Erkjendtlighed i Deres egen venlige Erindring, og undertegner mig [med] særdeles Agtelse

Deres forbundne

C. Winther Hjelm.

102. Til Johan Dahl.

15 Novbr. 1839.

20

Min kjære, lille Dahl!

Jeg mødte i Gaar H. P. Holst paa Gaden. Han sagde mig, at Skuespiller *Holst* havde bedet ham, hvis han saae mig, at lade mig vide, at Boghandler Dahl i Christiania ved ham lod mig paa-
 25 minde angaaende det Digt, jeg skrev for hans Forlag. – Ligesaa vild en Glæde det vilde have været mig fra Din egen Haand ved et Par Linier at have faaet mine Skjend for Forsømmelighed, ligesaa sort af Ærgrelse blev jeg ved – næsten offentlig – og paa tredie Haand – at faae hiin Paamindelse. Ogsaa Bianco Luno har
 30 paa Gaden meddelt mig den Underretning, at Du ønskede mine Vers trykt her i Byen. – Det er altsaa ude med vor *Hemmelighed*; thi, hvad *tre* Personer her i Staden veed, det veed Alverden; og det er mig endog allerede sagt fra tre, fire andre Herrer, at H. P.

Holst i Studenterforeningen har omtalt denne Sag. – Det var nu det! – Af Digtet er omtrent to Trediedele skrevne; men inden Midten af Dcbr Maaned kan det Hele ikke blive færdigt, og det af følgende Grunde: *Først* er det mig umuligt *altid* at faae noget paa Papiret, om jeg end nok saa trøstig sidder med Pennen *over* 5 Papiret; *dernæst* har jeg havt en stor Byld i min Nakke, med alt hvad dertil hører – Plastersmøroeri og Paalæggelse af Havregrød, som jeg selv maatte koge –, item en stærk Forkjølelse, der vedvarer endnu; og under alt dette har jeg, desuden dagligen plaget af Savn og *Mangel*, ikke kunnet arbeide; *drittens* har jeg, ifølge 10 et i Foraaret til Prof. Zink givet Løvte, maattet skrive et Digt – saadan som det er –, hvilket Madame Nielsen skal recitere paa hans, til *første* Decbr. ansatte, Aftenunderholdning. – Viis mig nu det Venskab, inden Midten af Dcbr. *selv* at give mig Underretning om, hvorledes jeg har at forholde mig med Hensyn til 15 Trykningen? hvor stort Oplaget skal være? hvad der skal staae paa Foden af Titelen? om *Kbhvn & Chr.* el. kun een af Delene? hvad Slags Papir, Omslag etc., vi skulle vælge? hvormange Fri-Exemplarer og hvor meget Honorar Du tilstaaer mig? etc etc; thi jeg vil paa egen Haand intet Saadant foretage, hvorfor jeg 20 siden skal staae til Ansvar hos Dig el. Andre.

Nu lev vel, min Liden! Hils hjerteligst dem iblandt mine norske Bekjendtere, som skjøtte om en Hilsen fra et fortvivlet Menneske, en ussel Person, en maadelig Poet, et til Omhugning og Forbrændelse parat Træ, fra deres og 25

Din Ven

Christian Winther.

P.S. Jeg fik nylig et Brev fra Prof. Hjelm, som Svar paa en Skrivelse af forrige Aar. Han giver mig deri adskillige Notitser om Poul Møller og hans Færd i Norge. Hvis det var muligt, 30 ønskede jeg ogsaa lignende Data fra en anden Haand; thi, uagtet Hjelm stod i nøiest Forbindelse med P.M. og altsaa sagtens maa have kjendt ham bedst, saa skader det dog ikke – for Fuldstændighed og Fleersidighed – at høre en anden Stemme. Hvis det er dig muligt at faae een el. anden til at nedskrive noget 35

Saadant, saa ville det være mig meget kjær og nyttigt. – Seer Du Hjelm, saa hils ham, at jeg med det Første skal besvare hans Skrivelse. Addio! –

103. *Til Cecilie Margrethe Petersen.*

5

3. Jan. 1840.

Indlagt følger en lille Vexel, som jeg skal betale, naar den er forfalden.

Tillige beder jeg Dem venligst at modtage Forsikringen om min Taknemlighed for al den overbærende Godhed, som De
10 og Deres Mand har viist mig i det forløbne Aar, som ogsaa mine varmeste Ønsker for Dem og hvad der er Dem kjær.

Venskabeligst
Christian Winther.

Kjøbenhavn d. 3. Jan. 1840.

15

Fjorten Dage fra Dato betaler jeg denne min Solo Vexel til Fru Cæcilie Margrethe Petersen eller Ordre med *Haandtegninger, Digte af Christian Winther.*

20 Valuta i al mulig venlig Omgjængelse modtaget.

Christian Winther.

104. *Til Chr. Molbech.*

24 Marts 1840.

Høistærede, kjære Hr. Justitsraad!

25 Jeg har herved den Ære at tilstille Dem omstaaende Liste paa

mine Digte i en chronologisk Orden saa nøiagtig, som jeg af Hukommelsen, uden Optegnelser, har kunnet gjøre den. Hvad derimod Deres Ønske om yderligere Oplysninger om min indskrænkede poetiske Virksomhed angaaer, saa *maa* jeg desværre fatte mig kortere, end jeg gjerne vilde. Naar jeg har sagt Dem, 5 at det første Digt, jeg lod trykke, nok var Studentervisen (1820?); at mine Digte, i det Hele taget, ere fremkomne uden Studier, i dette Ords artistiske Betydning, nedskrevne med Besvær, og siden trykte aldeles uden Omarbeidelse eller Filen; at jeg omtrent tre el. fire Gange i mit Liv har tilintetgjort alt, hvad 10 jeg havde skrevet, og dernæst begyndt forfra; at den græskromerske antike Literatur næsten intet Indtryk har gjort paa mig; at blandt *Bøger Pontoppidans Atlas*, Danske Magasin og desl., Goethe, *Tieck*, Schleglerne og alle mulige Samlinger af *Folkeviser* (mindre *Kjæmpeviserne*), blandt *Mennesker* Poul 15 Møller, og blandt *Konstværker* især nederlandske Billeder have havt stærkest Indflydelse paa min poetiske Retning; at mit indre Liv ikke har lidt Omvexlinger, der betydeligt have kunnet forandre denne: saa har jeg sagt Dem Sandheden, og omtrent alt hvad jeg kan sige. Jeg havde rigtignok forsøgt i Tanken at ud- 20 arbeide et mere detailleret Billede af mit indre poetiske Liv; men jeg opgav det; thi jeg greb mig selv for ofte i stor Uklarhed og i en vis Besmykning, som vilde gjort det Hele mere til en »Dichtung« end »Wahrheit«; og dermed vilde De jo været slet tjent. – Det undrer Dem vel, at jeg ikke har nævnt Oehlen- 25 schlaeger? Jeg vil forklare Dem dette. Jeg har fra første Færd beundret og elsket Oehenschlaeger; men vist og sandt er det, at han aldrig hos mig har tilveiebragt den Opvækkelse (Anregung) og Fortrøstning, som Goethe, *Tieck* og Schleglerne, og aldrig den Begeistring til Production som – Pontoppidans Atlas 30 f. Ex.! – Blandt de Sager, jeg, som ovenfor sagt, til forskjellige Tider har ødelagt, vare naturligviis især saadanne Arbeider, hvori jeg troede at ane eller spore den letteste Reminiscens eller en fremmed Indvirkning; thi Intet var og er mig saa modbydeligt og foragteligt som den høist fordævelige Trafique, der 35

nuomtide med en saa uhørt Ubluhed og et saa stort Held drives, nemlig, af andre Poeters disjecta membra at sammenkitte en Art af Mosaik eller paa Andres Ideer at koge en tynd Suppe, og udgive dette for „original“ Poesie – vid. H. P. Holsts Digte.

5 Jeg tillader mig til Slutning at henlede Deres Opmærksomhed paa en Digter, hvis Navn De ikke sidst nævnede blandt dem, De agtede at optage i Anthologien. Jeg mener *Emil Aarestrup*. Trods alt det, der muligt kan siges mod *enkelte* af hans lyriske Digte, saa besidder Størstedelen dog en saadan Friskhed, Glands, Ynde
10 og Kraft, Nyhed og Originalitet, at de vel fortjente mere Opmærksomhed, end der hidtil er blevet dem tildeel. Efter min Følelse har Aarestrup ti Gange saa megen Vægt som Hansen + Andersen + Holst, uagtet den fornemme Ringeagt, hvormed især den Sidste seer ned paa ham og – *plyndrer ham!* – Hvis De
15 ønsker det, skal jeg fra Aarestrup skaffe Dem biographiske Notitser.

Stedse med Høiagtelse og Taknemlighed

Deres hengivne

Christian Winther.

20 For Poul Møllers Dom havde jeg saa stor Respect, at jeg fuldelig er overtydet om, at min første lille Samling (1828) ikke *dengang* vilde været kommet for Lyset, hvis ikke min Broder just da havde været i Norge, og jeg altsaa procul a fulmine.

25

Digte, gamle og nye 1832.

30

1820
Re-
gentsen

{ Studentervise
O, var jeg!
Sonet: „Jeg glemme dig?“
Phantasie
Hans og Grethe
Drikkevise (vid. *Nogle Digte* pag. 12)

1821 Kjøbeløv paa Lolland	{	Afsked Sangeren søger sin Elskede Johan og Lise Jørgen og Trine	
1822 Kjøbe- løv p. Loll.	{	Fadderne synge Paa Herregaarden Jeg elskte Fogdens Datter Vignet	5
1823 Kjøbe- løv	{	Rokkebrevet Naar kommer Høsten? Bjergmænd	10
1824 Kjøbe- løv Kbhvn	{	Steffen og Ane Ellinors Sværmeri Christen og Lene	15
1825 Kjøben- havn og Lyngby	{	Skjønheds Magt Haandværkssvenden synger Gjensyn Matrosen Henrik og Else	20
1826 ibid.	{	Hvile paa Vandringen Mismod Flyv Fugl, flyv! <i>Sonet</i> : O hulde Søvn! <i>Sonet</i> : Som naar en Draabe etc. Rankens Datter Ridder Kalv Romanze om Harald Graafeld Svend og Inger Asbjørn og Thora	25 30

5	1827
ib.	{	Vinterlandskab
Hilsen
<i>Sonet</i> : Og da mit Hjerte etc.
Hvordan hun er?
Martin og Marie
Erik og Ellen
10	1828
ib.	{	Reisepas til Timm (?)
Tonerne
Skizze
15	1829
ib.	{	Sauvegarden
Min Moster og jeg
Elskovsseglet
Fakkelsang
Vise
Kongens Skygge
	1830		Juleaften i Rom (i Rom)
Brev fra Kiel (i Kiel)
Klage (i Mauelz i Tyrol)
20	1831		Til de danske Qvinder
Rosen (i Rom)
De høie Steder (i Strassburg)
25	1832
Kbhvn.		Ved Fr. Kuhlaus Grav
Musiken
Sang i Dalen
Sang paa Fjeldet
Doris og Fætter Jean
Haren
Den hellige Jomfrues Hevn
Rudolf og Bertha
Jacob og Lone
30			

Nogle Digte, 1835 (Marts)

	Champagnevise (?)	
	Bacchus og Venus	
1833	Ved et Bryllup	
Kbhvn.	Vandring og Opdagelse	5
	Til A.M.	
	Flugten til Amerika	
	Prolog til Damerne	
	Vise	
	Farvel til Hertz (?)	10
	En Sviptour til Rom	
	Den første Excursion	
	En Sommernat (i Mariebo)	
1834	Sjælland (beg. i Rom)	
ib.	Til Træet	15
	Hemmeligheden (Lolland)	
	Dandsen i Skoven (Mariebo)	
	Alfens Brud	
	Cousinerne	
	Barthold Schwarz	20
	Vaabendragerens Eed	
	Annette (7 Digte)	
1835	Til min Læser	
ib.	Aftenmøde	
	Ringens Indskrift (Febr. 1835)	25
	<i>Sang og Sagn.</i>	
	Denne Samling er, paa	
	et Par Smaating nær,	
	skrevet i Aarene 1835–	
	1839, i Kbhvn.	30

Haandtegninger.

Skrevne i Novbr. og Decbr.
1839. Kbhvn.

Judith

5 er skrevet i Rom 1830–31.

To Fortællinger

Et Reise-Eventyr 1827, Vinter
Hestepangeren, 1828.

105. *Til D. G. Monrad.*

10

Onsdag [efter 1/6 1840]

Hvis De kan sætte Dem ud over den lille Omstændighed, at jeg ikke er Sacerdos, saa vil jeg i Aften med største Fornøielse høre Skriftemaal af E. Da jeg kan slutte mig til, at dette E. betyder Deres unge Frue, havde De vel kunnet spare Anmodning
15 om Overbærelse, – mener jeg.

Forbindtligst, venskab.

Christian Winther.

106. *Til D. G. Monrad.*

20 Kjære Monrad!

Løverdag [efter 1/6 1840]

Klokken var 11, da jeg i Aftes forefandt Deres venlige Indbydelse, og det var altsaa – efter vore borgerlige Begreber – for silde til at gaae i Compagnie og Samqvem. Det gjorde mig ondt; thi jeg vilde gjerne have besøgt Dem og tillige – paa gammel-
25 dags Viis – bringe Dem min Tak for sidst.

De har i kort Tid mærkeligt forbedret Deres Haandskrift; De

skriver jo nu nydeligt! Hjælper det, at blive gift? – Det Middel – hvis det er probat – gad jeg nok anvende; thi, som De her seer, trænger jeg til Forfriskning af min Calligraphie.

Venligst Hilsen til Deres Frue fra

Deres meget hengivne 5
Christian Winther.

107. Til D. G. Monrad.

17 Maii 1840

Kjære Hr. Monrad!

Af flere Grunde maa jeg, *indtil videre*, tage mit Dem givne 10
Løfte tilbage – hiint Løfte angaaende *det*, De veed nok.

Jeg har i denne Tid faaet uopsætteligt Arbeide og det mere, end min af en saare svagelig Constitution laborerende Flid egentlig kan taale; og tillige ere de mig betroede Delinqventer – især vore Landsmænd – saa ynkelige, at selve Gjennemlæsningen vilde 15
være mig en sand Lidelse. At Sligt – som Kaalunds f. Ex. – kan trykkes? og kjøbes? og læses? – At det *skrives*, undrer mig slet ikke! – Den franske Bog er *fransk* i dette Ords fæleste Betydning, og ovenikjøbet slet oversat. –

– *Giv mig Tid* og giv mig noget Taaleligere at tage fat paa, 20
saa skal jeg med Fornøielse under Deres & Comp.s Auspicierslibe Kræmmeræggen af min *aldrig forhen* brugte kritiske Pen*). – Med det Første skal jeg tage mig den Frihed mundtlig at forsikkre Deres Hustru og Dem om, at jeg stedse med Høiagtelse 25
er

Deres ærb. forbundne
Christian Winther.

*) Den er nemlig af Staal; – Perry-Pen

108. Til Johan Dahl.

1 Juni 1840.

Kjære Dahl!

[. . .]

5 En Bog, som min Fader udgiver, og en Samling af Kjæmpeviser, som jeg selv lader prente, optager al min Tid, saaat jeg endnu ikke har kunnet begynde paa *Reinke Fuchs*. Hvis jeg ikke i dette, som tidligere i mange andre Tilfælde, af Nød havde maattet lade binde mig, saa havde jeg havt stor Lyst til at skrive
 10 noget Originalt. Jeg har i mange Aar gaaet om med Planen til et et større Digt, som, hvis det kunde lykkes, kan blive ret kjønt. Men jeg har hidtil ikke seet, og seer end ikke nogen Mulighed til i Ro og med uforstyrret Otium ganske med fri Kraft og Varme at kunne hengive mig dertil. Det skeer sagtens ikke heller; thi
 15 jeg creperer nok, inden det vorder mig saa vel! – Med Selskabet til de skjønne Videnskabers Udbredelse har jeg endnu ikke kunnet gjøre nogen Affaire; dertil udfordres, at jeg maa levere en Prøve af Oversættelsen. – Som jeg haaber, har Du talt med Brochhaus om Træsnittene. – Er Marie Brochhaus blevet smuk?
 20 var hun sød? Gjør Ende paa den Ting, lille Dahl! det duer sgu ikke at være Pebersvend, det kan jeg sige Dig!

Lev vel! gid dette maa træffe Dig i bedste Velgaaende. Jeg er triste og traurig, men altid

Din hengivne Ven

Christian Winther.

25

109. Til Cathrine Sidenius.

Kjøbenhavn d. 26 Juni 1840.

Kjæreste Trine!

Du er en velsignet, sød, rar, lille Kone, som ikke for Alvor bliver vred paa Din Broder, fordi han har været – jeg vil ikke sige: saa *uartig*, thi det er for lemfældigt, – men saa *tølperagtig*, ligegyldig, haard, i saa lang Tid at opsætte Besvarelsen af Dit kjær-

lige Brev; – er Du ikke? Jeg holder, Gud straffe mig, ligesaa meget, ja jeg tør sige det, *meget mere* af Dig og Isaac *end nogen-sinde forhen*; thi vist og sandt er det, at et saadant Venskab, som jeg troer finder Sted mellem os, er – for at bruge et forslidt, men godt Billede – ligesom Viin, der med Alderen bliver bedre og 5 stærkere. Og det forsikkrer jeg Dig, og fordrer og forlanger ubetinget Tiltro, at jeg, uagtet vi ikke have corresponderet, ikke seet hinanden i saa lang Tid, *hver Dag* – jeg siger Dig – hver Dag sender mine Tanker med Kjærlighed til Jer og de Andre. Men at skrive Breve? Hvis jeg jevnlig skulde dette, saa vilde der i 10 mine Breve saa let afspeile sig mere af min Elendighed, end jeg har Lyst til at lægge til Skue. Reent ud: jeg har i de [sidste 6 Aar omtrent(?)], ført et Liv og stridt en Strid, som jeg ikke vilde ønske min værste Fiende. *Mere* siger jeg ikke; og selv dette vil jeg bede Dig gjemme hos Dig selv. Jeg har havt og har endnu 15 den Natur, at jeg helst beholder min Jammer for mig selv; det er jo en sørgelig Trøst at lade Andre bære Bevidstheden deraf, uden at de kunne raade Bod paa Skaden. Altsaa nok herom, og Punktum! Ogsaa have mine Forhold og Forretninger, – saa utroligt som det maaskee kunde synes Dig, – været af den Art, at jeg 20 ikke har kunnet forlade Byen. Hvorledes troer Du ellers, jeg saa længe (3 Aar) havde kunnet opsætte at gjøre Besøg? – især hos Fader? Det har derfor dybt krænket mig, at Petrine i et Brev, jeg modtog fra hende i Foraaret, og hvilket forresten var fuldt af Venlighed og Godhed mod mig, kunde, uden at kjende det Mind- 25 ste til min Stilling og mine Forhold, føre det over sit Hjerte, paa en vis Maade at bebreide mig Efterladenhed eller Kulde i Opfyldelsen af den mig saa kjære Pligt at besøge Fader. – Siig dog intet til hende derom; thi jeg vil selv give hende et Svar, som hun, uden selv udtrykkelig at *ville* det, ikke skal *kunne* mistyde. Jeg 30 haaber, Du tiltroer mig, at jeg naturligviis ikke har til Hensigt at saare hende; thi hendes Mening var vistnok den bedste; men jeg lader mig ikke gjerne sige Sligt, især naar jeg føler mig uskyldig. – Jeg venter Aarestrup herind i denne Tid; han kommer for at deeltage i de videnskabelige Forhandlinger af Nordens 35

Naturforskere og Læger, som i Sommer samles i Kbhvn. Naar han er her, lever jeg næsten bestandigt saare behagelige Timer i hans Selskab. Siden Poul – hvis Savn rigtignok *aldrig* erstattes – døde, har jeg ikke truffet nogen – nemlig blandt Mandfolk –
5 med hvem jeg bedre [?] kan æstheticere end ham. Gid det var mig muligt, saa kunde jeg dog maaskee nok faae ham overtalt til en Sviptuur til Værsløv; men jeg *kan* desværre ikke. – Apropos! hvis jeg nogensinde f. Ex. i denne Sommer skulde være saa lykkelig at kunne komme *herfra* og *til* Jer, saa lov mig, at jeg
10 maa blive fri for at see den lange Jørgen Ernst; han er mig fatal, ækel etc. etc. To Gange har han her i Kbhvn. forrige Aar behandlet mig paa en saa insolent Maade, at jeg havde al Møie med [at afholde mig fra at slaae(?)] ham paa Snuden. Den første Gang holdt han mig, med den evindelige Nakskovsk-Rolykske
15 Sludderveltalenhed, en lang *impertinent* Tiltale paa Amagertorv. Det eneste Moersomme derved var hans som Kjeppen i et Hjul løbende Mund og hans naragtige Udseende; thi i den sorte Præstekjole med Kraven om Halsen, med det røde Ansigt, de smaa Øine og den nedhængende, *blaa* Næse saae han livagtig ud som
20 en Kalkunsker! –

Dit Brev, kjæreste Trine! erholdt jeg først lidt over en Maaned, efter at det var skrevet, hvilket var klart af den overskrevne Dat. *Overbringeren* bragte det ikke selv, og jeg har ikke kunnet opsøge hannem, eftersom Du havde forglemt at sige mig hans
25 Navn. – Hermed følge mine to fattige Fortællinger i godt Selskab, nemlig med *Een i Alle*. Denne sidste beholder Du, til Du og Dine have benyttet den; send mig den saa ved Leilighed og efter Bequemmelighed. Jeg boer, – paa min nomadiske Vandring igjennem denne Jammerdal, – nu i *Dybens-Gade N° 181 – 2den*
30 *Sal*. Dette staaer nu her ogsaa for det Tilfælde, at Du vilde lade Naade gaae . . .

[*Resten mangler*].

110. Til Christian Petersen.

Onsdag [sidst i 1840?]

Kjære Petersen!

Hermed Visen. Da jeg ikke kjender Folkene, *til hvem*, eller Manden, *for hvem* den er skrevet, saa er den blevet saa universel 5 som muligt; man kan ellers let – uforvarende – komme til at gjøre de nydeligste Bêtiser. Hvis Du kan, saa lad heller ingen Sjæl vide Forfatterens Navn.

Poeten i Aabenraa er flyttet til Læderstræde N° 30, hvor han anbefaler sig med et velassorteret Lager af Viser i alle Mønstre til Nutidens billigste Priser, og hvor Bestillinger modtages etc. etc. etc. 10

NB. Titelen kan Manden selv besørge.

111.

15

OPLYSNINGER OM CHR. WINTHER, INDSAMLEDE
AF ELLER PAA FORANLEDNING AF
P. C. STEMANN, TIL BRUG VED WINTHERS
ANSÆTTELSE SOM LÆRER
FOR PRINSESSE MARIANE 1841. 20

I Aaret 1796 blev Christian Winther fød. Han underkastede sig Examen artium i 1815 og i det derpaa følgende Aar 2den Examen. Bestemt til at studere Theologie, begyndte han kort efter paa dette Studium, men han følte tillige Kald til Poesie, og kom derved i Forbindelse med Genier, ligesom han ved sit elskværdige Væsen fandt Adgang i flere Familier, hvori den æsthetiske Underholdning var den fremherskende, til Ex. i afdøde Professor Rabecks. Han erholdt derfor ogsaa først theologisk Attestats i Aaret 1824. Som Student og i sine første Candidat Aar 25

erhvervede han sig sit Udkomme ved at give Informationer i private Huse og ved Honorar for poetiske Arbeider. Nogen Understøttelse har han vel ogsaa faaet fra sin Familie. Omtrent i Aaret 1825 overtog han en Huuslærer Plads hos Grosserer Müffelmann
5 her i Staden, hvis Børn han underviiste i de almindelige Skolevidenskaber og i levende Sprog. Saavel med hans Forhold som Duelighed var Man særdeles tilfreds. Nogle Aar senere, omtrent i Aaret 1829, var han saa heldig, medens han endnu var i Grosserer Müffelmanns Huus, efter en gammel Oncle at arve en Capital af henved 20,000 Rbd., hvorefter han tiltraadte en Reise i
10 den Hensigt, yderligere at uddanne sig, til Tydskland og Italien. Denne Reise blev ham imidlertid kostbarere, end den burde have været, fornemmeligen vel foranlediget derved, at han noget for hurtigt havde erholdt den betydelige Omvexling i sine oeconomicke Omstændigheder. Ogsaa var han senere godtroende nok, til
15 at være rundhaandet mod sine Venner og Bekjendte. Efter sin Hjemkomst forlovede han sig med en Jomfru Hansen, som han kjendte fra Skuespiller Rosenkildes Huus, i hvis Familie han hyppigen kom. Dog vidstes det, og blev nævnt af hans Venner,
20 at han paa samme Tid havde en lidenskabelig Tilbøielighed for en anden ung Pige, der ikke gjengjældte hans Følelser, og at hans Forlovelse saaledes tildeels var par dépit. Jomfru Hansen var en aldeles fattig Pige, og Winther maatte derfor ganske paatage sig hendes Equipment, saaat hun med Anstændighed
25 kunde fremtræde med ham i den selskabelige Verden, og i denne hans Stilling i Forbindelse med den Omstændighed, at han nu ikke længere gav Time Underviisning, medgik vel Resten af hans Formue.

Saaledes forløb nogle Aar, hvori hans poetiske Værker, skjønt
30 almindeligen anerkjendte, dog ikke vare istand til at ernære ham, og hvori han derfor maatte fordybe sig i Gjæld, og det gik omsider her som i saamange lignende Tilfælde, at Kjærligheden, som fra Begyndelsen ikke havde været stor, ved den lange Forlovelse endmere kjølnedes, og at han fandt det rigtigt, at hæve
35 Forbindelsen, der dog ikke sønderrev det Agtelsesbaand, der

havde været imellem dem, da hun endog senere for længere Tid har opholdt sig i hans Stedfaders og Søsters Huus, og tillige efter eget Ønske har seet og talt med Winther. At han skulde have sendt hende et Digt, „Ravnens Qvide“, for ved Hjælp af dettes Indhold at fremtvinge Forlovelsens Ophør, betvivle hans Venner. 5 Det er vel bleven fortalt, men det stemmer ikke med de Følelser, Jomfru Hansen senere har baaren for ham.

I de sidste Aar har han ved Forfatter Virksomhed søgt at forskaffe sig sin tarvelige Existens. Geheime Statsminister Greve Rantzau Breitenburg skal efter Sigende tillige have understøttet 10 ham.

Winther er elskværdig og aandrig i Omgang, blid og godmodig af Carakteer, og har stedse været særdeles afholdt i de Huse, hvori han havde Adgang, ligesom Man aldrig har hørt hans sædelige Vandel paaklage. Derhos er han en gentil og i høi Grad 15 fiin dannet og beleven Mand, der med Elegants kan fremtræde i enhver Cirkel, og, om han end maaskee er noget letsindig, har han hidtil ikke skadet Nogen derved uden sig Selv.

112. *Fra Christian VIII.*

1ste Marts 1841. 20

Da Vi have udseet Dig til at veilede Vor høitelskede kjære Søn, Hans Kongelige Høihed Kronprindsens Forlovede, Hendes Høihed Prindsesse Caroline Charlotte Mariane af Mecklenburg-Strelitz, til Kundskab i det danske Sprog, saa ville Vi allernaadigst have Dig paalagt ved indeværende Maanedes Udgang at 25 begive Dig til Neustrelitz, for at overtage bemeldte Hverv; og ville Vi tillige have Dig tilkjendegivet, at Vi under Dags Dato allernaadigst have udnævnt Dig til Professor.

Befalende Dig Gud!

Givet i Vor Residentsstad Kjøbenhavn d: 1ste Marts 1841. 30

Christian R.

113. *Til Just Mathias Thiele.*

1 Marts 1841.

Kjære Thiele!

Da jeg i Gaar havde Afskeds-Audients hos H. M. Kongen og
 5 af Allerhøistsamme faaet Orlov, saa agter jeg ikke i Dag at gaae
 til *ham*, men forventer allerunderdanigst, at Hendes Majestæt
 Dronningen allernaadigst vil bestemme *mig* Tiden, naar Hun vil
 see mig.

Din hengivne

10

Christian Winther.

Undskyld Hastværket.

114. *Til J. G. Adler.*

Neu-Strelitz den 2den April 1841.

Høivelbaarne Hr. Geheime-Etatsraad von Adeler

15 Commandeur af Db. Dmd. pp.

Hvis D. H. vil og kan troe om mig, at jeg har et taknemligt
 Hjerte, at jeg tilfulde erkjender Værdien af den Kjærlighed,
 hvormed man behandler mig, af den Tillid, man viser mig, og at
 jeg med inderlig Hengivenhed hænger fast ved dem, jeg engang
 20 har faaet kjær; saa maa De ogsaa være overbeviist om, hvor høi-
 ligt det smertede mig, først i Hamburg hos Bille og siden i Berlin
 hos Grev Reventlow at erfare, at De har været syg. Jeg siger:
 har været, – thi jeg haaber til Gud, at disse, de første Linier, jeg
 skriver fra dette Sted, maae træffe D. H. igjen ved god Helbred.
 25 Og hvor mange er der ikke, som af inderste Hjerte maa ønske
 Dem Styrke og Sundhed! Jeg tænker her naturligviis ikke blot
 paa Deres ædle Hustrue, Deres nærmeste Kreds; jeg tænker paa
 tusind Andre, og blandt disse først og fremmest paa vor Konge,
 der især i denne Tid vistnok trænger til en saadan trofast og
 30 prøvet Vens velgjørende og trøstende Omgang. – Tilgiv mig, om
 jeg maaskee her synes at tale ubeskedent fortroligt; – jeg *kan*

ikke andet! thi ikke alene nærer jeg høi Agtelse for Dem, men – jeg holder ogsaa ret inderligt meget af Dem! – Til Neu-Strelitz ankom jeg med Schnellpost fra Berlin i Gaar Morges Kl. 6. Efter at have hvilet mig et Par Timer, meldte jeg mig hos Hofmarschallen, Grev v. d. Schulenburg, og traf i ham en høist elskværdig og artig Mand. Paa Veien til ham mødte mig Hoffoureren og sagde mig, at Alt [var] beredt til min Modtagelse, og tilsagde mig til Taffels samme Dag. Man har anvist mig en behagelig Bopæl i et lille Palais, der tilhører Storhertugen, et Par Hundrede Skridt fra Slottet, hvor jeg har langt mere Beqvemmelighed og Opvartning, end jeg ønsker eller behøver. Før Taffelet blev jeg forestillet for Herrerne og Damerne, hvis Navne og øvrige Renseignements vare mig temmelig vel bekjendte i Forveien, og endelig for den fyrstelige Familie. Denne, maa jeg tilstaae, gjorde et meget behageligt, velgjørende Indtryk paa mig: saavel Storhertugen og Storhertuginde, der begge havde den Naade baade før, ved og efter Taffelet at underholde sig længe med mig; den ældre Hertuginde, der seer lidende ud, og hvis Helbred ikke heller skal være stærk; som især den ædle, yndige Hertuginde Caroline, der nu snart skal tilhøre Danmark; have Alle, forsaavidt Sligt tør siges at skee ved et første Møde, ganske vundet mit Hjerte. – Hertuginde Caroline – eller, som hun her af Damer og Herrer ofte kaldes, Prindsesse *Lili* – er meget fiint bygget, egentlig lille, men har, efter min Formening, hvad Ariosto kalder „la giusta meta“ – det rette Maal. Jeg giver Dem ingen detailleret Beskrivelse, thi et Portrait med Ord er en Uting. Hvis min Theorie: „at et Ansigts Skjønhed egentlig kun ligger [i] Udtrykket“, er sand, saa tør jeg frit kalde Hendes Høihed *deilig*; thi, om end hendes Ansigt ikke besidder de saakaldte fuldkommen rene *Former*, saa er der, til fuldt Vederlag, over det Hele udbredt en saa yndig, barnlig Fromhed, en saa elskværdig Naturlighed, ærlig Godmodighed og fiin Kløgt, at man uimodstaaelig bliver henrevet til Beundring, og uvilkaarlig maa sige sig selv: Her er et ædelt og reent Fundament at bygge paa! – Intet er endnu bestemt angaaende Sprogstudiet; jeg var i Gaar, maaskee, in-

discret nok, til at yttre det Ønske, at vi *snart* maatte begynde. Selv i det Tilfælde, at man vil tilstaae mig dagligen nogle Timer til Underviisningen, vil dog Enhver, haaber jeg, kunne indsee, at der i *to* Maaneder og under nærværende Omstændigheder ikke
 5 med Billighed kan ventes et stort Resultat. Hvad der er muligt at udrette, skal jeg fra min Side præstere. – Naar nogen Tid er gaaet, skal jeg have den Ære at underrette D. H. om Sagernes Bestand. – Hvis jeg tør haabe, enten fra D. Høivelbaarenheds egen Haand eller gjennem en Anden at erholde Svar, udbeder
 10 jeg mig ved samme Leilighed en Art af Instruction, *hvorledes* jeg egentlig har at forholde mig, ifald det skulde være mig tilladt at skrive til Hans Majestæt Kongen; Formen af slige Skrivelser er mig aldeles ubekjendt.

Jeg tillader mig at gjentage D. H. mine Forsikringer om min
 15 fulde Høiagtelse og oprigtige Taknemlighed.

Ærbødigst

Christian Winther.

P.S. Skjøndt det seer meget ubeskedent ud, saa seer jeg mig dog nødsaget til at fortælle D. H. reent ud, at jeg af de 390 Rdlr.
 20 (40 Fr.d'ors à 7 Rdr 1 $\frac{1}{2}$ 8 β = 290 Rdl. og 100 Rdr. Sedl.) – som jeg ved min Afreise fra Kbhvn modtog, ikke har mere end 4 enkelte Fr.d'ors tilbage. Naar jeg undtager, at jeg i Hamburg og Berlin flittigt besøgte Skuespillet, har jeg ingen andre unødvendige Udgifter gjort. De øvrige Penge ligge altsaa paa Lande-
 25 veiene, i Postkasserne og – i Iisbaadene, der ved Vordingborg, Gaabense og Corsør tilsammen kostede mig over 35 Rdlr dansk. –

115. Til Christian Agerskov.

Neustrelitz, d. 12 April 1841.

Her har jeg nu siddet, min kjære, liden Agerskov! i ti Dage og
 30 befinder mig *usigelig* vel; thi Alting er saaledes, som jeg, for

min Person, nogensinde kan ønske og forlange. Kuns een Ting nager mig dagligen og stundom ogsaa om Natten, nemlig, at der er givet mig saa urimelig liden Tid til at udføre mit egentlige Hverv, at lære Prindsessen Dansk. Du som selv af Erfaring veed, hvor lidt der kan udrettes i en Time, vil vel paa mine Vegne 5 kunne bevidne: – og jeg beder Dig ret indstændigt *at gjøre dette*, naar Du skulde komme til at tale om mig og min Stilling – at det er plat umuligt at bringe Nogen til at *tale* et nyt Sprog i Løbet af to Maaneder, naar der til Underviisning ikke tilstaaes mere end *een* Time daglig, og naar der ovenikjøbet ikke sjelden 10 kommer Hindringer i Veien for denne ene fattige Time. Dette er mit Tilfælde. Prindsessen er i disse to sidste Maaneder før sin Formæling saa beskjæftiget med mange andre Ting, alle hendes Timer ere optagne, og Hindringer indtræffe hvert Øieblik. I Morgen og Overmorgen kan hun ikke læse med mig, fordi en 15 Billedhugger skal modellere hendes Hoved „en Medaillon“ til Brug for Formælings-Mynten; og jo længere det lakker mod Enden, ville Besøg, Cour, Presentationer og desl. Djævelskab gjøre det endnu værre. – *Dette* beder jeg Dig udtrykkelig at sige, og lægge til, at der ikke er noget Haab om, at dette forresten 20 høist velsignede Barn vil kunne sige „Goddag“ til Danmark! – Hun er, som sagt, en fiin, hvid Perle, ikke *skjøn*, men yndig! hendes Fader er en elskværdig, godmodig, livlig gammel Mand, hendes Moder en sand Moder for sine to Døttre, og Alle jevne, dannede, med stor Interesse for Kunst, Poesie og Alt *skjønt*; de 25 ere ogsaa elskede af hele Landet, og leve ret et sandt patriarchalsk Liv i deres lille Residents. – Hvad mig angaaer, da har jeg det her saa uendelig herligt, at jeg gjerne kunde skrive en heel Bog derom. Det vil jeg ikke, men heller mundtlig fortælle Dig det engang, naar jeg om Søndag Morgen tidlig Kl. 12–1 træffer 30 Dig i Sengen, eller i de to Timer, Du bruger til Barbering. – – – Saae Du Digtet i Portefeullen? Var der Trykfeil i? – – – Hvis det gaaer, som jeg formoder, saa mødes jeg vel med Din Broder Andreas paa Linieskibet. Hurra, hvor vi skal juble, vi gamle Bøster! – Jeg begynder ellers at blive noget storagtig. Jeg boer i 35

„Prinds Ernst's Palais“ i vor Amaliegade, har en fyrstelig Lakai med mange Guldresser ned ad Maven til min Opvartning, spiser hver anden Dag i det Mindste ved Taffelet, ellers i min Bolig, og stedse paa Sølv, har Heste og Vogne til min Disposition, mod-
5 tager Besøg af Grever, Hausmarschaller, Hof-do., Cammerdirectorer etc. etc., sidder i Kirken og Theatret i Hoffets Stol og Loge, og om Aftenen, naar den gamle Storhertug spiller Kort, læser jeg høit for Damerne, som ere: Storhertuginde *Marie*, Hertuginde
Lovise og *Caroline*, Frøken *Marie v. Hessberg*, Fru *von Normann*
10 og Frøken *Augusta v. Dewitz*. – I Gaar, Paaskedag, var der ret muntert ved Taffelet; Æg spillede en betydelig Rolle mellem den Mængde, der serveredes, og tilsidst presenteredes Enhver et Æg af Sukker. Storhertuginde sendte mig ved en Tjener 2 store brogede Æg, og sagde til mig – jeg sidder nemlig ligeoverfor hende
15 – „at jeg skulde gjemme dem til Erindring om Paaskedag i Neustrelitz“. De ere af ingen Værdi; men naar man aabner dem, seer man i det Ene Slottet, og i det Andet Kirken her i Byen. Jeg vidste i Begyndelsen ikke, om jeg skulde tage eet eller begge; men den Hofdame, hos hvem jeg altid har min Plads, sagde mig,
20 hvorfra de kom. Jeg svarede da: „Ich werde die Eier aufheben, und wenigstens sehr theure Erinnerungen aus ihnen herausbrüten“. – Jeg anfører dette lille Træk, for at vise Dig, hvor gemytligt *det Hele* er. Frøken von Hessberg tog dem til sig for at pakke dem ind for mig. – Hun er en halvgammel, ikke smuk, men meget klog og aandrig Dame. Efter hende følger i Rangen Fru von
25 Normann, en Skotterinde, hvis Familienavn var: Douglas Maclean Clephone. Hun har vist været deilig, er endnu nydelig, skjøndt noget svær, og høist elskværdig; hun har havt *megen* Andeel i vor Kronprindsesses Opdragelse og Dannelse hvilken
30 ikke er ringe. Den yngste Hofdame, Frøken von Dewitz, Datter af min store Velynder og Ven, Excellents von Dewitz, Landets Omnipotens, blev i Gaar 28 Aar; hun har vist været ret vakker, og er endnu ret net; forresten ubetydelig. – Stivt er her ikke, det var Synd at sige; her er saa frit og behageligt, som man kan
35 ønske det, og Alt dette forhøies ved det fornemmere og rigere

Livs Fiinhed, Luxus og Elegance. — — — Gud give, jeg kunde faae Hertz's Fest-Drama herover i Mnspt., saa vilde jeg læse det for og med Prindsessen, for at hun dog kunde nogenlunde forstaae det, naar hun bejublet og beklappet første Gang træder ind i vor gamle Knurrekiste; — men *det* er vel ikke muligt eller tilladeligt. 5
 — Det vil jeg sige Dig, hvis Du ikke gaaer i Theatret den Aften, og til HENDES Gloire og Ære brøler, saa Du er hæs i, conditionaliter, 14 Dage, og saaledes slaar Dine fine Frøkenhænder sammen, at der er Vabler paa dem, i det Mindste saa store som Blæren i en Pattegriis; saa bliver vi ikke gode Venner i lang Tid, det 10
 kan Du nu belave Dig paa. — Storchertuginden fortalte mig i Dag før Taffelet, at Kronprindsen var syg; er det noget Alvorligt? — Siig mig Alt, Alt, hvad der vedkommer ham, uforbeholdent. — — Man har her bestandigt talt om ham paa den nydeligste, naturligste og godmodigste Maade. Lev vel!

Din

15

C. Winther.

Dersom Du *nu* ikke skriver!

116. *Til Christen Thaarup.*

Kjæreste Thaarup!

Neustrelitz d. 14 April 1841.

20

Først Hilsen til Dig og Din Kone fra mig halvveis ulykkelige Sproglærer i de Venders Land. Alting omkring mig, Menneskene, jeg omgaaes, især, er fortræffeligt og elskværdigt; men ak! Man vil ikke give mig Tid nok til at indpode den danske Tunges Qvist paa det unge fyrstelige Træ. HUN, som forresten er en yndig, 25
 elskværdig Person, har saa uendeligt travlt med mange andre Ting, bliver saa ofte afbrudt, og har, som man kan tænke, ogsaa Hovedet fuldt af mangehaande Tanker, der lidet harmonere med „god — bedre — bedst“ etc. etc. Hun er saa nydelig, Du! ikke hvad man kalder skøn, men saaledes at man strax maa sige sig selv: 30
 hun kan ikke være anderledes end klog og god og naturlig; og hvor from og barnlig er hun ikke tillige! Men det er heller intet

Under; naar man har en Fader, der er lutter Følelse og Phantasie og en Moder, der er *forstandig* og dermed forener en naturlig Jevnhed og megen Dannelse, som ovenikjøbet selv er Kunstnerinde, og som fra alle disse Sider med sand moderlig
 5 Ømhed har virket paa hende, saa maa jo et *saadant* blødt Stof nødvendigviis erholde en saadan Form. – Kort sagt, Alt er godt og herligt; men Prindsessen lærer knap at sige „God Morgen!“ naar hun un beau matin stiger i Land i Danmark. – I Odense talte jeg med min Svigerinde, Pouls Enke. Hun bad mig om de
 10 Manuscripter, som vare brugte. Lad hende med Posten el. en anden god Leilighed faae dem, jeg har deponeret hos Dig. De ere brugte. Siig ikke noget derom til Olsen; han vilde lade, som om de vare ham nødvendige, og jeg veed, han bruger dem saa alligevel ikke. Jeg er nu formelig vred paa ham; thi han burde for
 15 længesiden have overgivet mig det Hele og opgivet sin Andeel deri. Fader er ogsaa vrippen! – Donnerwetter! hvor jeg dog oplever meget! og hvor jeg forstaaer godt at skikke mig i disse Hofmænds-Noder; det havde jeg selv ikke troet.

Hvor jeg skal *fortælle* Dig og Din Hustrue, naar jeg engang
 20 kommer og overrasker Dig, naar Du sidder og skriver for Andre een el. anden tyk Bog, saa det svider i Dine Arme; – det er jo Din Vane. Læg den af! den duer ikke. Jeg haaber, Du har begyndt paa *Tom Jones*. Jeg subscriberer. Lev vel! Endnu en kjærlig Hilsen til Dig og Hende, „som er Alt for Dig.“

25

Din hengivneste

Christian Winther.

Brev til mig bedes afleveret hos Carl Petersen, Vestergade
 N° 15.

117. Til Christian Agerskov.

30 Kjære Agerskov!

14 April [1841].

Jeg var i Gaar Aftes paa Concert, den anden, jeg her har hørt. Den første var en geistlig Concert, nemlig „*Der Tod Jesu*“, von

Graun, en gammel, men meget interessant Composition. I Gaar var det, foruden 3 Ouverturer af Bethowen og Mendelsohn-Bartoldy, en Deel N^{oo} af gamle tydske og italienske Componister, der blev ypperligt udført af det herværende, storhertugelige Cappel og Theaterpersonale. Her blev jeg, blandt Andre, ogsaa fore- 5 stillet for en Kammerherre von Oertzen, der er Componist. Han bad mig, om muligt, at forskaffe ham saa mange Danske Nationalsange og andre saadanne Melodier, der ere gjængse og velbekjendte for danske Øren, som jeg kunde bringe sammen. Jeg beder Dig derfor at gjøre mig den uhyre store Tjeneste hos Lose, 10 paa min Regning, at tage: „Kong Christian stod“ – Danevang – Danmark deiligst Vang (især udsat af Hartmann el. Frølich) – Der er et Land – Weyses 50 Kjæmpeviser 2 Exempl. – Elverhøi – og hvad andet Du maatte kunne henregne under denne Categorie; men alt originalt dansk; NB. maatte sendes snarest muligt pr. 15 Post. – Her skal nemlig være en Tournering i Anledning af Formælingen, hvortil denne Kammerherre vilde arrangere Festmusikken; dog maa Du endelig ikke tale om Tourneringen; thi det er en Hemmelighed.

I stor Hast.

Din Dinste

C. W.

20

118. Til Just Mathias Thiele.

Neustrelitz d. 19. April 1841.

Ifølge Din venskabelige Tilladelse skriver jeg Dig disse Linier, 25 kjære Thiele! og det især – for at klage Dig min Nød. Rigtignok er alt det, der nærmest angaaer min egen Person, her af den Natur, at jeg ikke kan ønske el. forlange det bedre. Saavel Herskabet som dettes Omgivelser ere høist elskværdige Mennesker, og mig behandler man med saa megen Velvillie og Opmærksom- 30 hed, at jeg, som sagt, i denne Henseende intet Ønske har tilbage.

Men – hvad kan *det* vel hjælpe, naar det med *Hovedsagen* gaer saa maadeligt? – Da jeg første Gang talede med Prindsessen om Studiet af det danske Sprog, erklærede Hun mig, at hun hertil ikke havde meer end *een* Time daglig tilovers, da Hun var saa
5 beskjæftiget med mange andre Ting, der gandske opfyldte hendes Tid. Med Storhertuginde, med Hofdamerne, med Cavalliererne har jeg parlamenteret; jeg har atter og atter forestillet Prindsessen Nødvendigheden af at udvide Underviisningstiden, hvis der
10 skulle udkomme et nogenlunde anstændigt Resultat: men Alt forgjeves! Vort Arbeide indskrænker sig altsaa til en Times Conversation daglig; thi til, saakaldet, privat Arbeider har Hendes Høihed heller ikke Tid og f. Ex. til at lære noget udenad kan Hun ikke finde eet ledigt Øieblik. Hertil kommer endnu, at der
15 ofte indtræffer Forhindringer, der ganske berøver os den *ene* Time; saaledes fik jeg Afbud d. 12–13–16–17de h., fordi Prindsessen maatte sidde for den Billedhugger, der modellerede Hendes Portrait til Brug for Medaillen. Jeg ankom hertil d. 3die, og har kun læst 11 Timer. Rigtignok seer jeg Prindsessen næsten
20 dagligen ved Taffelet og om Aftenen; men altid ere der indbudne Gjester, der omringe Hende, Pladsen ved Hendes Side er en Hædersplads, som jeg er langt fra; og om Aftenen, medens Storhertugen spiller Kort, læser jeg for Damerne. De flygtige Øieblikke, i hvilke jeg under disse Omstændigheder kan henvende mig directe til H. Høihed, kunne ikke paa en passende Maade
25 anvendes til Sprogunderviisning. H. K. H. Storhertuginde, der i Begyndelsen var nærværende i Timerne og som – in parenthesis sagt – behager mig overordentlig, beklager, at jeg ikke er kommet for 2 Maaneder siden, da, som Hun mener, Antallet af Timerne endnu mere vil smelte sammen, jo mere Formælingsdagen
30 nærmer sig. Prindsessen selv sagde forleden: „Ja, eigentlich ist es aber des guten Königes eigene Schuld; warum hat er Sie uns nicht früher hergeschickt“. Paa mine Beklagelser svarede Hun: „Seyn Sie nur ganz ruhig! ich werde Sie in Schutz nehmen, und alle Schuld auf mich nehmen!“ og trøstede sig med den Betragtning: „Es ist ja doch auch nicht so durchaus nothwendig; wenn
35

ich nach Dänemark komme, lernt sich die Sprache von selbst!“ – Saaledes staaer Sagen. Nu beder jeg Dig, af Venskab for mig, at gjøre det klart og tydeligt for vor Konge og Dronning og Kronprinds, at H. Høihed efter al Formodning neppe vil kunne sige „Goddag Danmark!“, naar Hun træder i Land, – endsige mere! 5 At jeg altsaa ikke kan være i den bedste Stemning, vil Du kunne begribe, og maaskee endog spore det i dette temmelig maadeligt skrevne Brev; og skriver jeg tillige saadan en nederdrægtig Klo! Altid har jeg noget at ærgre mig over, og for det Meste ligger det hos mig selv! – Hele den høie Familie elsker Poesie og Konst. 10 Storhertuginde maler selv, og arbejder i denne Tid paa et Billede, som Hun vil skjenke til en gammel Kirke i Neu-Brandenburg, der nu restaureres. Ved at fortælle mig dette, kom hun ogsaa til at omtale, at Prindsesse Caroline – alias *Lili* – ogsaa malede, og spurgte, om der vel i Kbhvn. gaves gode Konstnere, der 15 kunde veilede hende: „Hun har intet originalt, productivt Talent, men jeg troer, hun copierer ret net“. – Prindsesse *Lili* er ingen Skjønhed, men yndig og *naturlig* er hun, fiin og spæd, fuld af Kløgt og Godmodighed. Hendes Portrait af Billedhuggeren, Hr. *Wulff*, en Discipel af Rauch, ligner kun lidet; en Maler i Berlin, 20 H: *Otto*, skal have truffet hende bedre. – Prindsessen er meget dannet og har, om ikke *mange* Kundskaber, saa dog *megen*; thi hvad Hun veed, det veed Hun tilgavns. Sin Opdragelse skylder Hun, næst sin udmærkede Moder, de to ældste Hofdamer, en Frøken Marie v. Hessberg og en Fru v. Normann, hvilken Sidste 25 især er yderst aimable. – Storhertugen, en venlig, elskelig, *begeistret* gammel Herre, beskjeftiger sig, saavidt jeg har kunnet mærke, nogle Timer om Dagen med den tilkommende Kronprindsesse. Han sværmer for Poesie og *Musik* og Theater, og lever i sin Familie, som blandt sine Undersaatter, liig en Patri- 30 arch, elsket og æret af Høie og Lave. Han taler med en forunderlig Beskedenhed om sig selv og sit Land; vor Konge og Dronning er han uhyre enthusiastisk indtaget af, og kommer idelig tilbage til at tale om det, ham uforglemmelige Besøg, de aflagde hos ham for faae Aar siden. „Ich dachte“, siger han, „damals nicht 35

10 daran, dass meine Lili so glücklich seyn würde, in so genauer Verbindung mit diesen ausgezeichneten Personen zu kommen!“ og saa træder han hurtig et Skridt tilbage og slaaer Øinene mod Himlen. „Ich habe Ihr gesagt: dulde keine *Zwischenträger*, sondern mache Alles mit Deinem Manne u. seinen liebenswürdigen Eltern ab, denen Du dich, wie mir u. deiner Mutter, unumwunden vertrauen kannst!“ Er det ikke smukt? Jeg kunde citere Dig meget Saadant. –

De Herrer, som vare her med Prindsen, havde givet mig en
10 aldeles feilagtig Idee om det Hele. De sagde, „at her var *stivt*“; og jeg forsikrer Dig, man kan ikke tænke sig et behageligere og friere Samliv, end det, her føres, tillige forhøiet ved den fornemme Sphæres Elegance og smagfulde Luxus. Endvidere paa-
15 stode de, at den Mecklenborgske Adel var frastødende stolt, og udpegede især to Mænd som saadanne; og netop i disse To har jeg fundet de mest forekommende og frisindede Folk. Diplomaten, Grev Frits Reventlow advarede mig for adskillige Damer, der, som han meente, nok vilde forsøge at hilde mig med Udfrit-
20 telse og captieuse Spørgsmaal; – jeg kjender nu den største Deel af de med Hoffet forbundne Damer, men endnu har jeg ikke sporet noget Sligt, hverken Fiint eller Plumpt! – Den ældre Prindsesse, sagde Man, var stolt, frastødende; dette er nu en aabenbar Usandhed! Hun er noget sygelig, hun er i høi Grad dannet, har dyb Følelse for alt Skjønt og Godt, og taler derom med meer end
25 almindelig Stringents; maaskee hun mener, at det ikke er Alle, med hvem man behøver at inklade sig om Sligt; maaskee hendes Ildebefindende stundom gjør hende mindre meddelelig, o. s. v.; nok er det: jeg, hvem hun heller ikke meget giver sig af med, seer hende stundom saa livlig og venlig at underholde sig med
30 sine Omgivelser, og naar hun imellem har henvendt sig til mig, har vor Samtale altid efterladt et behageligt Indtryk. – Hendes Fader sagde forleden Aften til mig: „Meine ältere Tochter, die Lovise, schreibt auch Verse – aber, ich bitte Sie, verrathen Sie mich nicht! Niemand darf es wissen u. Niemand sieht ihre Arbeiten; nur wir Alten u. ihre Geschwister sehen dieselben zu-“

weilen! Sind sie auch in technischer Hinsicht nicht ganz ohne Tadel, so ist der Geist, der poetische Duft, so viel ich es zu beurtheilen vermag, ächt und frisch". – Jeg kunde gjerne skrive Dig en heel Bog om disse Folk; men det vil jeg ikke. Nu et Par Ord om mig selv. – Man gav mig ved min Afreise fra Kbhvn. 40 5 Fredr'd'or og 100 Rdl. Sedl. Med disse Penge har jeg gjort Reisen til Lolland, tilbage over Vordingborg, Næstved, Corsør, Nyborg, Middelfart, Snoghøi til Flensborg *med Extrapost*, paa hvilken Tour de to Overfarter ved Vordingborg med Iisbaade og ved Corsør alene kostede over 35 Rdlr. Fra Flensborg gik jeg med 10 Diligencen til Itzehoe el. rettere Breitenburg. Herfra, hvor jeg opholdt mig tre Dage, blev jeg befordret til Hamborg; men Du veed nok, hvad et saadant Ophold og en saadan *fri* Befordring i oeconomisk Henseende har at betyde. I Hamborg var jeg et Par Dage, hvorpaa jeg med Schnellpost reiste til Berlin. Ankommet 15 der d. 27de Marts erfarede jeg af vor Gesandt – en rar Mand, der har en endnu rarere Kone! – at Herskabet fra Strelitz endnu var i B. Jeg maatte altsaa, efter Hans Majestæts udtrykkelige Befaling, blive der, til *de* reiste hjem, hvilket først skeete d. 2. April. Den 3die April ankom jeg her – med 4 Frdd'or i min Lomme. 20 Rigtignok skrev jeg den 4 Apr. til Adler og meldte ham denne Omstændighed; men hans Sygdom og senere Travlhed, ifald han er kommet sig, har vel hindret ham i at tænke paa mig. Naar jeg skriver igjen, vilde jeg nødigen berøre dette ømme Punkt. Gjør mig derfor, som Du jo lovede, den Tjeneste, at medvirke til, at 25 der sendes mig nogle Contanter. Nu har jeg ikke mere end to Guldskillinger igjen; og *Guldfisk* fanges ikke her i Søen. Lev vel!

Chr. Winther.

Den eneste unødvendige Udgift, jeg har gjort, var til Skuespil.
Vil Du lade indlagte Seddel bringe til sin Adresse?

30

119. Til Ludvig Bødtcher.

Neu-Strelitz 19 April 1841.

Kjære Bødtcher!

Jeg har tre Værelser i Prinds Ernst's Palais, der ligger i vor
 5 *Amaliegade*, for Enden af hvilken man naaer til den grønne
 Høide, hvorpaa Slottet ligger. Det ligner i Bygning og Beliggen-
 hed Frederiksberg. Mit inderste Værelse er Sovekammer; det
 Mellemste bruger jeg til Dagligstue, og i det Yderste, til Gaden,
 modtager jeg Visiter af Hausmarschallen, Hofmarschaller, Hof-
 10 meistre, Grever og Kammerherrer. I disse to Værelser hænge en
 Mængde Billeder, meest Portraiter af den fyrstelige Familie, deels
 i Olie, deels i Pastel. Eet af disse sidste, en gammel Dame, med
 en Ørne-Næse og et Par dertil svarende, fornemme, strænge Øine,
 med høi Frisur og derover et løst kastet sort Enke-Slør, er, som
 15 mig synes, saa ypperligt i sin Udførelse, at jeg idelig kommer til
 at tænke paa, med hvilke graadige, havesyge Øine Du vistnok
 vilde betragte det; jeg hører Dig med et lille Suk, forsigtigt og
 let at henkaste det Ønske: *Jeg gad nok have det!* – men den, der
 som jeg kjender Din Declamations Kraft, vilde nok spore den
 20 dybe Attraa, Du veed at lægge i de simple Ord. En anden, *ung*
 Dame, ogsaa i gammelfransk Dragt, er vel ikke smuk, men har
 noget saa uendelig erotisk-sandseligt i sit Ansigt, at jeg er blevet
 forelsket i hende, og hver Morgen og Aften formelig gjør hende
 en Visit. Foruden disse to findes en Deel Herrer med Stjerner og
 25 Baand, store Børnportraiter i heel Figur, nogle Copier efter Lio-
 nardo – formodentlig af Storhertuginde, der er Malerske – og
 endelig Portrait af en Spids, som er ypperligt. – Jeg har det godt,
 nei, udmærket, fortræffeligt, hvad mig selv anbelanger; men
 med Studiet af det danske Sprog gaaer det ikke paa det Bedste.
 30 Prindsessen kan *dertil* kun afsee *een* Time daglig, der endda ofte
 bliver os frataget ved indtræffende Forhindringer. *Privat Flid* –
 f. Ex. at lære noget udenad – kan hun ikke anvende; og, skjøndt
 jeg næsten hver Middag og Aften seer hende, kan de flygtige
 Øieblikke, vi tale sammen, ikke anvendes paa det Danske. Om

Middagen sidde vi langt fra hinanden, og om Aftenen maa jeg forelæse de om et Bord siddende og broderende Damer Eet el. Andet. Disse Damer ere: Storhertuginde, som jeg holder saa gyselig meget af; Prindsesse Lovise, der er lidt sygelig og skriver meget smukke Vers, som kun hendes Forældre see; Prindsesse Caroline – *Lili* – vor lille, fine, spæde, blegrosenfarvede, kløgtige og gracieuse Kronprindsesse; Frøken Marie von Hessberg, en klog, gammel Hofdame; Fru v. Normann, Enke, engelsk af Fødsel, deilig, skjønndt ikke ung, *god* og klog, i høi Grad dannet; tredie Hofdame Frøken Auguste v. Dewitz, 28 Aar, ret net, ret klog, lidt ubetydelig. Man fortalte i Kbhvn, at *hun*, og her fortæller man – i al Hemmelighed, som jeg beder Dig bevare – at *Lunding* havde lagt Plan til et Partie. Der blev intet af, hvorfor? vides ei. Men at *Lunding* i eet og Alt har opført sig som en Hædersmand, er man her aldeles overbeviist om. Pigebarnet vilde nok gjerne under die Haube og med til Kbhvn. Det var hende, som Kongen advarede mig for; det havde han ikke behøvet! – Qvindelig Skjønhed er *sjelden* her. Nogle Herrer, f. Ex. en Grev Schulenburg og en Hr. v. Dachröden, ere meget smukke Mænd. Storhertugen er en prægtig, poetisk gammel Fyr. – Om ham skal jeg fortælle Dig tusind interessante Træk, saavel som om mit hele Liv her, naar jeg en Formiddag indtræder hos Dig i dit nye Logis, som jeg ikke veed, hvorfor dette adresseres til Foreningen. *Hold nu Ord!*

Her er en meget maadelig Maler, som Du dog vist fra Rom maa kjende. Han hedder Eggers; i denne Tid arbejder han paa en Altertavle, der er noget af det gyseligste, meest forvredne, jeg har seet. Composition, Tegning, Colorit, Alt er Unatur; Gevandtterne ere saa naragtigt *ikke* motiverede, at jeg næsten ikke kunde bare mig for at lee. Leben Sie wohl Hr. Bødtcher! – Würz – Güntelberg – Schorn – Bang – Warberg etc. være hilsede.

Din

W.

120. *Fra J. G. Adler.*

Kjøbenhavn 26 April 1841

Høistærede!

Jeg har i sin Tid modtaget Deres venlige Tilskrivt af 2de
 5 d. M.; det havde været 10 Dage underveis; jeg haaber at Kron-
 prindsens og Prindsessens Breve komme hurtigere frem. At jeg
 saa sildigt bevidner Dem min Tak for Deres Opmærksomhed og
 Deeltagelse, er deels hiin lange Postfarts Skyld, deels Lægernes
 Forbud mod at skrive; det gaaer imidlertid ikke an at lægge Pen-
 10 nen tilside længere end høistfornødent er og jeg har derfor ogsaa
 begyndt saa smaat at skrive igjen, men det koster mig Anstræn-
 gelse og er dog intet bevendt. Kuren er da heller ikke mere end
 halv tilende endnu, den fuldkomne Helbredelse skal først ind-
 finde sig efter et Ophold af flere Uger ved Badet i Kissingen,
 15 hvorhen jeg agter at tiltræde Reisen d. 15d Mai. Quod felix fau-
 stumque sit!

Deres Skildring af vor tilkommende Kronprindsesse har jeg
 meddeelt Kongen og flere som ere interesserede i at faae Efter-
 retninger om hende. Jeg har derefter dannet mig et Begreb om
 20 denne Fyrstinde og jeg bilder mig ind, at min Forestilling er tem-
 melig liig.

At Kronprindsen har været temmelig haardt angreben af en
 Brystbetændelse og en haardnakket Hoste, vil De naturligviis
 have faaet Efterretning om; men at Hs Kongl. Høihed nu er saa
 25 vel igjen at Høisamme igaar kunde holde Taffel i fuld Uniform
 og om nogle Dage atter kan bevæge sig i frie Luft, derom har De
 maaskee endnu ikke faaet Underretning. Det vil glæde Prindses-
 sen at erfare hendes Brudgoms lykkelige Restitution og den hur-
 tige Tilbagevenden af hans Kræfter, som vist skal gjøre enhver
 30 Opsættelse af Formælingen ufornöden.

Kongen paalægger mig at sige Dem, at man i Strelitz er meget
 fornøiet med Dem, og at det har glædet Hs Majestæt at vide
 dette af de paalideligste Meddelelser.

Hvad der torde være Dem det meest trykkende ved Seendræg-

tigheden af mit Svar, er at de 4 fred'or rimeligviis ikke have kunnet oppebie Svarets Ankomst, men have forladt Dem for længe siden. Jeg har anviist Dem 25 andre hos Donner og anmodet ham om at lade dem gjøre forcerede Marscher lige til Strelitz. – De vil ved snart igjen at skrive mig til høiligen forbinde og glæde mig. De skal ikke komme til at bie saalænge efter Svar fra

Deres hengivne og forbundne

Adler.

121. Til Christian Petersen.

10

Neustrelitz 30 April 1841.

Kjære Petersen!

Dit Brev, som jeg først i Dag modtog, var mig kjært baade som Efterretning fra Dig og Dine, som ogsaa fordi det er det eneste Svar, jeg paa 10, siger og skriver *ti*, Breve har erholdt. 15 Hverken fra Carl – der saa vist lovede mig det, eller fra Agerskov, der selv tilbød sig, eller fra Adeler, Thiele, Thaarup, Bødtcher, min Fader, min Broder, Sally, en ubenævnt Dame, der ogsaa selv tilbød sig at lyksaliggjøre mig, og til hvilke jeg har skrevet først, har jeg seet en Linie. Det værste er, at jeg havde 20 givet Carl og Agerskov hver en lille Commission, som det netop *hastede* meget med, og hvis Ikke-Udrettelse allerede har forskaffet mig lidt Ærgrelse. Hvis nu ikke Carl og Agerskov allerede ere gangne midt ind i dem selv og have spederet Breve og Pakke til mig, saa beder jeg Dig at gaee til dem begge og formane dem snarest muligt at *skrive* og *sende*; og hvis de begge virkelig ere forhindrede og ikke *kunne*, da *selv* at paatage Dig det Omskrevne. – Jeg har nemlig bedet Carl at skaffe mig en correct Afskrift af *den* tydske Oversættelse af „Kong Christian stod“ etc., der findes i „*Skandinavische Bibliothek*“, hvilken Bog, i mit Navn, kan 30 faaes tillaans hos Salomon Gl. Strand N° 17. Sangen skulde bruges her til Indstudering i Anledning af Formælingen, og man spørger hver Dag efter den. – Man bereder sig ogsaa paa en stor

og prægtig Tournering,; hertil ønskede man Musik, der ogsaa kunde minde om Danmark. Den Mand, som componerer slig Festmusik, en Kammerherre v. Oertzen, lovede jeg at skaffe adskillige Themaer, Melodier og desl., der kunde være brugelige til
 5 at ælte ind i en saadan stor Festmusik. Jeg bad derfor Agerskov hos Lose paa min Regning at tage: 1) Elverhøi, 2) 2 Exempl. af Weyses Kjæmpeviser, 3) Kong Christian, 4) Danmark deiligst Vang, 5) Danevang, 6) Der er et Land, og andre *saadanne passende Piecer*, f. Ex. Vil Du være stærk og fri etc. etc. Gjør mig
 10 den Tjeneste at gaae til Agerskov*) og faae paa en delicat Maade at vide, om han har *skrevet* og *sendt* el. ikke? og om han i sidste Tilfælde *kan* gjøre det *strax*. Hvis ikke, da beder jeg Dig hos Lose at tage paa min Regning *de ovenanførte Sager* og desuden „*Ravnen*“ og en *Opera af Weyse*, hvilkensomhelst, item 2 Exemplarer af den af mig udgivne *Kjæmpevise-Samling* og 2 Exemplarer af *Sang og Sagn og Haandtegningerne*; Alt mig tilsendt *pr. Post*. Det gaaer jo ikke af min Lomme og skeer jo desuden
 15 pour faire honneur à la patrie! – og saa „*Kong Chr.*“ paa tysk. – Blandt andre delicate Ting kan Du sige til Agerskov, at jeg
 20 ønskede mig saa lang en Arm, at den strakte sig over Østresaltet; jeg vilde da strække den ud og banke baade Carl Petersen og ham; men da nu C. P. er mig for stærk, saa vilde jeg rimeligviis, for at gjøre min *Fortviøelse* Fyldest, banke ham to Portioner! – Dog – uden Spøg – jeg kan ikke sige Dig, hvor jeg har gaaet i
 25 en smertelig Længsel efter Breve; hvis Carl vidste, hvor *ondt* det gjør, saaledes at længes, saa vilde han vist ikke lade el. have ladet mig vente saa længe og forgjeves! og jeg er derfor Dig, min Ven! saa meget mere taknemlig for Dit kjærkomne og kjære Brev; og til Gjengjeld belæsser jeg Dig med Commissioner! vær
 30 ikke vred derfor. – *Gud give, Carl vilde skrive mig til!* – – – I dette Øieblik fik jeg endelig Svar fra Adeler, et meget smukt og glædeligt Brev! Han siger deri: „Kongen paalægger mig at sige Dem, at man i Strelitz er meget fornøiet med Dem, og at det har

*) Men Du maa hverken gjøre Carl eller Agerskov gale paa mig!

glædet H. Majestæt at vide dette af de paalideligste Meddelelser". – Saa gjerne jeg end vilde nogenlunde vise mig taknemlig for Dit Brev, ved at skrive længere, saa kan jeg dog ikke. Jeg maa nemlig skrive til Adeler (tredie Gang), for at han kan faae mit Brev før sin Afreise til Badet i Kissingen, hvorhen han gaaer i 5
 Begyndelsen af Mai. – Din Grethe er vel nu frisk; naar Du altsaa skriver hen[de til,] saa kys hende paa [Haanden] fra mig og hils [?] ogsaa [den?] i enhver Henseende fortræffelige Frøken; hun bliver mig altid en mærkværdig og interessant Personlighed; jeg har høi Grad af Agtelse for hende og finder hende tillige yderst 10
behagelig – det er det rette Ord! Lev *vel* og vær *kjæk*!

Hengivnest

Christian Winther.

Her bliver givet saa megen smuk Musik af den ældre Skole f. Ex. af Gluck – Händel – Cimarosa – Righini – Graun – baade 15
 alvorligt og lystigt.

Har Agerskov allerede sendt, hvad jeg først bad ham om, saa skal Du ikke sende det andet.

Vil Du ikke nok somsnarest skaffe mig Underretning om det som indlagte Seddel omtaler? 20

Vil Du besøge indlagte Seddel forseglet og hensendt.

122. Til J. G. Adler.

Neu-Strelitz d. 3die Maii 1841.

Høivelbaarne Hr. Geheime-Etatsraad Adler

Commandeur af Db. Dbmd. etc. etc. etc. 25

Deres Høivelbaarenheds ærede Skrivelse af 26de April modtog jeg i Fredags d. 30te. Det glædede mig usigeligt at erfare baade at Deres Helbreds-Tilstand har forbedret sig, og at De har besluttet Dem til denne vistnok velgjørende Løsrivelse fra det anstrængende Arbeide, der i saa store Masser hviler paa Deres 30

Skuldre. Jeg har altid tænkt mig, at denne Aandshvile og Nydel-
sen af en skøn Natur, forenet med det afvexlende Reiseliv,
maatte udgjøre ofte den virksomste Deel af disse Badereiser. Gid
nu Alt, – ogsaa Vandet i Kissingen – maa vederkvæge og styrke
5 Dem, hvor det da skal være mig en Nydelse, naar De under mig
en lille Audients, mundtlig at meddele Dem tusind Smaatræk og
Detailler, som det – i det Mindste for Nedskriveren – synes alt-
for „geringfügig“ at sætte paa Papiret, men som dog til et Bil-
ledes Fuldendelse kunne være ret virksomme. – Det Skudsmaal,
10 som til Hans Majestæt er sendt herfra, maa naturligviis glæde
mig i høi Grad; men Deres Høivelbaarenhed kan troe mig, er det
virkeligt fortjent, saa er det meget *let* fortjent, hvilket De vil
kunne slutte af det Skudsmaal, *jeg* har taget mig den Frihed at
give de herlige Mennesker, som jeg her er kommet i Berøring
15 med, og maa jeg ved denne Leilighed bede D. H. bemærke, at
mit Skudsmaal var skrevet og afsendt herfra til Kbhvn, førend
jeg havde den Glæde at modtage Deres Brev. – Postgangen er,
som D. H. meget rigtigt anmærker, meget langsom. Jeg talte
samme Dag, da jeg havde faaet Deres Skrivelse, med Prindsessen
20 derom. Hverken hun eller Storhertuginde vilde ret begribe de
gode Efterretninger om Kronprindsens Befindende, da, som de
sagde, andre Breve fra Kbhvn syntes at modsige dem. De klagede
ogsaa bittert over den seendrægtige Post; otte à ti Dage brugte
Brevene for at komme herfra og hertil! – Da Prindsessen lod saa
25 mistroisk med Hensyn til Prindsens Helbreds-Status, saa lod jeg
hende i Timen læse den derom handlende Passus i Deres Brev,
hvilken hun oversatte ret flydende og rødmende ved det Ord
„Brudgom“. – Da hun havde læst dette, sagde hun: „nun wei-
ter!“ og da jeg nægtede hende at læse mere, vedblev hun meget
30 ivrig: „ja, ja! da steht ja: „Kongen paalægger mig“ – was tragt
Ihm der König auf?“ Jeg svarede, at dette angik kun *min* Person,
og slog det hen i Spøg. – Forleden Dag foreslog jeg hende atter
at lære Paradigmata *udenad* til Conjugationerne; men det afslog
hun paa det Bestemtteste. Jeg lod mig ikke kyse, men foreholdt
35 hende – hvilket jeg tit og mange Gange har gjort – Nødvendig-

heden deraf; men – uagtet Storhertuginde ganske lidt heldede til mit Partie – saa maatte jeg dog rømme Marken. Nu nøies jeg med at lade hende læse dem igjennem engang imellem (jeg har nemlig udførligen opskrevet dem tabellarisk) trods hendes Indsigelser: „Ach Herrejeh! das ist doch gar zu langweilig!“ og 5 desl., og under Læsningen saa ofte som muligt at referere dertil. Ogsaa har jeg opskrevet en Deel Talemaader, passende for det daglige Liv, for, om muligt, at bringe hendes Tunge lidt i Gang; men den vil ikke *gaae*. Een Replik har hun dog beholdt; jeg har nemlig erklæret hende, at jeg ikke kommer ind i hendes Værelse 10 fra Forgemakket, medmindre hun bruger *den*, og nu hører jeg hende da ogsaa hver Morgen sige med sin spæde „voix argentine“: „Vil De nu komme ind, Winther!“ – Dag og Nat spekulerer jeg paa compendieuse Methoder at bibringe hende den muligt magreste Formlære, og paa Gjenveie til at øve hendes Organ for 15 de danske Ord; men altid strander jeg enten paa den indskrænkede Tid, hvorover jeg i mit sidste Brev har skrevet en Jeremiade, eller paa hendes „nein, das brauch' ich nicht, das kommt durch die Uebung!“ – Som D. H. meget rigtig forudsaae, var jeg rigtig nok paa Bunden af min Kasse. De 25 Frdsd'or, som jeg i 20 Dag modtog fra Donner, og hvorfor jeg strax sendte ham en Qvittering, vare derfor saare velkomne, og takker jeg allerunderdanigst Hs Majestæt for dette nye Beviis paa Allerhøistsammes Naade, men glemmer ikke i denne Taksigelse at indslutte en Anden, der venlig og beskyttende tænker paa mig. Jeg er bestandi- 25 gen denne Andens taknemlige og ærbødigst hengivne

Christian Winther.

123. Til Christen Thaarup.

Motto: O! -O! -O!

Neu Strelitz 9de Mai 1841.

Skotsk Ballade.

30

Dit Brev, Fortræffeligste! som jeg for en Time siden modtog, satte mig i en umaadelig Bevægelse, og jeg behøvede lang Tid til

at fatte mig, saa forbittret blev jeg paa Poul, mig selv, Skjebnen og Dig! Hvem skulde troe, at der kunde boe et saa stort Skarn i et saa lille Menneske? Hvor jeg hader Dig, Christen Thaarup! d.v.s. jeg elsker Dig til Døden! Mit Motto maa sige Dig i een
5 Sum min Forundring, min Glæde og – min Smerte! Jeg forundrer mig over, at dette Chaos kunde blive til noget, jeg glæder mig *derover* og at *Du* har fremkaldt det; men – det smerter mig at jeg selv er og har været og rimeligviis evindeligen vil blive et Fæ.
– Saa besynderligt det maaskee kan forekomme Dig, saa er det
10 dog vist, at jeg i Dag kun har Tid til en meget liden Epistel; og Brevet maa bort i Dag, hvis mit Ønske skal kunne opfyldes. Vil Du ikke nok, som Du tilbyder mig, lade mig faae Manuscriptet med alle Notitser til Gjennemlæsning? Hvis Du modtager denne Seddel, som jeg haaber, paa Mandag, kan Du med Tirsdags- (el.
15 Fredags??) -Posten sende mig Pakken. Dog maatte dette ikke skee gennem det udl. Departement, men directe. Omkostningen vil jeg ikke spare; Du behøver ikke at frankere. Naar jeg har læst det, skal jeg tilsende Dig det igjen med mine af Dig selv ønskede Bemærkninger angaaende Trykningen. Kun dette vil jeg her
20 strax berøre: 1) Olsen *maa endelig* ikke vide noget deraf *endnu*, og skal i det Hele *slet intet* have dermed at gjøre; thi han indgriber altid egenraadigt og forstyrrende. 2) Dit Navn *skal* staae derpaa, Rom. 13,7. 3) Jeg beder Dig i Din Fortale, saa meget muligt, at tænke paa at forekomme min *Prostitution*, hvilken
25 forresten – troer jeg – er uundgaelig! 4) Sonetterne ere Pouls Arbeide; det kan ikke være andet! Selv den fjerde Sonets Uregelmæssighed er et Criterium herfor. 5) Olsen *skal* afgive alle Aphorismerne, eller hvad *Du* maatte synes passende, og det Hele kan da udgjøre et *andet Bind* af efterl. Skrifter; thi særskilt at
30 aftrykke det forekommer mig ikke ret passende, især fordi Ingen vilde kjøbe en saadan Bog med lutter Fragmenter. Reitzel har Papir. Dog alt dette mere omstændeligt, naar jeg har læst og igjen tilsender Dig Manuscriptet. Hvor det har moret mig at see Dig og Heiberg saaledes staae og bukke for hinanden! – Du er
35 et velsignet Menneske! – At Poul selv, hvis han kunde yttre sin

Mening, ikke vilde tillade Trykningen af Novellen, det er nu vistnok, og at det aldeles ikke er i Aanden af hans sidste Villie, troer jeg, Du vil tilstaae mig; Du kan derfor vel begribe, hvor meget denne Overbeviisning hos mig har svækket min Iver for at drage dette Arbeide frem, saameget mere som jeg, efter tusind 5 Gange at have vendt og dreiet disse skrækkeligt slet skrevne Blade, ikke kunde faae samlet saa stor en Mundfuld, at den kunde fremsættes som Ret. – Dog – desuagtet ere mine Betæneligheder paa denne Side ved Dine og Heibergs Vota ganske hævede. Seer jeg derimod hen til min egen Person, saa kunde jeg 10 have mange andre Indvendinger at gjøre; paa mig har Heiberg slet ikke tænkt, og med Ret; thi det er jo et Bihensyn; mens hos Dig haaber jeg, som sagt, Beskyttelse og Skjerm mod min Families Misfornøielse og Literatorernes Spot, og beder jeg Dig i Din Fortale at reise mig et saadant Bolværk og Værn. – Send mig 15 Mnsptet, det skal *snart* komme til Dig igjen. – Da jeg, for at finde hine Sonetter, gjennem søgte Tilskueren paa U. B., manglede der et Par Bind, det erindrer jeg meget vel. Det har altsaa netop været dem, jeg skulde bruge. *Det* er nu *mit* Held! – – Hils Din lille, gode Hustru fra mig, at hun endelig ikke maa vænne 20 sig til saa tidt at blive syg; det har man slet ikke godt af. Naar jeg kommer hjem, glæder jeg mig usigeligt til at sidde og fortælle Hende og Dig om mit Ophold her, der vedbliver at være behageligt. Rigtignok har jeg kun Tilladelse til at læse med Prindsessen een Time om Dagen, og stundom (ikke sjelden) mi- 25 ster jeg ovenikjøbet denne Time, hvortil kommer, at hun selv bilder sig ind at have et maadeligt Sprogtalent; men desuagtet begynder hun dog nu at gjøre ret taalelige Fremskridt. – Undskyld, kjæreste Ven! at jeg paa Dit saa interessante og kjærlige Brev kun sender Dig dette confuse Tøieri; jeg *maa* holde op. Lev 30 vel!

Af ganske Hjerte Din hengivne

Christian Winther.

Herregud! har Olsen endnu ikke emanciperet sig fra det fatale Folkeblad? og tænker nu ovenikjøbet Dig med? Hvad skal *det* 35

blive til? – Jeg har ærgret mig over Dine Honorar-Beregninger, men skal dog nok narre Dig: Slige Drillerier er Du nu saa stærk udi. – Vi have meget travlt her med den tilstundende Fest. –

124. Til Ludvig Bødtcher.

5

Neu Strelitz d. 19de Maii 1841.

Det Brev, Du har sendt mig, Bødtcher! var saaledes, som jeg ventede det; jeg kjender faa Mennesker, der saaledes kan *fortælle* baade mundtligt og skriftligt, som Du. Det var et *rart* Brev! et *prægtigt!* Du siger: „Vil Du have meer, da skriv meer“,
 10 *Eccomi* qua! – skjøndt jeg frygter for, at det Brev, Du *muligen* om kortere eller længere Tid vil skrive til mig, maaskee kunde møde mig paa Hjemveien. Mit Brev var dat. 19 April, og Dit, dat. 9 Maii, modtog jeg først d. 17 Maii. Vil Du altsaa ret glæde mig med endnu en *saadan* Epistel, saa opsæt det ikke. – „Bleg-
 15 *rosenfarvet!*“ – det er det rette Ord! maa jeg eie det? jeg vil skrive Vers til „Den Blegrosenfarvede“ og hun skal nok forstaae, at jeg mener Hende. Jeg kan ikke med Ord udtrykke, hvor jeg med min hele Sjæl elsker Hende, og hvor jeg forbander min Skjebne og – *mig*. Er det dog ikke til at græde Blod over, at en
 20 *saadan* Skabning skal være lænket til et saadant Monstrum *fa-tuitatis?* Gud give, det var min Kone! – Da jeg i Hadersleben om Aftenen laae i min Seng og sov, forekom det mig i Drømme, som om jeg sad i Urtekræmmer Petersens Stue i en Sopha ved Siden af Carl P. Da traadte *Hun* med Eet ind i Stuen; hun havde
 25 en hvid Kjole paa, en sort elegant Mantille og en lille mørkegrøn Silkehat i Haanden; hun var saa deilig, men saa tragisk alvorlig, som jeg desværre ofte har seet hende. *Da* ligger der en Dybde i hendes Øine, en Fylde af Veemod om hendes Pande og Mund, det er ligesom en ængstelig tordensvanger, graa Sommer-Eftermiddag, fuld af Anelser og Smerte. Hun gik lige hen til C. Petersen og spurgte ham: „Hvor er Winther?“ – I det samme kom der

en Mand ind i Stuen og kastede noget Tungt paa Spisebordet, og jeg vaagnede. Jeg kunde ikke strax besinde mig, *hvor* jeg var, men da jeg vel var blevet vaagen, kom jeg til at græde, jeg stod op og satte mig i den vis-à-vis med min Seng staaende Sopha, og hulkede af Hjertensgrund; og da jeg saa var blevet rigtig kold, 5 krøb jeg igjen til Køis og sov ind. – Paa Reisen drømte jeg saaledes tre Gange om Hende; det er intet Under, thi jeg tænker ikke paa andet! Nu reiser Hun bort og jeg seer Hende maaskee aldrig mere i mit Liv. – Erfarer Du noget om Hende el. noget, der kan angaae Hende, saa fortæl mig det, kjære Bødtcher! – 10 Veed Du hvad? det er reent afskyeligt og forbandet ikke at være gift. Jeg troer, jeg har yttret Dig dette tidt nok; men *nu* føler jeg det maaskee mere levende, fordi det tegner til, at min udvortes Stilling kan blive af den Natur, at jeg kunde effectuere et saadant Foretagende. Men – jeg gjør det ikke. I min Alder, naar 15 man er saa nær ved Aftenen, er det for silde at bygge Rede. Jeg maa nok blive ved at flyve om som en forvildet Fugl – som en forfløien Gaas. Desuden – hvor skulde man finde endnu *Een*? – Jeg beklager i Sandhed Adjunct J., der har Dig, en saa gevaltig *Springer*, en face med hans Dronning, og en saadan Løber, som 20 A., lige i Hjørnet af Brættet; jeg vilde ikke være i hans Sted; thi jeg kjender jer saa vel, at I ikke i Forveien raabe: *gardez la Reine!* Han skal have ondt ved ikke at blive *mat*, hvis han ikke allerede er det. Var jeg Jensen, saa solgte jeg mit Sted og flyttede; Du er eet af de farligste Mennesker, jeg har kjendt, og hvis 25 jeg var gift, skulde Du ikke see min Kone, endsige træde ind i min Dagligstue; fra Dagligstuen til Sovekabinettet er der sædvanlig kun eet Skridt for Dig. Dog – *det* har Du hørt tidt nok af mig. Basta! – Dronningens Nysgjerrighed har jeg tids nok stillet; jeg skrev strax ved min Ankomst hertil et Brev til Adler 30 og senere saavel til ham som Thiele; og begge disse Relationer, veed jeg, ere meddeelte saavel Kongen som Dronningen. Nu skriver jeg snart en Depesche til HAM SELV. –

Vor ældste Søn, Arvestorhertugen, er kommet hjem lige fra Italien, for at føre sin Søster til Alteret. Det er et vakkert, god- 35

modigt og opvakt Menneske. Nu tales der ved Taffelet næsten ikke om andet end Rom, Colloseo, Napoli, blaa Grotte, etc. etc. Reventlow (Frits) har været her for at lade Ægtepagten underskrive; han reiste i Forgaars Aftes. Med ham var min Ven Hof-
5 junker Jul. Sick. – Vor Konge har udnævnt til Prindsessens *dan-*
ske Hofdame en Frøken v. Oxholm, der fra Prindsessens Barn-
dom har kjendt hende, og som hun holder meget af. Denne fine
Opmærksomhed har her vakt megen Glæde. Prindsessen fortalte
mig dette selv i Timen. „Zwei Dinge werde ich Ihnen doch erzäh-
10 len; das eine hat *mir* Freude gemacht u. das andere *wird* auch *Ih-*
nen lieb seyn. Erstl. Fr.v.Ox. etc. Zweitens habe ich heute einen
Brief vom Kronprinzen bekommen, worin eine ganze Seite dä-
nisch geschrieben war, und ich habe alles verstanden“. Jeg fik ved
Taffelet smukke Complimenter derfor af Storhertugen, der i det
15 Hele er saa naadig at tale ofte med mig og fortælle mig Ting,
som jeg enten skal tie med eller skrive hjem. – Prindsessens an-
den, tydske, Hofdame er en *lille* bitte, blond, rød og hvid, fiin
og blid Mecklenburgerinde, som hedder Fräulein von Oertzen.
Hendes Tante har anmodet mig om at *hjælpe* hende lidt med det
20 Danske, og i Gaar, da hun første Gang var til Taffels, lod jeg
mig presentere for hende. Det lader til at være en klog lille Een,
og skikkelig seer hun ud, især naar hun leer og viser sine klare,
opalhvide Tænder. Hendes Hænder ere lidt røde endnu fra Lan-
det af, men vi skulle nok her ved Hoffet blege paa dem. Hendes
25 Moder var der ogsaa. – Storhertugen stod og fortalte mig en
lang Historie, om vor Konges og Dronnings første Besøg hos
ham, hvor indtaget han blev af dem, længe før „han anede sin
Datters Lykke at komme i saa nær Forbindelse med dem“; om
Fr. v. Oxholm, der dengang, da Kronprindsen første Gang var
30 gift, altid havde taget hans Partie („Sie wissen ja, dass der Ruf
des Prinzen leider nicht immer der beste gewesen ist“) og at
hun i hendes upartiske, uhildede Dom havde en Garanti for sin
Datters Fremtidsheld etc. etc. Han lægger ved en saadan Samtale
sin Haand paa Eens Skulder og sin Næse til Eens Øre og taler
35 halv hviskende. Han er saa inderlig honnet og saa barnagtigt be-

geistret! I det samme kom den lille Frøken v. Oertzen i hans Nærhed; da pegede han paa hende og sagde yderst godmodigt, spøgende: „Da sehen Sie ein kleines Hof-Dämchen!“ – Han er saa smal som en Mynde, og naar han staaer saaledes lige paa Livet af mig, er jeg ofte i min Glæde over hans Naivetet og 5 Enthusiasme fristet til at slaae mine Arme om ham. – Det kunde derimod aldrig falde mig ind at sige til ham: „Himmeldonnerwetter! altes L-r!“ – Storhertuginde, som ogsaa er min Velynderinde, er mere lille end stor, men af Statur stærk, „stämmig“, har kulsort Haar, klare, kraftige blaae Øine, og taler med en 10 stærk prononceret sydydsk Accentuation. Da jeg altid sidder ligeoverfor hende, har jeg lagt Mærke til, at hun ganske forsvarligt kan tære sit Foder. *Han* – tænker jeg mig – maa være renonce i hiint meget yndede Cap.; *Hun* derimod seer endnu meget godt ud. Hun har en meget smuk Kammertjener. – Ak, ak naar 15 vi sees, skal jeg fortælle Dig meget, som her falder for vidtløftigt. Dog – af denne min malicieuse *Sammenstilling* maa Du ikke drage nogen Slutning; jeg i det Mindste veed intet om Sligt, og det vilde vel ogsaa netop *her* være vanskeligt at faae en saadan Sandhed frem for Lyset. – Efter nu at have lært Hoffet og 20 Hoffolkene saa temmeligt at kjende, har jeg da, hvilket Storhertuginde saa tidt har spurgt mig om, begyndt at gjøre nogle Bekjendtskaber paa den borgerlige Side. I Gaar besøgte jeg Superintendent Kämpfer. Han er en fortreffelig, jevn, lærd og behagelig Mand. Derimod er hans Frue mig ikke ganske tilpas; spydig, 25 vred – formodentlig fordi hun ikke kommer til Hove, rev hun tappert ned paa det Fornemme, og sagde til mig ved Afskeden: „Wenn es Ihnen bei uns gefallen hat, und Sie einen Abend *frei vom Hofdienst* haben, so nehmen Sie wohl bei uns vorlieb“. En Datter, som ikke var smuk, sang ret godt og spillede paa Claveer 30 dertil med et Par Hænder, der i det Mindste vare ligesaa røde som Havmandens R. paa Høyers Billede. Lehmanns „Liden Gunver“ har jeg alt for et halvt Aar siden seet hos ham, hun behagede mig ogsaa meget. Jeg synes, hun var saa smuk. – Nu haaber jeg da, at Du svarer mig paa dette Brev *snart*. Den korte- 35

ste Tid, Brevene bruge, er otte Dage. Idag d. 19 – d. 10de Juni staaer Brylluppet – den 13–14 reise vi herfra. Mine *Hilsener* beder jeg Dig at gjentage; især beder jeg Dig at hilse den stakkels G. Hvordan skal det dog gaae hans uforsørgede Børn? – Lev vel!

5

Din

C. W.

125. *Til Christen Thaarup.*

Neu Strelitz 1ste Junii 1841.

Da jeg har saa uendelig *meget* og *mange* Ting at sige Dig, min kjæreste Thaarup! saa er jeg rigtig bange for, at dette Brev mere end noget andet, vil blive noget forvirret; thi i *mit* Hoved har det nu altid seet ud som i et Pulterkammer, og jeg har endnu ikke oplevet det lykkelige Øieblik, at jeg i *Orden* har kunnet fremtage de deri opstablede Meubler og Effecter. Tilgiv mig alt-
 15 saa; Forord etc. etc. – Af Heiberg har altsaa *Du* ogsaa lært at sige franske Complimenter; thi som saadanne vil jeg betragte visse Talemaader i Dit Brev, uden hvilken Forudsætning disse snarere vilde ydmyge end qvæge mig. – Hvad Udgivelsen af Novellefragmenterne angaaer, da kan jeg endnu ikke, uagtet Din
 20 og Heibergs affirmative Dom desangaaende, komme til at stemme derfor. Uanseet at Poul selv *ingenlunde* vilde tillade det, saa seer jeg nu, efterat have gjennemlæst det Hele, at kun en yderst liden Deel af Publikum, navnlig Pouls *allerintimeste* Venner og Bekjendtere, vil kunne forstaae og med Billighed og Retfærdighed bedømme dette Arbeide; og selv iblandt disse kunde jeg
 25 nævne en Deel, der ganske bestemt med et Slags øm Undseelse vilde see disse Blade saa blotte og bare fremlagte for en anderledes dannet, anderledes tænkende Generations Øine. At Novellen er Fragment skader forresten ikke, og den bør ikke engang
 30 (*mindst ved min Haand*) restaureres. Hvad *Du* i den Henseende har gjort og maaskee endnu vil gjøre, anseer jeg med Heiberg for

aldeles tilstrækkeligt. – Til at supplere Dine Anmærkninger har jeg for det Første optegnet følgende Smaating, der faldt mig ind ved den første Læsning; mere vil sagtens Tiden bringe: At den krøllede Fritz er Poul Møller selv, sees paa hver Side saavel af Skildringerne, af hans Raisonnementer som af Vennernes forskellige Opfatning af hans Character. Blandt disse ere adskillige, til hvis Figurer han, som Motiver, har brugt mig bekendte Personer. Saaledes – for at begynde med mig selv – troer jeg, at *Christian* eller, som han af Vanvare ogsaa kalder ham, *Ferdinand er mig*; ikke blot fordi disse Navne tilhøre mig, men ogsaa af indre Grunde. Jeremias Høg, Fasting (som boede paa Norges-Minde, som gik med en grøn Læder-Kaskjet, som beværtede med Thee-Punch, og hos hvem vi tilbragte flere saadanne Eftermiddage, som de beskrives i Novellen) synes at være benyttede. *Pag. 11 den krogryggede Spillemand, der sad paa en Sildefjerding* etc. For mange Aar siden, jeg troer 1817, fandt jeg i Kjøbeløv efter Pouls Afreise en ufuldendt Romanze, der skildrede et Bondebryllup, hvoraf jeg husker disse Ord:

„Der var ei mange Stole;
Thi sad paa Tøndens Bund
Mikkel med sin Firole
Og Skraaen i sin Mund“

20

og at den *ulykkelige* Elsker staaer udenfor paa Gaden og sætter sit kridnehvide Ansigt paa Ruden. – *Pag 18.* Jeg vil bede Dig at sammenholde No 2 af Elskernes Rangclasser med et Epigram i Efterl. Skr., hvor en beslægtet Tanke udtrykkes. – *Pag. 28. Licentiaten* bestaaer af flere Elementer: 1) min Ven, den lange *Erichsen* fra Taasinge, 2) Poul Møller selv med Hensyn til Linnedsaager, 3) Kreidahl. *Pag. 38* vil det have været Dig, som mig, paa-faldende at finde den *samme* Skildring af den over den smudsige Gaardsplads gaaende Pige, der ogsaa findes i det „dramatiske Fragment“. Dette er vist senere skrevet end Novellen. – *Pag. 44. Den gamle tydske Soldat* hed *Mikkel* paa Regentsen; kjendte Du ham? Han sværmede for den „dicke Schuhschwärte“ – „den dinne

duer ikke, Herr!" – Pag. 83. Til *Jens Hansen*, denne Representant for det af *os* – tør jeg vel sige – beharkede og besparkede Philisterie, havde Poul blandt sine Bekjendtere mange gode, værdifulde Studier, blandt hvilke *jeg veed*, han her især har brugt
5 *Helms*, der var hans Formand hos Moltkes Sønner. – Pag. 86. I et Brev, som jeg modtog fra Poul under hans Fraværelse paa Chinareisen, hed det: „Een af Handelsassistenterne er fornuftig æsthetisk og ytrer sig omtrent saaledes: Man maa sige, hvad man vil, *saa fører* dog Prof. Oehlenschlaeger en peen Stub.“ Manden
10 hed *Vogelsang*. – Pag. 94. Indholdet af denne Lacuna saavel som *Frits's* første Sammenkomst med *Jens Hansen*, Candidaten, har Poul engang, da han boede hos *Hegers* ved *Nørrevold*, forelæst mig. Han greb et Par Blade af en i en Krog opstablet Dynge og læste, gaaende op og ned af Gulvet; og jeg bemær-
15 kede, at det allerede maatte være blevet ham selv *nyt*; thi ved begge Scener brast han selv af og til ud i hiin ærligt meente, smitsomme Latter, der var ham egen. Hvad jeg kan huske om Scenen paa Ballet, er følgende: „Efterat have dandset og drukket
20 brav, maa *Frits* formodentlig enten ved *List* eller ved en Hændelse have faaet en *Rendezvous* med *Sophie* udenfor den store Havesal, hvor Ballet maa tænkes holdt. En Trætte imellem de unge Folk – han er paatrængende uartig – om han vil kysse hende eller blot tage et Perlebaand fra hende, veed jeg ikke – hun truer med at skrige og da han ikke bryder sig om Truselen,
25 skriger hun ogsaa – han flygter, formodentlig efter at have erobret Halsbaandet – thi hun indbilder de tilstrømmende Gjester, at hun, ved at strøife *Muren*, paa et *Søm* har revet sit Perlebaand – de høfligt forundrede Gjester søge ved medbragte [*Lys*] forgjeves
30 baade *Perlerne* og *Sømmet* paa *Muren* – disses høflige, men meget ubeleilige Spørgsmaal og *Pigens* knipske, ærgerlige og comisk-lystige Svar concertere en Tidlang" – – og *saa* husker jeg ikke mere. – Pag. 99. Uagtet *Pakkenusserne* her staae paa deres rette Sted, *saa* nægter jeg ikke, at de gjøre et modbydeligt Indtryk paa mig. Havde *Carl Bagger* i sin *Novelle* brugt det i en
35 *Kneipe* – lad gaa! men *Poul*!? – *Ibid.* „venligt nikker til ham bag

Strengenes Gitter" – dette samme Billede findes ogsaa i een af Fingersonetterne og borger altsaa for disses Forfatter. – – Hvor i al Verden har Du dog fundet det deilige Fragment af Dødens Dagbog; det maa endelig trykkes. Om de andre Digte, som jeg efter Overeenskomst med Fru Møller og Hauch ikke har optaget i Samlingen, kunne vi tale nærmere. – Jeg eier et underligt Digt af Poul fra 1815; men det duer ikke meget. – At rette de Feil, jeg har begaaet, er ret og billigt; men hvad skal Varianter til? Jeg læser *aldrig* de Udgaver af moderne Poeter, som ere forsynede med variantes lectiones; det forbittrer mig i allerhøieste Grad Nydelsen. Det skal nu være saa philologisk! – Om Læsemaaderne, som Du har fundet, og som jeg maaskee ogsaa har læst, ere *bedre*, ville vi dog nærmere tage i Overveielse, min gode Christen! det kan jeg sige Dig. – Forresten, jo mere jeg tænker paa Dig, jo oftere maa jeg sige: Det er et velsignet Menneske! – – Gud være lovet, at Du og Din Kone igjen ere raske og kunne nyde det herlige Foraar, hvori jeg ogsaa ret svælger. Idag (d. 4de Juni) kom vor Kronprinds hertil. Nu begynder Dandsen. – Dog *Alt dette* skal jeg mundtligen fortælle Dig om. Er det ikke skrækkeligt, at jeg til Festen er *nødt* til at trække en blaa Fløiels Hofkjole paa, bære en Kaarde og trekantet Hat? Manuscriptet sender jeg ikke i Dag; om 14 Dage sees vi i Kbhvn. – Jeg gratulerer til Bürgers Digtes Udkomst! og længes efter at høre, hvordan Heiberg har teet sig. Han kan være yderst elskværdig. – Nu lev vel! Hils Din velsignede Marie ret hjerteligt fra Din Ven, og gjør mig ikke den Sorg igjen at lade Dig smedde i en Skoles Lænker. – Om Olsen havde jeg meget at sige. Basta!

Din hengivneste

W.

Dette Brev er kun halv færdigt, hvad Stoffet anbelanger.

30

126. *Fra W. v. Normann.*

Donnerstag d. 17 Juni 1841.

Da Ihre Abreise scheint noch immer unbestimmt, und es mir ungewiss ist ob ich Sie nochmal sehe, so erlauben Sie es mir
 5 wohl, lieber Hr. Professor, Ihnen ein kleines Exemplar von Byrons kleineren Gedichten zu schicken damit Sie das Englische nicht ganz vergessen. Das Kupferstich von dem Krieger und seinem Kinde wird Sie an die Audienz in Strelitz erinnern wo hängt das von der Frau Grossherzogin gemalte Bild. –

10 Vielleicht sehen wir Sie noch heute bei Tafel, in jedem Falle nehmen Sie meinen besten Wunsch zur Reise – vergessen Sie Ihre Strelitzschen Bekannten nicht und glauben Sie an der Achtung und Freundlichkeit mit der ich bin

Ihre ergebenste

15

W. v. Normann.

D.M.Clephone.

127. *Til Christian Petersen.*

Odense 8 Aug. 1841

Kjære Petersen!

20 Midt i al den megen Regn hersteds befinder jeg mig dog legemlig vel. Jeg bemærker dette, da Du ellers af min Taushed maaskee kunde forledes til at drage en for min Helbreds Ære ufordeelagtig Slutning. Uden at være lystig tager jeg dog Deel i det herværende lystige Liv, ifølge mit nuhavende Princip: at
 25 gjøre saa meget med som muligt, inden jeg ligger todt. Theatret her flourer i høieste Velgaaende; vore sceniske Kunstnere og Kunstnerinder høste saa mange Laurbærblade, at de ville kunne forsyne Din Boutik dermed for lang Tid. Om det klingende Væsen staaer i Forhold til Æren, skal jeg lade være usagt. Over-
 30 skou har imidlertid høstet ret godt. Til Prindsessens Modtagelse

i Theatret havde han digtet baade en Sang og et Festspil, halv dansk og halv tydsk, der gjorde saa megen Lykke, at det i Dag bliver gjentaget til Fordeel for Theatret selv. Prindsen har ladet ham tilstille en smuk Naal med Brillanter. Om Stykkets Natur og Værd vil Du tilstrækkeligt blive underrettet, naar Du besøger 5 vore Venner i Alleen; de *kjende* det, og ville nok give det Skudsmaal. De leve vel, Nielsen kjeder sig, Madamen har lidt Hjemvee, og alle ønske de nok somsnarest at komme hjem. – Et Skovbal i „Fruens Bøge“ kan være ret angenemt, især naar man der finder saa vakkre ældre Bekjendtere som Rudolph og hans Søster, 10 og gjør nye Bekjendtskaber, som Frøkenene Charlotte og Thora og Lovise v. Recke. Den ældste af disse er 12 og den yngste 5 Aar; men – uagtet de ikke er ansigtssmukke – saa ere de dog Pragtexemplarer; moersomme, *barnagtige*, naturlige og opvakte; – det kan Du selv høre Madamen om! – Paa Raadstue-Ballet 15 holdt en Alsinger, Reimuth, en fæl Tale til Prindsessen, som maatte staae paa en Forhøining, medens Lysene brændte i den store Sal saa døsigt som Lampen i en Ølkjelder. – Prindsen er i denne Tid paa Inspection i Fridericia og maaskee Horsens. Imidlertid sidde vi 5 Personer, H. K. H. Prindsessen, Frøken v. 20 Oxholm, Fr. v. Oertzen, Kammerherre Hedemann og jeg, og udgjøre et pænt lille Miniatur-Hof. –

9de. Aug.

Igaar Aftes fik jeg Dit Brev, kjære Chr. Din Katzen med Skjorterne er mig [endnu] ikke kommet tilhænde. Tusind Tak 25 for den Uleilighed, Du har havt dermed. Tør jeg ikke nok sende Resten? – Hvorledes staaer det el. gik det med Salget af mine Bøger og Effecter? Herregud, de gamle Klæder! Saa dem gjorde jeg *dengang* ingen Lykke med? Nei, Lykken tager sig nok iagt. – Jeg skriver i Morgen til Din Kone i Vester-Vedsted pr. Ribe. Lev 30 vel, kjæreste Chr.! gid jeg af Dit el. Carls næste Brev maa kunne spore, at Du er i bedre Humeur, end Du var, da Du skrev mig dette her foran mig liggende Brev. Intet vil være kjærere for mig end at erfare det.

Hils Frøkenen, Din lille nydelige Datter, Jomfru Feilberg, og Carl. Din Fader og Emil have besøgt mig her. Jeg fik Historien om Bülow og Købke samt diverse.

Din hengivneste

Christian Winther.

5

128. Til Christian Petersen.

Odense d. 16de Aug. 1841

Kjæreste Ven!

Tusind hjertelige Taksigelser for at Du har tænkt paa mig hiin
 10 frygtelige Dag, da jeg kom til at staae midt imellem de 40 og 50.
 At Carl noget lidet extravagerer, naar jeg er borte fra ham, har
 jeg nok anet, men jeg troede dog ikke, det var *saa* slemt, at *Du*
 kunde finde Dig foranlediget til at kalde ham til Orden. Eller –
 skulde maaskee Du være gaaet frem og han tilbage? Ligesaa-
 15 get som det Sidste vilde smerte mig, vilde naturligviis det Første
 glæde min Sjæl. Men jeg vil ikke smigre mig med et sangvinisk
 Haab. – Paa Addressen havde en Klo skrevet: „Afgaaer paa
 Egenreigning ang. Reisico“ og det var meget slemt, at det stod
 der; thi Glasset, hvori de yndefulde Sardiner el. Sardeller vare,
 20 havde ikke kunnet modstaae Reisens Besværlighed, og hele Pak-
 ken lugtede udenpaa af Sild. Imidlertid har min Verts Døttre
 rensset dem for Glasstumper, heldt frisk Olie derpaa, og i For-
 middags spiste jeg 2 Stkr. til Frokost. Psalmisten siger: „Viin
 glæder Menneskets Hjerter og hans Ansigt glindser af Olie!“ Det
 25 glæder mig paa Dine og mine Vegne, at vi saa smukt kunne
 commentere det gamle Testamente og ikke heller glemme det
 Nye. – Vinen prøberer jeg i Aften, og gaaer imidlertid og seer
 igjennem Flasken. – Jeg skal nok drikke Din, Din Kones, Carls
 og Frøkenens Skaal; en saadan lille Fest, en stille Messe, holder
 30 jeg nok af imellem! – At Din Fader har besøgt mig her og at
 han var venlig og hjertelig imod mig, synes mig, jeg har fortalt
 Dig i mit forrige Brev. Emil var her for et Par Dage siden og tog

Afskeed. Han seer rask og fornøiet ud. I Søndags, neml. i Gaar, var det et deiligt Veir. I „*Fruens Bøge*“ var der Dands. Efter et stort Taffel paa Slottet gik jeg alene derud og saae paa Ungdommen. Jeg traf ogsaa den lille Petrea Petersen, som bragte mig Hilsener fra Rudolph. Hils ham igjen fra mig „*af*“, og siig ham, ⁵ at han bør være flittig til at skrive Breve til sin Søster og i det Hele taget flittig til alt Godt. – Jeg har gjort Bekjendtskab med adskillige Folk i Byen: Capt. Recke, Etatsraad Pontoppidan f. Ex. Med disse to Familier var jeg for et Par Dage siden i Kjerstemindes Omegn, paa Lundsgaards Klint. Vi vare henved ¹⁰ 40 Personer i Følge, og Du vil kunne slutte Dig til den Forandring, der er foregaaet med mig, naar jeg fortæller Dig, at jeg med begge Hænder greb efter Reckes Invitation, og morede mig fortræffeligt. I Reckes Familie er der 3 Døttre, ¹²⁻¹⁰⁻⁵ Aar gamle, som alle ligemeget have bemærget sig mig. – Vi ere allerede Du og ¹⁵ Du, og den Yngste har allernaadigst udnævnt mig til „Sin aller-godeste Livret“, i hvilken Classes No 1 og 2 hendes Fader og Broder ere stillede. De ere nydelige og gracieuse, men ikke ansigtssmukke. – Hils Carl, at jeg elsker ham ligesom Dig! – Tusind andre Hilsener til Frøkenen. Tak for Skjorterne, som vare ²⁰ deilige. Maa jeg nok sende de Øvrige?

Din hengivneste
Christian W.

Jeg sidder endnu i Brevgjæld op over Ørerne til Aarestrup. Det er underligt; thi et Brev fra ham er en sand Nydelse for en ²⁵ Bonvivant. –

Hav den Godhed *saasnart muligt* at sende mig 500 Sigarer fra Zøylner, St Andrea. Han krediterer mig vel til jeg kommer i Septbr. –

129. Til Cecilie Margrethe Petersen.

Odense d. 16de Aug. 1841.

Naar jeg siger Dem, kjære Frue! at De er een blandt de unge Koner, for hvem jeg har den meest ubetingede Agtelse og Res-
 5 spect, og naar jeg forsikkrer Dem, at jeg holder af Dem, som om De kunde være min Søster; saa gjør jeg dette, ikke fordi jeg troer derved at sige Dem noget Behageligt, men ene og alene for at give Sandheden Magt, og for min egen Skyld. Thi jeg vilde dog nok, at De, som kjender mig, og har seet mig i saa megen Svag-
 10 hed og Feilfuldhed, ogsaa skulde mindes om, at jeg ogsaa forstaaer at sætte ret Priis paa, hvad der er Ædelt og Godt. – De har vist tidt og ofte hørt mig erklære, at Qvindekønnet, ifølge min Erfaring og Anskuelse, var den bedre, renere Deel af Men- neskeheden; og, om nu *min* Mening ikke kan have stor Vægt,
 15 saa maa jeg dog gjentage den her, som noget, der er min fulde Overbeviisning. Naar jeg nu har yttret Sligt el. Lignende, saa har jeg, blandt andre Danneqvinder, ogsaa havt Dem for Øie. De har altid været klog, taalmodig og from; men især i de sidste Smertens Dage har De, saavidt jeg har kunnet iagttage Dem, i
 20 Sandhed overgaaet Dem selv i Sindighed, Taalmod og Resignation, kort, i alle disse Dyder, hvortil der hører Opoffrelse og Udholdenhed. Frygt ikke, kjære Frue! Sligt kan visselig aldrig mangle sin Løn, saa sandt der er en retfærdig Gud til, der seer og veier; og i lysere Dage vil De, maaskee endog med Taknem-
 25 lighed, mindes disse Prøvens Timer, som De saa kraftigt har bestaaet. – Fra min trofaste Ven, Christian, faaer jeg af og til et Par Linier; forleden sendte han mig endogsaa, til d. 29 Juli, Sardeller og Viin. Carl er derimod som sædvanlig meget sparsom med Skriveri. Gud give, jeg vidste en Maade at bringe Carl til en
 30 regelmæssig Virksomhed, der baade paa en behagelig Maade kunde udfylde hans Tid og tillige berede ham hans Fremtids Stilling. Uagtet han nu, som De jo bedre veed, end jeg, er god, fornuftig og beriget med Kundskaber, saa synes han ikke at kunne

bestemme sig. Jeg har aldrig ret kunnet kommet paa Spoer efter, hvori egentlig Hindringerne vare at søge, og jeg har flere Gange været fristet til at troe, at han dulgte mig *noget*, uagtet jeg dog ellers i temmelig viid Udstrækning besidder hans Fortrolighed. Hvad kan det være? – – Hvad mig selv angaaer, da er min ud- 5 vortes Stilling ret behagelig, for Øieblikket sikker, og – som De nok veed – jeg kjeder mig aldrig. Men hvad Fremtiden skal bringe, det veed jeg endnu ikke. – Prindsessen og hendes Hofdame kan en heel Deel Dansk; men de ængstes endnu ved at tale det med Alle og Enhver. – Til d. 18 Septbr., Kongens Fødselsdag, 10 haaber jeg, vi alle reise til Kbhvn, hvortil jeg naturligviis glæder mig meget. – Lev vel, kjære Frue! Tusind Hilsener til Deres Smaa, Deres Søster og Svoger fra

Deres og Christians hengivne Ven

Christian Winther. 15

130. *Til Just Mathias Thiele.*

Odense d. 21 Aug. 1841

Kjære Thiele!

Det glædede mig usigeligt at see Din Haandskrift og blive mindet om Dig; men hvad Indholdet af hele Dit lange Brev an- 20 belanger, da skuffede det jo temmelig meget en saa brevtørstende Sjæl, som min er. Imidlertid maa jeg finde mig deri med christelig Taalmodighed, og give Svar paa Tiltale.

Altsaa: ifølge den mig tilmeldte Befaling, spurgte jeg strax efter Brevets Modtagelse H. K. H. Prindsessen, hvormange af de 25 i Reolerne opstillede Bøger Høisamme behagede at beholde? – og forklarede Hende dernæst Sagens Sammenhæng. – Herpaa svarede Prindsessen mig først efter otte Dages Forløb: „at, da den lille Bogsamling deels bestod af Bøger tilhørende Reitzel, deels tilhørende Bibliotheket i Odense, maatte Hun nødvendigviis have 30 en Liste paa saavel hine som disse; og ønskede H. K. H. tillige, at Reitzel vilde vedføie *Priserne*, da Hun ikke vilde beholde det

Hele men kun en Deel deraf." Hermed har jeg da for det Første besvaret Din Epistel. Naar vi nu somsnarest faae en saadan med vedføjede Priser forsynet Fortegnelse paa de fra Reitzel hidsendte Bøger, og Prindsessen har gjort sit Udvalg; vil Du vel have den
 5 Godhed at melde mig, hvorledes jeg eller vi fremdeles have os at forholde med Resten. – *Kalkar*, med hvem jeg nødig vilde have at bestille, faaer rimeligviis den største Deel af sine Bøger tilbage, om ikke af anden Grund saa fordi de ere saa slet indbundne. – Med det danske Sprog gaaer det – entre nous – kun
 10 saa jævnt! –

Jeg beder Dig at kaste mig for Din Frues Fødder og sige Hende, at jeg er ogsaa en ganske skikkelig Fyr og Hendes Gemals hengivne Ven

Christian Winther.

15

131. *Til Eline Møller.*

9de Septbr 1841.

Tillad, kjære Fru Møller! at jeg i Dag sender Dem et Par simple Vaser – jeg kunde ikke faae dem bedre – nogle Blomster og en Bog, fuld af de deiligste Digte. Hvis Georginerne let visne,
 20 saa ville Uhlands Romanzer saa meget des længere staae sig.

De kjærligste og bedste Ønsker for Dem fra

Deres og Pouls Broder
 Christian Winther.

132. *Til Christian Petersen.*

25

Maribo 9de Apr. 1842.

Kjære Ven!

Egentlig har jeg opsat at skrive til Dig, fordi jeg haabede, at der vilde hændes mig noget, der var værd at fortælle. Uagtet

dette nu ingenlunde er Tilfældet, saa skriver jeg alligevel af Længsel efter og i Haab om at Du vil svare mig. – Min Overreise var ret uheldig; thi Stormen nødte mig og Diligencen at dvæle i Vordingborg en heel Dag og Nat. Da jeg mærkede, at her ikke blev nogen Reisen af, tog jeg op til Iselinge, hvor jeg af 5 Holger og Holga og de Øvrige blev modtaget med den vante, gamle Hjertelighed. Næste Morgen maatte jeg – da man havde *glemt* at kalde i Tide paa mig – saa at sige hovedkulds styrte ned til Færgegaarden og kom da ogsaa netop tilpas. – Min gamle, kjære Fader har jeg truffet ved forunderlig god Helbred og i et 10 ypperligt Humeur. Paa Onsdag begynder han sine Visitatser. – Forleden Dag havde Knud Sidenius meldt sig, sin Kone og Svoger til Aarestrups; men det var ikke saa heldigt endda; thi der var inviteret et heelt Selskab. Gud veed, om det var Aarestrups eller hans Kones Idee. Neppe vare vi ankomne til Saxekjøbing, før 15 A. ogsaa kom hjem fra en Sygereise; og for hans Dør holdt strax en anden Vogn, som skulde føre ham ud til Pastor Winther i Slemminge (1 Miil omtr). Jeg tog altsaa det Partie at sætte mig paa Præstens Vogn ved Siden af den meget tykkere blevne Doctor, for dog at have lidt Gavn af ham; og fik jeg da ogsaa paa 20 Hen- og Tilbagereisen en god, luun Passiar med ham. Klokken var lidt over 9^{1/2}, da vi kom hjem, saa det mig lidet bekjendte og lidet interesserende Selskab af Damer og Herrer ikke gjorde mig stort Besvær. – Min Svoger sang for Damerne, med Smør, til en falsk Guitarre. – Aarestrup har forresten en ypperlig Madeira. – 25 Han fortalte mig, at han i mange Henseender havde forbedret sig, saaledes var han nu f. Ex. meget artigere mod sin Kone. – Han længtes meget efter at komme til Kjøbenhavn i Besøg; men jeg troer ikke, at han vil søge det ny-oprettede Embede: af mange Grunde, som han selv nok vil meddele Dig omstændeli- 30 gere. Hans Praxis er her meget stor og hans Omgangskreds ret behagelig; i Sjælland maatte han saa at sige begynde for fra, og desuden bestandig lide af den tantaliske Fornemmelse, at ville til det nærliggende Kbhvn, uden at kunne. – Naar Du skriver til Din Kone, saa hils hende ret hjerteligt fra Din Ven. Mine 35

venligste Hilsener til Din Fader, Mariane, Frøkenen og Jomfruen.

Stadig Din hengivne, taknemlige
Christian Winther.

5

133. Til Christian Petersen.

Mariebo 12 Mai 1842.

Kjære, gode Ven!

Du kalder Dig min *forbundne*? Gud hjælpe mig! hvorved har jeg forbundet Dig? Nei, det er et Ord, som det kun tilkommer
10 mig at bruge, og som jeg ogsaa med Taknemlighed vil bruge. – Igaar er altsaa Din lille Kone kommet hjem? Hvor det gjør mig ondt, at jeg ikke kunde *see* det og *see* Dig, da Du igjen kunde slutte hende og de søde Børn i Dine Arme. Men jeg glæder mig inderligt og af Hjertet med Dig og hende. Gud velsigne Eder
15 beggeto og give gode og glade Dage! Hils hende fra mig og kys hendes høire Haand pr. *procuram*; *selv* maa jeg jo ikke, det kan hun ikke lide. Til Dahlstrøm skrev jeg strax, men fik ikke Svar fra ham før i Gaar. „Det var ham“, skrev han; „selv umuligt at staae i Forskud, han havde ingen fremmede Penge mellem Hæn-
20 der og kunde i denne meget pengetrange Tid ikke gjøre Udveie“. Alt i Forveien havde jeg gjort Skridt for at skaffe mig selv en Sum, som jeg har behov, naar jeg vender Næsen igjen til Kbhvn. Dersom det lykkes mig – hvilket *maa* skee i Løbet af 14 Dage – skal jeg dele med Dig. – Fra Georg Aagaard kan jeg hilse Dig;
25 han havde inviteret mig til sin lille Drengs Daab, men jeg kunde ikke komme. Endnu har jeg ikke besøgt ham. – Hos Aarestrup tilbragte jeg en Dag og en Nat, og i hans Selskab endnu næsten to Dage hos min Broder og min Svoger. Han var, som Du kalder det, meget „fornøielig“. Omringet af Kone og *otte* Børn tager
30 han sig ret patriarchalsk ud, især siden hans Mave har tiltaget i Omkreds. [Han paastaaer,] at den udvider sig som [en Sæk, ved] den idelige Kjørsel paa [de slette Veie.] Der kan jo være noget

[deri! – Da jeg] stundom bliver indbudet [til de saakald]te Bispegilder, naar Fader visiterer, hos Præsterne, og jeg ikke altid kan unddrage mig, saa seer jeg adskillige Folk. Saaledes traf jeg forleden sammen med Grev Knuth, der lader til at være ret en Hædersmand. Ham vil jeg i Selskab med min [Svoger gjøre] Besøg hos i Morgen. – [Lev vel, kjære] Ven! vær selv ikke vred paa mig for den betydelige Uleilighed, jeg foraarsager Dig med den Vexel; jeg haaber, at Skjebnens Vexel vil jævne dette som saa meget andet. Hils Din Kone, Frøkenen, Din Fader venligst fra

Din hengivne, forbundne 10
Christian Winther.

134. *Fra Rasmus Møller.*

Maribo d: 21de Julii 1842

Min kiære Christian!

Kun faa Linier maa Du endnu denne Gang vente fra mig; thi, 15
skjøndt, saa vidt jeg kan mærke, i Bedring, er jeg dog endnu temmelig mat; men jeg kan ikke undlade at yttre Dig min Glæde over den, ifølge Dit sidste Brev, Dig aabnede Udsigt. Mig forekommer det just, at dette var en Post for Dig, der jo har Modersmaalet – saavel som og det Tydske – saa vel i Din Magt; og hvad 20
den Sky, Du taler om, for offentlig Fremtræden, angaaer, da vil den uden Tvivl snart overvindes. Og i øvrigt tiltroer jeg Dig netop den Gave, som maaskee Fl. mangler, og som H.M: med Føje her anseer for saa vigtig. Posten er vist nok ikke let; men med Guds Hielp vil Du nok overvinde Vanskelighederne. Gid 25
der da maatte blive Noget af, og gid det saa maatte gaae efter Ønske! Det er da en sand Fortieneste. Paa Sagens Hemmeligholdelse kan Du gjøre Regning.

I Morgen venter jeg Eline med Søster og Børn. Haars Reise maatte udsættes formedelst en ny Recidiv af hans Feber. Ifølge 30
hans sidste Brev er han dog nu paa ny restitueret; og vi kunne maaskee vente ham en af Dagene.

Tag nu til Takke med disse Par Ord.
 Held til Forberedelsen, og til Alt!
 Med kjærlige Hilsner fra os Alle her

Din troe Fader

R: Møller.

5

135. *Fra Rasmus Møller.*

Maribo d. 3die Aug. 1842.

Kiære Christian!

At Du saa snart igien faar Brev fra mig, er en Følge af en lille
 10 Commission, som Eline (der, som Du jo ved, med sine Børn er
 paa nærværende Tid hos mig) har overdraget mig til Dig. Skulde
 din bemeldte Plan med Rasmus Møller realiseres (hvilket natur-
 ligviis vil beroe paa, om nogen Hielp dertil er fra højere Steder at
 opnaae) var det nødvendigt, at faae ham anbragt hos en brav
 15 Familie i Khavn, der med kiærlig Omhu vilde tage sig af ham.
 En saadan Familie, mener Eline, at maaskee Dr. Pingels vilde
 være; og jeg beder Dig da at forhøre hos bemældte Mand, om
 han vilde modtage Rasmus i sit Huus, og, i saa Fald, hvad han
 da forlangte i Betaling derfor – hvorved der da forudsættes, at
 20 nogen klækkelig Understøttelse kunde erholdes, da jo ellers den
 hele Plan maa opgives. Tillige mener Eline, at, da Pingel selv
 skal have en Søn, med hvem han har eller vil faa [?] en lige
 Bestemmelse, var det ikke af Vejen, om Du vilde høre hans
 Mening om den hele Sag, hvorom han da vel har søgt at erkyn-
 25 dige sig. Videre har jeg ikke at skrive denne Gang, uden dette, at
 mit Helbred synes at være i Bedring, men det gaaer langsomt
 med den fulde Restitution; og jeg føler endnu Mathed, der ogsaa
 forøges ved den nærværende Hede. Du hilses kierligst fra Eline,
 fra K: Sidenius og Kone, der med et Par Børn nu ere i Nyekiø-
 30 bing og fra den øvrige Familie, herovre især fra

din troe Fader

R. Møller.

136. *Til Petronella Ross.*

Kjbnh., Pilestræde N°. 84 [7/12 1842]

Ret inderlig megen Tak for Deres venlige Brev og de deri indeholdte Meddelelser. Sandelig, jeg vilde ogsaa saa gjerne i Gjer-
ningen takke Dem for den Omhu, De altid har viist min elskelige 5
gamle Fader; men jeg tilstaaer Dem det oprigtigt: jeg er uden
Midler dertil, uden Indflydelse. Dog – skulde der tænkes Noget,
eller skulde De træffe en Leilighed, hvorved De troer, at jeg kan
være Dem til Gavn, saa beder jeg Dem at sige mig det, og det
skal være mig en kjær Pligt at gjøre for Dem hvad der staaer i 10
min Magt. Tilgiv, at jeg her udtaler mig reentud, og tilskriv det
ikke Mangel paa den Delicatesse, jeg skylder Dem!

Jeg har for lang Tid siden givet formeligt Afkald paa min
Mødrenearv, som jeg i sin Tid har oppebaaret, og nu har jeg
gjentaget denne Erklæring, opfordret dertil af Skifteretten i Ma- 15
riboe. Jeg har altsaa ingen Fordring til Stervboet efter min Sted-
fader, og Alt, hvad der er, gaaer ind under Boets Masse. Med
Hensyn altsaa til de omtalte Bøger, maa De henvende Dem til
Arvingerne selv, og der er vist ingen Tvivl om, at disse jo ville
indrømme denne Ubetydelighed. Hvis imidlertid *min* Stemme 20
ved denne Leilighed skulde komme i Betragtning, har De saa
herved med største Fornøielse og Beredvillighed mit Samtykke til
at benytte Dem af Faders Tilladelse. Dette skal jeg tillige under-
rette Sidenius om.

Jeg vil haabe, at man sender mig mine Breve og andre mig 25
vedkommende Papirer, som maatte forefindes. Mit Contrafei
vilde jeg nødig skulde komme i fremmede Hænder. Jeg har i Sinde
at bede Sidenius om paa Auctionen at købe til mig den lille
Secretair og de to aflange, colorerede Kobbere med italiensk Un-
derskrift, som hang inden for Døren i Salen; de have stor Affec- 30
tionsværdi for mig; jeg kan huske dem, saa længe jeg kan huske.

Nu, lev vel, kjære Frøken! Jeg mener dette *Levvel* alvorligere,
end det i Almindelighed tages ved et Brevs Slutning. Endnu en-

gang takkes De ret hjerteligt for Deres venlige Opmærksomhed
mod

Deres forb., ærb.

Christian Winther.

5

137. Til A. P. Berggreen.

19 Jan. 1843.

Kjære Berggreen!

Du kunde gjøre mig en overvættets stor Tjeneste ved at laane
mig *Bellmanns Epistlar* med *Musiken*, og tillade mig Benyttelsen
10 af dem i en Tid af 3–4 Uger. Jeg har forgjeves søgt at faae et
Exemplar baade hos Boghandlere og Antiquarer.

Jeg tillader mig at bemærke, at jeg – uden at rose mig selv –
er meget accurat med laante Bøger.

Tusind Tak for alt det Smukke, Du er saa venlig at sende mig;
15 jeg haaber, at Entreprisen har god Fremgang. Det var stor Synd,
hvis den ikke skulde møde al den Opmuntring, som den efter
min Mening i saa høi Grad fortjener.

Hengivnest

Christian Winther.

20

138. Til A. P. Berggreen.

Tirsdag. [1840'erne?]

Blandt nogle gamle Papirer fandt jeg forleden Dag medføl-
gende Blad, hvorpaa Prof. Bredsdorff – saa vidt jeg mindes – har
optegnet en Deel, for det Meste *fyenske*, Folkemelodier. Skulde
25 der blandt disse findes een el. nogle, som Du endnu ikke har faaet
fat paa, saa skal det glæde mig ogsaa at have givet min Skjerv
til en Skat, som et dansk og poetisk Hjærte ikke noksom kan
sætte Pris paa, og hvorfor vistnok Mange vil vide Dig, den flit-
tige og kyndige Samler, den varmeste Tak. Blandt disse er ogsaa

30

Din

Chr. Winther.

139. *Til Petrine Bredsdorff.*

Kbhvn 25 Febr. 1843.

Min velsignede, kjære fortreffelige Petrine!

Dersom Du virkelig for Alvor bilder Dig ind, at Du nu har skrevet sidste Gang til Din Broder Chr., saa troer jeg sikkert, Du 5 har gjort Regning uden Vert; jeg troer nemlig, at Du dennegang ikke tilgavns har taget Dit Hjerter med paa Raad, da Du skrev hiin *Afsked*, og jeg har det Haab, at dette samme Dit Hjerter, som jeg dog veed, er min gode Ven, nok vil stemme Dig for en anden Beslutning. Kjæreste Petrine! Lad være at befinde Dig vel i saa- 10 danne mørke Tanker; det ligner Dig i Grunden slet ikke, Du, som er saa aandelig sund og stærk, Du, som har saa meget Smukt og Godt at leve for, og som netop har det Smukkeste, for hvilket det er Din helligste Pligt at *leve*. Ønsk ikke at kunne fjerne Dig fra Verden. For ret paa en smuk og god Maade at 15 kunne – som Du selv udtrykker Dig – „skyde“ Dine søde Børn ind i Verden, maa Du just selv leve med dem i Verden. Tilgiv mig denne Moraliseren; men troer Du ikke, at *Den*, som Du evig og altid elsker og savner og hvis Minde maa og skal styrke Dig, bedrøves i den Himmel, hvor han venter Dig, naar han veed Dig 20 evig bedrøvet og næsten opgivende Dig selv? – Jeg veed jo nok, jeg siger Dig intet Nyt; men hvis jeg ikke holdt saa meget af Dig, hvis jeg ikke satte saa stor Priis paa Dig, hvis jeg ikke med en vis broderlig Stolthed tænkte paa Dig, saa vilde jeg heller ikke vove at nærme mig til Dig paa denne Maade. Men jeg vil, at Du 25 skal tage dette som *et* Beviis mere paa, hvor inderlig kjær Du er mig og hvormegen Tillid jeg har til Din Godhed mod mig. Jeg glemmer aldrig, hvor uendelig venlig, overbærende og deeltagende Du viiste Dig mod mig under vort Ophold i Lolland, jeg glemmer heller ikke, hvor Du trøstede og opmuntrede og moe- 30 rede mig, enten saa vi taleder alvorligt eller der var lidt Solskin paa vor Himmel; jeg glemmer ikke, hvor stor Respect jeg fik for Dig ved at see den mageløs naturlige, sunde, frie og dog sindig

alvorlige og kjærlige Maade, hvorpaa Du behandlede og opdrog de prægtige smaa Piger. Seer Du, Petrine! Alt dette og meget andet, vil gjøre, at Du Tid efter anden kommer til at læse en lille Epistel fra mig; og jeg kan da ikke tiltroe Dig en saadan ubøielig
5 Consequents, et saa haardt Hjerte, at Du jo nok ogsaa engang imellem vil lade mig høre fra Dig. Du *kan* saa godt! – – Hvor *det* er faldet Dig ind, at der i Dit første Brev, der fulgte med et Lommetørklæde, som – i Forbigaaende sagt – ikke tilhører mig, skulde findes noget Stødende, begriber jeg ikke. Du maa sige til
10 mig, *hvad* Du vil og *hvordan* Du vil; jeg skal altid forstaae Dig rigtigt og tage Alt i den bedste Mening. Forsøg det, og Du skal see, at Du kan have Tillid til mig. – For det nye og glædelige Bekjendtskab med Fru H. maa jeg ogsaa takke Dig. Din Skildring, som jeg har fundet træffende og sand, gjorde, at jeg nær-
15 mede mig hende som en gammel Bekjendt og betog mig en fjan- tet Forlegenhed, der undertiden som en ond Aand forfølger mig og berøver mig den bedste Nydelse man kan have her i Verden, nemlig en fri og ugeneert Omgang og Meddelelse. Hun er prægtig! og jeg kan saa godt nu begribe den Enthousiasme, der –
20 maaskee Dig selv tidt ubevidst – viiste sig, naar Du fortalte mig om hende. Jeg har besøgt hende, saa ofte jeg kunde, men ikke saa ofte, jeg gjerne vilde. Gid hun nu ikke maa have fundet mig altfor fade; jeg vilde gjerne have hendes gode Dom *for* mig. – – Det er ret nydeligt af Dig, Petrine! at Du vil have mit ungdom-
25 melige Portrait, som hængte hos Fader. Der er ingen, hos hvem jeg hellere vil vide det, end hos Dig. – Skal jeg sende Dig Staalpenne og glat Papir, siden Du ikke kan skjære Penne? – Jeg tør ikke besvære Fru H. med Lommetørklædet; det skal blive sendt Dig med Boghandler-Leilighed. – Hils nu de *Tre* fra mig, og siig
30 til min Bothilde, at jeg ikke er hende utro; men af saadanne smaa Kjærester kan mit Hjerte rumme en heel Deel. – Fru Hauchs Børn kan jeg godt lide, og skjøndt jeg, som Du nok veed, meest sværmer for de smaa Piger, saa kan jeg ikke andet end elske den lille foraarsfriske Adam, især for noget, han har sagt! – Nu far-
35 vel, Du kjære – kjære Petrine! Vær nu modig og stærk, bliv

sund og rask, og skriv snart til mig, saa er Du ret velsignet.
Farvel!

Din hengivne Broder
Christian.

140. Til C. B. Lorck.

5

Kjøbenhavn d. 23 Septbr. 1843.

Kjære Hr. Lorck!

Jeg har fattet det dristige Forsæt selv at levere en tydsk Oversættelse saavel af mine i Aaret 1839 udkomne „*To Fortællinger*“ som og af de i Aar trykte „*Fire Noveller*“. Disse sex smaa Arbeider skulle, mener jeg, omtrent kunne udgjøre et Bind paa 16 Ark. At lade dem udkomme her i Byen ville være et unyttigt Foretagende. Nu er det mig bekjendt, at De paa Deres Forlag har overtaget flere lignende Arbeider, og er det derfor, at jeg – ad privat Vei – tillader mig foreløbigen at spørge Dem, om De muligen skulde være tilbøielig til at inklade Dem med mig og hvilke Betingelser, De agter i dette Tilfælde at stille mig. Hvis Deres Tilbud ikke gaaer *under* 3 Louisd'or pr. Ark à 16 Sider, vil Manuscriptet i Løbet af to Maaneder kunne vorde Dem tilstillet. Originalen til den sidstnævnte Piece findes hos C. A. Reitzels Commissionair i Leipzig.

Det har glædet mig gennem Deres Broder at erfare, at De lever vel og gjør gode Forretninger. Den illustrerede Tidende ønsker jeg alt Held; til Medarbeide, som De gennem Jørgen har villet bæere mig med, har jeg endnu ikke fundet Tid; men jeg haaber, at jeg med Vinterens Komme ogsaa paa denne Maade skal finde Leilighed til at benytte Deres hædrende Tilbud.

Fra Deres Broder kan jeg hilse; vi sees ofte ved Middagsbordet.

Med megen Høiagtelse

Deres ærb. forb.

Christian Winther.

30

141. Til J. G. Adler.

Høivelbaarne

Hr. Geheime-Etatsraad Adeler

Storkors af Db. etc. etc. etc.

5

Kbhvn 16 Novbr 1843.

Tør jeg vel i Forveien gjøre mig det Haab, at Deres Høivelbaarenhed vil tilgive, at jeg *atter* vover at besvære Dem med min Sorg?

Da jeg forleden Dag tog mig den ærbødige Frihed at komme
 10 til D. H. i den Forhaabning maaskee at faae Trøst, var jeg sandelig dreven dertil af en bitter Nød; og denne er endnu tilstede. Jeg skulde – og *skal* i Morgen inden Kl. 11 betale 250 Rdlr til en Mand, hvem jeg skylder noget Mere og Bedre, end disse Penge, men som ikke *kan* taale at bie længere, uden stort Tab for ham,
 15 der er uformuende. Han har alt længe havt Taalmodighed med mig. Da jeg i Søndags forlod D. H., henvendte jeg mig til et Par Venner, der forhen havde staaet mig bi; men de formaaede for Øieblikket intet. Tilsidst vendte jeg mig til en Fætter af mig, Consul Weidemann; *sidst* netop fordi han var mig beslægtet.
 20 Han erklærede mig, at, skjøndt det *nu strax* ikke var ham muligt *selv* at overlade mig denne Sum, vilde han dog let kunne forskaaffe mig Pengene, paa en honet Maade og uden Tab for mig, hos en Anden, dog *kuns* under den Betingelse, at jeg kunde fremlægge en lille skriftlig Erklæring fra den formaaende Mand,
 25 som interesserede sig for mig (jeg nævnte naturligviis ikke min Patron) at jeg torde gjøre mig Haab om en allernaadigst Understøttelse i Januar Maaned førstkommende.

Uagtet jeg nu meget vel føler, hvor udelicat en saadan Anmodning til D. H. maa synes; uagtet jeg maa befrygte at tabe
 30 den Godhed, De altid har viist mig; saa driver dog den haardeste Nødvendighed mig til at vove at bede Dem derom, saameget mere, som det er mig selv ubegribeligt, hvorledes jeg indtil Jan. skal finde Midler til min personlige Subsistents.

Ved saaledes skriftligt at forebringe D. H. min inderlige Bøn

har jeg meent at ville være Dem mindre til Uleilighed, end ved en længere Samtale, og udbeder jeg mig blot ærbødigst Tilladelse til i Morgen mellem 10 og 11 Slet at afhente Deres Høivelbaarneheds gunstige Svar.

Taknemligst, ærbødigst 5
Christian Winther.

142. Til Petrine Bredsdorff.

4 Marts 1844.

Gud velsigne Dig, min *kjære* Petrine! for Din Mangel paa Consequents i *dette* Stykke! jeg skal være Dig evig taknemlig 10 derfor; thi jeg er saa storsnudet at troe, at Du af Godhed for mig ikke har kunnet bevare den. – Dog inden jeg svarer paa Dine to kjære – ret velsignede Breve, vil jeg først rigtig alvorligt skjende og dominere; saa er *det* overstaet! – Er jeg en Hr Zierlich, maa jeg spørge fordi jeg _____ 15

8de Juni 1844. skriver paa fiint Papir, vilde jeg dengang sagt, men jeg kom ikke videre. Jeg var saa glad over, at Du dog havde været insequent og ikke strængt holdt Dit Forsæt ikke at skrive mig tiere til. Nu seer Du da desværre, hvorlidt jeg fortjener Din Godhed? Jeg kunde, hvis jeg vilde, nok anføre Noget 20 til min Undskyldning, men det blev dog ikke en rigtig Retfærdiggjørelse. Du tvivler *dog* ikke paa, at jeg jo holder meget – ret inderlig meget af Dig?

Fru Hauch har i Grunden havt Ret i overhovedet at indestaae for min Accuratesse med Bøger. Jeg har rigtignok havt den her- 25 ved følgende Bog længe over den mig bestemte Tid; men for det Første har jeg virkelig af og til brugt den paa min Maade og for det Andet pleie Bibliothekerne ikke at være saa nøieregnende med en saadan Forlængelse af Tiden, naar de vide Bogen i Eens Værge, som *virkelig* benytter den. Før Øieblikket har f. Ex. Prof. 30 Rothe i Sorø en Bog fra det st. Kl. Bibliothek, som jeg inderlig gjerne vilde have; man sagde mig uden videre, at den alt længe

havde været hos ham. Det er en plattysk Udgave af Reineke Vos. – Jeg sender Bogen til Dig og begaaer derved maaskee en tilsyneladende Uartighed mod Fru H., men den er ogsaa kun tilsyneladende. Jeg har sørget med Hende og hendes herlige Mand
5 over al den Jammer, der har ramt dem; jeg har overalt, hos General Guldberg, Lieutn. Ibsen og hos Tilreisende samlet alle Efterretninger om dem, jeg kunde faae, jeg er ikke kold eller ligegyldig ved mine Venners Smerte. Men – at sige Noget, som
10 skulde ligne Trøst, at meddele min Medfølelse i Ord, det strider mod min Natur, saameget mere som jeg selv i et saadant Tilfælde ikke vilde tilstede Trøst, men vilde have fuld Ro og Frihed til at græde mig ud. Saasnart jeg hører, at baade Fru H. og Professoren og Adam ere fuldkommen restituerede, og saasnart jeg kan tænke mig, at der er kommet Ro og Vemodighed istedetfor
15 den stærke Sorg og Jammer, vil jeg vove paa at skrive hende til og takke hende for Bogen og for hendes venlige Forsvar.

Hvordan lever Du selv, min kjære Petrine? og de Tre? – Jeg takker Dig for den Hilsen, Du sendte mig med Lange. – Forleden
20 Dag blev jeg overrasket ved et tidligt Besøg af en ung Herre og Dame, som jeg ikke kjendte. Det var Jacob (Nielsen) Sidenius og lille Nicoline fra Værsløv. Hun er meget vakker og net, og det glædede mig at see hende saa rask; thi efter Beskrivelse havde jeg næsten troet, at hun saae sygelig ud. Hun ligner baade det Sideniske og Møllerske. – Jacob S. ligner sin Fader, saa det næ-
25 sten er comisk – som et ungt Portrait af Niels. – Nicoline var her kun eet Døgn med den Brünnickske Familie. – Knud har været her i Byen for en Maaned siden; han var rask og fortalte, at Alt stod vel hjemme hos ham. Du har vel hørt, at han tænker paa at kjøbe sig en Landeiendom, forlade Handelen og drage sig
30 tilbage paa sine Godser. Han nævnte blandt andet et Sted her i Sjælland.

I Forgaars blev Faders Gravmæle sendt tilskibs til Maribo. Det er en fiirkantet Sandsteensstøtte med et smukt Capitæl; paa
35 Midten er anbragt et hvidt Marmor-Basriliev af Bissen, som forestiller „den gode Hyrde“; under dette er Indskrivten sat, som

kun bestaaer i Navn, Stand, Fødsels- og Døds-Aar; thi Billedet taler tydeligt nok.

Jeg maa dog bemærke, at Din sidste Billet, der er dateret Mai d – 1844, blev mig først bragt d. 5te Juni af en Hr. Holck, som tilstod at have havt den længe. Hvad er det for Een? 5

Er det sandt, at Prof. Hauchs ene Øie er saaledes, at han maa underkaste sig en Operation? Det er jo ret, som al mulig Ulykke samlede sig paa een Gang omkring dem.

Hils Bothilde og Line og Hanne hver for sig fra mig og lad dem ikke reent glemme mig. Vil Du ogsaa bringe Prof. og Fru H. 10 mine venligste Hilsener; jeg tænker med Glæde paa de moersomme Timer, jeg tilbragte i deres Selskab i Vinter. Gid blot den uforsigtige (?) Reise paa aaben Vogn og i slet Veir ikke havde havt saa sørgelige Følger; thi *uforsigtigt* var det, og det sagde jeg ogsaa til Fru H. dengang. Vort Clima er ikke til at trodse. 15

Nu lev vel, kjæreste Søster Petrine! jeg vover ikke at bede Dig *skrive* mig til, men jeg tør jo nok bede Dig ikke at glemme Din altid hengivne, taknemlige Broder

Christian.

143. *Til Samfundet til den danske Literaturs Fremme.* 20

[*paategnet*: Modtaget 13de Novbr 1844 Gad]

Skjøndt jeg nu vel ikke med en nyere, dansk Forfatter vil yttre mig saa haabløst om vort Modersmaals Tilstand, som var det sin Opløsning og Undergang nær, saa kan jeg dog ikke ganske lukke Øinene for mange Slags Farer, der true dets Sundhed saa- 25 vel udenfor, som i dets eget Indre. Man kjæmper og strider for at hævde Sproget dets naturlige Rettigheder og for at værne om dets politiske Grændser; men Faa eller Ingen synes ret erkjende eller med Bekymring at agte paa den Svaghed, det nærer i sin indre Virksomhed, eller at have Øie for den Fordærv, som f. Ex. 30 slette Oversættelser og Dagblade, eensidig Uddannelse for de

Skrivende, fremmede Sprogs Smitte og desl. udsætte saavel Tale-
som Skriftsproget for.

Eet af de virksomste Midler til at modarbeide disse og lig-
nende Ulemper tykkes mig at være dette: at bringe *saadanne*
5 danske Skrifter i let Omløb og i Manges Hænder, hvis Sprogs
Reenhed, Riigdom og Fynd nødvendigt maa indeholde Modgift.

Blandt alle danske Bøger vil vel næppe findes Nogen mere
dansk end Anders Sørensen Wedels Oversættelse af Saxo's Dan-
marks Krønike. Som et fornuftigt og sundt tænkende Menneske
10 skrev han sin egen Tidsalders Sprog, uden at skrue det tilbage til
en fjern Oldtid, uden at lade det bibringe det Stænk af nogen
fremmed Farve. Hans Sprog er altsaa heelt og holdent, sundt og
naturligt, fuldt af Kraft og Eiendommelighed. – Vi eie Wedels
Saxo kun i tvende Udgaver, nemlig een fra Aaret 1575 og en
15 anden fra 1610, begge i Folio, begge besørgede ved Oversætteren
selv. Bogen er ikke senere optrykt og hører nu alt til Sjeldenhe-
derne. – Ikke at tale om, at det er en simpel Pligt at frelse en
Nationalskat, som et saadant Sprogværk unægtelig er, fra Un-
dergang, saa mener jeg tillige, at man, ved at gjøre en saadan
20 riig og sund Kundskabskilde, der nu kun er kjendt og øst af Faa,
tilgjængelig for Mængden, derved vilde lægge en god Steen til
den Dæmning, der skal gjenne for enhver Sproget truende For-
dærv. Jeg har derfor tænkt paa at ville foranledige og besørge en
ny Udgave af bemeldte Bog. – Formaae vi nu end ei, formedelst
25 vor Fattigdom, saaledes som det i Udlandet ofte er skeet, ved al
mulig typographisk Kunst og Overdaad indtil de mindste Enkelt-
heder at gjengive i tro og nøiagtige Afbildninger *de* litteraire
Sjeldenheder, der ogsaa hos os i een eller anden Henseende
betegne et mærkeligt Moment i Folkets Udviklingsgang, saa an-
seer jeg det dog ikke for umuligt ogsaa her ved Tilnærmelse at
30 forsøge noget Lignende. Erholde vi da end ei kostbare Facsimilia,
saa vil denne Omstændighed i det Mindste medføre *det* Gode, at
Skatten kan komme desflere tilhænde.

Efter forgjæves at have tilbudt saavel enkelte Boghandlere,
35 som ogsaa Boghandler-Foreningen i Kbhvn Forlaget af den nye

Udgave af Wedels Saxo, gjør jeg nu, hvad jeg maaskee strax burde have gjort. Jeg henvender mig til Samfundet til den danske Literaturs Fremme, det Samfund, indenfor hvis Omraade et Foretagende af denne Art vel nærmest synes at henhøre og hvis Virksomhed hidtil giver mig bedst grundet Haab om, at det i det 5 Mindste vil tage mit Tilbud: „paa Samfundets Forlag at besørge en ny Udgave af A. S. Wedels Saxo“, under kjærlig og alvorlig Overveielse.

Ærbødigst

Christian Winther. 10

144. *Til P. C. Stenersen Gad.*

13 Novbr 1844.

Kjære Hr. Doctor!

Vær ikke forundret over min lange Taushed. Jeg har ikke *nølet* – men hæsiteret og *dvælet* med at sende Dem hosfølgende 15 Blad og det af mange Grunde, hvis sande Jordbund er Mistillid til mig selv. Imidlertid har jeg nu sagt med Ulrich v. Hutten: „Ich hab's gewagt!“

Lunos Beregninger følge ogsaa hermed, skjøndt de vel ikke ere ganske, som de skulde være. 20

Om Bogens hele Indretning, om Biographien og øvrige Tillæg, om Honorar etc. har jeg i Forslaget Intet sagt; dette vil jo Alt først komme under Overveielse, hvis Samfundet troer at kunne indlade sig derpaa og med mig. Een af Dagene tager jeg mig den ærb. Frihed at komme til Dem. 25

Med Høiagtelse

Deres meget forbundne

Christian Winther.

145. *Til Christian Agerskov.*

11 Decbr 1844.

Kjære Agerskov!

Hvis jeg ikke bestandig havde sat en taabelig Forfængelighed
 5 i, under Eet at ville betale Dig den Sum, 300 Rdl, som Du for
 mere end 10 Aar siden i tre forskjellige Summer forstrakte mig
 med; saa vilde Du forlængst have havt Dine Penge. Men – jeg
 har aldrig kunnet opnaae at faae en saa stor og disponible Sum
 samlet. Heller ikke for Øieblikket er det mig muligt, end ikke
 10 med et Afdrag, at oprette lidt af det – Forsømte. Jeg beder Dig
 derfor at modtage indlagte Vexel, ved hvis Hjelp Du vel nok vil
 komme til Dine Penge; hvis Du ikke *kan* faae den anbragt eller
 ikke vil gaae den Vei, skal jeg af yderste Formue stræbe at faae
 Summen samlet; men *det* kan da ikke skee før hen i Jan. 1845.
 15 Naar jeg indfrier Vexelen – om tre Maaneder – seer jeg mig
 ogsaa istand til at betale Dig de ti Aars Renter.

Vær nu ikke vred for dette, men lad mig somsnarest faae en
 lille Underretning om, hvad Du beslutter.

Din meget taknemlige

C. W.

20

146. *Til P. C. Stenersen Gad.*

7 Febr. 1845.

Høistærede, kjære Hr. Doctor!

Da jeg slet ikke holder af at vide mine Breve eller desl. op-
 25 læste og kommenterede i Comiteer eller paa Generalforsamlinger,
 saa tillader jeg mig herved *aldeles privatim* at tilmelde Dem paa
 Opfordring, at de, *alene* fra min egen personlige Beskaffenhed
 hentede, Grunde, ifølge hvilke jeg ikke troede at kunne udføre
 den *Samfundet* af mig tilbudte Idee: at udgive Vedels Saxo, end-
 30 nu staa fast, og at jeg altsaa maa opgive al Deelagtighed i dette
 litteraire Foretagende. Ogsaa hvad Vedels Biographie angaaer,
 troer jeg, at De i Samfundets Midte vil finde Mænd, for hvem

dette Arbeide ligger bedre og nærmere, end for mig. Jeg vil blot nævne Dem Hr. I. Levin og Hr. Mag. Fr. Schiern, og beder Dem at vende Deres Opmærksomhed og Overtalelse til disse To. Det gjør mig ondt, ved denne Leilighed maaskee at kunne forekomme Dem vankelmodig og ængstelig; men jeg forsikkrer Dem, jeg 5 handler efter modent Overlæg.

Deres ærbødigst forbundne
Christian Winther.

147. Til P. C. Stenersen Gad.

19 Febr. 1845. 10

Efter megen Kamp med mig selv, er jeg dog tilsidst kommet til det Resultat, at det saavel for min, som især for Sagens Skyld er bedst, at Wedels Levnets Beskrivelse betroes til andre Hænder end mine. Jeg *maa* sige det, som det er, jeg *kan* ikke andet! Da jeg kjender mig selv saa nøie, saa veed jeg, hvor hindrende og 15 hemmende alene *den* Tanke er mig, medens jeg arbeider, at det, jeg foretager mig, er et *bestilt* Arbeide, en Forpligtelse, jeg har paataget mig, en Opgave, for hvis Løsning jeg skal staae til Ansvar. Og sammenstiller jeg mig endelig med de to Mænd, hvem De har nævnt mig som Suppleanter, saa føler og indseer jeg alt- 20 for vel, at jeg ikke kan udholde Sammenligningen, – at Arbeidets Tarv bedst vil fremmes ved at det overdrages til Een af disse og – at det fuldeligt fortjener den Opoffrelse, som virkelig i Grunden ligger i min Resignation; og denne vil jeg have anseet som min ringe Fortjeneste. 25

Mistyd nu ikke dette, kjære Hr. Doctor! og berøv mig ikke Deres Velvillie.

Med Hengivenhed og Høiagtelse
Christian Winther.

148. Til Julie Werliin.

17de Juni 1845

Fru Werliin!

Skjøndt De ikke har givet mig Tilladelse at skrive Dem til paa
 5 Deres Reise, saa har jeg dog udvirket mig Forlov hos Deres Fru
 Søster at maatte lægge et Par Linier i hendes Convolut. Jeg vil
 fatte mig kort, da Bladet er saa lille. – Fra Ida *kan* jeg hilse; jeg
 saae hende gaae forbi mit Vindue forleden Dag; hun saae rask
 ud og sprang lystigt afsted i sin hvide Blouse, fulgt af en gam-
 10 mel Fyr. – Deres Hund har jeg bragt i Kost hos Fru Monrad,
 hvor han af Børnene blev modtaget med Jubel. Magisteren der-
 imod skal ikke være ganske saa jublende over ham, da en saadan
 ung, lapset Hund er en daarlig Gartner i en nylig anlagt Have.
 Der har været Tale om – hører jeg – at han skulde bindes. Dette
 15 fortalte Fru Petersen mig. Hun befandt sig ret vel; kun torde hun
 ikke ret *gaae*, da hendes Been feilede – jeg veed ikke ret, hvad! –
 Her i Byen beskjeftiger man sig ikke med andet end den preusi-
 ske Konges høie – og de svenske og norske Studenters lave An-
 komst. Dog troer jeg, at de Sidste med Rette interessere den stør-
 20 re Mængde, og man bereder Logis, Befordringer, Fester, Gilder,
 Skuespil, Mad og Drikke for dem, og alle Poeter, der have eller
 bilde sig ind at have en Harpe, stemme og klimpre af alle Kræf-
 ter. Ogsaa Deres ærb. Tjener har faaet Opfordring til at qvæde,
 og jeg seer desværre ingen Udvei til at blive fri. Naar al denne
 25 Herlighed er overstaaet, skal jeg dog – enten jeg saa tør eller ei
 – sende Dem lidt Underretning derom, maaskee til Florents eller
 til Rom. – Da Deres Hr. Faders Reise ikke er *bestemt* planlagt,
 kan man jo neppe beregne, hvor et Brev kan træffe Dem. – Nu
 lev vel, moer Dem godt! Lærte De brav Italiensk af Hr. Torre? –
 30 Mine ærb. Hilsener til Deres Hr. Fader!

Forb. venskab.

C. Winther.

149. Til Julie Werliin.

Kbhvn 23 Jun. 1845.

Da jeg eengang har vovet at skrive Dem til, saa kan jeg gjøre det anden Gang, især da det endnu ikke er blevet mig forbudt. Jeg vil altsaa fortælle Dem, hvad her er passeret og agere Avis 5 for Dem. – Kongen af Preussen har været her og er reist, og har kun efterladt Minder hos dem, der have erholdt Ordener, Daaser og desl. – Secretair Sally, iblandt andre, er blevet Ridder af den røde Ørns Orden! – I Morges sendte Studenterne 3 Deputerede til Malmö, for at afhente de tre, med Upsalensere, Lundensere og 10 Nordmænd ladede Dampskibe hertil. Kl. 6^{1/2}, i det deiligste Veir, landede de ved Toldboden og droge tilligemed de Danske circa 1500 Mand stærke gjennem den uhyre Menneskemasse fra Toldboden med klingende Spil og 8 flyvende Faner (deels svenske, deels danske) over Kongens Nytorv, Holmens Canal, Amager 15 Torv, Vimmelskaftet, Nygade, Gammel Torv til Studiegaarden, hvor de, indladte, bleve consignerede til deres respective Quarterer. De danske Studenter bare paa Brystet en rød Plade med et Minervahoved i blaat Baand til Tegn, at de vare *Deeltagere; Bestyrerne*, 12 i Tallet, bare foruden en Cocarde med Nationalfar- 20 verne. Et vist Antal ere Værter, et andet Omvisere, Ciceroner, en stor Deel Embedsmænd og Borgere have ogsaa i denne Retning viist sig meget villige og virksomme. I Aften er Planen, at Gjesterne skulle være hos deres Verter eller i deres Selskab, og medens jeg sidder og skriver hører jeg ikke alene i min Bopæl, men 25 endog fra flere Steder i Nabolauget slet Sang og nordiske Hyl. Dette for i Dag; eftersom Festerne afløse hinanden skal jeg give Dem en sammentrængt Beretning; naar De engang kommer hjem, vil De kunne læse det Hele fuldstændigt i en heel Bog. – Deres Hund er kommet ind igjen fra Monrads, da han var en slet 30 Gartner. Han opholder sig nu i Bredgaden N° 194, hvor Jfr. Schreiber umager sig med hans Opdragelse. – Imorgen Tirsdag d. 24. skal Deres Søsters lille Pige christnes og i Daaben kaldes „Fanny“. – Lev vel, til videre! –

24. I Studenterforeningen er indrettet *frit* Table d'hôte for alle Svenske og Nordmænd. Een af Bade-Anstalterne giver dem *fri* Adgang. Alle Samlinger, Bibliotheker, Kirker, Museer etc. etc. staae dem aabne, saavel som de kongelige Slotte. (Nu bemærker
5 jeg først, at jeg forfalder til at skrive med dansk Skrift). I Thorvaldsens Museum blive de Fremmede i Dag Kl. 6 modtagne af et Chor af Kunstnere, hvorpaa Prof. Høyen holder dem en Prædiken. „*Han* kan jo tale for os Allesammen“ sagde C. Hansen, da han fortalte mig dette; thi jeg samler mine Efterretninger allevegne
10 ne fra. Endnu maa jeg bemærke, at medens Toget bevægede sig langsomt gennem Byen, regnede der hist og her Blomster og Krands ned paa dem. Een af mine Bekjendtere gik med en Upsalenser, der i Bredgaden greb en Rose i Flugten. – Hammerich holdt Velkomsttalen paa Nytoldbod, Sangen var af Ploug, Musik
15 af J. C. [ø: C. J.] Hansen. – I Aften er den store Sexa i Ridehuset. Dette er decoreret med Grønt fra Øverst til Nederst; ligefor den midterste Indgang er Talerstolen, bag hvilken en Pyramide af Blomster, som naaer til Hvælvingen, paa hver Side Bissens collossale Minerva og Apollo; rundt om ere Skjolde af forskjellig
20 Farve efter de tre Nationer, hvorpaa Nationernes levende og døde store Mænds Navne. – Lector Krieger holdt en Tale, Sangene havde Heiberg, Hertz, Chr. Molbech, Barfoed, Hauch og Holst skrevet; to store Musikchor udførte Alleslags, og af Mad- og Drikkevare har der været en utallig Skare. Kl. er nu 12, men
25 *den* Stads ender sagtens ikke saa snart. – Imorgen skulle de med det skandinaviske Selskab ud i Dyrehaven og affores paa Sletten ved Eremitagen, hvis Gud og Veiret ville. Dertil har man ogsaa indbudet 50 Bønder og 12 Matroser; saa at Selskabet ret vil blive gemytlig blandet. – *Damer* derimod sees intetsteds indbudne.
30 Det ærgrer mig. Nu god Nat! Hvor sover De idag? i Prag? i Wien? Dette sender jeg til Florents.

25. *Jun.* Jeg kommer i dette Øieblik (Kl. 1^{1/2}) fra Deres Søster, Fru Petersen; men jeg fik ikke talt et Ord med hende, da hun klædte sig paa for i Selskab med Petersen, Monrad, Fru M.
35 og Georg Aagaard at dampe ud til Dyrehaven for at see paa

Skandinaverne i det Grønne. Alle vare raske og glade; jeg var der kun et Minut. – Igaar Aftes ved Sexaen blev der holdt Taler af Krieger, Hammerich, Poulsen, Tryde, Lehmann, Monrad, Høyen etc. og af 4 Svenske og 1 Nordmand. – Idag kjørte hele det skandinaviske Selskab og *Gjesterne* paa utallige – 150 – 5 Vogne ud til Skovs i en temmelig stærk Regn; nu derimod klarer det stærkt, og Regnen vil have været en Velgjerning meer. Det lader til, at Vorherre ynder den skandinaviske Idee (Fortsættelsen følger).

26. Jun. Naar Man har været 3 Uger borte fra sit Hjem, saa 10 troer Man sædvanlig, at Alt er forandret eller i det Mindste, at der er passeret en heel Deel; og det er dog sjelden Tilfældet. Vi have Svenskerne her endnu og beholde dem til paa Løverdag d. 28de. – Prof. Theol. *Hohlenberg*, Conferentsraad *Lund* og Etatsraad, Professor *Becker* ere døde; den Sidste var meget gammel, 15 de to Første meget elendige af een og samme Svagelighed. –

Jeg venter naturligviis med megen Længsel engang at faae et lille Svar fra Dem; ikke sandt, jeg tør nok haabe det? Det vilde være mig en stor Glæde. Af Deres Brev til Fru Petersen hører jeg, at De og Deres Hr. Fader befinde Dem vel og moere dem 20 godt. – Endnu har jeg ikke været istand til at finde et Logis, der var passende for Dem, end ikke en Tilmærmelse til det, De attraaer; og nu er snart Terminen udløben. Hvad skulle vi gribe til?

Igaar vare de fremmede Studenter i Dyrehaven med det skandinaviske Selskab. Paa 150 Vogne kjørte Toget til Frederiksdal, 25 Lyngby, og Eremitagen; her opstillede de sig og marcherede Arm i Arm med de danske Herrer ind i Skoven, hvor der paa en Plaine var udspændt et Telt over et Middagsbord for 1200 Personer. Der blev holdt Taler af Clausen, Grundtvig, Lehmann, Monrad og Laurids Skau, hvem de bare i Triumph, og af en 30 Svensker og en Nordmand. To Sange af Grundtvig og een af en Pseudonym. – Iaften have de havt fri Raadighed over det kongl. Theater, hvor man har spillet Barselstuen af Holberg og Torea-doren for dem. – Etatsraad Oehlenschlaeger er kommet hjem fra sit Korstog. Ved den preuiske Konges Nærværelse her skrev han 35

et tydsk Digt, som han lod trykke i den Berlingske Tidende, og som er noget af det Elendigste og Vanvittigste, man kun kan tænke sig. Tillige har han nu ladet det af Theaterdirectionen forkastede Lystspil trykke: „Gjenfærdet paa Herlufsholm“; jeg har
5 ikke læst det, og endnu har jeg Ingen truffet, som kjender det. – Dog – han var nok alt kommet, førend De og Deres Hr. Fader tiltraadte Reisen? – Iaftes ved Forestillingen fremsagde Fru Heiberg en Prolog af Oehlenschlæger. Den var simpel og ret smuk; jeg har i Aftes læst den; thi, ligesaalidt som ved nogen af de
10 øvrige Fester, saa var jeg heller ikke i Theatret. – I Eftermiddags i det deiligste Sommerveir droge de 3 Nationers Studenter ud til Frederiksberg, hvor Svenskere og Nordmænd bragte Oehlenschlæger en høitidelig og smuk Hilsen i Tale og Sang. Han svarede dem meget bevæget, og, som der fortælles, meget smukt.
15 Derfra droge de med Sang til Tivoli, som i Aften er dem *frit* aabent; Alle andre maa derimod betale 3 R , hvorved Agenten og Actionærerne nok kunne staae sig, da der skal være solgt over 30,000 Billetter, hvis det er sandt. Tivoli er paa det brillianteste udstyret og jeg sidder her og kan høre Kanonslagene. Der vil
20 blive sunget, drukket og lusteret til den lyse Morgen. Kl. 12 imorgen samles de paa Studiegaarden og drage i Procession gennem Staden til Havnen, hvor der tages Afsked; herpaa gaae de ombord og – saa har den Stads varet længst. – I Theatret beværetede Conditorerne Mini og Gianelli de Fremmede *frit*, og selv
25 Barbererne i Byen have ikke villet tage Betaling for Skjægskrabning! – Den utallige Mængde Sange, Prædikener og en fuldstændig Beskrivelse af det Hele vil De herhjemme nok faae at læse; thi der bliver jo naturligviis gjort en stor Bog deraf, der vil udkomme baade paa dansk, svensk og norsk.
30 29. Jun. Svenskerne have, som alle Fremmede, gjort megen Lykke hos Damerne i Kbhvn, og da disse ikke vare indbudne til nogen af de foregaaende Festligheder, saa toge de deres Opreisning i Tivoli i Fredags Aftes, hvor en stor Mængde Familier og circa 300 *Damer* forbleve til Kl. 3 om Morgen. De svenske
35 herrer og gode Mænd omgikkes ret gemytligt ugeneert med dem

(og det var Damer af *god* Familie) toge dem om Livet, *bar* dem i Tummelen op i Carrouselbanens Vogne, satte sig hos dem der og *underholdt* dem paa det angennemste! Damerne have vel tænkt med H. Heine: „Aa, de reise imorgen!“ – Grosserer Puggaard og A. Hage opførte sig uanstændigt i en *Forsamling* i Ti- 5 voli, hvor de ingen Adgang havde til, og bleve udviiste. – Hother Hages og Monrads Taler due ikke, hvilket især undrer mig hos den Sidste. Lehmanns Tale var affecteert. – En Fane med tre Løver og en Vise af Ploug bleve suppresserede af Politiet, som ellers forresten lod Skandinavismen have saa stort Spillerum den 10 ønskede. Her var Sang paa Gader og Stræder Nat og Dag. – Instructeur Nielsen havde med Directionens Bifald ansat til Opførelse *Sanders Niels Ebbesen*; men det er blevet ham formeent af Regjeringen! – Heibergs „*Pottemager Walter*“ gik igaar Aftes over Scenen, og det intelligente, unge Kbhvn gav sig til at hysse 15 og pibe paa de smukkeste Steder. Tivolinattens Dunster stode dem nok endnu i Hovedet. – Nu er her roligt igjen; Alle ere reiste. – Men Hr. Ploug vil nok, formedelst sit Despotie og raae Opførelse, faae en haard Efterdyst. Disse Herrer Liberale ere de værste Tyranner; og det vilde vist see underligt ud med *Frihe-* 20 *den*, hvis vi fik en raa Kong Ploug eller en fade forfængelig Kong Lehmann eller en – Kong Monrad! – Det kunde ellers jo være ret artigt for Dem, min naadige Frue! at faae en Konge til Svoger eller en Svoger til Konge! –

30. Jun. Som jeg nu først erfarer, har der Natten mellem Fre- 25 dag og Løverdag staaet et stort Slag ved Vesterports Vagt. Medens Festen var i Tivoli, vilde en Deel Pøbel, slet- og velklædt, fra Volden betragte Illuminationen og Fyrværkeriet. Skiltvagten forbød dem, som han *skal*, at træde op paa Brystværnet; og – som det altid gaaer – Ingen vilde vige; Mandskab blev hentet fra 30 Vagten, men Mængden kastede dem ned i Kirsebærgangen, hvor de laae og rodede efter Zschaco'er, Geværer etc., hvorpaa det danske Folk slog Ruderne ind i Vagten, og lod sig først bringe til Ro ved Husarer og Politie, som deres Tapperhed ikke kunde modstaae. Det er dog ellers et tappert Folk, det Danske! – En 35

Deel Mennesker, siges der, er bragt paa Hospitalet, – og alle Vagtens Ruder bleve endnu samme Nat indsatte. Soldaterne vare grædefærdige! – Jeg fortæller Dem alle disse Details, for at De, ved at læse disse Linier, ret maa føle Dem hjemme. – Desværre
 5 har jeg ikke fundet noget nyt Logis til Dem; og nu er St. Hansdag forbi. Jeg haaber, at De troer, Fru Werliin! at jeg har gjort mig al mulig Umage og ikke sparet paa at studere Avisen og at bruge mine Been. Jeg vil conferere med Deres Svoger, Petersen, om der ikke skulde endnu være en Udvei.

10 1ste Juli. Gaars-Avisen meddeler en heel Hob Udnævnelser og Decorationer i Anledning af Landsmoderens høie Fødselsdag. Blandt disse: Bræstrup *Conferentsraad*, Molbech, Sibbern, Inge-
 mann *Etatsraader*, Hauch, David og Abrahams *Riddere*. – Dampskibet Caroline Amalie løb paa et Skjær forleden Dag ved
 15 Agersø i store Belt og – sank. Passagerer og Gods blev reddet. – Det vigtigste af hvad her er passeret til Dato, har jeg saaledes omtrentlig optegnet Dem. Hvis jeg kunde faae at vide, om De ønsker mere, skulde Fortsættelsen følge. Imidlertid ønsker jeg Dem og Deres Hr. Fader al mulig Glæde og Moro, item en god
 20 Helsen. –

Ærbødigst, venskab.

Christian Winther.

150. Til Julie Werliin.

Kbhvn 3 Juli 1845.

25 Her har De mig igjen, min naadige Frue! Uagtet jeg slet ikke veed, om De har erholdt mine to forrige Breve, – det Ene adresseret til Wien, det Andet til Firenze, – saa bliver jeg dog ved. Dette skal – om Gud vil – finde Dem i Rom, hvis ikke Sygdom, Pestilenz, Lopper, Tiggere, Røvere (der endogsaa grassere i
 30 Byen, hvor Paven bor) have taget Dem og Deres Hr Fader bort fra os. – Nu til vor Byes Nyheder. – Skandinavismens Feber er nu ovre, men, som efter enhver Nerveanspændelse, er der nu paafolgt en Slappelse. Ordsproget siger: „Efter den søde Kløe

kommer den sure Svie!“ – Dagen efter Nordmændenes og Svenskernes Afreise bekjendtgjordes 4 Domfældelser over Giødwad, ifølge hvilke han idømmes en Mulct af circa 900 Rbd og 7 Aars Censur. Man taler om, at han vil afbøde Mulcterne med Kroppen d.v.s. sidde i Fængsel. – Tre af de vigtigste Talere ved de skandinaviske Sammenkomster, nemlig Lehmann, Poulsen og Helweg, have i Dag været stævnedes paa Politikammeret for at afgive Erklæring foreløbigt angaaende de af dem afholdte Taler; og, som der fortælles, skal der lægges Sag an imod dem.

Aviserne fortælle, at Røvere husere slemt i og om Byen Rom. 10 At jeg er ængstelig for Dem, kan De vel ikke undre Dem over. Jeg kjender dette pjaltede Land, denne usle Regjering og dette kjeltringagtige Folk til Bunds. Og de ere Kjeltringer baade Høie og Lave. Det vilde være en smuk Historie, dersom De, som Gidsel, blev ført ind mellem Bjergene! Hvad synes De? – Hr. Brammer, som blev Biskop i Lolland efter min Fader, er nu forflyttet til Aarhus. Hvem der skal være hans Eftermand paa Lolland, det vides ikke endnu. – Dr. C. Weis er efter sin Fader udnævnt til Districts- og Hospitalslæge i Aarhus. –

4 Juli. Cancelliet har beordret Generalfiscalen til at tiltale 20 Cand. Poulsen, Pastor Helweg og Advocat Lehmann for de af dem holdte Taler; Collegiet har tillige *suspenderet* Sidstnævnte fra sit Embede som Advocat. – Storhertugen af Meckelnburg-Schwerin besøger os i denne Tid, hvilket jo er os Alle til stor Glæde! – Prof. Høyen havde i en Tale om „Kunstens Eenhed i 25 Norden“ omtalt Nordmanden *Dahl*, Svenskeren *Sergell* og *Thorwaldsen* i Relation til hinanden. Den Berlingske havde af denne Tale leveret et urigtigt Referat. Paa Grund af *dette* har Fru Abildgaard, som ikke er Høyens Veninde, ligesaa lidt som han er hendes Ven, fundet sig foranlediget til at overfalde Høyen i 30 Adresseavisen med Grovheder og Spydigheder, hvorhos hun heller ikke levner den hele nulevende Kunst og Kunststræben Ære for 2 β. Madammen har den fixe Idee, at hendes afdøde Mand var det Største, Verden har haft at opvise i Kunsten, og hader nu Alt andet. Hun gaer formodentlig i Barndom. – Vi 35

have der det deiligste Veir og en ypperlig Varme; omtr. 20° i Skyggen. Det kan jeg lide! – Gid jeg vidste, hvordan De og Deres Hr. Fader have det; og hvor De nu færdes! Tag Dem iagt i denne Hede, som De formodentlig ogsaa frister, hvor De er; for-
 5 kjøl Dem ikke og spiiis ikke for megen Frugt. Det *kan* dræbe. *Iis* derimod er et Præservativ.

Den 8. Juli. De svenske og norske Aviser vrimle af Glædesyttringer og Jubel over den Modtagelse, som her er blevet de unge Sønner af Svea og Nor tildel. Den var i sit Slags ogsaa
 10 virkelig i en stor Stil, og har kostet mange Penge. Det vil i lang Tid svie til de unge Studenters Kasse, og jeg har hørt et Par Boghandlere jamre sig over, at de ikke kunne faae deres Regninger salderede. – Nu, da De vel alt er paa italiensk Jordbund, vil De vel ogsaa have bemærket, om De har havt nogen Nytte af
 15 vore Studier. Jeg haaber dog! Fortæl os lidt derom, naar De skriver til Deres Søster; thi *jeg* tør vel neppe gjøre mig Haab om et Brev fra Deres Haand; – det vilde ellers glæde mig uendeligt. – Nu lev vel! Vorherre holde sin Haand over Dem og Deres Hr. Fader! Det er mig ganske uhyggeligt at vide *Dem* omringet af
 20 alle disse interessante Kjeltringer! Lev vel!

Deres ærb. Tjener
 Christian Winther.

151. *Til Julie Werliin.*

12 Juli 1845

25 Er De i Neapel? er De i Rom? Jeg har ingen ret Forestilling derom. Imidlertid vil Deres Søster nu skrive til Rom, og har tilladt mig at lægge denne Seddel indeni. – Vor allernaadigste Konge har i disse Dage havt et lille halv-apoplectisk Anfald; han er blevet aareladt to Gange og har havt Iglers. Det har varet i to
 30 Dage, og endnu er han ikke ret rask; han var ikke engang paa Skydebanen idag, hvorfor ogsaa Veiret var slet. Det er i Grunden en egen Følelse at vide ham syg og maaskee nær Døden; thi

man kan ikke vide, hvilke uhyggelige Tider, der vilde paafølge efter hans Bortgang. – Dog troer jeg neppe at Lehmann vilde blive Dictator eller Keiser; thi han har i den senere Tid virkelig tabt meget af sin Popularitet. Maaskee da Touren kunde komme til Deres Hr. Svoger eller til Hother Hage eller Puggaard eller den gamle *ærværdige* Drewsen. – Jeg saae i Aftes Clavigo, hvori Nielsen, Madame N., Fru Heiberg og Wiehe (Carlos) især udmærkede sig. Holst var en slet, en ussel Clavigo. Da Teppet faldt for det temmelig velfyldte Huus, gav en Deel af det unge Danmark sig til at hysse. De tog sig ret comisk ud, især da Jomfru Nielsen strax efter blev *modtaget*. Stykket gjorde forresten *megen* Virkning, og mig var det en udsøgt Nydelse, som jeg ikke længe har havt. Derefter saae jeg anden Gang den lille nydelige Scene: „Ulla skal paa Bal“, der atter gjorde stormende Lykke og fortjente det fuldelt. Conf. Collin sad hos Fru Gyllembourg; men da han efter Tragoedien forlod Huset, tog jeg hans Plads og fik en venlig, lang Samtale med den fortræffelige Frue, som jeg altsaa kan hilse fra. Jeg erindrede hende om hendes Løfte, og maaskee vil hun sende et Par Linier til Dem. – Gamle Conferentsraad Hansen og Etatsraad Thaarup ere døde; vi døde temmelig flittigt herhjemme. Lad mig see, at De *lever*, histude hvor De er; det skal glæde mig særdeles at høre. – I Eftermiddag har Advocat Buntzen havt Bryllup; jeg saae en Mængde nysgjerrige Damer ile til Frue Kirke, hvor Vielsen gik for sig, da jeg gik min sædvanlige Spadseretour til Frederiksberg. – Det vil vist gjøre Dem ondt at erfare, at Pastor Nielsen ikke bliver Cappellan for Helliggeistes Kirke; hvem der er den Lykkelige, veed jeg ikke endnu. Dette har jeg fra Pastor Spang. – Vi have faaet to smaa Dampbaade-Unger, som løbe 4–5 Gange om Dagen til Klampenborg. De hedde William og Emma. – Nu vil jeg sige Dem Farvel for denne Gang og ønske Dem og Deres Hr. Fader god Helsen og en fremdeles lykkelig Reise.

Deres forb.

Christian Winther.

152. Til Julie Werliin.

Kbhvn 1ste Septbr. 1845.

Jeg takker Dem ret hjerteligt, Fru W.! for Deres Brev, dat.
 15 Aug. Rom, hvilket jeg først igaar, Søndag Eftermiddag i
 5 Frederiksberg Allée modtog af Hr. Muurmester Berliin; det var
 ankommet to Dage før; men B., som vilde levere mig det i
 egne Hænder, havde ikke lagt det i min Brevkasse. – Gud være
 lovet og priset at baade De og Deres Hr. Fader nu befinde dem
 taaleligt. Gid nu Opholdet i Frascati og Albano og Reisen maa
 10 ganske have restaureret dem Begge! – Erindrer De, hvor ofte
 jeg forudsagde Dem, at de Begge vilde blive syge? Jeg faaer dog
 altid Ret; er det ikke fortvivlet? Dog især i *dette* Tilfælde vilde
 jeg nok havt Uret, uden at beklage mig. Men – Gud skee Lov,
 nu er Prøvelsen, vil jeg haabe, ganske forbi! – Deres lille Ida
 15 har jeg seet idag. Hun befinder sig ret vel; kun har hun en lille
 Buldenhed paa den sin ene Fod, men som ikke har stort at
 betyde, efter Lægens Forsikkring. Hendes Lærer, Hr. Utterdahl
 har forlængst begyndt at læse med hende, men Hr. Kuhlau har
 endnu ikke efter Ferien meldt sig. Hendes Oncle og Tante, der
 20 tage sig af hende med *al mulig Kjærlighed og Omhu*, ere ogsaa
 ret vel tilfredse med hende. Hun spadserer *hver* Dag en god
 Tour, og følger altid med, naar der kjøres ud. – I Onsdags tog
 jeg deels til Søes deels tilfods ud til Fru Monrad. Westengaards
 havde netop Dagen før forladt hende. Hun selv var den Dag
 25 *taalelig* rask, og spadserede en lang Vei med mig; men Børnene
 havde Begge en Art uregelmæssig Feber. Ada laae paa Sophaen,
 men Drengen gik oppe. Han er forresten kommet sig godt i
 Sommer, og drømmer, taler og digter idelig Viser om sin Gud-
 moder. – Petersens befinde sig alle vel; jeg saa dem idag. De
 30 havde igaar besøgt Fru M. men fundet hende lidende. Gud holde
 sin Haand over hende! – Saavidt jeg ved, lever Deres Hund i
 høieste Velgaaende. – Kongen er paa Reiser, men Dronningen er
her. Man mener, at K. vil tage alvorlige Forholdsregler mod

Schlesvigholsteinernes Anmasselser, der – med begge hans Svogre og Dr. i Spidsen – begynde at drive det for galt. Men jeg troer ikke paa Kraftyttringer fra *den Side*, før jeg seer dem. Han er

en . – Heibergs ere paa Sølyst hos Suhrs, hvor Fruen

drikker Vand, eller bilder i det Mindste Theaterdirectionen ind, ⁵ at hun gjør det, for at kunne være fri i Septbr. – Fru Gyllembourg er her i Byen og befinder sig meget vel; jeg kan hilse fra hende. – Pettoletti er gaaet fra Forstanden, og hans Theater indlemmet i Tivoli, for hvis Actier man en Tid havde nogen Frygt; denne er dog nok nu hævet. – Oberstlieutenant Fibiger ¹⁰ er i disse Dage blevet forlovet med en Frøken Halling, der ikke er ung, men har mange Penge. Det blev altsaa ikke Frøken Larsen. – Jeg sender dette Brev til Mailand, hvorhen det, efter min Beregning ifølge Deres Opgivende, vil ankomme før De. Som jeg til min Glæde hører, skal der jo være foregaaet en god ¹⁵ Forandring med Deres Søster, Josephines, Tilstand. – Gid den maa være af Varighed. – Hils Deres gode Hr. Fader mange Gange fra mig, siig ham at jeg tidt har tænkt paa ham, og at jeg ret længes efter engang igjen at sidde hos ham i hans Sopha og føre en gemytlig Aftenpassiar. Det er da et Ønske, som jeg ²⁰ haaber ikke skal glippe. – Lev vel, Fru W.! vær forsigtig paa den øvrige Reise, og gid De ret maa faae megen Trøst og Glæde af Besøget paa den sidste Station, før De naaer Kbhvn. Ingen kan ønske Dem dette inderligere end

Deres ærb. hengivne ²⁵
Christian Winther.

153. Til Julie Werliin.

17 Septbr. 1845.

S. T. Fru Julie Werliin.

Som jeg erfarer, har De allerede igjen passeret Alperne og er ³⁰ vel alt, medens jeg skriver dette, paa eller ved Rhinen. Det var

da – som der staaer i Comoedien – Pokker til Spring af et Bryggerkar! Hvortil denne Hast? De maae have undgaaet meget Smukt. Men imidlertid tyder dette Hastværk paa, at De Begge nu maae befinde Dem vel og at De længes efter Hjemmet; og
5 det kan jeg ikke dadle. – Hvor jeg har været ængstelig for Dem Begge, da jeg erfarede Deres Hr. Faders Sygdom i Rom. Jeg havde – som en Ulykkes-fugl – forudsagt, hvorledes det vilde gaae; men Sligt bliver ikke troet, før man har den bittre Er-faringstro i Hænde. Gud være lovet, at det er gaaet endda saa
10 godt. – Gid De nu ved Deres Hjemkomst maa finde *Alt* efter Ønske, saavel i Kiel og Aarhus som i Bredgaden og Stuediestræde. – Pettolettis eller rettere Casortis Theater, som jeg næsten hver Dag passerer forbi, er nu tildeels forsvundet. Jeg har betragtet det Hele med en Slags Veemod, da jeg der har
15 moeret mig saa mange Gange i mit Liv. – Hr. Berlin lader rive ned, en Mængde Bygningsmateriale er opstablet, Træerne omhugges og af Stammerne sauges Planker. Snart vil der altsaa staae to nye Steder, hvori nye Beboere ville leve og lide, som Alle vi andre; men her vil vist ikke nogensinde meer blive *leet*
20 saa meget for Fremtiden paa den Plads, som der er blevet leet i de sidste Halvhundrede Aar. Det er Skade; Latteren udryddes meer og meer; – men her er da heller ikke Meget at lee ad; Menneskene bære sig vel galt ad, men det er snarere til at ærgre sig over eller til at græde ved. –

25 Her passerer slet intet Nyt. Veed De, at Capt. Tscherning har giftet sig med en Cousine, Fr. Lützow? fordi, som han flegmatisk siger, han syntes det kunde være *ret godt* for dem Begge. – Kammerraad Ehlers, en Nærbeslægtet af Collin, har forlovet sig med Fr. Charlotte Hvidt. – Petersens befinde sig
30 overmaade vel. Fru Monrad derimod er svagelig; hun er med hele sit Huus fløttet ind til Byen. Jeg kunde næsten have Lyst til at leie deres Sommerleilighed for i Vinter; det blev en sand Eremitage. – Lille Ida er nu i fuldt Arbeide igjen med sine Lærere. Hun er rask og hendes Fod, som en kort Tid var daarlig,
35 er nu næsten kommet sig. Hun har det overmaade godt hos

Deres Søster, som De nok kan vide, hvor hun behandles med saa megen Kjærlighed og Sindighed. – Hils Deres Hr. Fader fra mig, og siig ham, at jeg ret længes efter at sidde i hans Sopha hos ham og faae en gemytlig Aftenpassiar igjen. Det er nu *vel* længe siden! – Kongen kommer i Dag fra Holstein; han har 5 ikke været paa Augustenborg til Sølvbryllup; der maa altsaa være en Spænding mellem dem. Gid den vilde *briste!* – Kronprindsessen er endnu ikke kommet hjem, og man venter hende ikke saa snart. Ingen veed Grunden. – Pastor Nielsen og hans Kone besøge i denne Tid en Grev Rantzau i Jylland, der gjerne 10 vilde have N. til sin Sognepræst; og N. var meget uklog, hvis han ikke griber til med begge Hænder. Hvad for Fordringer kan et saa daarligt Subject, som han er, vel ellers gjøre. – Om jeg end ikke staaer paa Toldboden og svinger med Hatten og raaber Hurra, naar De og Deres Hr. Fader ankomme, saa haaber jeg, 15 at De troer, at jeg gjerne vilde gjøre det. – Jeg glæder mig inderligt til at see Dem Begge igjen. Lev vel!

Deres ærb. forb.

Christian Winther.

154. Til B. S. Ingemann.

20

16 Febr. 1846.

Jeg har stadig gaet i den Formening, at jeg kjendte Dem, Hr. Etatsraad! næsten ligesaa godt, som min Broder, Poul Møller, kjendte Dem. Det er naturligviis en Følge af *hans* Meddelelse og af *min* Fortrolighed med Deres Skrifter. Nu derimod, da jeg har 25 en Anledning til personlig at henvende mig til D. H., opdager jeg, ved nøiere at tænke mig om, at jeg i mit hele Liv maaskee kun een eller to Gange har havt den Ære at tale med Dem, og *det* endog meget flygtigt. Tilgiv derfor, hvis jeg desuagtet frembærer Dem mit Andragende som til en ældre Bekjendt. Sagen er, 30 uden videre Indledning, denne:

Under den Forudsætning og i det Haab, at det maatte lykkes mig hos *enkelte* af de danske Digtere at erholde *kraftig* Bistand, tilbød jeg for en Maaned siden Boghandler Reitzel paa hans Forlag i Foraaret at ville udgive en Samling af *Poesier* af Flere, 5 en Bog, der skulde, saa at sige, aabne Sommeren, ligesom Nyt-aarsgaverne Aaret. Da R. ansaae Foretagendet for fordeelagtigt og Tiden for gunstig, gik han meget ivrig og beredvillig ind paa min Plan og lovede mig sin Medvirken. Af Dhrr. Oehlenschläger, Heiberg og Hertz har jeg alt faaet et bestemt Tilsagn om 10 Bidrag til Samlingen; Paludan-Müller kunde kun give mig et betinget Løfte, da anden Deel af hans Adam Homo tager alle hans Kræfter i Beslag. Nu staaer det altsaa tilbage for mig, hvis det kunde lykkes mig, at bevæge Hr. Professor Hauch, til hvem jeg i Dag har skrevet, og D. H. til ogsaa at række mig en – rund 15 Haand. Jeg har med Overlæg og af gode Grunde indskrænket mig til et saa lille Antal, – Tallet gjør jo vel intet til Sagen? – og det vilde derfor volde mig saameget større Sorg, hvis jeg skulde i Deres Person savne Een af dem, som jeg fra Skolebænken af har fulgt og holdt af. I Haab om, at jeg ikke ganske 20 forgyeves har suppliceret, og at D. H. vil tage min ærbødige Anmodning under Overveielse, tillader jeg mig at bemærke, at Trykningen af Bogen, saafremt den bliver til, maatte tage sin Begyndelse senest i Slutningen af Marts Maaned.

Hvilken saa Deres Beslutning bliver, beder jeg Dem at tilgive 25 og bære over med mit Tiggeri. Jeg har aldrig forsøgt det før, og troede ikke, at det var saa svært.

Fra Ludv. Bødtcher, hvem jeg rigtignok kun yderst sjelden træffer sammen med, *kan* jeg dog sende D. H. en Hilsen; han lever *her* aldeles som i den „evige Stad“, kun under lidt for- 30 andre Former.

Jeg beder Dem modtage Forsikringen om min Høiagtelse og Taknemlighed for al den Glæde og Opløftelse, som De saa rigeligt har skjenket ogsaa mig.

Deres ærbødige
Christian Winther.

Velbaarne Herr Prof. C. Winther.

Tag ikke ilde op, at De først nu modtager Svar paa Deres Brev, men Skylden er heller ikke ganske min, eftersom Rector Bojesen 5 lod nogle Dage efter sin Hiemkomst hengaae, før jeg fik Brevet. – Der er kun saare faa, i hvis Hænder jeg hellere vilde overgive mine poetiske Productioner end i Deres; for Øieblikket har jeg dog virkelig Intet liggende, som jeg anseer for saa godt, at jeg vil byde Dem det; nogle henkastede Grundtanker har jeg dog, 10 hvoraf lyriske Digte, naar Musen vil skienke sit Bifald dertil, kunde opstaae. Hvis De nu vil give mig nogen Tid, saa tænker jeg at kunne udarbeide en eller anden af disse Planer; før midt i næste Maaned vil jeg dog neppe kunne komme dertil, men efter Deres Plan maa det vel ogsaa være tids nok. – Det glæder mig 15 naturligviis, at nogle af de Digte, der findes i Slottet ved Rhinen, har behaget Dem; men De behøver derfor ikke at være misfornøiet med Dem selv; tværtimod mener jeg, at Vægtskaalen i denne Henseende holder til Deres Side. Jeg har vel ikke andet end et Slags Talent i den lyriske Retning, og er der virkelig nogle 20 genielske Funker i mig, saa mener jeg, at den Flugt, hvori de gaae, ligger udenfor den lyriske Sphære. – Med Ingemann har jeg talt; han er meget tilbøielig til at meddele Dem Bidrag, naar kun Aanden vil komme over ham; dog derom vil han vel skrive Dem selv. – Det gaaer mig og min Kone virkelig til Hierte af 25 Deres Brev at mærke, at Grundstemningen i Deres Inderste er saa yderst melancholsk. Med Deres usædvanlige aandelige Gaver og med Deres hele Væsen og Character mener jeg, at man ikke kan staae saa langt uden for den Kreds, hvorpaa Fru Fortuna kaster sine Blikke, at man nogensinde behøver at fortvivle. 30 Mænd, som De, bære jo deres sande Lykke i deres eget Bryst og i den Verden, de deraf ere i Stand til at fremtrylle. Det er vel sandt, „at Melancholie danner Grundstemningen hos de fleste virkelige Digtere“, og „at den uden Tvivl er nødvendig, for at deres Productioner skulle faae den rette Folie“; men jo 35

mørkere Natten er, deslysere glimte Stierne, og desmere drages Tanken opad og hiemad mod det skjulte Land, hvorfra Sangen strømmer, og hvortil Veien gaaer; al vor Melancholie er kun en forklædt Hiemvee, med andre Ord den er et Vidnesbyrd
 5 om, at vi virkelig besidde et saligt Hiem, hvortil vi tilsidst skulle vende tilbage, og hvor vi alle skulle samles. – Poesie, Philosophie og Religion stemme saaledes i deres inderste Centrum overeens. – Den Kielske Sag har kun havt den Indflydelse paa mig, at jeg derved er kommen til at forstaae noget Islandsk
 10 og til at sætte mig ind i den svenske Literatur; da Illusionernes Tid for mig er forbi, saa venter jeg mig, efter nøiere at have seet, hvorledes Alt hos os gaaer, ikke stort mere deraf. Kongen har vel givet mig et Slags Haab om Ansættelse, som jeg engang tog for et halvt Løfte, men nu troer jeg ikke mere derpaa. – Sorø
 15 er ligesom Dantes Helvede, det holder fast paa dem, som det har faaet fat paa, og naar man har været saa længe i den infernalske Sump som jeg, saa er der neppe Befrielse at vente. – Jeg skal leve og døe i Ravnekrog, hvilket Ord jo, som Heiberg synes at mene i sin Siæl efter Døden, omtrent er eensbetydende med
 20 Helvede. – Min Kone hilser Dem paa det venligste, ogsaa mine Børn, der meget godt kiende Deres Digte, bede at hilse. –

Bestandig Deres trofast hengivne

J. C. Hauch.

156. *Fra B. S. Ingemann.*

25

Sorø d. 9ende Marts 1846.

Meget ærede Hr. Professor!

Jeg sprang meget hellere Titulaturen over og henvendte mig lige til Digteren, som jeg rigtignok kjender meget længer og føler mig i et ganske andet Forhold til end til Professoren –
 30 men Formen maa dog ogsaa have sin Ret. Det er besynderligt nok, at vi i det ydre Liv ere blevne staaende saa fjærnt og frem-

mede for hinanden, da der dog var en Tid, hvori jeg næsten daglig saae Poul Møller. Den Velvillie, hvormed De fornyer det personlige Bekjendtskab med mig paa anden Haand i Deres Brev, har jeg glædet mig over, og jeg har kun opsat at skrive Dem til, for mueligen tillige at kunne sende Dem et eller andet Bidrag til den paatænkte Foraarsgave. I det sidste Bind af mine Samlede Skrifter har jeg nylig udgivet Alt, hvad jeg havde liggende af utrykte lyriske Sager; jeg er nu derhos bleven gammel og doven eller paa en Maade gaaet over til Pouls Anskuelse af det poetiske Liv som ingenlunde afhængigt af Blæk og Pen og Bogtrykker-presser, medens jeg nu ofte nøjes med at lade de poetiske Ideer og Stemninger passere mig uden at bekymre mig om at fastholde dem i nogensomhelst Form. At vor gode Poul saaledes *levede* største Delen af sin Poesi op, har De vist ligesaa godt bemærket som jeg, og, da jeg *nu* følger hans Exempel heri, vil jeg Intet indvende derimod. Med Embedsforretninger og slige filistrøse Grunde vil jeg ikke undskylde min Mangel paa Manuskripter; men, for at sende Dem noget Bidrag til Foraarsgaven, maatte jeg – hvad jeg ellers aldrig har Lyst til – ligefrem sætte mig en Opgave for til en poetisk Udarbedelse (som H. C. Ørsted siger). Her sender jeg Dem en saadan, og, er den ikke lykkedes mig, skal det slet ikke undre mig; thi den er ikke udsprungen af nogen umiddelbar Trang til Produktion, men – som sagt – forfattet ifølge Deres Opfordring. Kommer Foraarsgaven virkelig for Lyset, vil jeg fornemmelig fornøie mig til deri at see nogle af de ægte danske Foraars- og Sommer-Væxter, der med saamegen Friskhed, Liflighed og Ynde tilhøre Deres Urtebed i vor poetiske Have. For ikke at plante Noget i Nærheden, som dermed kunde synes beslægtet, har jeg valgt noget norsk Mos fra den hedenske Tid, som jeg igrunden ikke sympathiserer saameget med – men i sit Slags synes det mig passabelt. [. .]

Med Agtelse og Hengivenhed

Deres B. S. Ingemann.

157. Til Petrine Bredsdorff.

11 Marts 1846.

Min velsignede, fortræffelige, kjære Petrine!

Hvis den Talemaade: „at sanke gloende Kul paa Eenses Ho-
 5 ved“, var mere end figurlig, saa havde jeg efter Modtagelsen af
 Dit sidste kjære, kjærlige og kjærkomne Brev været nødsaget
 til at begive mig til *Hoffriseuren* (en Anden kan jeg ikke bruge)
 for at faae en nye Paryk; *saaledes* brænder det Bjerg af glødende
 Kul, som Din Godhed mod mig dynger paa mit stakkels, fattige
 10 Hoved. – Du er, ved Gud, en rigtig rar og kjær Een, Petrine!
 fordi Du, trods min uartige Taushed, trods min *tilsyneladende*
 Ligegyldighed, desuagtet troer paa, at jeg holder af *Dig* og *de*
Andre; og Du kan trygt stole paa, at Du ikke tager feil. Gid
 jeg ret kunde gjøre Dig klart og tydeligt, *hvorledes* det gaaer
 15 til, at jeg saalænge er taus og at jeg ikke kommer til Dig eller
 til mine andre Sødskende. Men *det* er mig ikke ret muligt at give
 Dig en rigtig Videnskab om den Ting, uden tillige at give Dig en
 lang, bred og vidtløftig Skildring saavel af mit ydre som indre
 Liv; og dette vilde føre mig for vidt – – Dog Tiden, haaber jeg,
 20 skal om ikke ganske undskylde, saa dog paa en vis Maade give
 antagelige Grunde for mine Forsømmelses-Synder; og Syndsfor-
 ladelse har jeg, i det Mindste hos Dig, i Forveien; det seer jeg
 jo af al den Kjærlighed, Du viser mig nu.

Naar jeg hændelsesvis taler med Folk, som have været i Sorø,
 25 faaer jeg dog altid Lidt at vide om Dig. Saaledes talede jeg
 forleden med en ung Mand, Hr. Leuning, som havde seet Dig
 og Dine Børn paa et Bal og andensteds; han sagde, at lille Hanne
 var et nydeligt Barn. – Det er saa herligt, at Du uden Fare kan
 lade Bothilde faae al den Lærdom, der vil gaae i hende; thi hun
 30 er af en saa *sund* og god Natur, baade fra mødrene og fædrene
 Side, og tillige saa livlig og lystig, at det ikke kan befrygtes,
 at hun skulde blive en *lærd* Dame, i dette Ords mindre behage-
 lige Betydning. – Hvorfor nævner Du ikke et Ord om den lille
 fromme Line? – Hils dem alle Tre fra Een, der holder rigtig
 35 meget af dem. – Fra Etatsraad Ingemann har jeg alt i Dag faaet

et Bidrag og et høist elskværdigt Brev. Jeg skal naturligviis med det Første skrive og takke for begge Dele. – Han hilser mig ogsaa fra min „fortræffelige poul-møllerske“ Søster, og der er i hele hans Skrivelse noget saa Gemytligt, at det rigtig gjør Hjertet godt. – Nu er da Hauch forsat til Kiel; det gjør mig ondt for Dig, at Du skal miste dem. Gud veed, om *han* vil kunne finde sig til Rette i den fæle tydske Rede; han er for sangvinsk i sine Forhaabninger, han er for nobel og fri, til *at tage Parti*, og det vil Tydskerne have, og saa vil Stridighederne være uden Ende og hæmme og forstyrre Sangeren i hans Virksomhed. – Naar Du seer ham og hans Familie, maa Du endelig hilse dem og sige dem, hvor glad jeg er over den Godhed og Velvillie, hvormed de komme mig imøde. – Du taler om et Brev, som Andersen skal have tilskrevet H., og hvori han har *ydmyget* sig. Jeg har Intet hørt herom; derimod har jeg – med lidt Be- drøvelse – læst den Gjenkaldelse – Retfærdiggjørelse, hvortil Hauchs ædle Hjerter, maaskee lidt for overilet, har forledt ham. Det skulde han ikke have gjort; Folk undrede sig almindeligt derover; og det var, efter min Mening, ogsaa aldeles ufornuødent. – – Det er jo kjedeligt, at den dumme Historie med Hanne S. ikke vil faae Ende. Jeg saae *ham* engang her i Kbhvn, da Isaac, Thrine, Hanne og Marie Hans Dotter (!) paa *hans* Regning besøgte Byen! Jeg begriber ikke, hvor I. og T. kunde gjøre det. – B. saae jo yderst flou og simpel ud; og Pigebarnet er der heller ikke stort ved. – Jeg hørte hende synge; hun synger slet. – Saa Du corresponderer med og faaer Besøg af Kbm Gammeltoft? Jeg tager min Hat dybt af; jeg vidste ikke at Fruen havde saa fornemme Connexioner. Forresten skal Manden, som jeg ikke kjender, være yderst brav og nok værd at holde af. – – Det lille Manuskript af en *fransk* Fortælling af Marmontel, oversat af Bredsdorff, har jeg liggende hos mig. Det har, *uagtet al virkelig anvendt Omhu*, ikke været mig muligt at faae det anvendt *saaledes*, at det kunde bringe Dig lidt Nytte. I Bladene betales Oversættelser temmelig slet; og saasnart jeg nævnede Marmontel, saa hed det strax, at han var for gammeldags! Han

er ikke saa Cajennepebret, som Nutidens Fortællere. At trykke den lille Fortælling særskilt torde jeg ikke vove; det vilde, ifølge min Erfaring, ikke svare Regning. – Hvis Du nu ikke er afskrækket fra at overlade mig en Commission, ved det slette
 5 Udfald af denne, saa send mig de antikke Mynter herind; jeg troer næsten, at jeg med dem skal kunne gjøre bedre Kjøbmandskab, da jeg kjender de Lærde, der ere ansatte ved den kongl. Myntsamling. Hvis Du vil betro mig dette Hverv, saa maa jeg bede Dig at gjøre to Lister, hvoraf Du sender mig een og selv
 10 beholder den anden. Tænk paa det! – Saa faaer jeg da ogsaa et Par Linier ved samme gode Leilighed. – Er det ikke ærgerligt, at Hans slet ikke vil være Bisp? Nu kunde han have været det. Geistligheden derovre ønskede ingen Anden, og selv er han
 15 saa dygtig og kunde vistnok ogsaa tilfredsstille sig selv, som de Andre. – Havde han nu havt en lille bitte Streg af honnet Ambition; men *det* falder ham nu ikke ind. – Du kan troe, det bliver ikke ved denne *Ellevte!* Hille mænd, hvor vi ere Mange! –
 – Nu lev vel! Tak, Petrine! for den Tid, vi levede sammen i Mariebo; det glemmer jeg ikke saa let! – Lære Dine Pigebørn
 20 Musik? de mangle vist ikke Talent dertil. – Farvel, Du kjære Petrine! bliv ved at holde lidt af

Din hengivne Broder

Christian Winther.

158. *Fra D. G. Monrad.*

25

Vester-Ulslev pr. Maribo
 17 Nov. 1846.

Inden jeg forlod Byen, talte jeg med min Svigerinde, og hun havde intet imod et Arrangement, som det, hvorom jeg talte med Dem, og erklærede sig for villig til at give mig Fuldmagt
 30 til at foranstalte det Fornødne. Jeg antager imidlertid, at De muligvis kunde foretrække en umiddelbar Afgjørelse. I saa Fald

maatte vel Kraft forsøge Salg underhaanden, og kunde det ikke lykkes, sætte Stedet til Auction. Samtidig hermed maatte Damkjær søge at faae Fordringerne nedbragte til det mindst mulige; thi det, hvorpaa det naturligvis kom an, var at tilveiebringe Balance. Dette Arrangement forudsætter Aftale mellem Dem og 5 J. Skulde De foretrække i denne rene Forretningssag en Mellemand, da er jeg til Deres Tjeneste og afventer Deres Ordre. – Hvis de tvende Parter kunde nøies med en indskrænket Leilighed og trøste sig med Gadens smukke Navn, kunde vel det Hele være bragt i Orden inden Nytaar. 10

Vi befinde os alle vel. Hav ret mange Tak for den venlige Hilsen, hvormed De saa uventet ledsagede min Afreise.

Familien hilser.

Venskabeligst

D. G. Monrad. 15

159. *Fra Frederik Høegh-Guldberg.*

7 Jan: 1847.

Jeg bør underrette Dem, Ærede! om, at *det* Bud, der bringer Dem disse Linier fra mig, har tvende andre Breve med fra mig, dem han skal besørge endnu denne Formiddag begge, det ene 20 til *Oehlenschläger*, det andet til *Mynster*, og i hvilke jeg har, med al mig mulig Varme, anbefalet *Dem* baade til et Honorar og tillige til sammes Udbetaling ufortøvet. De indrette nu Deres videre Forholdsregler derefter! –

Maatte De heri erkjende saavel min Agtelse for Dem som 25 mit Vennesind, er jeg mere end lønnet for den Smule Umag, jeg har anvendt; thi da vil aldrig De undlade at møde med Venskab igjen

Deres,

Dem saa ærligt agtende

Medbroder,

Frederik Høegh-Guldberg. 30

160. *Fra Frederik Høegh-Guldberg.*

20. Jan. 1847.

Gode Hr. Professor!

Jeg fik Selskabets Portefeuille iaftes og sendte Baden den
 5 imorges. Ø. havde skrevet, som honnet Ordholder, saaledes:
 „Jeg stemmer for at han *strax* faaer 200 Rdl.“ Derpaa endte
 min Paategning Sagen og var denne: „For min Deel stemmer jeg
aldeles som min Forgjænger, saa meget meer som Prof. Winthers
 Grunde til at ønske Udbetaling paa eengang, og *strax*, fore-
 10 komme mig heelt gyldige i hans næppe fede Stilling, og Sel-
 skabet *ganske bestemt* vover Intet ved *ham*“. F.H.G.

Dette Budskab vilde jeg saa gjerne selv have bragt Dem; men
 uventede Hindringer forbyde mig denne Glæde. Maa De nu være
 tilfreds med min Beredvillighed til at tjene Dem i denne Sag og
 15 ganske glemme, at min Magt er saa ubeskriveligen liden, at,
 hvis den gode Villie ei bødede paa den, blev jeg til næsten Intet,
 haaber jeg, at De med vedvarende Godhed vil mindes

Deres Dem med ærligst Haandslag hengivne

Fr. Høegh-Guldberg.

20

161. *Til Edvard Collin.*

11. Febr. 1847.

De har ønsket, Høistærede! af mig at erfare Noget om Hr.
 Adjunct H. P. Kofod-Hansen, der, som De fortalte mig, har
 ansøgt det Offentlige om en Reise-Understøttelse. Jeg udgiver
 25 mig just ikke for nogen fiin Menneskekjender eller skarpsynet
 Iagttaget; jeg har aldrig sat mig paa Dommersædet for at agere
 Kritikus eller Aristarch; – men i dette Tilfælde kjender jeg saa-
 meget baade til Manden selv og til hans Virksomhed som
 Embedsmand og Skribent, at jeg, støttet paa Andres Dom, hvor-
 30 til jeg i visse Maader maa referere mig, ogsaa tør tiltroe mit
 Votum nogen Sandhed og Betydning.

Kofod-Hansen er en Mand af en høist agtværdig Character; derom ere Alle, som have staaet i nogensomhelst Forhold til ham, fuldkommen enige. Han er en velstuderet Theolog, har som Philolog gjort dygtige Studier i den græske og romerske Literatur og er desuden grundigt bevandret i de tre vigtigste 5 moderne Sprog og disses Bogvæsen. Som Docent og Skolemand, siger man, opfylder han med stor Dygtighed sin [Pligt?], og har derhos den Egenskab at være saare elsket af sine Elever. – For et Hoved, som hans, hvem det er Alvor med enhver aandig Stræben, var det nødvendigt og uundgaeligt at blive berørt af 10 Tidens filosofiske Bevægelser; og i denne Retning fulgte han naturligviis den store Prophet fra Berlin, og vistnok ikke uden Frugt. – Som Forfatter har Hansen kaldt sig *Jean Pierre*. Under dette Navn udgav han sit første Arbeide, *Phantasier og Skizzer*, hvori han i et gedigent, kjernefuldt og elegant Sprog, 15 under Form af en Novelle, søger at løse forskjellige physiognomiske Problemer. At han har givet Afhandlingen denne friere Form synes mig rigtigt, eftersom den physiognomiske – *Kunst*, vil jeg hellere kalde det end Videnskab, jo tilsteder Phantasien langt større Spillerum og ved sin vague Natur selv un[d]drager 20 sig et Systems Stringents. Som saa meget andet Interessant i vor Literatur blev ogsaa denne lille Bog næsten upaaagtet.

Den næste Bog, *Jean Pierre* udgav, var Novellen *Liv af Død*, hvori der udtaler sig en dyb religieus Sands i Forbindelse med et klart Blik og en varm Følelse for Menneskelivets smertelige 25 Conflicter; ogsaa de i Novellen optrædende Figurer synes mig vel tegnede og characteriserede.

Omtrent for halvandet Aar siden(?) fremkom H. endelig med et større Værk, en Roman i to Bind, hvis Tendents tildeels udtaler sig i den paa Titelbladet antydede Modsætning mellem 30 *Kjød og Aand*. Naar man undtager en vis Bredhed – en Ungdommeligheds-Feil, der med Aarene rettes – og en vis nebuleus Overflod, der for mig især i de reflecterende og filosofiske Partier er besværlig, saa kan man paa de fleste Steder, med Hensyn til Opfindelse, Charactertegning og navnlig Sprogets 35

æsthetiske Behandling ikke frakjende dette Værk megen Fortjeneste. Dette er min Mening; Andre, især Philosopher, f. Ex. Lic. Hagen (Forf. til den interessante Afhandling om *Ægteskabet*) tildele Romanen en langt mere ubetinget Roes. – Ved
 5 Gymnasiet i Odense og i Skolen har H. holdt et Par Festtaler, hvilke jeg af competente Stemmer har hørt berømmes saavel for Indholdet som for den rhetoriske Indklædning. –

Hansen er en begavet Mand, et Talent, der, som Faa, er understøttet af en Masse positive Kundskaber, – en sjelden
 10 Egenskab hos Poeter! – Saavidt jeg kjender til ham, troer jeg at turde forudsige, at Hansen med Tiden vist tildeels vil forlade Digtningens Verden og derimod hengive sig til strengere, især philosophiske Studier; og da ville jo hine æsthetiske Forarbejder have forsynet ham med en skjøn Aandsbevægelighed og et
 15 veløvet Organ, til klart og kraftigt at skaffe sine Tanker Indgang.

See, dette, høistærede Hr. Justitsraad! er min Mening om Manden qvæstionis; hvis jeg var – dog det vil jeg helst sige Dem mundtligt.

20

Deres ærbødigst forbundne

Christian Winther.

162. *Fra Christen Thaarup.*

Ørnholm d. 27de Oct. 1847.

En Upasselighed, som jeg alt medbragte til Kjøbenhavn og
 25 som endnu ikke har villet vige, har i de siden min Hjemkomst forløbne Dage gjort mig meget uskikket til Arbeide, hvorhos jeg tillige lider af Ærgrelse over at have opdaget, at Musene have holdt værre Huus med mine P. Molleriana end jeg havde formodet. Hverken dette eller min Misstemning i det Hele bør
 30 imidlertid afholde mig fra at opfylde mit Løfte, snarest muligt

at meddele Dig de Bidrag, jeg formaaer at levere til den nye Udgave af de Efterl. Skrifers 1ste Bind. Jeg lovede at sende Dig mit Exemplar af dette Bind, men da over Halvparten deraf (Eivind og Overs. af Homer) for Øieblikket ikke bruges af Dig, men derimod af mig, og da mine Annotata til Digtene, som 5 ere gjorte alene for mig, undertiden kunde forvilde isteden for at oplyse Dig, har jeg foretrukket at uddrage dem af Bogen paa dette Papir, fuldstændiggjorte ved Bemærkninger, hentede fra mine øvrige Keimelia. Jeg følger Pagineringen i Efterl. Skrift. Ligesom jeg ved at antegne de Steder, hvor Digtene først ere 10 trykte, mener at lette Dig Confereringen, skal jeg blandt mine Critica optage alle Trykfeil, Interpunctionsfeil etc., som jeg støder paa, uanseet om de i Trykfeilslistor forhen ere anmærkede. Altsaa

[Her er udeladt 3 tætskrevne Sider Ændringsforslag]. 15

Her har Du, kjære Winther! noget nær Alt hvad jeg veed at meddele til Digtene. Angaaende Orthographien ere vi jo enige om at Molbechs Ordbog skal afgive Normen. Jeg maa imidlertid særdeles bede om at Ordet *Kunst* bliver stavet med *u*, ikke med *o*, 1) dette er nuomstunder den almindeligste Ret- 20 skrivning; 2) det var P. Møllers stadige do. og 3) (hvilket er Hovedgrunden til min Begjering) Ordet er stavet med *u* i 3die og 4de Bind, hvor det ulige oftere forekommer. Det vil altsaa være ulige lettere at forandre *o* til *u* i 1ste Bind, end omvendt i de tvende andre. 25

Jeg vil endnu meddele Dig min Formening om hvorledes Digtene kunde ordnes i den nye Udgave, saa omtrentlig efter Tiden, hvori de ere forfattede. Men hertil behøver jeg et nyt Blad, som jeg vil betegne med No. 2.

No. 2. Det er ikke min Mening at Alt, selv hvor Chronologien 30 er vis, skal ordnes strængt efter denne; jeg har ogsaa selv gjort nogle Afgivelser, for ikke uden Nødvendighed at skille det Homogene – jeg ønskede kun, at Perioderne fremtraadte saa

klart, at Poetens Udvikling, hans Digterliv deraf maatte fremlyse. See her min Fortegnelse:

[Her udeladt en Side med Forslag til Rækkefølgen].

See dette var nu kun saa mit Besyv om Tingen. Maaskee kan
5 det dog i Et eller Andet være Dig til Nytte.

Jeg maa slutte noget abrupt, da mit Bud, som skal bringe
dette til Byen, venter. Din tyske Bog skal Du nok faae, en af
Dagene, igjennem min Broder. Ak hvad det var Skade at jeg
ikke, da vi vare samlede, observerede Hr. Leinburgs snilde
10 Opdagelse af die Eine!

Vil Du have mere fra mig, saa maa Du smukt, skriftligt bede
derom, ellers forbliver jeg

Din tause, men trofaste Ven

Chr. Thaarup.

15 (Adr. Kjøbmand Mouritzen i Helsingør).

P.S. Min Kone (som har havt den sære Idee at putte 2 Por-
træter af Dig i Rammer og ophænge dem i sine Værelser) hilser
saa meget flittigt.

163. *Fra Christen Thaarup.*

20 Ørnholm d. 14. Nov. 1847.

Kjære Winther!

Du er en god Digter, men fy Dig an for „lad Bug“ Du er!
Eller har Du ikke smukt lovet at ville skrive mig til? og hvor-
ledes opfylder Du Dit Løfte? Jeg veed jo ikke engang om jeg,
25 efter min ydmyge Begjering, maa skrive *Kunst* i P.M., eller om
Du ikke maaskee foretrækker *Kaanst*, en Orthographi, som der
dog var *Raison udi*.

Hvad Orthographien angaaer, saa mener jeg, at den, der

hersker i de sidste Halvdele af 2den og 3die Deel i det Hele ret vel kan bestaae ved Siden af den af Dig i første Deel brugte, og at man ikke behøver ængstelig at tye til Molbech, for at erfare om et Ord skal skrives med *e* eller *æ*, naar begge Dele ere lige almindelige. Et saadant Gloseprikkeri lønner sig ikke 5 (Levin vilde endog vide os Utak derfor), og Molbech kan i sine egne Bøger, han har skrevet nok af dem, finde slæbende Eer nok til at udtrække saa drævende, han vil, det udslagne Aar igjennem.

Følge nu mine Bemærkninger ved Oversættelsen af *Odyseen*. 10

[2 Sider Ændringsforslag udeladt].

Her har Du, kjæreste Winther! Alt, hvad jeg veed at medgive det 1ste Bind. Endeel af mine Annotationer vil Du vide mig Tak for; endeel vil Du sagtens finde smaalige, og mange, saasom Rettelser af Interpunctionen og desl., behøvede Du visselig ikke 15 min Hjælp til; men jeg har troet derved at lette Dig Arbeidet. Hvad Interpunctionen forresten angaaer, saa er det let at see at P.M. her ikke har fulgt *dansk* Skik og Brug; den forklarer sig egentlig først naar man holder den græske Text ved Siden.

Disse Linier give dig Stof til et langt og smukt Brev.	}	Jeg har nu Hovedet fuldt af Speculats paa andet 20 Bind. Eyvind Skaldespilder maa komme først, det er klart. Saa maa vel Himmelbrevet stikkes ind; thi at begynde med det, gaaer vel ikke an? Dernæst Novellen, og efter den den stati[sti]ske Skildring. Sidstnævnte er nemlig at betragte som et Slags 25 Excurs til Novellen, og om en og anden Læser gjorde den dristige Hypothes, at <i>Licentiaten</i> var den rette Forfatter til bemeldte Skildring, saa var han ikke meget langt fra Sandheden.
---	---	--

Jeg haaber Du gennem min Broder har faaet din tydske Bog. 30
Min Kone paalægger mig at hilse Dig venligst. Jeg er din mukne eller mugne Ven

Chr. Thaarup.

164. *Fra Christen Thaarup.*

Ørnholm d. 25 Nov. 1847.

Jeg kan forestille mig, kjære Winther! med hvilken Arrighed Du har grebet og brudt dette Brev, fortvivlet over ikke at kunne
 5 have Fred for mig. Men kø fær, siger Franskmanden, jeg *vil* nu have Brev fra Dig, jeg *maa* have det, og derfor vedbliver jeg at bestorme Dig med mine Skrivelser indtil jeg faaer et skikkeligt Gjensvar. Mig synes og Du maa kunne begribe min Utaalmodighed.

10 I ramme Alvor, jeg er virkelig yderst begjerlig efter at erfare, hvorledes det gaaer med den nye Udgave af Poul Møller, og efter at see noget deraf. Det er mig vigtigt, ogsaa for den Part, jeg kan tage i „Revisionen“, som Reitzel kaldte det, af de følgende Bind. Kan Du ikke sagtens lukke Munden op og for-
 15 tælle mig noget, eller i det mindste sende mig nogle Udhængsark eller blot Correcturark af det Trykte? – Du skal Fanden gale mig faae dem igjen, om Du vil have det.

See her et lidet Corrolarium til de lærde Annotationes, hvor- med jeg haver lyksaliggjort Dig:

20 [*Her udeladt flere Sider Forslag, bl. a. om Medtagelse af Oversættelsen af „Batrachomyomachien“, som ogsaa ganske rigtig kom med i de følgende Udgaver.*]

Dersom Du nu, kjære Winther! skulde være bange for at disse Pennestrøgs-Rettelser skulde tildrage Dig Angreb af en fremtidig
 25 Gloseprikker, som maatte faae Øie paa Originalmanuskriptet (liig ham, der har seet Dig efter i Sømmene ved første Udgave – Schreiber dieses), da kan Du jo værne Dig herimod ved i Forord at berette, hvorlunde Du har trykt efter en Dig af mig meddeelt Afskrift. Hvor jeg har faaet den fra, blev bemeldte Gloseprikkers
 30 Sag at udfinde.

Hermed skal Du være fri for idag. Oppe Dig nu, Mand! og svar

Din hengivneste Ven

Chr. Thaarup.

P.S. Vil Du *ikke* optage ovennævnte Overs., saa kan Du lade 5
være. Jeg er lige glad; men da veed jeg – gale mig! nok hvad
jeg vil gjøre med den. Endog de Smaastumper af Odysseen, som
findes hist og her blandt P.M.s Optegnelser, veed jeg Brug for,
hvis jeg lever saa længe.

E.S. Det er ligesaa godt jeg siger Dig, hvad jeg vil bruge *dem* 10
til. Jeg vil barbære Wilster dermed i det Værk, jeg vil skrive om
den Brug, han har gjort af P.M.s Version i sin Odyssee. Men det
er rigtig nok meget rimeligt at jeg aldrig naar til at faae det
skrevet.

Lev vel!

15

165. *Fra Christen Thaarup.*

Ørnholm d. 29 Nov 1847.

Kjære Winther!

Jeg afbeder ethvert Udtryk, hvormed jeg maa have tirret Dig
i min sidste Meddelelse, henrevet af min Utaalmodighed efter at 20
høre noget fra dig. Efter at have modtaget dit Brev af 25de ds.
slaaer jeg mig selv paa Munden og erkjender at Du er en meget
honet Person. Men hvad er det dog for en Bedemandsstil, Du der
kommer med. Sømmer det sig for os unge Mennesker at være
saa forknytte? – Nei, min Broer! Jeg er skabt og dertil baaren, at 25
være Haandlanger selv, men (at jeg selv skal sige det) den, som
god er. Som saadan vil jeg i denne Sag tjene Dig, men anden Ære
frabeder jeg mig. Jeg vil derfor ogsaa kun tildeels give et *be-*
stemt Ja eller *Nei* til Gjensvar paa dine Spørgsmaal og Indven-
dinger, som her følge besvarede:

30

[3 *Sider udeladt*].

Jeg veed ligesaa lidet som Du, hvad Nytte Petersen kan være Dig til, uden til at læse anden Correctur. Men Du har jo selv skaffet Dig ham paa Halsen ved at samtykke i at Reitzel optog ham i Udgivelses-Comiteen, om jeg saa maa kalde det. Mig er
 5 den unge Mand ganske ubekjendt (det er vel ikke ham, der figurerer som Fædrelandets ansvarshavende Redacteur). Ved den philosophiske Afdeling af Udgaven kan han maaskee blive til større Nytte; dog har jeg i Sinde først at føle ham paa Tænderne, ved, naar jeg faaer Tid, at tilstille ham de Aphorismer, som ikke
 10 bleve trykte i første Udg. samt et Par andre philosophiske Fragmenta inedita. Af den Maade, hvorpaa han modtager, bedømmer, maaskee behandler disse ville vi kunne see, hvad han duer til.

Min Kone hilser Dig venligst. Lev vel!

Din

15

Chr. Thaarup.

Jeg længes efter at høre din Dom om Batrachom.

166. *Fra Christen Thaarup.*

Ørnholm d. 23de Dec. 1847.

20 Kjære Winther!

Gid jeg var Nikias, hiin herlige Mand, hiin Sjælens og Legemets Læge – jeg skulde da snart indgive Dig saadanne Drastica, at Du endnu engang i dette Liv skulde blive til en ordentlig Karl; thi Du er Patient, og var Du det ikke, da vilde Du ei saa
 25 usømmelig undervurdere din egen Dygtighed. Naar Du i ligesaa høi Grad overvurderer mine Kræfter, da er jeg vel overbeviist om at Du er for meget min Ven til at sige andet end hvad Du mener, men jeg maa „gjentagende“ forsikre Dig om at Du feiler i din Dom. Eet kan Du dog holde fast ved, det er, at jeg
 30 har den bedste *Villie*.

At Du vil optage Batrachomyomachien, fornøier mig! men at min Supplementoversættelse skulde være lykkedes saa vel, maa

jeg saameget mere betvivle, som den har kostet mig, der ellers er en langsom Arbejder, alt for liden Møie, til at jeg tør troe den duer. Vil Du ikke gjøre eller skaffe en bedre, saa bør Du dog ikke spare Dig den Uleilighed at flikke paa min, deels ved at indbringe de Poul Møllerske Ord og Vendinger, som maatte 5 falde dig ind, deels ved at tage en tydsk Version til Hjelp. En saadan maatte Du allenfals kunne faae fat paa i det kngl. Bibliothek, og jeg vilde ønske Du havde den ved Haanden omtrent midt i Januar, da jeg haaber at kunne aflægge Dig en Visit.

De kjæmpende Frørs og Muses Navne gaae maaskee nok an; 10 dog er jeg misfornøiet med Meriansslik v. 254. (Hellere Meriansgnask) og ønsker af anden Aarsag Gumlinggrams (v. 261 og 269) forandret til Gnallinggrams. Vil Du have Supplementet trykt med samme Skrift som det øvrige, saa for mig gjerne; det kan da betegnes ved en Stjerne eller sættes i Klammer. De Klam- 15 mer, der findes i Versionen og som sigte til Originalens Critica, kunne bortfalde. Men Noten kan Du godt overkomme selv at skrive; jeg gav Dig i mit sidste Momenterne til den. Dog vilde jeg foretrække, ingen Note at sætte, men derimod paa Bagsiden af Indskudstitelen til Digtet at anbringe et Notat, oplysende at 20 denne Version hørte til Forfatterens tidligste Arbejder, skrevet formodentlig 1816, men senere af ham i Versificationen forbedret, samt at den er mutileret, men at *man* til Læserens Tarv har suppleret den fra Vers det og det.

Vil Du ikke skrive en ny Fortale til Bindet, saa faaer Folk at 25 undvære den. At den gamle gaaer ud, saavel i 1ste som i de følgende Bind, er rigtigt; men derimod finder jeg det baade ønskeligt og fornødent, at 1ste Bind faaer en lille kort Forerindring, hvori Læseren underrettes om, at Indholdet (ikke blot Digtene) af forskjellige Grunde er stillet i en anden Orden end 30 i første Udgave, at endeel Rettelser og Forbedringer ere anbragte, som skyldes til et nøiere Bekjendtskab med Forfatteren og hans Haandskrifter, samt at adskilligt er optaget, som ikke findes i første Udgave. Et saadant lille Forord kunde affattes i faa Linier og vilde medføre meer end een Vinding. Det vilde kunne gjælde 35

for alle Bind og, helst naar det var anonymt, borttage al Anledning til gjensidige Complimentationer til Olsen, Dig selv, Petersen og „den Fjerde, det er mig sa'e Hunden“.

At Du vil placere Scener i Rosenborg Have før Aprilsvisen, er
 5 i sin Orden, naar Du er *vis* paa at de ere ældre end denne; men er Du ikke vis i Din Sag, saa ville maaskee de Bemærkninger, jeg ret nu skal fremsætte, bevæge Dig til heller at sætte disse Scener lige efter bemeldte Aprilsvisen. Man havde nemlig da frit Valg mellem den Antagelse at de vare skrevne kort før China-
 10 reisen og den, at de vare forfattede paa denne. Jeg har meent, at dette sidste var Tilfældet, eller vel endog at de vare skrevne efter Hjemkomsten; dette fordi de første Anslag, om jeg saa maa sige, til laus tabaci, findes, saavidt jeg mindes, midt iblandt Scenerne i Forf.s Concept. Men i ethvert Tilfælde er det vist at
 15 denne Concept staaer i et paa Manila begyndt Hefte cfr. Olsen: vita, S. 49. Jeg maa endelig gjøre Dig opmærksom paa den Linie: Nys jeg er fra *Reitzel* kommen. Tager jeg ikke feil, saa blev *Reitzel* først sin egen Mand efter 1819, havde i det Mindste intet Navn før. Vist nok tilhører denne Linie en senere Recension (i
 20 *Elisa Beyers Nytaarsgave*) og i Concepten staaer „Nys jeg fra *Stadthagen* kommer“ men dette kunne Læserne ikke vide, og de vilde følgelig finde en Anachronisme.

Ligesaa lidet kan jeg billige at Du sætter Jæmtlands Befolkning *efter* Aprilsvisen. Man har for mange *trykte* Indicier for at
 25 den er fra 1817 om ikke ældre. Jeg havde foreslaaet at sætte den *foran*, men Du kan jo sætte den *efter* *St Laurentius* og derpaa de to Digte fra *Novellen* – thi jeg antager det er for at have den samlet med disse, at Du vil have den rykket saa langt frem. Om Digtet til den *Ubekjendte* har jeg før sagt Dig min Mening, at
 30 det i det mindste i sin *Spire* tilhører en meget tidlig Periode. Med Hensyn til *Titlerne* faaer Du selv lægge Dit Hoved i Blød, naar Du ikke er tilfreds med „*Bondedrengens Sang*“ og „*Den Ubekjendte*“. En *Overskrift* som „*Fritz synger*“ – „*Bondedr. synger*“ har jeg det (og kun det) imod, at den smager af en senere Tid
 35 og af *Efterligning*; det er saavidt jeg veed *Poeten Chr. Winther*,

der har digtet: Fadderne synge, Haandværkssvenden synger, Sangeren søger sin Elskede osv. – saasnart derfor Heiberg havde læst den Titel: Kongen drømmer, raabte han: „det Stykke maa Winther have gjort“ – men han tog sig ikke iagt for at der er Abekatte til i Verden – til disse hører ikke Poul Møller. 5

Jeg er ganske enig med Dig i Din Dom over Verset til Betty; men derved er jo intet at gjøre. Det er imidlertid ret brav, at det faaer sin Plads umiddelbart efter de Linier i Rahbeks mindre Stambog, som ogsaa kun have biographisk Interesse. 10

Angaaende Fragmenterne saa sætter Du dog vel det drama- tiske som det betydeligste foran? De, jeg sidst sendte Dig, af- skrev jeg tildeels kun for at underkaste dem Din Dom, og ikke for at insinuere alles Optagelse. Dog synes mig det: „Skolen er dog ret et Fængsel“ ganske moersomt. Jeg har et andet Brud- stykke, skrevet i Norge 1828, af et Digt, som maaskee en Nor- 15 mand, f. Ex. Welhaven, hvis han er i Khvn endnu, kunde lede Dig paa Spor efter. Det lyder saaledes:

Midt i en vrimlende Flok af Roser og Popler og Linde
Ligger et nydeligt Huus, syngende Fugles Asyl.
Hvis Du kommer forbi, frimodig Du over dets Tærskel 20
Sætte Din støvede Fod – – –

– – og hans Ungdoms Venner er døde
Døren aabne frit – –

– – og Ingen Dig hilser god Aften
Vist han tage Dig vil ved den – – 25

Fred har han lyst over – –
Ene sidder han nu i sit Huus, uændset hans Harpe
Ligger kastet paa Jord, Strengen er sprunget itu.

Det synes, som Du vil skjønne, at angaae en gammel *Digter*, eller maaskee Musicus, som formodentlig har boet udenfor Chri- 30 stiania og circa 1828 rimeligviis har mistet sine Nærmeste – eller mulig ogsaa selv er død.

Som jeg i Fortalen til III Bd har sagt, havde jeg sammesteds S. 16 under Overskriften Fragmentarisk samlet nogle Strofer af

et ufuldendt Digt. Da jeg ikke blot havde tilladt mig en Omsætning i disse, men ogsaa udbragt nogle flere Linier af det næsten ulæselige Ms. sender jeg Dig herved en Afskrift af det Hele for det mulige Tilfælde, at Du skulde kunne udbringe noget
5 mere deraf, eller finde at jeg har feilet i Omsætningen.

Hvad de Digte angaaer, som forresten staae i 3die Bd., har jeg ikke meddeelt Dig nogen Kritik, fordi jeg ikke havde noget at meddele. Dog maa jeg bemærke, at i Fierde Sonet (S. 6 L.1) er i mange Exemplarer et Udraabstegn udfaldet efter Ordet *Finger*.
10 At Du bringer Orthographien i Overeensstemmelse med den af Dig brugte, følger af sig selv. Hvis Du optager Romancen: Da Vaaren med Blomster etc. – saa foreslaaer jeg at *rundtenom* (L.2) forandres til *runden om*.

Du kan vel vide at jeg ikke undlader at tænke paa de følgende
15 Bind og nærmest paa *andet*. Siden jeg lod Novellen trykke, har jeg forandret min Anskuelse af de Pligter, der paaligge Udgiverne af en Afdøds Papirer. Jeg troer det ikke blot tilladt, men en virkelig Pligt mod den Afdøde, at anbringe en liden stilistisk Efterhjelp, f Ex i Dialogen at forandre et eensformigt han sagde
20 til han vedblev, gjentog, fortsatte, tog til Orde osv. Men efterat Novellen engang er trykt saavidt muligt aldeles overensstemmende med Manuskriptet, lader sligt sig nu ikke omgjøre. Hvad mine Udfyldelser derimod angaaer, saa raader jeg jo for at forandre dem, og jeg vilde ønske jeg kunde gjøre det; thi at op-
25 trykke dem uforandrede synes mig heel ilde om – det er som om jeg selv ansaae dem for saa fortræffelige, og hvad der gik an i første Udgave, forekommer mig i anden utaalelig pretiøst – men med alt hvad jeg har speculeret derpaa, formaaer jeg ikke at gjøre det bedre. Da jeg nu vel ikke kan vente, at Du vil gjøre
30 Dig den Uleilighed at bispringe mig, har jeg tænkt at aftrykke det Hele ordret, men i en Bagskrift frembringe en Undskyldning derfor. Dette Anhang skulde tillige indeholde Alt hvad jeg ønskede at udsige om Novellen, samt de Partier af Romanfragmentet, som have Relation til den, eller for sig synes mig at fortjene
35 Publicering. Jeg har skrevet en Opsats i denne Retning, som

medfølger og som jeg beder Dig gjennemlæse, *naar Du er i Stemning*; endelig saae jeg gjerne, at Du ikke stolede alene paa Din egen Dom, men ogsaa underkastede Stykket Andres – (Heibergs?). Skulde da Du og andre Competente mene at det fortjente at optages i E.S., beder jeg mig det tilbagesendt, helst med 5 Bemærkninger.

Nu har jeg intet mere paa Hjerte for denne Sinde.

Jeg har med Fornøielse erfaret at Du har forøget Dine Kundskaber med een til, som ikke mangler Anvendelse i det daglige Liv, at Du nemlig har faaet en klar Indsigt i Aarsagen til, at af 10 tvende tændte Lys det ene kan være langt, medens det andet er bitte kort.

Min Kone hilser Dig. Hun saavel som jeg ønsker Dig af et oprigtigt Hjerte en glædelig Juul.

Din hengivneste 15
Chr. Thaarup.

167. *Fra Christen Thaarup.*

Ørnholm, d. 29 Febr. 1848.

Kjære Winther!

--- Dit Brev var paa Grund af dets overraskende, kjær- 20
komne Slutning en Begivenhed i mit Liv. „Ak“ – udbrød min Kone – endelig er han blevet lykkelig!“ Jeg, *pour moi*, jeg haaber det; jeg tiltroer Dig, at Du ikke sidder og venter paa at din Kone skal gjøre Dig lykkelig, men at Du skaber hendes Lykke, og formaaer Du det, saa har Du ogsaa smeddet din egen. 25
Gud skjenke Dig dertil Held, og han velsigne Eder! Jeg er henrykt over Fru Winthers venlige Hilsen og takker ret hjerteligt derfor; jeg elsker hende allerede – Stop Du! i den lange Række af Aar, hvori jeg har været din „trofaste Ven“, fra den første Stund, da Du søgte mig unge Menneske op paa Regentsen, har 30
jeg elsket, ret egentlig elsket Dig og *alt Dit*; troer Du, at jeg nogensinde herefter kan høre op dermed? Og seer Du, for at jeg

fremtidig kan være Dig ret nær, saa vil jeg fra Majdag næstk. boe paa Hjørnet af Knabrostrædet og Compagnistræde; derfra vil jeg kunne have lidt Indseende med Dig.

At Trykningen af P.M.s Værker 1ste Bind først nu er paa-
 5 begyndt, det er mig for min Deel ret kjært; jeg tør nu antage,
 at jeg vil være i Kbhvn. inden der bliver Spørgsmaal om Manuscript til 2det Bind. Jeg har godt ved at bevidne, at det, Du har gjort ved 1ste Bind, er efter mit Hoved, siden Du erklærer, at Du har føiet Dig efter mig *saavidt muligt*. At jeg ikke har ventet
 10 alle de Fragmenter optagne, som jeg har tilstillet Dig, har jeg udentvivl selv tidligere yttret. — —

Din oprigtige Ven
 Chr. Thaarup.

168. *Fra Hans Ulrik Møller.*

15 Torkildstrup d: 9 Marts 1848.

Kjære Christian!

Tak for Dit Brev af 27de f.M. hvori Du underrettede os om, at Du og Din Julie nu ere blevne til „eet Liv“. Vi sende Eder herved vor hjertelige Lykønskning i Anledning af „denne samme
 20 Tilhobeføielse“. Saa overmaade overraskende for os, som Du maaskee troede, var denne Efterretning dog ikke. Thi Rygtet, volitans per regna, per urbes, havde allerede forud sagt os, at Du stod i Begreb med „at forandre Dig“: kun vidste vi ikke, hvo det var der vilde dele Rest-Livets Glæder og Sorger med
 25 Dig, skatte Dit Værd, og være Din Skat! Sine skrev til Lovise: „Gid det dog maa være Mag. Monrads Kones Søster, som jeg engang har seet; thi hende kunde jeg gruelig godt lide.“ – Du har Ret i, at det er uforsvarligt, at vi ikke have skrevet hverandre til, i saa lang en Tid: jeg tilstaaer ogsaa, at jeg kunde have havt god
 30 Grund og Opfordring til at skrive Dig til ifior: jeg følte godt, at Lovise havde Ret, da hun sagde, at jeg burde skrive Dig til og takke Dig, fordi Du saa broderlig tog Dig af Marie og Hanne,

da de vare i Byen. Men Udflugter har man jo altid: jeg svarede hende, at de store Tøser vel selv havde sagt Tak, og at jeg ogsaa nok skulde takke Dig mundtlig derfor, naar vi saaes engang. – Men naar sees vi? Ja nu haaber jeg da bestemt, at Du en familie til Sommer vil besøge vore Eilande, hvor Din Kone har en Søster 5 og Du selv baade en Søster og Broder. Rum have vi nok af her i Torkildstrup Præstegaard: vi have oftere i Sommerferienne huset en halv Snees Mennesker, foruden den Snees, hvoraf vi selv bestaae. Da I ikke kunne komme til Lolland, uden igjennem Falster, saa blive vi da de første, der faae Eders Besøg. – Naar 10 Du skriver, at jeg formodentlig aldrig kommer til Kjøbenhavn, da nægter jeg ikke, at jeg selv hidindtil altid har været af samme Mening. Men nu veed jeg næsten ikke hvad jeg skal sige derom. Saameget er i det mindste vist, at jeg den 17de dennes skal møde i Roeskilde, hvadenten jeg vil eller ikke. Thi vor nye 15 Konge har brugt sin Eenvoldsmagt – som han jo har endnu – til at beordre mig til, i Forening med Øe-Bisperne og de øvrige Øe-Provster, at deeltage i Valget af det Par vise Mænd af Østifternes Geistlighed, der skulde være med at lave den nye Forfatningslov. Men er man først i Roeskilde, saa er man jo nuomstunder næsten 20 ogsaa i Kjøbenhavn. Alligevel veed jeg ikke sikkert, om jeg kommer til Kjøbenhavn, hvor jeg Intet har at bestille, uden at gratulere Dig og Din Kone, og det har jeg jo nu her gjort skriftlig; – det skulde da være, for at see Din Kone, og for at see, hvorledes Du tager Dig ud som gift Mand; men begge Dele faaer jeg jo at 25 see til Sommer. Paa den anden Side kan det ogsaa gjerne være, at jeg kommer en Tour til Byen enten før den 17de eller efter den 17de; det vil afhænge af det provstelige Reiseselskab, jeg haaber at faae. Jeg vilde gjerne have havt Lovise til at gjøre Reisen med, men det bliver nok ikke til noget. – Mag. Monrad har jeg kun seet 30 to Gange: den ene Gang var paa hans Ordinationsdag i Mariboø Domkirke, og den anden Gang var, som Du rigtig havde tænkt, i et Selskab hos Biskop Gad: den første Gang erfarede jeg, at han vistnok er en særdeles veltalende Mand, den anden Gang talede jeg ikke synderlig med ham, fordi vi sad ved Bordet den meste 35

Tid, og hver ved sin Ende af Bordet. Forresten troer jeg, at han interesserer sig mere for det Politiske end for det Theologiske, og da det Omvendte er Tilfældet med mig, og da vi desuden boe saa langt borte fra hverandre, som det næsten er muligt i
 5 dette Stift: saa er det naturligt, at vi ikke kunne komme meget i Berørelse med hverandre.

Lev nu vel indtil vi sees, enten i næste Uge i Kjøbenhavn eller i det mindste til Sommer i Torkildstrup Præstegaard. Hils Din
 Hustrue og vær selv hilste fra os alle 10: jeg mener Lovise, vore
 10 8 Børn og

Din hengivne Broder

H. U. Møller

169. *Fra Cathrine og Isaac Sidenius.*

Gudbjerg, d. 29 Martz 1848.

15 Kjæreste Christian!

Gud veed, hvad Du tænker om mig, at jeg nu først besvarer dit mig saa kjærkomne Brev, af 1ste dennes; det var naturligviis min Hensigt med første Post at have skrevet, men netop da, blev jeg syg af la Grippe, og maatte holde Sengen 14 Dage; det er
 20 Grunden til, at jeg nu først herved, sender Dig min hjerteligste Lykønskning til din ægteskabelige Forbindelse som jeg haaber og ønsker vil bringe Dig særdeles megen Held og Lykke. – Jeg har fra flere Steder hørt om din Julie, saa jeg allerede kjender hende, og holder af hende. Det vilde være deiligt for os, dersom Du til
 25 Sommer vilde besøge os med hende og din Datter Ida; af Alder er hun imellem Emilie som er 14 Aar og Henriette som er snart 11 Aar, og de vilde blive usigelig glade ved den lille nye Cousinses Selskab; de savne her saa ganske jevnaldrende Børn med dem, hvorimod de i Sjælland havde en stor Mængde i deres Alder
 30 at omgaaes. –

Jacob Sidenius fortalte os i et Brev at Du var blevet givt, saa at det var for os dog ikke saa ganske nyt, da jeg fik dit Brev; jeg

kan ret tænke mig hvor yndigt hyggeligt og rart Du har det nu, og glæder mig saa usigelig derover.

Vor Vinter her, har ikke været rar, jeg har siden det nye Aar begyndte næsten bestandig været syg. Pigebørnene have og skrantet meget tit, Isaac har Gud skee Lov dog næsten bestandig 5 været rask. – Sommeren vi her have tilbragt, var yndig for os, vi boe her saa rart, i store Værelser, med meget høit til Loftet, en meget smuk Have, med smukke Spadseregange etc. og saa havde vi den Glæde at have Besøg af alle vore andre Sødskende, kun Dig manglede vi; Du kan troe vi vare en ordentlig Forsamling, i en 10 tre Ugers Tid, kom og reiste nogle; i otte Dage vare vi hver Dag 22 til Bords, en af disse Dage spiste Nielses til Middag hos os, da vare vi 34, der var og nogle af Familien hos dem i den Tid. – Vi have allerede haft Brev fra Hans, efter hans Kbhvns-Reise, han fortalte at de havde tilbragt flere behagelige Dage med Dig 15 og dine og at de bleve saa bekendte med din Kone som om de havde kjendt hinanden altid. – Jeg længes og ret saameget efter at gjøre hendes Bekjendtskab. – Af vore to Sønner, er Rasmus Møller i Lolland hos Kammerraad Fredriksen; den anden hedder Poul, er 12 Aar, skal snart i Odense Skole, af vore 5 Døttre ere 20 de tre confirmerede og de to har jeg jo opgivet dig Alderen paa; hvad andet Du kunde ønske at vide om os, maa nu bie til Du og dine som jeg haaber til Sommer besøge os. – Jeg vil nu blot tilføie en venlig Hilsen fra alle vore Børn, baade store og Smaae, til Dig, elskelige Kone og lille Datter, men især hilses de alle 25 kjærligst fra

Din hengivneste Søster

Th. Sidenius

Det glæder mig hjertelig, kjære Svoger! omsider at kunne gratulere Dig til Din Udtrædelse af Pebersvendenes lange kjed- 30 sommelige og kun halvmenneskelige Række. Qvem amat Jupiter facit maritum, det er Noget, hvorom jeg har 28 Aars Erfaring, og skjønt Du endnu næsten kun har 28 Dages, glæder det mig, at Du dog allerede synes at sande med mig – idetmindste hvad Thevandsbrygningen og Æg-Kogningen angaaer. Men det er 35

det Mindste af det. Men derom har vel Tugthuus-Præsten sagt det Fornødne, og Du skal nu ei vies anden Gang af mig, siden Du ei lod mig gjøre det første Gang. At denne Prosit iøvrigt kommer noget seent, bedes undskyldt, – den er desto bedre
 5 meent – og har sin Grund i Omstændigheder, som min Dig nok-som bekendte – hvad skal jeg kalde det – Relion! nei! Blyhed etc. forbyder mig at nævne anderledes end Upasselighed. Maa jeg nu bede Dig kjære Chr.! hilse Din elskværdige Hustru fra mig in specie og ønske, at hun maa finde sig alle Dage ligesaa
 10 vel fornøiet med Dig – Du halvgamle Skaldepande! som Du sikkert vil finde Dig med hende! Forresten sidder jeg paa mit Observatorium – og venter hvert Øieblik at see Din Stjerne stige op paa den politiske Horizont; jeg underskriver ei engang en Petition om en Cultus-Minister! Lev vel! og besøg med din Kone
 15 og Datter snart vort yndige Hjem!

Din heng. Svoger

I. Sidenius.

170. *Fra Emil Erslew.*

Kjøbenhavn d. 3 Sept. 1848.

20 Som bekendt, blev der i Salzburg i Slutningen eller rettere i sidste Halvdeel af forrige Aarhundrede født en Mand, der gjorde udmærkede Forretninger i Musik, og blandt Andet skrev ret due-lige Operaer, saasom „Bortførelsen af Seraillet“, „Don Juan“ m. m. For denne Mand, veed jeg, har De, allerkjæreste Professor!
 25 en ugemeen Interesse, og det er med Hensyn dertil at jeg idag for gammelt Bekjendtskabs og, om jeg saa tør sige, Venskabs Skyld tillader mig at sende Dem vedlagte Portrait, der er litho-grapheret af vor fælles Ven Lehmann efter en Pastel-Original, som tilhørte salig Weyse og nu eies af Mag. M. Hammerich.
 30 Udtrykket i dette Ansigt gjengiver efter mit Skjønnende frap-pant Mozarts Compositioner og det er dernæst taget fra hans lykkeligste Periode nemlig 1 eller 2 Aar efter hans Giftermaal.

Hæng ham nu op over Deres Claveer, hvis der er Plads og lad ham da af og til erindre Dem om, at jeg som sædvanligt boer paa Amagertorv No 3.

Forsikkrende reel Behandling til Nutidens billigste Priser er jeg nu som altid

Deres med Beundring hengivne

Emil Erslew.

5

171. *Fra Fr. Høegh-Guldberg.*

Meget Ærede!

19de Juni 1849.

10

Paa det Inderligste være De takket for det mig *fra Dem selv* tilstillede Exemplar af Deres „Reinike Fos“. Og veed De, hvorfor? Fordi jeg glæder mig ved Tanken om, at De maa dog bære *nogen Godhed* for mig. Da jeg nu agter Dem til en ikke ubetydelig Grad og ikke saa sjældent troer at have opdaget ret megen 15 Overeensstemelse mellem vor Tænkemaade, saa at vi maaskee, hvis vi tidligere vare blevne kjendte sammen, vilde nu have været faste Venner, indseer De let, at ved hver, stor eller liden, Prøve paa Godhed hos *Dem* for mig, maa *Prøven, Tegnet, Beviiset*, være og blive mig inderligen velkommen. *Derfor*: Tak 20 endnu engang!

Thi rækker jeg Dem en ærlig Vennehaand og meener at føle dens varme Tryk gjengjældt med et lignende. Gud signe Dem!

Deres hengivneste

Fr. Høegh-Guldberg.

25

172. *Fra D. G. Monrad.*

Kjære Svoger!

24 Juni 1849

I Anledning af Deres Forespørgsel og i Henhold til vor Aftale skal jeg bemærke:

30

1. De har aldeles Intet at foretage Dem, uden at give Svar, naar De bliver tiltalt. Jeg antager, at det Spørgsmaal, om der

skal anlægges Sag mod Winthers Arvinger, vil blive afgjort, saasnart Fogs Bo er sluttet. Skulde Sags Anlæggelse besluttes, – hvad der maaskee ikke er usandsynligt paa Grund af den Maade, hvorpaa denne Sag tidligere er tagen, – saa vil De jo som Arving
5 faae lovligt Varsel. Saasnart noget passerer, skal jeg imidlertid privat strax underrette Dem derom.

2. Jeg har faaet nogen Tvivl, om Fogs principale og Winthers subsidiaire Ansvar beløber sig til den Sum, hvorfor er stillet Depositum. Forholder det sig, som jeg troer, vil altsaa en Sum
10 strax blive Dem udbetalt. Den nemmeste Maade for mig til at faae Kundskab herom vil være, at De skriver et Brev til Stifts-
øvrigheden og begjærer Oplysning om, hvormeget det beløber sig til, hvorfor Winthers Bo formodentlig staaer subsidiairt til
15 Ansvar. Jeg skal da snart faae den Sag klaret. Maaskee jeg imid-
lertid tager Feil med Hensyn til Summens Størrelse. –

Alt herovre er ved det Gamle. Tør jeg bede Dem om, saasnart det er Dem beleiligt at lade Lyththans med Tak fra mig vide, at alle de oversendte Sager rigtigheden ere ankomne.

Med mange Hilsener til Julie Ida og fælles Venner

20

Deres hengivne

D. G. Monrad.

173. Fra D. G. Monrad.

23 Juli 1849.

Min kjære Svoger!

25 I Anledning af Deres Brev forespurgte vi os hos Inspectionen og her fik vi da den Underretning at Hospitalets i Boet nedlagte Fordring beløber sig til 3–4000. Denne Sum stemmede imidlertid ikke med Regnskaberne, hvori Hospitalets Tilgodehavende hos
30 Fogs Bo er opført med 2–3000 Rbd. Vi henvendte os derfor atter med en Forespørgsel til Hospitalsinspectionen udbedende os Oplysning om, hvorfra denne Uoverensstemmelse kunde hidrøre, men herpaa have vi ikke til Dato modtaget noget Svar. – Jeg har derfor troet at burde meddele Dem denne foreløbige Underretning.

Det jeg af Regnskaberne maatte formode, var, at Cautionen var større end Fordringerne, og at altsaa den Deel af Cautionen, der var større end Fordringerne strax maatte kunne blive fri.

Desværre saae jeg, at denne Forventning nu ikke kan opfyldes, i alt Fald ikke i sit hele Omfang. 5

For det Første vil nemlig Inspectionen nedlægge Fordring paa Renter af Hospitalets Tilgodehavende.

Dernæst er 4 Pct. Afgiften af den hele wintherske Arv endnu ikke bleven betalt og de 6000 Rbd. skulle altsaa ogsaa dække dette Beløb. 10

Endelig kan jeg ikke forstaae Inspectionens Brev anderledes end at der maa være nogen anden endnu uafgjort Gjeld, der hviler paa Winthers Bo, og som ogsaa skal dækkes af de 6000 Rbd. Dette er mig imidlertid ikke klart.

Saasnart noget yderligere passerer i denne Sag og kommer til 15 min Kundskab, skal jeg strax meddele Dem Oplysning derom.

Jeg antager, at Foghs Bo meget snart vil blive sluttet, og at det derpaa vil blive afgjort, om der skal anlægges Sag mod Winthers Arvinger. – Jeg kan naturligviis som Deres Svoger ikke deeltage i at tage nogen Beslutning i denne Henseende. 20

Min Kone er Deres meget taknemlig for hendes Brev. Hun blev saa glad, saa glad. Vi vente og vente og vente atter; og hun har det naturligviis ei videre godt. Men Begivenhedernes Gang kan jo ei fremskyndes. Vi havde glædet os til, at De dog var kommen herover i Sommerferien til Thorkildstrup, og at jeg 25 kunde have sendt Bud derhen efter Julie, naar det kneb; men det skeer da altsaa ikke. – Baade min Kone og jeg have glædet os meget over Deres Oversættelse af R.F. –

Iøvrigt gaaer Alt i sin gamle Trummerum. Børnene gaae i Bad, læse, spise, gjøre Spektakler. Louise Dorothea lader da kun, 30 som hun læser.

Med mange Hilsener til Deres Kone og Datter

Deres hengivne

D. G. Monrad.

174. *Fra Hans Ulrik Møller.*

Torkildstrup den 26 Juli 1849.

Kjære Christian!

Tak for Din Reineke Fos og for Dit Brev af 29de f.M. Jeg
 5 stod just, da jeg modtog Dit Brev og Bogen, den 1ste dennes, i
 Begreb med at tiltræde en Reise til Lolland, deels i Anledning af
 Landemodet i Mariboe, deels i Anledning af et Besøg, vi vilde
 aflægge hos Anton Bertelsen og Grethe, der nu boe i Taagerup
 Præstegaard ved Rødbye. Denne Reise medtog en Uges Tid, saa
 10 at jeg endnu kun havde kiget lidt i Reineke, da jeg læste den
 rosende Anmeldelse deraf i den Berlingske. Altsaa gik jeg ogsaa
 paa Grund af denne Anmeldelse, med spændt og høi Forventning
 til Bogens Læsning; men min Forventning blev alligevel ingen-
 lunde skuffet. Det er unægtelig en ypperlig Oversættelse! For-
 15 resten indsaae jeg nok forud, at det var en vanskelig Opgave,
 Du havde sat mig, at jeg skulde gjøre mine Bemærkninger ved
 Sproget, da det jo er almindelig bekjendt, at Du skriver classisk
 Dansk. Ved første Gjennemlæsning forekom det mig ogsaa, at
 20 Alt gik saa glat og saa let, at jeg havde havt i Sinde, at erklære,
 at jeg slet Intet havde fundet at bemærke, som Udsættelse. Men
 paa den ene Side frygtede jeg, at Du maaskee skulde tænke, at
 jeg ikke havde gjort mig Umage, og paa den anden Side indsaae
 jeg, at man dog altid *kan* gjøre Udsættelser og Bemærkninger,
 om ikke vigtige, saa dog uvigtige, om ikke grundede, saa dog
 25 ugrundede. Derfor tog jeg mig for, paa ny at gennemgaae Bo-
 gen og skarpt at lægge Mærke til hvert enkelt Udtryk og hver
 enkelt Sætning. Og under denne min Jagt efter Udsættelser
 fremkom da de hosfølgende Bemærkninger, hvoriblandt Du vil
 finde, om ikke Andet, saa dog alle virkelige Trykfeil optegnede.
 30 Disse ere ellers ikke mange, men tvertimod færre end dem, man
 pleier at finde i Bøger af lignende Størrelse. – Christiane glæder
 sig meget til den „Morskabsbog for smaa Børn“, Du agter at
 udgive til Efteraaret. Maaskee ogsaa Hans Ludvig vil kunne læse
 rigtig, inden Efteraaret: han er nu 5^{1/2} Aar gammel.

Det glædede os at erfare, at I nu Alle ere raske; thi vi havde nok hørt, at Julie havde været temmelig syg, siden Marie forlod Eder. Ogsaa vi ere nu raske; men Hans Ludvig fik Koldfeber just da vi skulde reise til Lolland, saa at Moder og Marie blev hjemme hos ham, og jeg maatte reise alene med Hanne og de 3 5 smaa Pigebørn. Dette var Grethe ikke tilfreds med! Thi vel havde hun seet Lovise, da de sidst i April flyttede fra Jylland, og hun opholdt sig her hos os i en halv Snees Dage, tilligemed sine Børn, Jomfru og Pige, medens Anton reiste forud til Taagerup, for at gjøre Anstalter til deres Modtagelse. Men hun havde 10 nu saa inderlig glædet sig til, første Gang i sit Liv, at faae Lovises Besøg i sit eget Huus, at hun modtog os baade med Smil og med Taarer i Øinene, da hun saae, at Lovise ikke var med. Men jeg trøstede hende med, at jeg igjen skal til Mariboe i en Skolelærer-Enkekasse Sag sidst i August, og at jeg da sikkert haabede, 15 at faae Lovise med til Taagerup. Anton Bertelsen er bleven meget livlig og munter, siden han har faaet Paryk. – Strax efter vor Lollandsreise skulde vi, uden at have hvilet os, have tiltraadt en Fyensreise, da vi vare inviterede til Hanne Isaachsdatters Bryllup, som skulde staae i Gudbjerg den 13de dennes. Men saa 20 megen Strabadse kunde jeg ikke holde ud; og naar jeg ikke vilde med, saa vilde Lovise heller ikke reise; thi hun frygtede, at de i Gudbjerg skulde græde, naar de saae, at jeg ikke var med, ligesom Grethe græd, da hun ikke kom med til Taagerup. Derimod reiste Marie og Hanne til Brylluppet i Selskab med Tante 25 Sine og hendes to Døttre; thi ogsaa Knud blev hjemme; han sagde nemlig, at naar jeg kunde undskylde mig med en foregaaende 6 Dages Fraværelse fra Hjemmet, saa kunde han sagtens undskylde sig med sine 6 Maaneders Fraværelse fra sit Hjem. Sidste Løverdags hentede vor Vogn igjen Sine med hendes 30 Døttre og vore Døttre fra Gaabense; og samme Dag kom Knud hertil med deres lille Bine fra Mariboe, for her at mødes med dem. Om Søndagen vare vi 4 Gamle inviterede til et meget stort Gilde paa Skjørringegaard. Vi sad der og spiste ikke mindre end 8 Retter Mad og drak 4 Slags Viin til. Sligt er jo morsomt 35

nok, saalænge det staaer paa. Men Dagen efter havde dog baade Knud og jeg Ondt hver i sin Mave.

Vore nye Bispefolk have kun besøgt os een Gang. Men de holde sig nu bestandig hjemme, og komme ingen Steder ud, hvortil Grunden er, at Bispinden gaaer og „venter sig“, Dag ud og Dag ind, uden at det kan blive til noget. Jeg besøger dem hver Gang jeg kommer til Nykjøbing, ligesom jeg besøgte de forrige Bisper. Ogsaa Lovise gjør dem Visit, med Marie og Hanne, naar hun kommer til Nykjøbing. Marie har endog en- gang opholdt sig hos dem et Par Dage. Rasmus og Poul komme ogsaa undertiden til Bispens. Rasmus er nu N° 4 i Skolen, og da de 3 Øverste skulle dimitteres i Aar, saa bliver han nu Skolens Dux fra 1ste Septbr. og staaer altsaa for Tour til at dimitteres ad Aare. Han og Poul have aldrig seet Kjøbenhavn. Da derfor Knud lovede sin lille Knud, som heller ikke har været i Kjøbenhavn, at gjøre en lille Tour derind med ham i den nu forestaaende Ferie, fra den 15de til den 20de August, og tillige tilbød Rasmus og Poul at følge med, for at faae Byen at see: saa toge de naturligviis med Glæde mod dette Tilbud, og vi havde da heller Intet derimod, da Knud lovede, at have Opsigt med dem, at svare til dem, og at bringe os dem uskadte hjem igjen den 20de Aug. – Dersom Knud altsaa holder sit Ord og ikke betænker sig igjen, saa faae I med det første en Hilsen fra os ved Rasmus og Poul: jeg tænker, at Ida nok kan huske dem endnu. –

Fra Petrine have vi i længere Tid ikke hørt noget. Hun var heller ikke med til Brylluppet i Gudbjerg, fordi hun, for sine Disciplers Skyld, ikke godt kan være borte fra Hjemmet undtagen i Skoleferierne. I den forestaaende Ferie agter hun sig til Fyen. Derimod var hendes næstældste Datter Eline, som opholder sig hos de gamle Bredsdorffs i St. Jørgensgaard for at bruge Strandbad, med til Brylluppet i Gudbjerg, og hun var een af de 12 Brudepiger. Vor Marie og Hanne synes godt om den lille Hr. Knudsen, som nu er gift med deres Cousine Hanne. Det kommer kun an paa, om han kan styre hende. De boe nu paa Amager, paa en Gaard, der

kaldes Østergaard, som skal være et pænt lille Sted, en lille Miil fra Kjøbenhavn. – Thrine og Sine og et Par af Pigebørnene gjorde fra Gudbjerg en lille Reise til Odense, for at besøge Pouls Enke, Eline, og Aarestrups. Eline havde ikke været inviteret med til Brylluppet, og vilde heller ikke have kunnet komme, da hun 5 havde været temmelig meget syg og havde havt Blodspytning: hun var vel nu i god Bedring, men dog endnu saa svag, at hun ikke maatte tale ret meget. Adjunct, nu Capellan ved Frelsers Kirke paa Christianshavn, Kofod-Hansen, var hos hende for at see til hende, og gav hende Medicin, medens Thrine og Sine vare 10 der. Eline havde havt Brev fra sin Søn, Stifsøn (ikke Stedsøn) Lieutenant Christian Møller, og hun var meget glad over, at han var sluppen heelskindet bort fra Blodbadet ved Fredericia. (Fra Svendborg fortæller man ellers om ham, at han der opførte sig lidt lapset, da han der laae i Indqvartering under sidste Vaaben- 15 stilstand). Saa vist som det er, at vore tappre Folk, der faldt og lemlæstedes ved Frederits nok kunne fortjene en Ærestøtte, saa uklogt forekommer det mig at være, at man virkelig tænker paa at sætte dem en saadan, da en Ærestøtte for Vore jo maa blive en Skamstøtte for Insurgenterne: det følger af sig selv, at disse 20 da til Gjengjæld ville opreise en Ærestøtte for deres Kanonerere ved „Egernfjord“, for at den kan blive til en Skamstøtte for vore Søfolk; og det er jo dog daarligt saaledes med Flid at nære Schleswigholsteinernes Forbittrelse, som man jo dog ikke bør ønske vedligeholdt, men snarere burde ønske dæmpet, hvis 25 Slesvig skal staae i nogen Slags Forbindelse med Danmark. Jeg begriber derfor ikke, hvorledes en ellers saa klog Mand som Prof. Clausen har kunnet sætte sig i Spidsen for et saadant Foretagende. (Af de Berlingske Aviser – som jeg i dette Øieblik modtog – seer jeg, at jeg ikke er den eneste, der finder det urig- 30 tigt at reise en saadan Ulfeldtsstøtte for Schleswigholsteinerne ved Frederits). –

Vi havde dog ventet et Besøg af Dig og Dine her paa Falster i Sommer, da Medsvogeren nu ogsaa har bosat sig her. Men maa- skee I endnu kunne komme, naar Barselfærden i Bispegaarden er 35

lykkelig overstaaet. Veiret maa da vel ogsaa blive godt længere hen i Sommeren, da det hidtil har været saa uroligt.

Du og Dine hilses kjærligst fra os Alle.

Din hengivne Broder

H. U. Møller.

5

175. *Til Emilie Monrad.*

7 Octbr. 1849.

Julie er endnu altfor optaget af Indtrykkene af sin uheldige Reise og har tillige saa mange Ting at besørge og Breve at
10 skrive i denne Anledning, saa at hun har bedet mig, for ikke at lade Dem vente for længe, at sende Dem et Par Linier til foreløbigt Svar paa Deres sidste Brev.

Søndagen d. 16 Septbr. reiste Julie og Fru Lythans paa Dampskibet Lübeck til Lübeck, og dette var den taaleligste Deel af
15 Expeditionen; de leed ingen Ulempe, ikke engang af Søen. Fra Lübeck gik de med Diligencen over Plöen og Preetz til Kiel, men maatte underveis døie allehaande af den raae, holsteenske Patriotisme; især fortalte de om en fæl, beplastret Friskaremand, som de havde vis-à-vis i Vognen, og som ikke alene stank af Plaster
20 og Salve, men paa den infameste Maade udtalte sig om Alt, hvad [Dansk] monne være, og søgte ubehøvlet og plump at indjage dem Skræk; men ved god Conduite kom de dog i det Mindste heelskindede til Kiel om Mandag Aften. Tirsdagen hengik med Forberedelser til Afreisen, der var fastsat til næste Dag, og
25 Josephine befandt sig saa vel, at man havde det bedste Haab om et lykkeligt Udfald. Onsdag Morgen forlode de Kiel, overnattede i Flensborg og gik derfra med Dampskibet Axel til Sønderborg. Men paa hele denne Reise saavel tillands, som paa Søen, havde alle de nye Indtryk, den militaire Tummel overalt,
30 hvor de kom, paatrængende Venlighed af Fremmede, den store

Mængde af Passagerer paa Skibet og meget andet lignende, saaledes forandret Josephines Befindende, at Julie, baade efter eget Skjøn og efter en derværende Læges, Dr. Rosens (han hedder egentlig *von R.*, men det maa jeg ikke skrive for J.) Raad besluttede sig til at vende tilbage til Kiel, hvorhen de, ledsagede af en anden Læge, Dr. Matthiesen, ogsaa efter en yderst angribende Reise ankom Løverdag Morgen, næsten halvdøde af Anstrængelse og uafbrudt Vaagen. Josephine blev strax bragt til Hornheim, hvor hun nu igjen befinder sig, og skal, efter Lægernes Sigende, ikke alene *ikke* have havt Skade af dette forresten mislykkede Forsøg, men hendes Helbredstilstand endogsaa være saadan, at *Dr. Jessen* har givet Haab om hendes Hjemreise, maa-skee endog i dette Efteraar eller i den tilstundende Vinter, i hvilket Tilfælde *han selv* vil ledsage Patienten, for at paasee hendes Tarv saavel paa Overreisen, som ved de Anstalter, der maae gjøres for hendes fremtidige Ophold her. — — Efterat have ligget syg og hvilet sig et Par Dage i Kiel, tiltraadte Julie atter Hjemreisen over Flensborg, Sønderborg, Svendborg tilsøes og fra Vordingborg tillands, og ankom mødig og bevæget og nerverystet hertil Løverdag d. 29 Spbr. De veed, ligesaa godt som jeg, at Julie baade har Mod og Styrke, saalænge Spændingen varer; men undertiden følger der efter en saadan Catastrophe en formelig Sygdom, og det var da derfor intet Under, at jeg modtog hende med lidt Ængstelse for de næstfølgende Dage. Men, Gud være lovet, naar undtages de uundgaaelige Følger af Fatigue og Sindsbevægelse, saa har hun endnu staaet sig tappert, til min store Trøst og Glæde. —

I hendes Fraværelse var jeg daglig en god Stund af Døgnet hos Deres Fader, kjørte ud med ham, læste Aviser for ham, og det var mig ret kjært at see, at dette dog hjalp til at opmuntre ham og at faae Timerne til at gaae. Hans Tilstand er nu virkelig meget bedre, og vi have det bedste Haab om hans fuldkomne Helbredelse. — Hiin ovennævnte Dr. Rosen, som er en 10–15 Aars gammel Bekjendt af mig, har senere besøgt os her; det er et meget *dannet* og interessant Menneske, og J. har altsaa den

Fornøjelse ikke at spille sin Taknemlighed*) paa nogen Uværdig. – Nu lev vel! Venligst Hilsen til Dem, Monrad, Børnene fra Julie, Ida og

Christian Winther.

- 5 P.S. Mødrene i gamle Dage pleiede, naar de bag i Psalmebogen noterede et Barns Fødsel, saaledes at udtrykke sig: d. og d. Dag blev min Søn el. Datter N.N. født „til denne syndige Verden“. Jeg veed derfor ikke, om jeg tør vove at bede Dem at gratulere Hr. Johannes Henrik Monrad til hans Ankomst?
- 10 Glem ikke at hilse Jomfru Lange og bed hende ikke fortryde paa at Hilsenen kommer i et P.S. – den er fra os alle Tre.

176. Til F. L. Liebenberg.

27 Novbr. 1849.

Kjære Hr. Liebenberg!

15 Jeg sender Dem herved:

- 1) Tetzner, Gesch. d. Zigeuner.
- 2) Wedel-Simonsen, de danske Ruder 1–2.
- 3) do. , Jørgen Brahe.
- 4) Vigano, il Brigante di Marengo. 1.

20 Anden Deel af „Briganten“ ønsker jeg ikke at see; det er en yderst maadelig Bog.

Jeg takker Dem for al Deres Godhed, den jeg ikke renoncerer paa endnu oftere at tage min Tilflugt til.

Idag skal jeg tage mig den Frihed at gjæste Dem mellem „de 25 levende Døde“!

Ærb. forb.

Christian Winther.

*) Han havde nemlig i Sønderborg i enhver Henseende været hende til Hjælp, og i det hele opført sig som en Gentleman.

177. Til Emilie Monrad.

29 Novbr. 1849.

At Julie endnu ikke skriver til Dem, men overlader mig denne Hæderspost, har sin Grund deri, at Dr. Jessen, der nu alt for over 14 Dage siden bragte Josephine hertil, paa en Maade har 5 optaget al hendes Tid og Tanke. Han var her hos os hyppigt baade Formiddag og Aften; Julie ledsagede ham paa Vandringer gennem Byens Museer, Theatre, Samlinger, Galerier og Boutiker, og ved sin Omhyggelighed for at gjøre ham Opholdet her nyttigt og behageligt, repræsenterede hun paa en Maade Famili- 10 ens Taknemlighed; thi at hans og hans Families Omsorg for Josephine nok fortjener Erkjendtlighed, er vel ingen Tvivl underkastet. – Med Josephine har jeg talt to Gange. Hendes Yttringer, om end af og til lidt særegne, stemmede dog aldeles med hendes Character og Tankegang, saadan som jeg har troet at kjende 15 den i tidligere Dage. Hun vænner sig nu lidt efter lidt til at være, „som om hun var hjemme“, være iblandt andre Mennesker, klæde sig regelmæssigt paa etc. etc. Hun er blevet meget mager, hendes Farve er bleg, og hendes Øine ere – tildeels som en Følge af Magerheden – traadte stærkt frem og synes meget store. – 20 Igaar reiste Dr. Jessen tilligemed en D^{lle} Schröder, som var fulgt med til Opvartning paa Reisen. –

Lev vel! og kom snart herind; jeg sidder alt i Tankerne og blander Kort og tæller Regnepenge; thi ak! med Dem reiste ogsaa Pukke-Spillet fra os. 25

Det var ret en prægtig Tale, som Monrad holdt i Prøve-Valgforsamlingen!

Hils ham og alle Børnene hjerteligst fra os alle Tre. Til Viggo sender jeg herved en Bog; Ada er formodentlig voxet fra dette Slags Lecture. 30

Endnu et Levvel fra

Christian Winther.

Med Deres Faders Helbred gaer det ganske godt; han bruger vel af og til lidt Medicin, men befinder sig ret vel og lever ganske i sædvanlig Orden.

178. *Fra Emilie Monrad.*

Nykjøbing, d. 6te December 1849.

Det var en Festdag for Huset, da Deres Morskabsbog kom; aldrig har nogen Bog baaret sin Titel med mere Sandhed. Lige
 5 strax læste jeg den, derpaa fik Viggo Lov til at læse en Familie-
 historie, hvilket var genereust, efterdi han var ifærd med at gaae
 tilsengs. Nu gjaldt det, om Carl eller Ada skulde have den; det
 blev hævet ved at Monrad tog den. Han læste den ud samme
 Aften; hvergang det klukkede i ham, maatte han sige mig, hvor
 10 han var, for at jeg kunde mere mig om igjen. Da jeg kom op
 Søndagmorgen, sad Carl og Ada i stor Samdrægtighed paa een
 Stol og slugte den. Viggo havde læst den, og det var med hans
 høie og vigtige Tilladelse, at de læste i *hans* Bog. Han vil selv
 skrive og takke.

15 En stor Feil har imidlertid samme Bog: den er for hastig ud-
 læst; lidt mere Corpulence vilde have klædet den godt.

For Oversættelsen af Reinike Fos, som har skaffet Monrad og
 mig saamegen Fornøielse, har jeg endnu ikke sagt Tak; men af
 Utaknemmelighed er det ikke, om det er mulig ogsaa er af noget
 20 Forkeert. — — —

Gid Julie en Aftenstund, naar hun ikke havde andet at be-
 stille, kunde faae Lyst til at skrive lidt til mig trængende Sjæl.

Deres Svigerinde
 Emilie Monrad.

